

Bơi
Sài Gòn
nhiều
nắng

hoàng
anh
tú

AMUN

HOÀNG ANH TÚ

MỤC LỤC

[Tác giả Hoàng Anh Tú](#)

[Biết chết liền](#)

[Bởi Sài Gòn nhiều nắng](#)

[Anh chàng teen story](#)

[Chiều cuối năm và nụ hôn mở mắt](#)

[Cứu rồi](#)

[Dẫn lòng](#)

[Đông nghiệp lãng mạn](#)

[Dreamer](#)

[Mình sẽ gặp lại nhau chứ](#)

[Hơi bị yêu anh](#)

[Hot girl](#)

[Trái tim vô lý](#)

[Mắt ngoan, đừng khóc](#)

[Một mối tình cũn cũn](#)

[Một cơn bão vừa đi qua phố](#)

[Một mẫu tình con con](#)

[Như là mơ thôi](#)

[Phía khác](#)

[Thang máy tình yêu](#)

[Tình cũ](#)

[Tiếc công.yêu](#)

[Trái tim dẫn lối](#)

HOÀNG ANH TÚ (1978)

- Trưởng ban Biên tập báo SVVN - Hoa Học Trò

- Được biể't đê' n là anh Chánh Văn trên báo Hoa Học Trò (1999-2011) và hiện tại đang sở hữu Fanpage Hoàng Anh Tú (www.facebook.com/hoanganhtuh2t) với hàng trăm ngàn lượt người xem mỗi ngày.

Tác giả của những cuô' n sách bán chạy - được tái bản nhiê' u lâ' n:

- Anh sẽ cưới em thêm nhiê' u lâ' n nữa (NXB Văn học)

- Mắ' c kẹt ở thiên đường (NXB Văn học)

- Hê' t hôm nay là đê' n hôm qua (NXB Văn học)

- Quán Ngủ Ngon (NXB Kim Đô' ng)

- Một cuộc hẹn hôn (NXB Phụ Nữ)

- Thành phô' của những linh hô' n lạc (NXB Văn học)

Các tác phẩm mới:

- Bơi Sài Gòn nhiê' u nắ' ng (NXB Thời đại)

- Yêu là yêu, thê' thôi! (NXB Văn học)

- Ngã tư mưa, ngã vào đâu cũng nhớ (NXB Văn học)

Biết chết liền

Anh với em thực sự gâ`n gửi trên Yahoo! Messenger vào khoảng mười một giờ đêm trở đi. Giờ đó anh và em hay online. Bình của em giờ đó chắ`c đã lăn quay ra ngủ rồ`i và Bình cũng không phải là người thích chát chít. Chỉ có anh và em. Chẳng biế`t có phải không nhưng qua chat, em thực sự là em hơn, em nói được nhiề`u hơn những tâm sự của em. Kể cả những tâm sự sâu kín nhấ`t. Anh trong YM cũng vậy. Rấ`t khác. Anh trên YM là một người nồ`ng nhiệt, hóm hỉnh, thông minh và tràn đầ`y khát vọng. Có cả sự tinh tế`, sâu sắ`c và đôi khi rấ`t tinh quái nhưng điề`u đó, em không thấ`y ở anh ngoài đời. Có phải vì anh giấ`u mình kĩ hay vì em và anh gặp nhau luôn có mặt Bình? Biế`t chề`t liề`n!

Anh là bạn thân của Bình. Hai người chơi với nhau từ hỏ`i học phổ thông. Có thể coi là rấ`t gắ`n bó. Anh hiểu Bình hơn em hiểu Bình nhiề`u và anh vẫn thường dùng sự hiểu biế`t của anh về` Bình để khiế`n em tha thứ cho những điề`u Bình đã làm sai. Hay vì em tin anh mà tha thứ cho Bình? Biế`t chề`t liề`n!

Em với Bình yêu nhau được hai năm, em cũng quen anh được hai năm. Rấ`t nhiề`u cuộc đi chơi, Bình rủ anh theo. Hoặc có những cuộc đi chơi xa cùng cả anh với Bình. Ba người thôi. Cứ như gia đình Táo Quân vậy. Nhưng anh luôn tạo khoảng cách với em. Đôi khi, nó bắ`ng cả sự vô tâm. Anh cô` tỏ ra thờ ơ với em. Đôi lầ`n, Bình không thể đế`n đón em, Bình vẫn nhờ anh đế`n đón. Em nhớ, những lầ`n anh đế`n đón, trông anh khác lắ`m. Khác hẳn với biểu hiện của anh khi có Bình. Em cũng lờ mờ cảm nhận được rằ`ng anh cũng có tình cảm với em. Lờ mờ thôi! Một chút nhạy cảm của phụ nữ. Nhưng em cũng chỉ nghĩ rằ`ng, có thể, vì em là bạn gái của bạn thân anh nên anh đố`i xử tồ`t như thế`. Em cũng đã đầ`u tranh tư tưởng để không

nghĩ là anh có tình cảm đặc biệt với em. Anh còn nhớ lắm em đề nghị anh làm anh trai em không? Lúc đó, em đề nghị mà cứ lo lo rằng anh sẽ nhận lời. Em chẳng biết, em thực sự không biết em đang muốn gì nữa. May mà anh từ chối. Anh đùa:

- Nếu anh là anh trai em, anh sẽ không cho phép em yêu thằng bạn củ chuối của anh đâu.

- Tại sao?

- Vì anh thân với nó, anh hiểu nó. Em có bao giờ thấy hai thằng bạn thân mà giới thiệu em gái mình cho nhau không?

- Nhưng... tức là anh Bình có điểm gì đó không tốt mà anh đang giúp em phải không?

- Không phải! Không có đâu! - Anh lúng túng, cuối cùng cuối cùng giải thích. - Bình là thằng con trai ổn nhất mà anh biết đấy! Nó...

Em phá lên cười. Em biết chứ! Em chỉ đùa anh thôi. Em biết về Bình cũng không ít đâu, em hiểu Bình là mẫu con trai khiến nhiều cô gái phải thèm thuồng. Bình có những điều mà bất cứ cô gái nào cũng mong muốn được làm bạn gái của anh. Bình không đẹp trai dạng công tử như Won Bin hay Bi Rain mà đẹp kiểu đàn ông. Hàm râu quai nón xanh mờ, khuôn mặt vuông cứng cỏi, đôi mắt sáng quắc như soi thấu tim gan người đối diện, nụ cười khiến người được nhận luôn có cảm giác an toàn. An toàn vì cảm thấy được chở che, cảm thấy không có gì giá trị gì. Cao 1m82, Bình trông giống một vị tướng quân hơn là một kỹ sư Điện tử - Viễn thông. Thô ráp nhưng không khiến người khác nghĩ là thô lỗ. Ở Bình, người ta thấy sự chân thành, thẳng thắn và rất đáng tin. Làm bạn với Bình sẽ thấy rõ hơn những điều ấy. Nhưng khi yêu, có cái được và cũng có cái mất. Đôi mắt sáng quắc như soi thấu tim gan người đối diện chỉ là hình thức vì Bình chưa bao giờ hiểu rõ em, chưa bao giờ đi

sâu được vào cái hộp kín trong em. Không phải em ngăn cản mà là em không thể tự mở cái hộp ấy được. Bình phải là người tự mở nó. Nhưng Bình đã không làm được. Hay chính xác, Bình không bao giờ biết điều đó. Đôi khi, Bình khiến em có cảm giác Bình hơi hột. Hay cái thói quen ngủ từ mười giờ ba mươi của Bình. Như một cái máy. Bình ngủ từ mười giờ ba mươi và dậy đúng sáu giờ sáng. Em nghĩ vì Bình là dân kỹ thuật nên như vậy. Nhưng cũng chỉ là bao biện. Đi chơi thế nào cũng phải về đến nhà em trước mười giờ để ba mươi phút Bình về nhà, tắm rửa rồi đi ngủ. Bất kể đó là ngày gì, sinh nhật Bình hay sinh nhật em. Những điều đó chỉ là những vụn vặt, cái lớn hơn là Bình chẳng bao giờ muốn phá vỡ đầu làm một cái gì đó hơn mức hiện tại. Bình thỏa mãn với công việc hiện tại. Đúng! Với mức lương 1500 USD/tháng, biết bao người mơ ước có được thì tại sao Bình phải mơ ước nhiều hơn nữa? Anh đã bao biện cho Bình như vậy. Nhưng với em, vấn đề không phải là mức lương mà là chí tiến thủ. Nếu ai đó biết, Bình vào cơ quan này là do có bố làm trên bộ thì hẳn sẽ hiểu những điều em đang bức xúc. Cũng có thể do Bình được nhiều thứ mà không phải cố công chinh phục nên Bình sớm thỏa mãn chẳng? Có thể! Nhưng ngay với em. Em yêu Bình ban đầu cũng như mọi cô gái khác. Tức là một người con trai đến tỏ tình với mình, mình thấy anh ta cũng được được (ngày ấy em thấy Bình... quá được) và gật đầu. Buồn cười, hai năm trước, em mới hai mươi tuổi, em vẫn còn nghĩ rằng tình yêu tức là thấy được được thì yêu. Rồi yêu đến hai năm thì thành thói quen rồi chẳng muốn thay đổi nữa. Nhưng cũng từ khi chat với anh, chừng chưa đầy một năm trước, em bắt đầu bị cuốn theo những câu chuyện của anh. Không, phải nói là nóng lên mới đúng. Thực ra trước đó, em và anh cũng đã add nick và thỉnh thoảng chat vài câu kiểu: “Chào em! Có gì vui không?” hay “Chào anh! Dạo này anh thế nào?” một cách xã giao và không nhiều tình cảm. Những câu chuyện xoay quanh Bình là chủ yếu, mà cũng chỉ là những chuyện vui vẻ, thông thường. Cho đến khi em và Bình cãi nhau. Trận cãi nhau đó rất gay gắt. Vì khi

đó Bình có cơ hội được làm việc cho một công ty lớn nhưng lại không theo. Em ba máu sáu con lên hỏi. Bình chỉ nhăn mặt: “Làm ở đây cũng được rồi. Sang đó chẳng quen biết ai, bị out lúc nào không hay.” Bình lười biết ng hay vì em quá kỳ vọng? Lần đó, em bức xúc quá mà tâm sự với anh. Anh nói gì nhỉ? À phải rồi, anh bảo: “Mỗi người đều có một mơ ước, một mong muốn.”

Với Bình, Bình là kẻ ham vui. Anh chỉ muốn làm việc vừa phải để có thời gian hưởng thụ cuộc sống. Không thể đòi hỏi một người thích ăn phở theo cách nhâm nhi chuyển qua ăn cơm vội vã được. Em không đồng ý với cách bao biện ấy. Mình đã chat đến sáng. Và cuối cùng, anh đã chịu thua. Nhưng em cũng nguôi giận Bình, vì... anh. Cũng sau lần đó, anh đã nhìn em rất khác. Em cảm nhận được điều đó. Rồi lắm! Rồi như cái cách anh lắng nghe em hơn trong mỗi lần đi cà phê chung của cả ba đứa. Về sau anh nói: “Trước lần chat ấy, anh chỉ nghĩ đơn giản em giống tất cả các cô gái khác. Chính xác là như người bạn gái cũ của Bình. Nên anh nói thật, anh cũng chẳng mặn mà lắm.”

Nhưng sau lần đó, anh mới nhận ra em quái thai hơn anh nghĩ. Bạn gái cũ của Bình, em biết. Cô ấy nhàn nhạt và thích Bình như em đã từng thích. Sau khi hai người yêu nhau được nửa tháng, cô nàng đi du học nhưng thực chất là sang bên đó lấy chồng. Cô ấy chỉ muốn lấy chồng Tây vì giấc mơ làm Việt kiều. Nhàn nhạt và cũng chỉ muốn sống sung sướng. Bình đợt ấy cũng chẳng đau đớn gì vì quanh Bình còn có biết bao cô gái khác. Và Bình của em. Em đổ. Chẳng phải vì con SH Bình đang đi hay ngôi nhà năm tầng hoành tráng trên phố lớn. Em yêu Bình cũng chỉ vì Bình được được, bon chen tí với cuộc sống. Nhưng càng về sau, em càng cảm thấy bất ổn. Nhưng sự bất ổn ấy chẳng đủ để em chia tay vì thật sự Bình cũng rất yêu em. Bình tốt. Đúng! Tốt! Chẳng có lý do gì để chia tay cả. Tuần bảy ngày vẫn đủ bảy ngày qua đón em. Vài lần, Bình

bảo em học xong rồi cưới. Nhưng em chẳng quyết định điều gì. Cũng chẳng phải vì còn muốn tìm cơ hội nào khác nhưng nếu cưới, em cũng chẳng quyết được. Thấy bất an. Nhưng bất an nhỏ lẻ và vụn vặt. Những bất an không đủ để thắng được thói quen. Anh đã từng có lần gọi điều đó là gì nhỉ? Ừ phải rồi, là ngại thay đổi, là bệnh người già. Em chưa già nhưng cũng chẳng còn sôi nổi để thay đổi một điều gì cả. Có vẻ em bị nhiễm sự ỳ lì của Bình. Yêu Bình, em với Bình hầu như ngày nào cũng gặp nhau, dù chỉ đến mười giờ tối. Nhưng cũng đủ để em bị... hài lòng dần. Hài lòng với tất cả những bất ổn. Tựa như chỉ cần ăn được, ngủ được, thở được là đủ. Chẳng còn nhu cầu gì cả. Thậm chí, dần dần, em thấy mình thành con robot được lập trình. Đôi khi, gặp lại mấy người bạn cũ, thấy họ vẫn hùng hực sống, đốt mình để cháy, em lại giật mình. Cũng đôi lần vùng lên, sống khác đi để phá vỡ sự đơn điệu, nhàm (và nhàn) chán. Nhưng rồi, đi với Bình, em lại dần dần nguội lạnh. Bạn bè em lâu rồi em chẳng gặp ai nhiều nữa. Vì ngày nào cũng đi với Bình. Lại thêm công việc của em. Em đang bán hàng. Một cửa hàng quần áo to tát cho khách nước ngoài là chủ yếu. Cũng chẳng nhiều khách nên công việc cũng nhàn nhã. Ngày lại ngày, em đứng bán hàng. Hết việc thì ngồi đọc mấy cuốn sách vớ được ở đâu đó. Cũng chẳng ham hồ. Cho đến khi chat với anh. Anh bắt đầu nói với em nhiều hơn những câu chuyện về anh, về cuộc sống của anh. Ban đầu, em đóng vai người xem. Em nhìn cuộc sống qua góc nhìn của anh. Thấy nó sinh động làm sao! Thấy nó cuốn cuộn sống. Và em bắt đầu bị cuốn theo. Bắt đầu học cách bày tỏ thái độ. Lâu rồi, em đã quên cách bày tỏ thái độ của mình. Sâu thẳm trong em, một Huyền My khác. Em thấy. Em thấy em của những ngày còn mười chín, hai mươi tuổi. Em chưa phải là một bà già. Hai năm qua, Bình đã bao bọc em quá. Và hơn cả, em đã tự triệt tiêu mình để tròn trịa trong cách sống. Vì sao nhỉ? Có phải vì em đã yêu Bình nên chấp nhận quên mình đi? Hay vì con

người em dễ bị cuốn theo lối sống của người khác? Biết chết liên!

Bình đã bắt đầu ngạc nhiên với em. Ngạc nhiên quá chứ còn gì! Vì em đã tỏ thái độ của mình. Em đã từ chối đi chơi với Bình. Em muốn tìm lại một đam mê nào đó. Em muốn bứt ra khỏi khoảng lặng này. Em muốn làm một cái gì đó khác thay vì sống theo các lịch trình. Em bắt đầu xin đi học. Học khiêu vũ cổ điển, học chơi guitar, học thêm một khóa quản trị mạng. Đại loại là em muốn bước ra khỏi vòng tròn đã bao bọc em suốt hai năm nay. Bình đã nhắn mặt bảo em: “Học làm gì cho mệt. Rồi em cũng có dùng vào việc gì đâu. Cưới nhau xong, bố sẽ xin cho em về bộ làm bàn giấy. Việc gì phải nghĩ cho đâu đâu!” Bình không phải nghĩ nhưng em phải nghĩ.

Em cũng bắt đầu chịu khó giao tiếp với những khách hàng đến cửa hàng. Trò chuyện với họ nhiều hơn. Cuộc sống đã bắt đầu rộng ra thêm chút ít. Em thấy mình nhìn xa hơn. Xa hơn một chút. Xa đến đâu nhỉ? Hình như đã đến chỗ anh rồi. Vì em thấy em cần anh biết bao. Em chờ đợi mỗi cuộc chat với anh buổi đêm. Chỉ để kể cho anh nghe hôm nay em có những điều gì mới mẻ. Và để nghe anh kể những điều anh khám phá được hôm nay. Nhưng anh vẫn cứ lôi Bình vào tất cả những câu chuyện của anh. Đến mức, có lần, em sign out ngay sau khi nói với anh rằng: “Tại sao anh cứ nói về Bình mãi vậy? Nếu anh còn nhắc đến Bình, em sẽ out ngay lập tức đây.” Và anh đã trả lời rằng: “Vì anh và Bình là bạn thân.” Muốn sign out trên YM chỉ cần tổ hợp phím Ctrl + D, còn muốn sign out ra khỏi tình cảm mà em dành cho anh thì phải bấm tổ hợp phím nào? Biết chết liên!

Em đã hẹn gặp Bình. Em đã muốn kết thúc tình yêu này. Chỉ có thể là như vậy cho dù sau đó, anh cũng chẳng thể vượt qua được tình bạn thân mà đến với em. Nhưng em sign out ra khỏi tình yêu này trước hết cũng chính vì bản thân em. Vì em. Vì cô gái tên là Huyền

My mà em đã đánh mất từ ngày yêu Bình. Rồi sau đó, ra sao thì ra. Em sợ những lập trình. Em không muốn vẽ sơ đồ đường đi cho cuộc đời mình nữa. Bình đến đón em. Vẫn chẳng chút khác đi. Bình vô tâm hay vì Bình chẳng bao giờ nghĩ đến chuyện sẽ chia tay em? Nên khi em nói, Bình ngạc nhiên lắm. Bình hỏi: “Tại sao? Anh đã làm gì không đúng ư?” Em chỉ lắc đầu. Em không phải là người phụ nữ thích hợp với Bình. Và nếu cứ kéo dài, rồi một ngày, em sẽ trở về đúng nghĩa là em.

Giả sử khi ấy, em và Bình đã cưới, em cũng quyết ly dị. Khi ấy thì mọi thứ sẽ tồi tệ hơn nhiều. Và sớm muộn gì em cũng sẽ như thế. Em không nói ra là do anh đã đánh thức em dậy vì anh hay bất cứ ai khác cũng vậy. Bản năng của em, con người thực sự của em sẽ thức dậy bất cứ lúc nào. Và cuối cùng, Bình vẫn là Bình. Gục gặc đầu, Bình bảo: “Tùy em!” Ngày xưa, em cực ghét cái từ “tùy” này. Và bây giờ, em chỉ thấy buồn cười. Em cố vui vẻ nói với Bình: “Chúng ta vẫn là bạn, đúng không nào?” Bình gục gặc đầu, đáp: “Ừ, tùy em!” Đêm ấy, em lên YM sớm hơn anh. Em để một tin nhắn offline cho anh. Nội dung chỉ là: “Biết chết liên, nhưng em thích anh!” Rồi ra sao thì ra. Em kệ! Em muốn chờ đợi những bất ngờ từ phía anh. Tại sao không? Em đã vượt qua được mình, còn anh? Đừng có nói là “biết chết liên” nhé! Biết chết liên, he he...

2006

Bởi Sài Gòn nhiều nắng

Chuyến bay của Phi khởi hành lúc 16h30. Phi trả phòng khách sạn từ lúc 12h. Định bụng sẽ dành hẳn bốn tiếng để đi mua quà cho Mai Ly. Cô bạn đồng nghiệp trong văn phòng đại diện đến tận khách sạn đón Phi, đưa lên Diamond Plaza để chọn quà. Giọng con gái Sài Gòn rất dễ thương:

- Em tò mò về chị Mai Ly quá! Nhất định khi em ra Hà Nội, anh phải đưa em đi gặp chị ấy nghe!

Phi mỉm cười, gật đầu. Lích kích đồ đạc. Lại thêm cây guitar một người bạn trong này nhờ Phi chuyển gửi ra Hà Nội. Khoác cây đàn ngang lưng, Phi leo lên sau xe. Từ khách sạn đi ra sân bay chừng hai mươi phút. Sân bay trong thành phố kể ra cũng tiện lợi. Không như ngoài Hà Nội, đi từ trung tâm thành phố ra sân bay mất đứt gần hai tiếng đồng hồ. Chưa kịp nổ máy thì chuông điện thoại reo. Phi vội vàng xuống xe, móc túi lấy điện thoại ra nghe. Công ty đồng tác gọi. Có chút vấn đề về cái TVC⁽¹⁾ mà Phi làm copywriter. Phi đành bảo cô bạn đưa mình qua công ty của đồng tác. Một rắc rối tưởng nhỏ vậy mà cũng ngốn mất của Phi đến ba tiếng đồng hồ. Phi phải thay lại gần như toàn bộ phần super và voice của cái TVC ấy. Mười lăm giây quảng cáo trên truyền hình cho một sản phẩm mới quả là không ngon ăn chút nào. Đây là Phi thuộc hàng copywriter chuyên nghiệp và có tên tuổi rồi đấy nhé! Bực dọc có nhưng vì công việc thì cũng không khiến Phi quá căng thẳng. Đến 16h, Phi mới ra đến sân bay. Chợt nhớ ra là chưa mua quà cho Mai Ly, Phi dáo dác nhìn xung quanh. Không có cửa hàng nào quanh đây. Quay lại trung tâm thành phố thì cũng chẳng kịp giờ. Mà không lẽ lại về tay không? Chắc chắn Mai Ly sẽ không giận nhưng cô ấy sẽ buồn. Không một chuyến công tác nào của Phi mà không

mua quà về cho Mai Ly cả. Cảm giác áy náy khiến Phi khó chịu và hơi căng thẳng một chút. Cô bạn đồng nghiệp cũng ái ngại:

- Ngoài này không có cửa hàng đâu. À, trong phòng chờ có gian hàng miễn thuế đấy! Rất nhiều đồ để chọn.

Như chết đuối i vớ được cọc, Phi vội vã chạy vào bàn check in sau khi cảm ơn rồi rít và chào tạm biệt cô bạn đồng nghiệp dễ thương.

16h20

Phòng chờ sân bay Tân Sơn Nhất đông nghịt. Vừa có một chuyến bay đáp xuống. Nắng rực rỡ chiếu qua lớp tường kính tạo thành những ô nắng lớn. Chẳng bù cho Hà Nội những ngày này đang se sắt. Phi kéo lê đồ hành lý, chạy tới gian bán hàng lưu niệm trong phòng chờ sân bay. Quả đúng như cô bạn đồng nghiệp nói, có rất nhiều đồ cho Phi chọn. Phi chọn ngay một cái áo rất dễ thương. Chắc chắn Mai Ly mặc nó sẽ hợp. Nhưng số đo của Mai Ly thì Phi chịu. Con mắt của một copywriter thiên về bay bổng hơn là đo đạc. Phi lúng túng nhìn quanh. Không có cô bán hàng nào có vóc dáng tương tự Mai Ly để Phi nhờ thử. Chỉ e mua về mà mặc chật quá thì không lẽ lại bay vào Sài Gòn để đổi ư? Vừa lúc, một cô gái ăn mặc bộ đồ tiếp viên hàng không đi qua. Rất giống vóc dáng của Mai Ly. Phi mừng như bắt được vàng.

16h25

Tiếng loa: “Hãng hàng không Quốc gia Việt Nam xin kính mời quý khách đáp chuyến bay VN 747 đi Hà Nội ra cửa số 11 để chuẩn bị khởi hành.”

- Xin lỗi bạn!

- Dạ, anh cần gì ạ?

- Mình mua một cái áo tặng bạn gái nhưng mình không chắc chắn lắm về số đo, phiền bạn giúp mình mặc thử được không nhỉ?

- Dạ, được anh ạ!

Cô gái lễ phép quá khiến Phi lúng túng. Nhưng chỉ một chút, khi nghĩ đến nghề của cô gái, tiếp viên hàng không, lịch sự và lễ phép đã trở thành phản ứng tự nhiên thế rồi thì Phi thôi lúng túng ngay. Cô gái cầm chiếc áo lên, mỉm cười:

- Chiếc áo đẹp quá anh ơi!

Rồi đặt va li xuống bên cạnh đồ ng va li của Phi, cô gái cầm chiếc áo đi vào phòng thử đồ. Máy cô bán hàng mỉm cười, gật đầu chào cô gái. Họ quen nhau. Một cô nói:

- Bạn gái anh đáng đẹp vậy. Con gái Hà Nội da trắng nữa. Nhất đáng nhì da mà được cả hai thì còn gì bằng.

Phi mỉm cười. Có đôi chút tự hào. Mai Ly quả là một cô gái đẹp. Cuộc thi Hoa hậu Việt Nam vừa rồi Mai Ly cũng đi dự và lọt vào vòng 20 cô gái đẹp nhất.

Cô gái đi ra. Phi hơi sững người. Chiếc áo quả là hợp với cô gái. Hơn cả những gì Phi tưởng tượng khi Mai Ly mặc nó. Một chút quặn lên trong bụng Phi. Cô gái thấy Phi cứ chằm chằm ngây ngất nhìn mình thì trở nên lúng túng. Mất mười lăm giây. Cô gái phá vỡ sự im lặng bằng câu nhận xét:

- Anh chọn khéo quá! Chiếc áo vừa vặn và rất đẹp. Chắc em phải mua một cái giống thế này quá!

Phi bừng tỉnh nhưng vẫn còn gương gạo lắ m:

- Tô t rô i! Cảm ơn em!

Rô i che đi sự lúng túng bằ ng việc rút ví đé m tiế n trả. Tiế ng loa lại vang lên. Phi không nghe thấ y gì nữa. Tại Phi đang ù đi. Nhìn đò ng hồ . 16h30. Cô gái trở vào thay áo. Quay ra, đưa lại chiế c áo cho Phi. Những ngón tay vô tình chạm vào nhau khiế n Phi giật bắ n mình. Phi câ m chiế c áo và cắ m đầ u chạy lại cửa số 11, quên cả chào tạm biệt cô gái. Phi cô lèo lái đầ u óc mình nghĩ về Mai Ly. Nhưng dáng Mai Ly và chiế c áo rõ mô n một, còn khuôn mặt cô chỉ thấ y mờ mờ.

16h30

Cô tiế p viên đứng bên cửa soát vé nói:

- Xin lỗi anh! Trên loa vừa thông báo, chắ c anh không nghe rõ. Chuyế n bay VN747 tạm hoãn ba mươi phút vì lý do kỹ thuật! Nế u anh câ n bắ t cứ sự giúp đỡ nào, xin tới văn phòng của chúng tôi ở cuố i hành lang này ạ! Rắ t mong anh thông cảm.

Phi ngắ n người. Tiế ng loa ban nãy hóa ra là thông báo delay. Phi quay trở ra. Cô gái ban nãy vẫn đang đứng nói chuyện với mấ y cô bán hàng. Phi muố n chạy tới để nói vài câu với cô ấ y nhưng sợ gặp phải cái cảm giấ c ban nãy. Nhưng không lẽ lại bắ t lịch sự như thế này ư? Phi lại lúng túng. Phi cứ ngắ n người nhìn cô gái từ xa cho đế n khi cô ấ y vẫy tay chào tạm biệt mấ y cô bạn và kéo chiế c va li đi ra cửa phòng chờ thì Phi không dừng lại đượ nữa. Cảm giấ c như sắ p mắ t nhau đế n nơi đã khiế n Phi không thể không chạy tới.

16h37

- Anh tên là Phi. Đô`ng Tuấ`n Phi. Đang làm copywriter cho một công ty ngoài Hà Nội. Chuyê`n này vào Nam để trình bày một TVC cho khách hàng trong này.

- Vậy mà em tưởng anh là nhạc sĩ chứ!

- À, cây guitar này là của một người bạn trong này nhờ chuyển ra Hà Nội giùm thôi. Em là tiế`p viên hàng không của hãng nào mà đô`ng phục lạ thế`?

- Dạ, hãng của em chỉ là một hãng nhỏ. Anh biê`t EVA Air không ạ? Nế`u anh bay sang Thái Lan hay Singapore bắ`ng máy bay của hãng em thì nhớ hú em một tiế`ng, đảm bảo em xin coupon giảm giá cho anh liê`n.

- Nhấ`t định rô`i! Nhưng không lẽ anh sẽ ra sân bay và hét lên: “Cô gái mặc thử giùm áo cho anh Phi đang làm cho EVA Air ời” à?

- Ủi, em quên mấ`t. Em tên là Phụng Như. Em ở đường Điện Biên Phủ, quận 3. Khi nào vào Sài Gòn anh chỉ câ`n ời em một tiế`ng, em sẽ có mặt. Tấ`t nhiên nế`u hôm đó em không phải bay.

- Nhấ`t định rô`i!

- Chắ`c bây giờ Hà Nội lạnh lắ`m phải không anh? Lâu rô`i em chưa ra Hà Nội.

- Cũng lạnh. Sài Gòn thì nắ`ng quá. Hôm anh vào đây cũng áo đơn áo kép trông như thắ`ng dở hơi á`y!

- Vâng ạ! Sài Gòn thì quanh năm nắ`ng. Cái nắ`ng nhiê`u khi khiê`n người ta bị say. Mấ`y tháng nữa anh vào đây thì còn nắ`ng khủng khiế`p.

16h45

- Tức là sao cơ anh Phi? Nói đi anh! Anh nói cho Như biết vì sao lại thế đi anh!

- Ngốc ă! Có nghĩa là Kotex có cánh chứ sao. Thế mới nói mỗi khi đi máy bay nên mang theo vài gói Kotex để lỡ máy bay có rơi thì cũng có cánh để bay chứ còn gì.

- Trời đất! Đúng là chỉ có người Hà Nội mới nghĩ ra mấy cái quái đản vậy thôi!

- Em nói vậy là oan cho người Hà Nội đấy! Em phải nói là dân copywriter tụi anh, và sâu hơn nữa là những copywriter đã tham gia viết quảng cáo sản phẩm Kotex mới nghĩ ra thế! Cô bạn anh trong này viết cái TVC Kotex xì tin trượt cầu thang ấy. Chuyện này là suy từ cái quảng cáo đó ra. Khi hai cô gái trượt cầu thang như chim bay là bởi Kotex có cánh.

- Khiếp thật! Em đến sợ cái đầu của tụi anh. Chuyện gì vào đầu tụi anh cũng ra thành những thứ quái đản chết đi được.

- Chà, thế thì anh phải trục xuất em Như ra khỏi đầu anh thôi. Không lại quái đản hóa em Như thì chết!

- Chứ không phải là em ở chỗ này trong anh à?

- Úi! Anh có máu buồn đấy!

- Đừng có mà đánh trống lảng. Thế em ở chỗ nào trong anh?

- Hừm, tim thì có đến bốn ngăn cơ em ơi! Em ở ngăn nào thì cũng còn đến ba ngăn nữa luôn í ới tiếng cười nói của các cô gái. Thôi thế này nhé! Cho em ở cuối ng tim anh. Cuối ng tim thì chỉ có một và nó quan trọng nhất đấy!

- Anh đùa em!

Trong một lúc, cái cảm giác chṹnh choáng lại khiế́n Phi bị khựng lại. Phi quay mặt đi và nói như hụt hơi:

- Anh đùa thật, anh xin lỗi...

Đế́n lượt Như lúng túng:

- Em đùa thôi, em xin lỗi...

Cả hai im lặng một lúc thật lâu. Chỉ có cái nắ́ng chiề̀u rực rỡ lên đọt cuố́i. Những người qua lại vẫn nườm nượp nhưng cả Phi và Như đều không nghe thấ́y gì nữa.

16h50

- Anh Phi đàn cho Như nghe một bản thôi cũng được. Đi mà anh Phi! Anh Phi!

- Giữa chổ́n đông người thế́ này sao? Mọi người lại tưởng anh là tên hát rong mà cho tiế́n thì ngại lắ́m!

- Em năn nỉ đầ́y! Em cầu xin đầ́y! Em cắ́n com cắ́n chả “nạy” anh đầ́y!

- Khiế́p! Học được câu của người ta là đem ra xài ngay lập tức cho được.

- Thế́ có nghĩa là em phải gọi anh là sư phụ chứ giề̀... ê... ê...

- Không dám! Anh làm được sư phụ của em là chề́t liề̀n luôn đó.

- He he, nhiễm giọng Sài Gòn rồi. Biế́t chề́t liề̀n luôn đó! Mà thôi, lại đánh trố́ng lảng rồi. Đàn cho em nghe một bản thôi. Chẳng

biết bao giờ mới gặp lại nhau nữa mà anh.

- Thôi được rồi, một bản thôi nhé!

- Yesss, sir!

Phi mở túi đựng cây đàn ra. So lại bộ dây. Như gặp phải cơn mộng du, những giai điệu cứ cuộn cuộn kéo tay Phi lướt trên dây đàn:

*Bởi Sài Gòn nhiều nắng phải không em
Mà say quá cái nhìn yêu đến thế!
Giọng Sài Gòn bám hoài vào trí nhớ
Nhen âm bước anh ba sáu phố Hà Thành*

*Xa em rồi, xa Sài Gòn, mình anh
Những kỷ ức ăn tiêu rồi cũng hết
Anh mòn vẹt tim mình em ỏi có biết?
Giá hôm chia tay giữ lại được môi em*

*Nụ hôn ấy sẽ giữ anh cái nắng
Giữ giữ anh ngọn lửa ở cuối ngòm tìm
Ngọn lửa ấy sẽ giữ anh lúc vắng
Mất, môi, tai khấp bốn bên em*

...

16h57

Một nụ hôn. Không phải! Là nắng. Nắng trườn qua mặt Phi. Nắng đậu xuống môi Phi. Nắng thơm như môi con gái. Là nắng. Không! Là nụ hôn. Nụ hôn lịm sâu vào trong tận cùng Phi. Như. Rồi ràng là Như đang ôm vòng qua eo anh. Mùi của Như. Không! Là nắng. Mùi của nắng. Nắng phủ lên cả hai. Nắng khiến mắt

Như long lanh. Giọt nước mắt của Như lăn nhẹ xen giữa môi anh. Mắ̀n mặ̀n. Không cưỡng lại nổi. Không vùng ra nổi. Cả hai. Khoảnh khắc như thể đóng băng cả xung quanh nhưng lại cuộn trong cả Phi lẫn Như. Chỉ nghe tiếng tim đập dồn bên ngực phải của cả hai người. Tiếng loa chơi với gọi hành khách. Tiếng loa như muốn len vào giữa hai người. Và Phi bừng tỉnh. Gắ̀p gắ̀p:

- Em chờ đây! Anh lùi chuyế̀n.

Phi chạy. Chưa bao giờ anh chạy nhanh đế̀n như vậy. Phi sợ hãi. Phi sợ mình sẽ phải bay. Phi muố̀n ở lại. Phi muố̀n ở lại với Như. Chắ̀c chắ̀n đầ̀y! Phi muố̀n ở lại.

16h59

- Nhắ̀t định tôi muố̀n lùi lại chuyế̀n sau. Chị xem giùm chuyế̀n 22h30 còn chỗ không?

- Dạ, anh chờ em check lại danh sách đã.

- Nhanh giùm tôi. Phải ở lại. Tôi phải ở lại.

- Vâng! Anh chờ cho một chút.

Phi quay lại nhìn về phía Như trong khi người phụ nữ kiểm tra trên máy tính danh sách khách đã book vé chuyế̀n 22h30 cùng ngày. Như đang gục đầ̀u xuố̀ng đàn. Xoay lưng lại với Phi. Mái tóc xõa dài đen nhánh. Tắ̀m lưng thon của Như. Bờ vai tròn của Như. Phi chợt lạnh toát người. Phi chợt điế̀ng người khi gặp lại dáng vóc thân quen. Nhắ̀t thời, Phi không nhớ ra giồ̀ng ai. Nhưng chỉ một chút, Phi điế̀ng lại. Bụng thắ̀t đau. Là dáng Mai Ly. Mai Ly của Phi. Hà Nội của Phi. Tự nhiên Phi có cảm giác khó thở. Nôn nao như thể say nắ̀ng. Giọng người phụ nữ kéo Phi trở về thực tại:

- Dạ, còn chỗ anh ạ! Anh cho mượn lại vé máy bay của anh một chút.

Phi giật mình. Luống cuống như bị bắt quả tang khi làm điều xấu. Phi rút chiếc vé ra. Quay lại nhìn Như một lần nữa rồi Phi rút lại vé:

- Xin lỗi chị! Đã làm phiền chị...

17h00

Phi quay lại chỗ Như ngồi. Lúng túng. Phi muốn nói mà cổ họng nghẹn như bị đồ chèn. Như nhìn Phi. Đôi mắt Như to tròn và nâu thăm thẳm. Đôi mắt ấy như xoáy sâu vào tận cõi lòng Phi. Như nói, giọng vỡ vụn, lạc cả đi:

- Anh lên máy bay đi! Không cần lo cho Như đâu. Như cũng phải về thôi. Bạn trai Như vừa gọi điện. Anh ấy đang ở nhà chờ Như về. Anh cũng phải về mà. Chị Mai Ly chắc cũng thế!

Phi như trút được gánh nặng. Chợt thấy sao mà mình hèn nhất đến thế. Với cái cảm giác kiểu “được lời như cỏi tấm lòng” sau câu nói của Như. Dẫu lúc này đây, bất ngờ xuất hiện một nhân vật nam chính chưa từng có trong câu chuyện của hai người. Phi muốn nói điều gì đó song anh im lặng. Vội vã cất đũa vào trong túi. Phi kéo va li của mình đi. Như vẫn đứng đấy. Không thể chắc chắn rằng đây là đứng im nữa. Bóng nắng đổ dài đáng Như về phía Phi đi. Nước mắt cứ tự nhiên mà lăn xuống gò má của cả hai. Phi cúi gằm bước đi. Không dám quay đầu lại.

17h02

Phi đến trước cửa số 11. Chợt Phi nhớ ra một điều. Phi vội vã mở va li, lấy chiếc áo ra. Phi chạy tới chỗ Như đứng. Đặt chiếc áo vào tay Như. Đưa tay lên vuốt má Như lén lút. Im lặng. Và Phi chạy trở lại cửa số 11. Nhanh đến nỗi Như không kịp nói lời nào.

17h11

Phi ngồi yên vị trên ghế trong máy bay. Tin nhắn tới khiến Phi vội vã rút máy ra. Hai tin nhắn. Một của Mai Ly và một của Như. Phi kéo xuống đọc tin của Như trước: *“Bỏ Sài Gòn nhiều nắng phải không anh?”* Phi lầm nhảm theo: *“Bỏ Sài Gòn nhiều nắng.”* Tiếng của tiếp viên hàng không yêu cầu mọi người tắt máy điện thoại di động khi máy bay chuẩn bị cất cánh. Phi nhả vào phím tắt và tự nói với mình: Về Nội Bài đọc tin của Mai Ly cũng được. Bỏ Sài Gòn nhiều nắng...

Sân bay Tân Sơn Nhất, 18/1/2005
Hà Nội, 26/1/2005

Anh chàng teen story

Bối cảnh cho một teen story

Khi chị thư ký tòa soạn gọi điện bảo tôi: “An Yên này, viết cho chị một teen story cho số báo tới đi” thì tôi đang ngồi trong quán cà phê Điểm hẹn - một quán cà phê mới mở. Đó là một quán kiểu cách với sàn gỗ và những chiếc đèn giả chân nến khá lãng mạn. Tôi nghĩ ngay đến một câu chuyện hẹn hò lãng mạn. Sẽ như mọi khi thôi, tôi sẽ dùng chính tôi làm chất liệu cho nhân vật nữ chính. Tôi sẽ phải lòng một ai đó rồi tưởng tượng một câu chuyện tình yêu xảy ra với họ. Phải lòng chứ không phải là yêu. Bởi nếu bạn yêu anh ta, bạn sẽ chẳng viết nổi một câu chuyện ra tằm ra món đâu. Tình yêu vốn dĩ ích kỷ. Còn phải lòng có nghĩa là bạn thích anh ta. Thích để vừa đủ cảm xúc cho câu chuyện của bạn. Để bạn có thể điều khiển cảm xúc ấy, dẫn dắt cảm xúc ấy theo một chuỗi liên hoàn nhất định mà chúng ta hay gọi là tuyến truyện. Tại quán cà phê Điểm hẹn, bây giờ là sáu giờ chiều, cái giờ mà hầu hết các quán đều vắng hơn. Có lẽ bối cảnh của cuộc hẹn lãng mạn sẽ được dựng từ quán cà phê này. Tất nhiên, trừ khi chủ quán sẽ ký với tôi hợp đồng quảng cáo quán thông qua một câu chuyện tôi viết chứ không, tôi vẫn thường mô tả quán đó theo tưởng tượng của riêng mình. Cũng như với bối cảnh quán Điểm hẹn này. Tôi hình dung nó sẽ được dựng trên một nền đất nhô ra từ một góc Hồ Tây. Chính nó đấy, nó có tên là Gò Mỏ Phượng, phía sau trường Chu Văn An. Tương truyền từ xa xưa, nơi đây là chỗ vùi xương của cánh nam giới bị cáo chín đuôi bên Hồ Tây làm thịt. Sau Lạc Long Quân đã giết chết cáo chín đuôi ở đây. Xưa ở đây cũng có một ngôi chùa tên gọi là chùa Bà Đanh, rất vắng nên tích vắng như chùa Bà Đanh cũng từ

đó mà ra. Sau chùa Bà Đanh chuyển đi nơi khác, người Pháp cho xây cái nhà Bát Giác. Hồ`i còn học ở trường Chu Văn An, chúng tôi vẫn hay tổ chức đám tang cho cá ở đó mỗi khi trớ`n học. Phải, quán Điểm hẹn sẽ được đặt ở đó cho lãng mạn. Cảm giác sóng Hồ` Tây vỗ ì oạp rất gọi. Có nên có một chút cáo chín đuôi hay những oan hồ`n giai đa tình không nhỉ? Trong cái bô`i cảnh vừa lãng mạn nhưng lại rất liêu trai này, một câu chuyện tình hẳn sẽ rất ám ảnh. Vậy là xong địa điểm, bây giờ đế`n bô`i cảnh bên trong quán. Cái sàn gỗ của quán Điểm hẹn gợi nhắ`c cho tôi về` một con thuyền du lịch. Tại sao không? Quán Điểm hẹn chính là cái quán hình con thuyền. Tôi cũng sẽ theo dòng suy tưởng đó để vẽ lên một cái trầ`n quán là trầ`n kính với giàn hoa giấ`y lan tỏa. Và hơn cả thế`, tôi cũng muố`n chề` ra các loại đồ`uố`ng chỉ có ở quán Điểm hẹn này. Những ly cocktail sắc sỡ và thơm lừng. Còn nhân vật nam? Có lẽ anh ta đang ngồ`i ở kia rô`i. Một anh chàng ngồ`i tư lự một mình với *Cuộc săn cừu hoang*, cuố`n sách mới nhắ`t của Haruki Murakami.

- Xin lỗi anh, anh có phiề`n không nế`u em ngồ`i cùng?

Tôi sẽ đế`n bên anh chàng đó với một nụ cười không thể dễ mề`n hơn được nữa. Tôi biế`t mình có lợi thế` lớn nhắ`t: nụ cười. Nhưng có vẻ mẫu câu â`y chưa được hấ`p dẫn cho lắ`m. Anh ta có thể từ chớ`i và câu chuyện hẹn hò lãng mạn sẽ lại quay trở về` vạch xuấ`t phát. Vậy thì sẽ chọn mẫu câu nào?

Mười phương án làm quen

Làm quen. Tại sao chúng ta cứ luôn phải chờ đợi một anh chàng hợp nhãn đế`n làm quen với chúng ta? Tại sao bạn không thử bắ`t chuyện với một chàng trai ngay cả khi bạn chưa có một chút thông tin nào về` anh ta? Tôi có mười mẫu câu ở đây, nế`u bạn muố`n thử, đừng ngại, cứ dùng đi. Bạn có quyề`n khởi động cho một mô`i quan

hệ mà sau đó, biết đâu, anh chàng bạn làm quen ấy lại chính là Mr. Right của bạn? Cơ hội thì rất hiếm, nắm bắt được cơ hội càng khó hơn, vậy thì nên tạo ra những cơ hội cho mình thay vì chờ nó đến. Bạn tuyệt đối không bao giờ mất giá chỉ vì bạn đã làm quen trước với anh ta đâu. Tin tôi đi, tình yêu vững bền và đích thực nằm ở việc bạn đã yêu thế nào chứ không phải bạn đã bắt đầu chúng thế nào. Nếu bạn đồng ý với tôi như vậy thì chọn nhé, những mẫu câu tôi nghĩ ra trong mười phút vừa qua, khi tôi nhắm được anh chàng mà tôi dự định sẽ đưa vào làm nhân vật nam chính cho câu chuyện của tôi - teen story kỳ này - bạn đang cầm đọc trên tay:

1. Cuốn sách anh đang đọc là cuốn mới nhất của Haruki Murakami à? Anh có thể cho em mượn xem qua một chút được không ạ?
2. Xin lỗi anh về sự đường đột, nhưng em không thể kiềm chế được thắc mắc của mình: Em thấy anh rất quen í! Hình như em với anh đã gặp nhau trước đây thì phải? Có phải anh tên là Huy không ạ?
3. Xin lỗi, anh có phải là anh Gia Bách không ạ? Em là An Yên, người đã hẹn với anh trên facebook đây mà! Anh chờ em đã lâu chưa? Xin lỗi anh, em quên mất là anh hẹn ngò-i bàn này trong khi em cứ ngò-i chờ anh ở bàn bên kia.
4. Xin lỗi anh, em quên mất ví ở nhà, em còn thiếu đúng mười ngàn đồng để đủ trả tiền nước, anh có phiền không cho em vay mười ngàn đồng rồi em về nhà lấy ví, trả lại anh ngay ạ?
5. Chỗ này là chỗ em hẹn với bạn em, thế nên em xin phép được ngò-i một chút rồi khi bạn em đến, em sẽ đi ngay, được không anh?

6. Anh ơi, máy điện thoại của em hết tiền rồi, em có thể xin anh một tin nhắn để nhắn cho bạn em được không ạ? Hoặc để em đọc số, anh nhắn giúp em cái.

7. Anh ơi, em xin lỗi, em thấy cái áo anh mặc rất đẹp í! Anh mua nó ở đâu vậy ạ? Em rất muốn mua nó để tặng cậu bạn thân của em.

8. Ôi, anh! Dễ chừng phải năm năm rồi anh nhỉ? Dạo này anh phát tướng quá đấy! Anh còn nhớ em là ai không nào?

9. Em nhờ anh một chút được không ạ? Chuyện là thế này, em có cuộc hẹn với một người bạn theo đuổi em mà em lại muốn từ chối cậu ta. Em muốn nhờ anh chụp cùng em một bức ảnh để em giả vờ với cậu ta là em đã có bạn trai, mong cậu ta đừng làm phiền em nữa. Em hứa chỉ cho cậu ta xem rồi sẽ xóa đi ngay ạ!

Bạn chọn đi! Tôi nghĩ nó đều có thể được coi là sự bất đầu hoàn hảo và ít có nguy cơ bị từ chối nhất trong trường hợp anh ta đang ngờ một mình và không có dấu hiệu chờ đợi ai đó. Ít ra là với những trải nghiệm cá nhân của tôi sau nhiều lần bắt đầu một mối quan hệ mới, tôi chưa từng thất bại. Thế còn phương án thứ mười? Bạn sẽ hỏi vậy khi đếm đi đếm lại mới chỉ có chín phương án được liệt kê? Phải, phương án thứ mười không dành cho bạn đâu. Nó được dành cho teen story kỳ này rồi.

Phương án làm quen thứ mười

Tôi rời bàn của mình, vào nhà vệ sinh của quán. Tôi kẻ lại viền môi, viền mắt và thoa một chút son bóng vừa phải. Tôi cũng đảm bảo không có một sợi tóc nào trật trìa đâm lên, quặp xuống. Tôi cũng đảm bảo chiếc váy tôi đang mặc không bị dính một vết bẩn nào thấy được bằng mắt thường. Cũng như mọi nếp nhăn trên váy đều được loại trừ hoàn hảo. Tôi sẽ dùng một chút nước hoa. Loại

Cabotine Rose của Eau de Toilette. Mùi hương của nó hơi ngọt nhưng không quá sục. Một chút ở cườm tay và ở cổ. Tôi biết mình đủ háp dẫn để có thể tự tin. Tôi bắt đầu bằng phương án thứ mười.

Tôi chọn cách ngồ i đồ i diện anh chàng, nhìn thẳng vào mắt anh ta cùng một nụ cười vừa vặn. Và chỉ vậy thôi. Chờ đi. Trong lúc chờ đợi, hãy xem anh ta bồ i rô i thế nào nhé! Đây là việc bạn chọn quyề n chủ động thay vì bị bồ i rô i, hãy đẩy sự bồ i rô i trở lại phía anh ta. Một khi anh ta bị bồ i rô i, bạn có nhiề u cơ hội thắ ng lợi hơn. Và hãy để cho anh ta phải nói trước, đương nhiên. Đừng hỏi cắ c có lại tôi là nế u anh ta cũng nhìn lại tôi và cũng không nói. Trừ phi anh ta có rắ c rô i về thanh quản hoặc bạn không phải là tôi.

- Xin lỗi, cô...

Đây, thắ y chưa, anh ta đã mở miệng rô i đây. Bạn sẽ trả lời thế nào? Đừng nhìn sang tôi câ u cứu vì tôi cũng như bạn thôi, chẳng có mẫu câu nào để sử dụng ở đây cả đâu. Thế nên tôi sẽ chờ anh ta hỏi câu thứ hai.

- Xin lỗi, hình như chúng ta chưa quen nhau thì phải?

Đây, bây giờ thì bạn tha hồ trả lời. Bạn có thể đề xuấ t về việc chưa quen thì bây giờ quen, hoặc bạn có thể thẳng tung nói rằ ng bạn muố n làm quen với anh ta. Còn tôi - trong vị trí của một người viế t teen story - tôi sẽ trả lời:

- Vâng! Chúng ta chưa từng quen nhau. Và đây chỉ là sự tình cờ, trong một quán cà phê khá đẹp thế này, ở một vị trí khá đẹp thế này, trước một anh chàng thú vị thế này và em nghĩ là em nên ngồ i đây.

- Cô là...

- Anh đoán thử đi! Hãy thử hình dung xem em là một cô gái thế nào. Biết đâu, em lại thích trở thành một cô gái như vậy thì sao?

- Tôi... tôi...

- Thôi nhé, để em làm mẫu trước rồi anh làm thế sau nhé! Và này, đừng để phí mất một buổi chiều thú vị như thế này anh nhé! Cũng đừng xưng “tôi - cô”, nghe kỳ thị và xa lánh nhau quá, anh nhé!

- Tôi... à... anh... Vâng, cô... à em... nói trước đi!

- Em đoán anh là một anh chàng khá sâu sắc và vẫn còn độc thân. Bẵng đi chừng là cuốn sách anh đang đọc là thứ sách mà không phải người đàn ông hời hợt nào cũng muốn đọc và có thể đọc. Haruki Murakami không phải là tác giả của những tiểu thuyết giải trí và dễ đọc đâu.

- Tôi... à... anh... thích ông tác giả này thật! Nhưng sâu sắc hay không thì phải do người khác đánh giá thôi.

- Vậy thì hãy cứ thử một chút, cho em gọi anh là Huy nhé! Em thấy cái tên Huy nghe rất nam tính. Còn anh, anh nghĩ tên em là gì?

- Anh không nghĩ ra đâu!

- Anh cứ đặt cho em một cái tên đi nào! Và nhờ cái tên đó anh sẽ nhớ đến em hơn là cái tên thật của em đấy!

- Vậy thì anh gọi em là Thủy nhé! Chắc nó không khiến em nghĩ rằng anh đang ám chỉ em là phù thủy đâu, nhỉ?

- Vâng! Anh thật hóm hỉnh! Em sẽ là Hàn Thủy nhé! Nước lạnh rót cuộc cũng tốt hơn là nước nóng. Em hy vọng em sẽ không khiến anh bị ê răng!

- Anh cũng tin là vậy!

Buổi chiều tình cờ - phim *The Tourist*

Quán đang chơi bài *God Help The Girl*. Thật phù hợp với tâm trạng của tôi lúc này.

*There is no way I'm looking for a boyfriend
There is no way I'm looking for a scene
I need to save some dough
I'm a working girl, you know
I'll fend attention off I keep to myself.*

Tôi đang ngờ`i đồ`i diện một anh chàng mà tôi sẽ đưa vào teen story của mình. Việc của tôi lúc này là cùng anh ta xây dựng một cốt truyện thú vị. Giở`ng cái cách chúng ta đang đi trên đường và nghe được một giai điệu hay với những ca từ đẹp để rô`i sau đó lằm nhảm hát theo mà không câ`n phải nhớ tên bài hát hay nội dung bài hát ấy. Tôi chọn cách này, sẽ là một câu chuyện đủ để bạn mỉm cười nhẹ nhàng và có thể chẳng câ`n phải nhớ đế`n nội dung câu chuyện lẫn tên người viế`t, tên nhân vật trong câu chuyện đó. Cái bạn câ`n nhớ đó là những chi tiế`t thú vị. Kiểu như mười cách bắt chuyện với bạn trai hay một cái quán cà phê lãng mạn với hai người trẻ tự đặt tên cho nhau.

- Có vẻ em thích bài hát này nhỉ, Hàn Thủy? - Huy hỏi tôi khi thấ`y tôi gõ nhịp lên mặt bàn.

- Vâng! Nghe nó thật nhí nhảnh và dễ chịu! Giở`ng như cái cách mà em luôn chờ đợi ở tình yêu vậy!

- Chờ đợi ở tình yêu? Em chờ đợi điề`u gì?

- Một chàng trai yêu một cô gái ngay cả khi chẳng biết tên cô ta. Và cô gái cũng vậy, yêu chàng trai trong một buổi chiều tình cờ.

- Như anh và em sao?

- Anh đã yêu em rồi ư?

- Ít ra thì anh đã chắc về sau: buổi chiều tình cờ.

- Đường như anh đúng là fan của Haruki Murakami, luôn tin vào những mối quan hệ tình cờ.

- Chẳng phải thế sao? Đôi khi người ta gặp nhau cũng là định mệnh. Nếu em không bước tới bàn của anh hoặc giả như anh đã đứng lên bỏ đi khi em ngơ ngác và nhìn anh chằm chằm như vậy thì chúng ta đâu đã biết nhau?

- Nhưng lỡ em giống như nhân vật Elise của cô diễn viên Angelina Joile trong phim *The Tourist*, bị bọn mafia săn đuổi và dùng anh như một tấm bình phong?

- Vậy ư? Nếu vậy anh sẽ phải mua đĩa *The Tourist* về xem ngay mới được.

- Mà anh vẫn chưa trả lời em nhé! Anh hình dung về em thế nào?

- À há! Để anh nghĩ tí!

Cô gái đến từ sao Thủy

Cô gái tên là Hàn Thủy. Thực sự ra cô ấy không phải là người Trái đất. Cô ấy vốn là người của sao Thủy. Ở sao Thủy, quê nhà của cô ấy, mọi thứ đang trên đà diệt vong. Mọi thứ đang dần trở nên đông

cứng lại và có nguy cơ sự sống sẽ biến mất. Nhiệm vụ của cô ấy khi thâm nhập Trái đất là tìm ra lời giải thích vì sao Trái đất giữ được sự sống qua hàng tỷ năm như vậy. Chàng trai đầu tiên mà cô ta gặp đã khiến cô ta nhận ra rằng cảm xúc của trái tim chính là nguồn năng lượng cần phải có để giữ ấm hành tinh. Chỉ khi người thương người, người yêu người thì sự sống mới tồn tại.

- Khi nhận ra điều ấy rồi, cô ta sẽ quay trở lại sao Thủy chứ?

- Chắc chắn!

- Vậy còn chàng trai?

- Chàng trai ư? Anh ta sẽ rất đau khổ đấy! Nhưng anh ta vẫn tin rằng cô ấy chỉ trở về sao Thủy để thông báo tình hình rồi sẽ quay lại Trái đất và ở lại bên anh chàng Trái đất.

- Chưa chắc đâu anh, vì khi về đến sao Thủy rồi, cô ta sẽ không bao giờ quay lại được nữa.

- Không! Anh vẫn tin rằng trái tim biết dẫn đường cho người đó trở lại một khi nó nhận ra nó đang yêu ai đó.

Tôi lơ đãng nhìn ra ngoài. Cô gái ngẩng đầu Huy cảm giác hoang mang. Đây chẳng phải lần đầu tiên tôi để cho mình phải lòng ai đó rồi lấy cảm xúc ấy để viết những câu chuyện. Bởi xét cho cùng thứ cảm xúc rất thật ấy hóa ra cũng chỉ là vay mượn mà thôi. Bởi sau mỗi câu chuyện được viết ra, tôi luôn rơi vào một trạng thái trống rỗng. Cứ như với Huy đây, sau buổi chiều này, tôi sẽ có một teen story. Huy sẽ mãi mãi không biết được tôi là ai và tôi cũng sẽ không bao giờ gặp lại Huy nữa. Giống như cô gái sao Thủy, tôi có quay trở lại Trái đất không? Liệu trái tim tôi có biết dẫn đường để tôi quay lại không? Có lẽ câu trả lời ấy không nằm trong teen story này đâu.

Hà Nội, tháng 5/2011

Chiều cuối năm và nụ hôn mở mắt

Hôm ấy, cũng là một buổi chiều cuối năm, tâm tâm thời gian này, tôi đưa nàng đi mua sắm. Đường phố cuối năm thường rất đông đúc. Trời lại nồm rất khó chịu. Tôi có vắng bầy một câu, chỉ là lằm bằm trong miệng thôi, khi có một bà đi xe ngược chiều mà còn trợn mắt mắng xa xả những người đi đúng chiều. Thật ra thì cũng chỉ có vậy. Nàng khẽ cau mày khi thấy tôi vắng bầy. Lúc đó tôi cũng chẳng hơi đâu mà để ý đến cái cau mày ấy. Mà cả sau này khi nhớ lại, tôi dám chắc rằng cái cau mày ấy của nàng không đủ để làm thành lý do khiến nàng muốn chia tay tôi. Thật sự là không đủ. Ấy thế mà nàng đã nói lời chia tay. Lúc đó, sau một hồ i mua sắm điên cuồng, tôi rủ nàng vào một quán cà phê nhỏ trên tầng ba ngay ngã tư Kim Liên - Đại Cồ Việt. Quán Banana thì phải. Cũng chẳng biết có phải vì tên quán là Banana nên câu chuyện cũng chuôi củ như vậy không nữa. Lúc vào đó, nàng vẫn còn hồ i xem xét lại mớ quần áo nàng vừa mua. Thậm chí nàng còn mua tặng tôi một chiếc áo sơ mi màu hồng tuyệt đẹp. Hàng second-hand thôi nhưng còn mới lắm. Sau đó, chúng tôi còn hôn nhau. À phải rồi, nàng hôn tôi mà vẫn mở mắt. Đó là một dấu hiệu lạ. Tôi có hỏi nàng:

- Sao em mở mắt?

Nàng không đáp. Nàng vuốt nhẹ má tôi, nước mắt nàng chảy dài. Lúc đó tôi luống cuống lắm. Lại rồi rít:

- Sao vậy em? Có chuyện gì vậy?

Nàng lắ c đầu. Rồi khuây ly cà phê cho tôi. Nàng đẩy ly cà phê đến trước mặt tôi. Chừng ba phút im lặng nặng nề. Rồi nàng mới từ từ nói:

- Mình chia tay nhé!

Tôi cuống quýt thật sự. Trái tim như chùng hẫng xuống. Năm lần tay nàng, tôi hỏi mà giọng run lên:

- Sao vậy em? Có điều gì đang xảy ra vậy? Em đùa anh thôi, phải không? Nói anh nghe nào!

Nàng lắc đầu. Tiếng thở dài rất nhẹ mà sâu hoắm vào tận cùng tim gan tôi.

Tôi quen nàng trong một dịp hội trại của trường. Nàng học kém tôi một khóa. Nàng không xinh nhưng rất duyên. Hôm đó, cũng bất ngờ như hôm chia tay tôi, nàng chủ động dẫn dụ tôi tận công nàng. Bất đầu bằng việc nàng nhìn tôi trêu méo đến không thể trêu méo hơn. Nàng nói chuyện với tôi mà mắt không rời khỏi mắt tôi. Những lúc tôi nói vài câu hài hước, nàng cười và rất tự nhiên, chạm nhẹ vào vai tôi. Rồi nàng bảo tôi: “Chỗ này ồn ào quá, anh Bách có biết chỗ nào yên tĩnh hơn một chút không? Nói chuyện với anh vui quá!” Tôi chết đứ đừ nên vội gật đầu và dắt nàng ra một quán cà phê xa xa chỗ hội trại. Quán này là quán vườn vốn chỉ dành cho các đôi yêu nhau. Tôi đánh bạo đưa nàng vào đó. Hai đứa chui vào trong một khoang riêng. Nàng ngó sát tôi. Tóc nàng thơm mát mùi dầu gội hương dừa. Tôi đánh bạo thêm lần nữa, choàng tay qua vai nàng. Nàng vẫn dễ yên và vờ như không biết. Lúc đó, tôi cũng chẳng nhớ mình đã nói những chuyện gì nữa. Chỉ biết rằng nụ hôn đầu của hai đứa là nàng chủ động. Hôm ấy, nàng cũng mở mắt khi hôn. Hôm ấy, tôi không hỏi vì nghĩ rằng đó là một thói quen của nàng. Sau lần đó, những nụ hôn sau đó, nàng đều nhắm mắt. Đã có lần tôi hỏi nàng:

- Sao hôm đầu tiên ấy, khi hôn, em lại mở mắt?

Khi đó nàng trả lời rằng:

- Vì em muốn nhìn thấy anh thật rõ khi anh hôn em.

Và sau đó, chúng tôi yêu nhau. Bạn bè tôi cũng bất ngờ khi biết tôi yêu nàng. Ai cũng trách là tôi già ú già ú quá giỏi vì ai cũng biết nàng nổi tiếng là khó cửa. Đạo trước, mấy đứa khóa tôi cửa nàng mãi mà nàng không đổ. Tôi cũng chẳng nói cho chúng nó biết rằng từ lúc tôi quen nàng cho đến khi hôn nhau, tất cả chỉ chưa đầy hai tiếng. Yêu nàng, tôi gần như bỏ lưng hết đám bạn bè. Ngày nào hai đứa cũng kè kè bên nhau. Sáng sáng, rất sớm, nàng đến tận nhà đón tôi. Hai đứa đi ăn sáng, uống cà phê khi mà nhiều quán còn chưa mở cửa. Đến trường, nàng vào lớp nàng, tôi vào lớp tôi. Giữa giờ, nàng với tôi lại tay trong tay đi dạo trong sân trường hoặc ngồi với nhau, kể chuyện lớp mình. Tan học, nàng lại đón tôi và đưa tôi về nhà. Những hôm có học bổng, nàng và tôi lại kéo nhau đi ăn trưa. Hoặc những khi nàng có tiền lương dạy gia sư, hay tôi có vài trăm nhuận bút từ mấy bài viết trên báo, chúng tôi lại đi ăn uống xóm trò. Lần nào cũng rất vui. Chiều đến, hôm nào nàng đi dạy gia sư, tôi lại đèo nàng đi. Trong khi nàng dạy, tôi kiếm quán cà phê nào gần đấy và ngồi viết bài. Những hôm nàng không phải đi dạy, tôi với nàng nằm lì trong phòng trọ của tôi hoặc phòng riêng của nàng, xem phim cùng nhau. Buổi tối, chúng tôi ít đi chơi. Nàng và tôi, ai ở nhà này, lo bài vở hoặc dành thời gian cho gia đình. Tôi trọ học xa nhà nên buổi tối tôi thường ngồi tán phét cùng mấy đứa cùng khu trọ. Điện thoại lúc nào cũng kè kè bên cạnh để sẵn sàng nhắn tin với nàng. Kể lẽ vậy là để thấy rằng thời gian chúng tôi yêu nhau là rất ổn. Chẳng có lý do gì để nàng nói lời chia tay cả.

Buổi chiều hôm ấy, một buổi chiều cuối năm, tâm tâm thời gian này, tôi đưa nàng về nhà sau khi rời quán cà phê có tên rất chuôi: Banana. Tôi không hỏi nàng nữa vì biết rằng nàng sẽ chẳng trả lời. Cả hai im lặng đi suốt quãng đường. Nàng vẫn ôm tôi. Thậm chí, lưng tôi còn ướt đầm nước mắt của nàng. Về đến trước cửa

nhà nàng, khu trường Đại học Kinh tế, nàng xuống xe và mang đồ ngồu vừa mua sắm vào trong nhà. Tôi cứ đứng đầu người ra nhìn nàng. Sau khi xách hết đồ vào trong nhà rồi, nàng mới đi ra. Bảo:

- Anh về đi nhé! Em chúc anh sớm vượt qua được thời gian này và có một ai đầu yêu anh nhiều hơn em đã yêu anh.

Tôi lắu đầu. Hình như lúc đó tôi cũng ghen ngào lắu. Nàng vẫn mỉm cười. Rất nhẹ. Đặt tay lên tay tôi, nàng thở dài một cái rồi quay lưng, đi vào trong nhà. Tuyệt nhiên, nàng không ngoảnh đầu lại một lần nào. Tôi đứng đó, trước cửa nhà nàng, từ sáu giờ chiều đến tận tám giờ tối. Rồi mệt quá và cũng chẳng thấy ích lợi gì, tôi lên xe về. Trong suốt thời gian đó, cửa sổ trên tầng hai phòng nàng vẫn mở nhưng tuyệt nhiên tôi không thấy nàng. Hôm đó, những ngày cuối năm, đường phố đông như mắu cừi. Thật lòng tôi cũng không biết mình đã về đến khu nhà trọ bằng cách nào nữa. Về đến phòng trọ, tôi khóa trái cửa, không bật đèn, nắu quay lơ. Nhưng cũng không ngủ được. Mắu mở trầu trầu nhìn trầu nhà. Tôi rà soát lại từng đoạn thời gian một. Từ lúc nàng và tôi lên quán Banana đến lúc tôi đưa nàng đi mua sắm. Không có chuyện vì một lời vắng bầy của tôi mà nàng muốu chia tay. Hay thời tiết khiến nàng cảm thấy khó ở? Trời nồu rất khó chịu. Hay mọi chuyện có thể đã âm i từ trước đó, rất lâu rồi và bây giờ mới phát tác?

Tôi với nàng yêu nhau được chín tháng. Từ dịp hội trại mừng ngày thành lập Đoàn Hai mươi sáu tháng Ba đến lúc nàng nói chia tay là buổi chiều cuối năm trước. Trong suốt chín tháng ấy, chúng tôi có cãi nhau đâu đó ba lần. Không hẳn là cãi nhau. Chỉ là hơi lớn tiếng một chút. Kiểu như người ta nhắu mạnh một điều gì đó vậy. Một lần là vì nàng bảo nàng xin nghỉ dạy gia sư một buổi. Vì hôm đó là sinh nhật tôi. Hôm đó nàng rất muốu dành trọn một ngày cho riêng hai đầu. Tôi không chịu và nói nàng chủ nghĩa hình thức quá.

Nàng cứ đi dạy như bình thường đi, rồi buổi tối, hai đứa sẽ tổ chức sinh nhật cho tôi cũng được. Tôi không muốn vì tôi mà nàng phải nghỉ một buổi dạy. Mà một buổi dạy của nàng là một trăm năm mươi nghìn đồng. Tiền không hẳn là một vấn đề. Vấn đề là uy tín và trách nhiệm. Tôi thật lòng không muốn nàng vì yêu mà vô trách nhiệm với gia chủ. Thế là nàng giận. Lần thứ hai là hôm nàng rủ tôi đi sinh nhật bạn của nàng. Một người bạn đặc biệt. Dù biết tôi với nàng yêu nhau, cậu ta vẫn tấn công nàng. Nàng muốn cùng tôi đến dự sinh nhật cậu bạn đó để nhắc nhở thằng thối cậu ta rằng, đừng làm phiền nàng nữa. Lần đó tôi không chịu đi và nói nàng quá trẻ con. Tôi bảo nàng rằng nếu có đi thì cũng không vì thế mà cậu bạn kia sẽ thôi tán tỉnh nàng. Vấn đề là nàng cần phải thằng thối nói với cậu ta rằng nàng tuyệt đối không muốn bị làm phiền. Và chỉ cần vậy thôi chứ đi sinh nhật cậu ta làm cái quái gì. Thế là nàng đổi. Lần thứ ba là nàng lớn tiếng với tôi. Đó là cách thời điểm chia tay khoảng một tháng, tôi từ chối đi họp đồng hương với lũ bạn mặc dù trước đó, tôi là đứa to mồm nhất hô hào hội họp. Tôi từ chối là bởi tôi đang nằm khểnh trong phòng riêng của nàng và xem một bộ phim khá hay trên STAR Movies. Hôm ấy trời cũng lạnh nữa. Nên đang nằm trong chăn ấm, có nàng nằm bên, tôi lười biếng khùng khiếp. Tuy bạn gọi điện liên tục nhưng tôi không trả lời. Nàng đứng dậy tắt ti vi và giục tôi đi. Lúc đó tôi bảo với nàng rằng tôi đang con nghiện nàng, không dứt nàng ra được. Ban đầu nàng còn cười, dịu dàng bảo tôi: “Anh đã hứa, và lại anh còn là người hô hào kia mà. Thôi, anh đi đi. Chốc em cũng có hẹn với Phương Nguyên rồi.” Nhưng tôi vẫn kiên quyết bảo không. Tôi vẫn chày bửa nằm ăn vạ trong phòng nàng. Thậm chí, còn lột găng tay quần áo ra để đình công. Nàng đã lớn tiếng mắng tôi là hứa lèo. Thế là tôi giận nàng. Cả ba lần đó (hoặc cộng gộp cả ba lần lại) cũng chẳng đủ để nàng nói lời chia tay tôi. Vậy thì lý do thực sự là gì?

Sau buổi chiều hôm ấy, một buổi chiều cuối năm, tầm thời gian này, chẳng vì lý do gì, nàng nói lời chia tay tôi ở một quán cà phê có cái tên rất chuôi: Banana. Tôi nhả tin cho nàng rất nhiều lần. Thanh minh thanh nga. Hỏi đi hỏi lại. Xin xỏ, cầu cứu. Vô ích. Nàng tuyệt nhiên không trả lời tin nhắn của tôi. Gọi điện ư? Đương nhiên, nàng không bắt máy. Thậm chí, tôi dùng cả điện thoại công cộng lẫn sim rác lẫn điện thoại của một người bạn mà nàng cũng thân quen. Đều vô vọng. Dịp cuối năm nên trường cũng cho nghỉ Tết khá dài ngày, cộng với việc nàng xin nghỉ trước đó một tuần khiến tôi không tài nào bắt được nàng trong trường. Tôi lên nhà nàng thì bố mẹ nàng ái ngại bảo với tôi rằng nàng đi vắng. Nhưng tôi thừa biết nàng đã tránh mặt tôi tuyệt đối. Tôi cũng không từ một cách nào để đánh thức trái tim nàng như gửi hoa, gửi thiệp, gửi bài hát qua điện thoại, viết blog... Đều bóng chim tăm cá hết. Tết năm đó, tôi không về quê. Bố mẹ tôi dưới quê giục thế nào tôi cũng không về. Tết năm đó, tôi ngấm sự cô độc đến tận cùng cõi lòng mình. Tết hơn cả, bao nhiêu dự định mà tôi với nàng đã bàn với nhau cho cái Tết đầu tiên của hai đứa bây giờ chỉ còn mình tôi. Đêm Giao thừa, tôi ngồi bệt ở Hồ Gươm uống rượu say khướt, suýt thì ngã lăn xuống hồ. Ngày mừng Một, mừng Hai, mừng Ba Tết của nhà nàng im im khóa. Mừng Bốn Tết tôi mới sang chúc Tết bố mẹ nàng được. Nhưng nàng lại không có nhà. Một người bạn của nàng vừa lộ ra rằng nàng đi Huế chơi từ Ba mươi Tết đã khiến tôi cuống cuống mua vé tàu để vào Huế. Xáo tung Huế lên tôi cũng không sao gặp được nàng. Mừng Chín Tết, tôi từ Huế bắt xe khách chạy về Hà Nội. Đến khi trường nhập học trở lại thì tôi mới gặp lại nàng. Lúc này nàng khác trước vô cùng. Nhìn nàng tươi vui và hớn hờ lắm. Nàng có những nhóm bạn mới và cả những nhóm bạn cũ mà hồi yêu tôi, nàng đã bỏ lửng họ do lúc nào cũng cặp kè bên tôi. Nhìn nàng tràn đầy sức sống. Nhưng mỗi khi tôi hỏi nàng về lý do chia tay thì nàng lại như một tảng đá. Câm lặng. Lạnh lùng. Nín thin đến tận nhẫn. Và tôi đành bỏ cuộc. Sau đó, gặp nhau trên sân trường, tôi với

nàng chỉ gật đầu chào nhau một cách xã giao và vô cảm đến tệ bạc. Phải mất đến gần chín tháng tôi mới nhẹ được một phần ưu uất. Những câu hỏi về lý do nàng chia tay tôi vẫn treo đây, trong một góc khuất của trái tim, thì thoảng lại khiến tôi nhói đau khi nghĩ lại.

Tôi có thể kể câu chuyện này ở đây để bạn đọc tự luận ra lý do khiến nàng chia tay tôi. Nếu bạn đọc nào có máu làm chuyên gia tâm lý, phân tích tâm lý của nàng, phân tích quãng thời gian tình yêu của tôi để rút ra những lý do khả dĩ nhất cho lời chia tay đường đột của nàng thì nhớ vào Fanpage của tôi:

www.facebook.com/hoanganhtuh2t để comment. Còn nếu bạn lười, như tôi, thì đây, cái kể này, một cái kể giả tưởng sau một năm kể từ khi tôi nhận câu chia tay đường đột, giả tưởng thôi nhé, đủ để yên lòng tôi.

Buổi chiều nọ, khi những tờ lịch cuối cùng cũng rụng xuống, tôi nhớ lại tầm giờ này của năm trước mà ngao ngán, thở dài. Tôi trở lại quán Banana. Ngồi lại vào đúng cái bàn năm trước. Và hình dung nàng đang ngồi trước mặt mình. Tôi hỏi nàng:

- Sao nọ hôn đầu tiên và nọ hôn cuối cùng em đều mở mắt?

Nàng mỉm cười:

- Vì hai nọ hôn ấy, em đều muốn được khắc ghi hình ảnh của anh khi hôn em trong tim mình. Để nhớ!

Tôi lại hỏi:

- Vậy tại sao em lại chia tay anh?

Nàng nhìn xa xăm rồi đáp:

- Cũng như lý do em yêu anh ngay lần đầu gặp nhau ở hội trại, bởi lúc đó, em chợt có hứng muốn thử biết xem anh khi yêu em sẽ khác gì với anh lúc chưa yêu em. Và hôm chia tay cũng là vì em muốn thử biết xem anh khi không còn em khác gì với anh khi có em.

Tôi thở dài:

- Anh thấy mình chẳng khác gì con rồ i của em!

Nàng mỉm cười, nheo mắt nhìn tôi:

- Con rồ i thì không bao giờ cảm nhận được đầy đủ những cung bậc cảm xúc như anh đã trải qua với em. Con rồ i cũng chẳng bao giờ quan tâm rằng tình yêu mong manh đến nhường nào.

Lại một buổi chiều cuối năm nữa, nếu bạn ngồi đâu đó trong một quán cà phê và nhìn ra dòng người như mắc cửi phía bên ngoài, hẳn bạn sẽ có nhiều câu chuyện để ngâm nghĩ...

Hà Nội, tạm biệt 2010

Cứu rồi

Hoàng

Khi Dung xuất hiện dưới chân cầu thang khu tập thể nơi tôi ở trọ, tôi đã choáng váng. Thiêu u điề u, tôi muốn hét lên như khi đội bóng AC Milan của tôi chiến thắng. Hóa ra Dung cũng thuê nhà ngay trong khu tập thể này. Dung ở tầng ba, chúng tôi trò chuyện với nhau khi cùng lên cầu thang. Tôi chẳng bao giờ quên được hình ảnh tôi lúc đó. Dị mọ và ngô c xít kinh khủng. Có lẽ Dung cũng thấy được điề u đó. Thế nên, khi chia tay, Dung che miệng cười khúc khích. Từ tầng ba lên đến tầng năm của tôi, đoạn đường ngắn mà thành dài khủng khiếp. Dung là cashier tại quán trà nơi tôi đang làm thêm. Quán trà nhỏ nằm trong một con phố cổ. Tôi làm phục vụ bàn. Thời gian làm quán chia thành ba ca. Ca sáng từ sáu giờ sáng đến mười hai giờ trưa, ca thứ hai từ mười hai giờ trưa đến sáu giờ chiều, ca tôi từ sáu giờ chiều đến mười hai giờ đêm. Thường thì tôi chỉ làm một ca buổi tối. Thỉnh thoảng, thường là thứ Sáu, thứ Bảy tôi xin làm cả hai ca. Ca sáng và ca tối. Dung cũng vậy. Từ ngày biết Dung, tôi tự nhiên khoái đi làm. Chỉ để ngày ngày thấy Dung. Trong các câu chuyện của tôi với bạn bè, Dung luôn trở thành đề tài của miệng. Đàn bà khi yêu thường ăn mặc đẹp hơn, còn đàn ông khi yêu lại rất thích nói chuyện về người đàn bà của mình. Tôi có thể thao thao bất tuyệt về Dung với những người bạn. Chỉ duy nhất một người bạn, mà là bạn thân, lại ở cùng phòng, chính xác là tôi đang ở nhờ nhà cậu ấy, là tôi không nói. Vì cậu ấy, Quân, cũng thích Dung. Thậm chí, Quân còn thích Dung trước cả tôi. Vì Quân quen Dung trước. Quân làm bảo vệ cho quán trà trước tôi. Nhà cậu ấy rất khá giả nhưng cậu ấy vẫn muốn đi làm thêm. Chọn công việc dắt xe,

làm bảo vệ là vì Quân muốn tiếp cận Dung. Sau lần đi uống trà ở đây, Quân đã quyết định xin làm chân dắt xe, trông xe cho quán. Quân thích Dung như vậy, lẽ ra tôi, là bạn thân, nên tránh xa Dung. Nhưng tôi vẫn tiến tới là vì tôi biết rằng Quân chỉ muốn lên giường với Dung. Chẳng có tình yêu nào hết. Chính miệng Quân đã nói với tôi như vậy. Đàn bà dùng tình dục để đổi lấy tình yêu. Còn đàn ông thì ngược lại. Tôi vào làm tại quán này không phải vì Dung mặc dù khi tới quán, tôi hoàn toàn choáng váng trước cô ấy. Tôi vào làm tại quán này vì tôi cũng cần tiền. Quân biết điều đó hơn ai hết. Tôi ở nhờ nhà cậu ta nhưng vẫn trả tiền. Ba trăm nghìn đồng một tháng. Mọi chi phí phát sinh của đôi. Chúng tôi khá sòng phẳng trong chuyện này. Cho đến khi tôi thích Dung, tôi cũng chưa dám mở miệng nói với Quân, chỉ có một lần tôi bảo:

- Cậu có thấy Dung là một cô gái tốt không?
- Tớ chỉ thấy đó là một cô gái... ngon. - Quân đáp.
- Nếu chỉ để lên giường, tớ biết có nhiều cô hay hơn đây! Còn Dung, có lẽ là hơi bất nhẫn.
- Cậu là người quân tử. Tớ không quân tử được như cậu.
- Cái này chẳng liên quan đến quân tử hay không quân tử. Chỉ là...

Quân

Khi Hoàng khuyên tôi nên từ bỏ ý định lên giường với Dung thì Hoàng vẫn cứ nghĩ là tôi chỉ muốn lợi dụng cô ấy. Hoàng đã lầm. Dù quả thật, ban đầu, động cơ của tôi khi tiến công Dung là tôi muốn ngủ với cô ấy thật. Một cô gái hai mươi tuổi, trắng trẻo, ngon nghề và thơm tho. Nhưng rồi qua thời gian, khi tôi và Dung đã

thân thiết hơn, tôi hiểu rằng những háp dẫn về giới tính chỉ là bề nổi. Tôi thích sự tò tọng của cô ấy. Tôi thích cái cách cô ấy chạm vào tận cùng trái tim tôi chỉ bằng một cái chạm tay thật nhẹ. Bằng đôi mắt biết cười. Dung làm tôi tỏa sáng nơi u ám nhất trong tôi. Từ ngày mẹ tôi mất, Dung là cô gái đầu tiên khiến tôi cảm thấy ấm áp đến vậy. Khi Dung cùng tôi ra mộ mẹ, Dung không vô nỡ vãi cả m hương mà tỉ mỉ nhặt cỏ quanh mộ. Dung lau bức ảnh mẹ tôi trên tấm bia. Điều đó khiến lòng tôi chùng xuống. Tôi đã làm râm râm trước mộ mẹ: “Đây chính là cô con dâu của mẹ!” Phải! Tôi đã yêu Dung thật sự. Sau những vở diễn cực kỳ hoàn hảo trước Dung, tôi đã khiến Dung tin tưởng, yêu mến và gần như tôi có thể hôn cô ấy. Nhưng tôi chưa làm vậy vì tôi muốn yêu lại từ đầu, yêu thật lòng. Chứ không phải bằng nghệ thuật trình diễn lúc trước. Từ chuyện làm bảo vệ trông xe cho cái quán Dung đang làm cashier đến những món quà nhỏ xíu tôi len lén giấu vào xe cô ấy. Suốt hai tháng, tôi đã dùng trăm phương ngàn kế để chinh phục Dung. Quả đúng như mục đích ban đầu chỉ là để cửa ngõ Dung và lên giường với cô ấy. Nhưng sự trong trẻo của Dung khiến tôi lặn lội mãi nọ hôn đầu tiên. Tôi cũng muốn nói với Hoàng điều đó nhưng Hoàng chưa bao giờ tin tôi. Trong mắt cậu ta, tôi chỉ là một thằng Quân chuyên đi giảng câu các em gái đại dột. Hoàng chứng kiến không dưới ba cô gái tôi đã chinh phục suốt thời gian cậu ấy ở nhà tôi. Trong mắt Hoàng, tôi chỉ như một gã thợ săn lạnh lùng, cậu ấy chưa bao giờ hiểu rằng tôi cô đơn đến thế nào. Tôi luôn muốn chiếm đoạt một ai đó cho riêng mình nhưng rồi tôi lại thất vọng ê chề khi những cô gái ấy đều tâm thương và mạnh mẽ, ích kỷ và thực dụng. Chỉ đến khi gặp Dung.

- Cậu đang nghĩ gì thế, Quân?

- À, không! Chỉ là vài chuyện kiểu đang hôn nhau mà hắt xì hơi thì sao? - Tôi chột ng chột.

- Cậu đúng là... Thế cậu có muốn thử không? - Dung nheo mắt nhìn tôi.

- Thử gì cơ? Thử hă t xì hay thử hôn? Hôn thì dễ chứ hă t xì hơi thì đâu phải cứ muốn là được.

- Ừ, thì cứ hôn nhau cho đến khi nào hă t xì chẳng hạn.

Dung nhìn tôi khi nói câu đó. Tôi biết rằng cô ấy đã yêu tôi và muốn hôn tôi. Không phải mới. Mà là từ rất lâu rồi. Từ khi cô ấy biết rằng tôi chính là người ngày nào cũng cài những món quà nhỏ xíu vào xe của cô ấy. Từ khi cô ấy cùng tôi ngồi trên sân thượng khu tập thể uống rượu và hát xuyên tạc đủ các bài hát. Nhưng tôi không thể hôn cô ấy được vì tôi thấy mình chưa thật đúng. Với lần đầu, tôi đã không hôn vì đó là bài của tôi. Tôi muốn cô ấy phải điên lên, phải nói thành lời ý muốn được hôn tôi. Nhiều chàng trai thiếu kinh nghiệm cứ xông đại vào hôn mà không biết rằng để hôn một cô gái không khó. Nhưng để cô gái đó yêu mình thì thế vẫn chưa đủ. Có một khảo sát tôi đọc được ở đâu đó, đến tám mươi phần trăm các cô gái khi nhận lời yêu (hoặc hôn một chàng trai) đều chưa thực sự yêu chàng trai đó. Việc nhận lời (hoặc bị hôn) là kiểu giữ chỗ thường thấy ở phụ nữ thôi. Và khi bạn có thể hôn một cô gái nào đó thì đừng vội hôn, hãy dừng lại một chút. Như vậy bạn đã gieo vào lòng cô ta một hạt giống tình yêu rồi đấy! Hạt giống ấy sẽ nở thêm nhiều điều thú vị nữa. Và lúc này đây, tôi đã bị ánh mắt cô ấy mê hoặc. Tôi bị sự mê say trong đôi mắt ấy dẫn dụ. Nụ hôn trên sân thượng khu tập thể như vậy.

Dung

Có nhiều cách để bạn từ chối anh chàng bạn không yêu nhưng bạn sẽ chẳng bao giờ tìm ra cách để từ chối anh chàng bạn rất yêu.

Điều đó đúng với tôi và Quân, tôi thích anh. Cho đến khi tôi biết rằng anh thích tôi và chính anh là người đã gài những món quà xinh xinh vào xe tôi chứ không phải Hoàng, cậu bạn làm cùng cũng thích tôi, thì tôi thực sự muốn điên lên vì hạnh phúc. Tôi không phủ nhận là mình muốn hôn Quân khi phát hiện ra điều đó. Nhưng Quân đã không làm thế. Điều đó khiến tôi bị hẫng một chút. Nhưng chỉ là một chút thôi, vì sau đó tôi càng trân trọng anh hơn. Chúng tôi tìm mọi cách để show mình nhiều hơn trước mặt nhau. Tôi không giấu anh bất cứ điều gì thuộc về mình. Và tôi cũng thấy được điều đó từ Quân. Chúng tôi đã yêu nhau trong ý nghĩ, còn trước cả khi chúng tôi trao nhau nụ hôn đầu tiên trên sân thượng. Nụ hôn đến sau rất nhiều lần lỡ chuyến. Có ít nhất mười tình huống mà tôi đã đặt cược là anh sẽ hôn mình nhưng rồi anh lại không làm. Tôi thua cược với chính bản thân nhưng lại nhận ra rằng anh yêu tôi tình khiết đến mức nào. Phải! Không chút vắn đục. Anh yêu tâm hồn tôi trước cả khi anh yêu hình dáng của tôi. Và tôi rất ngạc nhiên khi Hoàng nói tôi cần cẩn thận với Quân.

- Tôi biết nói ra điều này thực sự là rất hèn nhưng tôi yêu cậu và tôi sẽ rất đau lòng nếu như cậu bị vỡ vụn ra. - Hoàng nói.

- Đúng, tôi có thể vỡ vụn ra nếu phát hiện ra rằng bạn trai mình không yêu mình như mình nghĩ. Song nếu cậu nói Quân chỉ muốn lên giường với tôi thì điều đó thật lố bịch.

- Có thể cậu không tin nhưng tôi dám ba mặt một lời trước cả cậu và Quân về chuyện đó. Tôi nói thật, thà rằng tôi sẽ bị Quân nguyên rủa như một thằng bạn phản bội, vì tôi coi trọng cậu hơn cả Quân.

- Tôi không nghĩ đó là cách tốt nhất để tìm ra sự thật. Song tôi cũng cảm ơn cậu về lời cảnh báo này. Tôi phải về đây!

Tôi đứng dậy mà đầu óc quay cuồng. Tôi hiểu Hoàng yêu tôi thế nào. Tôi cũng hiểu Hoàng không phải là hạng người dâm sau lưng đồng đội. Chỉ khi quá yêu và quá lo lắng cho người mình yêu, cậu ta mới làm thế này. Nhưng nếu nói Quân làm mọi điều chỉ để lên giường với tôi thì thật hoang đường. Anh có cả chục cơ hội để làm điều đó nhưng anh đã chẳng làm. Dù chỉ với một nụ hôn. Và cả khi chúng tôi đã hôn nhau anh vẫn rất giữ khoảng cách với tôi. Ai đúng? Ai sai? Tận đáy lòng tôi có một chút ác độc, tôi mong rằng Hoàng là kẻ xa u xa. Một ước muốn xa u xa, ác độc. Vì tôi yêu Quân nhiều lắm!

Hoàng

Tôi đã nói hết với Dung sau rất nhiều ngày suy nghĩ. Tôi không phủ nhận rằng tôi rất đau khổ khi phát hiện ra hai người đó tới nào cũng leo lên sân thượng khu tập thể, ngay trên đầu tôi, để ngó với nhau, uống rượu và hát hò. Tôi biết mình đã thua trong cuộc đua này. Quân đã cán đích trước cả khi tôi quyết định bấm còi xin vượt. Cậu ấy đã cán đích khi tôi bắt gặp đôi mắt Dung nhìn cậu ấy rất tha thiết lúc chúng tôi ở quán trà. Và tôi tức điên lên khi Quân mang cái chết của mẹ cậu ấy ra để lừa phỉnh Dung. Hôm Quân và Dung ra mộ mẹ cậu ấy, khi cậu ấy về, tôi đã đâm cậu ấy một cái nhưng không nói lý do. Vì tôi thấy không cần phải nói gì hết. Chắc là Quân hiểu nên cậu ấy chẳng nói gì. Chỉ im lặng. Tôi biết mình chẳng làm được gì cả. Tôi không thể không cho phép Quân làm điều đó. Trừ phi, Dung thuộc về tôi. Nhưng Dung đã thuộc về Quân. Tôi suy nghĩ rất nhiều. Tôi yêu Dung và không muốn có điều gì gây tổn hại đến cô ấy. Tôi quyết định hẹn gặp riêng Dung để nói một lần cho hết rồi tùy cô ấy quyết định. Đúng như dự đoán của tôi, cô ấy đã không tin. Nhưng ít ra, tôi đã thoải mái hơn. Tôi sẽ dọn đi, tôi sẽ chuyển vào ký túc xá để ở. Tôi

cũng sẽ xin thôi làm phục vụ ở quán trà này. Tôi muốn rời bỏ tất cả để biến mất khỏi cuộc đời của hai con người này.

Quân

Cú đâm của Hoàng khiến tôi tỉnh giấc. Tôi tỉnh giấc để biết rằng tôi sẽ phải nói thật hết với Dung. Bạn không thể có một tình yêu bền vững nếu như tình yêu đó không xây dựng trên sự thẳng thắn và thành thật. Mặc dù tôi hiểu, cú đâm của Hoàng là vì Hoàng vẫn nghĩ rằng tôi lợi dụng cả cái chết của mẹ mình để mua sự thương hại từ Dung. Hoàng đâu biết rằng chưa có cô gái nào ngoài Dung được tôi đưa tới gặp mẹ mình như vậy. Phải là khi tôi muốn đi cùng Dung xa nhất có thể trong cả cuộc đời mình thì tôi mới làm thế. Tôi sẽ nói với Dung tất cả sự thật. Chắc chắn!

- Anh chờ em lâu chưa?

Dung đề nghị. Quàng tay ôm cổ tôi. Dung hỏi. Tôi kéo ghế cho cô ấy. Ừ, tôi sẽ nói ngay đây:

- Anh có một chuyện cần phải nói với em. Anh cứ nói rồi em tự quyết định. Anh sẽ chấp nhận quyết định của em.

Dung lắc đầu:

- Em không biết đó là chuyện gì. Em chỉ biết là hôm nay ở Megastar có chiếu phim *Vương quốc xe hơi*. Em muốn đi xem, vậy thôi!

Tôi lúng túng thật sự trước tình huống này. Kéo tay Dung lại, tôi vẫn quyết định phải nói. Phải nói để lòng tôi thanh thản mà yêu Dung chứ!

- Không! Anh phải nói! Dù thế nào anh cũng phải nói. Chuyện này chỉ có anh và Hoàng biết. Nếu không nói ra, em cũng sẽ không bao giờ biết vì anh tin Hoàng sẽ không bao giờ nói ra. Nhưng anh phải nói vì anh yêu em, Dung ạ!

Dung quàng tay qua cổ tôi:

- Em biết! Em hiểu! Em tin! Và em yêu anh, Quân ạ! Những gì thuộc về hôm qua là những điều không thể nào làm khác đi được, không thể nào thay đổi được. Vậy nên chẳng ai lại đi phán xét ngày hôm qua cả. Nghe em, hãy đi cùng em tới ngày mai chứ không phải chốc chốc ngoái lại rồi ngơì thân mặt ra thế. Nhé!

Dung

Tôi gặp Quân ngay chiều hôm đó. Khi bắt đầu đi, tôi đã nghĩ rất nhiều về chuyện của Hoàng. Tôi không phủ nhận rằng mình rất muốn biết sự thật. Nhưng tôi sợ sự thật khiến tôi đau lòng. Và sau đó, khi Quân bảo, Quân muốn nói cho tôi biết một chuyện, tôi đã nhói lòng. Hoàng nói thật. Nhưng ngay sau đó, tôi lại nhận ra rằng Quân muốn nói với tôi vì anh yêu tôi chứ không phải vì biết Hoàng đã gặp tôi. Lúc đó lòng tôi nhẹ bẫng, tưởng chừng như bao nhiêu chuyện u uất bỗng tan biến như chưa từng có trên đời. Tôi không biết Quân lúc trước thế nào, tôi chỉ biết rằng Quân của bây giờ, người đàn ông đang ngơì bên tôi lúc này. Anh rất yêu tôi. Vậy là đủ. Đủ rồi!

2004

Dẫn lòng

Trận khóc thứ bốn mươi tám và lần tan vỡ thứ ba rưỡi

Lần thứ ba, không đúng, là lần thứ ba rưỡi nếu tính cả lần nàng phải lòng mất gần một tuần một cậu bé lớp mười hai tên Dũng. Nàng đang khóc ướt ngực anh. Hà Nội những ngày giáp Tết, mọi người đều như thể chạy đua với thời gian. Anh cũng đang bận điên lên với mớ sổ sách công ty thì nàng gọi. Anh bỏ cả đó để chạy đến đây, bờ sông hun hút gió này. Chỉ để nàng có một vòm ngực mà khóc cho thỏa thích. Đã bao giờ anh từ chối nàng chưa? Suốt năm năm qua, bất cứ khi nào nàng gọi, dù anh đang ở đâu, làm gì thì chỉ cần nàng muốn, anh sẽ có mặt. Năm năm với ba mối tình rưỡi, nàng đã khóc ít nhất bốn mươi tám lần trên ngực anh. Luôn luôn là vậy. Đây là chưa kể những lần nàng khóc không vì tình. Bờ sông hun hút gió. Thời tiết ở Hà Nội những ngày giáp Tết lạnh buốt và lát phát mưa phùn. Dòng sông mùa này nước cạn nên thuyền bè qua lại cũng ít. Anh với nàng đang đứng trên một chiếc cầu nhỏ, nơi có phòng điều khiển những chiếc máy móc cố định. Đây vốn là bến cảng cũ của Hà Nội cho đến khi người ta xây một bến cảng mới lớn hơn cách đây không xa. Nàng đang thổn thức. Mưa hắt vào mặt anh lạnh buốt. Mưa bám đầy tóc nàng, mái tóc xoắn lộn to và nhuộm màu nâu đỏ. Mưa bám trên chiếc áo len màu be, dạng áo len lông cừu. Mưa đọng từng mảng trên chiếc khăn quàng màu đen của nàng. Anh nén tiếng thở dài bởi lo rằng tiếng thở dài ấy sẽ bị nàng hiểu sai đi. Trong tình huống này, bất cứ phản ứng bộc phát nào của anh cũng sẽ bị nàng quy kết và bỏ vênh ngay lập tức. Nàng vốn vô cùng đồng đánh, lại thêm vụ cả nghĩ nữa. Đã không dưới ba

lần nàng bảo: “Tớ có làm phiền cậu không?” Không! Chẳng bao giờ là phiền cả. Năm năm qua, anh luôn như thế này, luôn luôn có mặt khi nàng cần. Hoặc cả những lúc nàng không cần, anh vẫn có mặt, nhưng khi đó, anh sẽ chỉ đứng một góc, nhìn theo nàng thôi. Chờ nàng vẫy tay là chạy ra. Mà chạy ra một cách rất tươi tỉnh, hoan hỉ.

- Tớ không chịu nổi nữa rồi, tớ muốn rời khỏi Hà Nội! - Nàng nói, giọng nàng rất cương quyết.

To chuyện rồi! Anh biết. Anh biết là to chuyện rồi. Vì hai lần trước, bốn mươi bảy trận khóc trước, chưa bao giờ nàng nói bằng giọng thế này. Và tất nhiên, chưa bao giờ nàng đòi bỏ đi. Nàng luôn yêu Hà Nội, chỉ muốn sống ở Hà Nội. Anh luôn tay vào mái tóc nàng, dùng ngón cái lau giọt nước mắt trên má nàng. Một cách dịu dàng và chan chứa tình cảm.

- Cậu quyết định chưa?

Nàng ôm chặt lấy anh.

- Rồi!

Anh ôm siết lấy nàng.

- Vậy thì đi thôi!

Mối quan hệ định mệnh

Đi. Đi chứ! Xe đang chạy ra sân bay Nội Bài. Nàng hỏi lại anh lần thứ tư:

- Thật ngại quá! Cậu bỏ đi thế này, giám đốc mất mặt! Hay là cậu cứ về đi, tớ đi một mình cũng được mà!

Anh vẫn nắm chặt tay nàng. Anh hình dung ra khuôn mặt khắ c khổ của giám đố c công ty anh. Giờ này, hẳn ông ấy đang loạn cào cào lên để tìm anh. Đố ng giấ y tờ, sổ sách còn ngổn ngang như thế mà anh lại tắ t máy, biế n mấ t. Giám đố c sẽ nổi điên lên mấ t. Chắ c sẽ đuổi việc anh. Mà thôi, đuổi thì nghỉ. Dù sao anh cũng chán cái công việc giấ y tờ, sổ sách này lắ m rô i. Nhân viên kế toán quèn như anh kiế m đâu chẳng ra cả mớ. Lương bèo bọt, công việc nhàm chán. Nế u không vì nàng thì anh sẽ chế t già ở nơi đó quá. Anh mỉm cười với nàng, lầ n thứ tư, vẫn câu ấy:

- Tớ đi cùng cậu cũng vui mà!

Nàng không nói gì nữa. Nàng ngả đầ u lên đùi anh, gác chân lên cửa kính ô tô. Với tay bật một đĩa nhạc. Bản *Little House* của Amanda Seyfried.

*I love this place
But it's haunted without you
My tired heart
Is beating so slow
Our hearts sing less than
We wanted, we wanted
Our hearts sing 'cause
We do not know, we do not know

To light the night, to help us grow
To help us grow
It is not said, I always know

You can catch me
Don't you run, don't you run
If you live another day*

*In this happy little house
The fire's here to stay*

*To light the night, to help us grow
To help us grow
It is not said, I always know*

*Please don't make a fuss, it won't go away
The wonder of it all
The wonder that I made
I am here to stay*

*I am here to stay
Stay*

Nàng thì thầm hát theo. Anh vòng tay ôm cổ nàng, một tay lái xe. Thi thoảng lại hát bè cùng nàng. Chiếc xe này đã cũ lắm rồi. Nó là chiếc xe sản xuất năm 1993, bố anh mua nó khi nó mới ra. Khi anh học đại học, ông đã để nó lại cho anh. Vì nàng thích nghe nhạc khi ngồi trên xe nên anh đã đổ vào nó không ít tiền để có một dàn âm thanh tốt nhất. Toàn bộ đồ ng đĩa nhạc trên xe là nàng mua tặng anh. Chiếc xe đã rong ruổi cùng anh và nàng suốt năm năm. Anh nhớ như in từng vết giày của nàng in trên trăn xe, cánh cửa. Vì nàng thích được nằm trên xe, thi thoảng, lúc một bản nhạc vui nhộn nào đó vang lên, nàng sẽ vung chân đá lung tung. Ở băng ghế sau, có cả đồ ng quần áo cũ của nàng. Cả bàn chải đánh răng của nàng nữa. Có dạo, nàng sống cùng anh ba ngày ba đêm trên xe. Hai đứa đi Sa Pa, Mai Châu, Lạng Sơn... bằng chiếc xe này. Lần này anh cũng tính cứ thế lái xe vào Sài Gòn nhưng thời điểm cận Tết, đường sá hay tắc. Với lại, nàng cũng không muốn đón Tết giữa đường. Thế nên cả hai tính chạy xe ra sân bay rồi gửi lại xe và đi máy bay.

- Bài này thắ ng cu Dũng hát hay lắm!

Nàng nói khi bản nhạc kết thúc. Thằng cu Dũng chính là một nửa mối tình của nàng. Lần đó, nàng phải lòng mặt nó. Tức là thích mê vẻ công tử bột của thằng bé. Nàng ngất ngây gần cả tuần cho đến khi phát hiện nó là gay. Hôm ấy, nàng khóc một trận và nói rằng nàng quá bất hạnh. Thằng bé mới học hết lớp mười hai, hay đi hát ở các quán bar. Nàng quen nó khi nàng đến một quán bar mà nó hát. Gần một tuần, tôi nào nàng cũng bắt anh phải đi cùng nhưng chỉ được ngồi bên cạnh. Hai đứa chỉ trao đổi qua tin nhắn. Vì lẽ nó cũng thích nàng thì nó cũng sẽ không hiểu lầm anh với nàng là đôi tình nhân. Phải, nàng và anh chưa bao giờ là tình nhân. Anh cũng chẳng phải là anh trai của nàng. Chỉ đơn giản là bạn. Bạn thân. Anh chưa bao giờ nói yêu nàng và nàng cũng chưa bao giờ nghĩ là mình yêu anh. Chỉ là hai người bạn thân khác giới. Thân đến độ nàng có thể thay áo trước mặt anh mà không ngại gần. Thân đến độ mà nàng có thể kể sặc sụa chuyện ba mối tình rưởi của nàng cho anh nghe. Thân đến độ quên cả giới tính khi ở bên nhau. Nhiều đêm, nàng gọi anh sang nhà nàng, căn nhà tập thể cũ kĩ nàng thuê với giá một triệu rưởi một tháng có cái phòng tắm phải gội nước từ từ, nếu không sẽ ngập lênh láng khắp nhà. Trên chiếc giường sắt có cái đệm võng đến đau lưng, anh vẫn ôm nàng từ phía sau và ngủ tròn một đêm không mộng mị. Những lúc nàng cô đơn đến cùng cực, nàng hay gọi anh sang nhà, nắm ôm nàng cho nàng dễ ngủ. Cũng có lần, nàng bắt anh phải mặc chiếc áo sơ mi cũ của bạn trai nàng, để nàng ôm và hít hà. Anh béo trong khi chiếc áo thì quá chật, lần đó, anh ních vào chiếc áo rồi thành một bó giò luôn. Cũng có những khi nàng lên cơn quái ác, nàng vật anh ra, bắt anh nắm yên trên đùi nàng để nàng tập trang điểm. Đầu anh đã nhuộm không dưới hai chục lần đủ loại màu. Đó là những lần nàng muốn nhuộm màu tóc mới và bắt anh làm chuột bạch để thử thuốc nhuộm. Anh chưa bao giờ từ chối nàng. Bởi mối quan hệ này như một định mệnh đã an bài từ muôn kiếp trước. Bởi anh không thể từ chối nàng. Bởi điều khiến anh sợ hãi nhất không

phải là cái chết mà là việc nàng sẽ ra đi, nàng sẽ không bao giờ gặp lại anh nữa. Có lẽ nàng hỏi:

- Khi tôi lấy chồng rồi, cậu có còn chiêu tôi như bây giờ nữa không?

Anh không biết trả lời thế nào, chỉ cần chồng nàng không phản ứng gì thì dù có tự nhận mình là gay để được ở bên nàng, anh cũng sẽ làm. Chắc chắn đây!

Nói yêu em ở Sài Gòn

Sài Gòn đón anh và nàng bằng một buổi tối se se lạnh như Hà Nội mùa thu. Nàng trút bỏ đồ đông qua áo lạnh, diện một chiếc áo len cộc tay và quần jean. Tóc nàng vuốt cao để lộ chiếc cổ trắng ngần. Anh vậy một chiếc taxi và mang vác cả đồ đông và vali của nàng lên xe. Đồ của anh chỉ có vài chiếc áo sơ mi và quần vải. Đi vội quá, anh chỉ kịp quơ một mớ mà không thèm để ý nó còn bẩn hay sạch. Tất cả được nhét vào ba lô thành một đồ bụi nhùi. Trong khi đồ của nàng là ba chiếc vali lớn cùng bốn cái túi đủ kiểu. Chưa kể nàng còn tiếc rẻ không mang theo chiếc túi lớn nữa. Nàng bảo: “Đành phải để lại ba chiếc váy ngủ cùng cả đồ đông đâu gọi chưa dùng hết.” Anh chỉ cười: “Vào đây tôi mua tặng cậu là cùng chứ gì.”

Căn hộ chung cư ngay sát sông Sài Gòn này là của bố anh được gán nợ. Để đến ba năm nay bố anh không sử dụng. Từ ngày ông bị gút, đi lại khó khăn. Nhưng ông vẫn thuê người đến dọn dẹp vệ sinh hằng tháng. Đã nhiều lần, bố bảo anh vào ở và lập nghiệp trong này. Nhưng anh từ chối. Bởi Hà Nội có nàng. Anh không đành lòng bỏ đi. Bây giờ thì anh đã ở trong này, vì có nàng. Trong khi nàng trầm trồ khen ngợi căn hộ đẹp thì anh sắp xếp quần áo của nàng vào tủ. Căn hộ dạng phòng studio. Có bếp và bàn ăn ngăn cách

với giường ngủ bằng bộ xa lông nhìn thẳng vào kệ tivi. Phòng tắm thì rộng và có cả bồn tắm đứng. Bố anh sắm đồ thông minh IKEA cho căn phòng nên dù nó nhỏ nhưng vẫn đầy đủ. Một góc nhỏ giả ban công có trồng hoa giấy, đặt chiếc ghế dài đọc sách màu đỏ mận cùng chiếc bàn nhỏ xịu được đóng thẳng vào tường. Anh bảo nàng:

- Cậu tắm rửa đi rồi chúng ta đi ăn!

Nàng hít hít tay áo, ngực áo rồi gi vào mũi anh.

- Tớ có bị thôi không?

Anh hít căng lồng ngực mùi mồ hôi của nàng pha trộn với mùi nước hoa Allure của Chanel. Với anh, nàng lúc nào cũng thơm đến mủn lòng. Anh lắc đầu, mỉm cười, nói ra ý nghĩ đó:

- Cậu luôn thơm đến mủn lòng người ta.

Nàng dấm ngực anh thùm thụp.

- Cậu thật là xấu quá đi! Thôi được rồi, để tớ tắm!

Rồi nàng cởi áo, cởi quần, chỉ mặc đúng bộ đồ lót, chạy vào phòng tắm. Anh nhìn theo nàng mà lòng nhói lên, thắt tim lại.

Trong khi nàng tắm, anh sắp xếp lại đồ. Bật bình đun nước, anh lục ba lô để lấy một gói Milo. Lúc nào trong ba lô của anh cũng có vài gói Milo. Bởi đó là món khoái khẩu của nàng. Chờ nước sôi, anh pha cho nàng một ly, thêm nửa gói cà phê tan. Loại cà phê của Vinacafé chứ không phải G7 hay bất cứ loại nào khác. Milo pha cùng Vinacafé tạo ra mùi vị rất đậm đà mà không bị gắt hay nồng quá. Anh pha xong thì nàng cũng tắm xong. Nàng quần khăn tắm ngang người, đỡ ly Milo, hít hà một hồi. Cặp mắt nàng long lanh, sáng vô cùng. Có bạn nàng đùa rằng từ bé nàng đã hay tập mắt

bằng cách đốt nên và nhìn chằm chằm vào nó. Thế nên mắt nàng mới long lanh như vậy. Anh tin. Anh tin bất cứ thứ gì nàng nói.

Đêm đầu tiên ở Sài Gòn, anh lại được ôm nàng từ phía sau trên chiếc giường thom phức, êm ái và ngọt ngào. Nàng ngủ say trong khi anh thì không tài nào ngủ được. Mùi hương tỏa ra từ cơ thể nàng khiến anh thao thức, khiến anh bồn hởi. Đã bao phen, anh muốn hôn thật nhẹ dọc sống lưng nàng, chiếc cổ cao trắng ngần kia. Nhưng anh không dám. Anh dằn lòng được. Bởi anh sợ nụ hôn ấy sẽ làm vỡ thành trăm ngàn mảnh một điều đặc biệt quý giá mà anh đã gìn giữ suốt năm năm qua. Anh dằn lòng được dù trái tim anh thì thôi thúc. Nàng ngủ say sau rất nhiều nước mắt, sau một chặng đường dài và bởi sự bình yên tuyệt đối khi nằm trong vòng tay anh. Vậy thì làm sao anh nỡ làm nàng giật mình thức giấc kia chứ? Anh nằm yên. Dù cánh tay có tê dần anh cũng không dám chuyển động. Anh cứ nằm bất động như vậy, bên nàng. Như năm năm qua anh đã ở bên nàng, như thể bất động, chỉ cử động theo cách nàng muốn. Chuyến đi này không giống những chuyến đi Sơn La, Sa Pa, Mai Châu hay Lạng Sơn trước. Chuyến đi này là sau khi nàng đã khép lại ba mối tình rồi, nàng đã mỏi mệt, nàng muốn đổi thay, nàng cần anh như một bến đỗ cũ mà mới, an toàn và tin cậy. Anh sẽ nói yêu nàng khi nàng sẵn sàng. Nghĩ đến đó, anh mỉm cười và ngủ thiếp đi. Trong giấc mơ, anh thấy nàng mặc chiếc váy cô dâu đẹp nhất, anh sánh bước cùng nàng. Rồi những đứa con mang gương mặt của anh và nàng sẽ nằm gác chân lên chân anh để nghe anh kể chuyện nó đã lặng lẽ theo mẹ nó bao nhiêu năm, thậm chí đã từng nghĩ sẽ chấp nhận vào vai một chàng gay chỉ để được ở bên mẹ nó. Về chuyến đi Sài Gòn được quyết định trong buổi chiều ngút gió ngoài Hà Nội và lồng gió trong Sài Gòn. Chuyến đi thay đổi mọi điều. Thay đổi mọi điều.

Vỡ vụn

Trong này người ta mở hàng sớm lắm. Không ăn chơi nhảy múa lâu như ngoài Hà Nội. Mới mừng Tám Tết nàng đã đi làm. Nàng được nhận làm chân bán hàng tại một cửa hàng chuyên đồ hiệu nam. Bởi nàng là con gái Hà Nội cao ráo, trắng trẻo và duyên dáng, nhẹ nhàng. Nàng lại có nhiều kinh nghiệm tư vấn đồ nam. Thứ kinh nghiệm nàng có được sau ba mô-i tình rười với không ít lần phải ăn mì tôm trừ bữa vì đã dồn hết tiền mua quần áo tặng bạn trai. Anh định chỉ ở nhà lo nấu nướng nhưng rồi bạn của bố anh ở trong này đã lôi anh về làm lái xe riêng cho công ty của bác ấy. Có xe, anh thường xuyên đèo nàng đi làm rồi mới chạy qua công ty. Nhiều lần, bác ấy bận công chuyện, gọi anh đến đón đúng lúc nàng tan làm, anh đều nói dối là bị đau bụng hoặc cảm sốt. Vì là chỗ thân tình nên bác ấy cũng không xét nét gì.

Hôm nay, ngày cuối tháng, anh được nhận lương cho tháng làm việc đầu tiên của mình. Anh đã xin phép giám đốc cho nghỉ một buổi để đi tìm mua tặng nàng một chiếc nhẫn. Anh muốn tặng nàng một chiếc nhẫn và sẽ nói lời yêu nàng. Anh gọi điện đặt một bàn trên sân thượng của tòa nhà đẹp nhất Sài Gòn. Xong xuôi, anh đến đón nàng. Đường giờ tan tầm tắc nghẽn nhưng trong lòng đang hân hoan và háo hức nên anh không thấy căng thẳng lắm. Nhả chân ga từng chút một, xe nhích dần nhích dần. Thì có điện thoại. Là nàng. Nhấc máy, anh nói:

- Đây, đường đang tắc quá cậu ơi! Tớ sắp đến nơi rồi. Tớ i nay cho tớ đặt lịch hẹn...

Bên kia rất huyền ảo. Giọng nàng gào lên trong điện thoại:

- Ở đây ãm quá, tớ không nghe được đâu, tớ nói thôi nhé! Tớ i nay tớ đi cậu một bữa trên tòa nhà Bitexco nhé! Hôm nay tớ mới

lĩnh lương! Có quà cho cậu đây! Cậu cứ chạy thẳng lên đó, tớ đang trên đường đến đó rồi. Đừng qua cửa hàng nhé! Nhớ chưa?

Anh vô thức gật đầu rồi nhớ ra mình đang nói chuyện điện thoại nên hét lên:

- Ok! Hẹn gặp cậu ở đó!

Rồi mỉm cười ngất má. Rồi lòng anh hân hoan. Tựa như ngàn đóa hoa cùng nở rộ. Tựa như dòng suối mát lạnh chảy qua miền đất hạn. Tựa như chân không chạm đất. Định mệnh. Rõ ràng là định mệnh còn gì? Vì hôm nay anh cũng định hẹn nàng ở đó. Lúc này đây, anh chỉ muốn rồi ga phi thật nhanh. Lòng anh còn cào. Anh nghĩ mãi, nghĩ mãi, nghĩ mãi từng câu nói. Anh sẽ nói với nàng những gì? Không! Anh chẳng chuẩn bị gì hết. Anh muốn lộn ngược ruột gan tim phổi của mình ra cho nàng thấy. Chỗ nào cũng đây ắp tên nàng, hình ảnh của nàng, nụ cười ngoác đến tận mang tai của nàng, cặp mắt long lanh của nàng.

Tòa nhà Bitexco. Nàng đang đứng đây. Váy ren đen. Bộ váy anh chưa từng thấy. Đó là bộ váy mới. Có lẽ nàng vừa mua. Trên tay nàng là một ly rượu vang đỏ. Loại rượu vang Ý hơi chát, đủ để tê đầu lưỡi. Anh cảm nhận được rõ vị của loại vang này. Nhưng dường như hôm nay nó đỏ hơn. Đỏ như máu. Và chát hơn. Chát đến rách toạc đầu lưỡi của anh. Khi bên cạnh nàng là một người đàn ông trạc năm mươi, bụng như cái rổ úp vào. Đầu đen nhánh vì nhuộm. Người đàn ông này chính là chủ cửa hàng mà nàng đang bán hàng thuê. Người đàn ông này đã có vợ. Mà ba đời vợ rồi. Anh đã được nghe nàng kể. Anh cũng đã gặp ông ta vài lần khi đến cửa hàng đón nàng. Hôm nay nhìn ông ta bóng bẩy đến lợm giọng. Và ông ta đang quàng tay ôm nàng. Họ trao nhau một nụ hôn môi. Chưa bao giờ anh được hôn môi nàng. Chưa bao giờ. Nàng đang vẫy tay gọi anh. Nhưng lần này, không như những lần trước, anh không thể hoan hỉ chạy đến.

Gương mặt anh chắ c hẳn giờ đang như đồ chì. Tựa như da mặt đang nứt toạc vì lượng chì đồ quá tay. Chiế c nhẫn trong túi quầ n như mũi dao đâm vào đùi anh đau nhói. Anh vẫn bước tới. Chỉ để trái tim mình vỡ đủ vụn. Phải, vỡ đủ để vụn thành trăm ngàn mảnh thủy tinh. Như kẻ đau vì bệnh gút. Trăm ngàn mảnh thủy tinh sắ c nhọn đang chạy theo huyế t mạch trong người anh, đâm vào từng khớp tay, chân, mặt, mũi... Giả như chỉ một cơn gió thổi cũng đủ khiế n anh ngã quỵ. Tai anh ù đi. Mắ t anh bắ t đầ u mờ đi. Giọng nàng liế n thoắ ng:

- Cậu! Cậu nhớ anh Khang không? Anh Khang là chủ cửa hàng chỗ tớ. Hôm nay tớ chính thức nghỉ công việc bán hàng ở cửa hàng của anh Khang đầ y! Sau đúng một tháng anh nhi? - Quay qua người đàn ông, nàng nói, nụ cười nàng mê mải, cặp mắ t nàng long lanh và những ngón tay nàng đan vào bàn tay to bè của người đàn ông á y.

Anh không cười nổi, lắ p bắ p:

- Nghỉ rô i làm gì?

Nàng cười tươi, dựa thẳng vào người đàn ông:

- Làm vợ! Anh á y đang giải quyế t thủ tục rô i đón tớ về .

Anh vịn vào một chiế c bàn gầ n đó, yế u ớt.

- Còn tớ...

Nàng chun mũi rắ t dễ thương, mở túi xách, lôi ra một đôi giày bóng loáng.

- Tớ có quên đâu! Đây là đôi giày tớ tặng cậu. Tìm mãi mới mua được đầ y! Cam đoan cậu ra đường, ô i chàng chạy theo...

Giọng người đàn ông:

- Để mấ'y hôm nữa anh giới thiệu cùng với mấ'y người bạn anh. Ở thành phố, người ta không kỳ thị dân đô'ng tính như ngoài Hà Nội nhà quê đâu. Cùng yên tâm đi, sinh hoạt câu lạc bộ trong này vui lắm!

Anh ngỡ như mọi sức lực của anh suy tàn và tan biế'n. Phải rồi, chẳng phải anh đã từng nghĩ mình sẽ sẵn sàng vào vai gay chỉ để được ở bên nàng đấ'y thôi! Phải rồi, anh đã từng nghĩ thế' cơ mà. Đôi giày bóng lộn này anh nên đi vào. Nên đi vào. Nàng. Nàng lại vừa hôn người đàn ông kia. Là nụ hôn vào môi. Nơi mà anh chưa bao giờ được chạm vào trong suố't năm năm bên nàng. Giọng nàng, câu được câu chẳng:

- Em đã từng ao ước cậu á'y là trai thẳng để yêu được cậu á'y.

Và giọng người đàn ông:

- Nế'u thế' thì làm sao đế'n lượt anh nữa? Thế' nên anh phải biế't ơn cậu á'y rấ't nhiề'u. Để anh được gặp em và yêu em...

Anh dẫ'n lòng như một thói quen cô' hữu. Thói quen suố't năm năm qua. Dù không hiểu, chính anh cũng không hiểu mình đang dẫ'n lòng để làm gì nữa. Không hiểu. Thật sự là không hiểu.

Hà Nội, tháng 1/2013

Đồng nghiệp lãng mạn

1.

Chia tay. Người ta nói gọn lỏn. Nhưng Biễn biế t người ta nói vậy chỉ để chạy trốn câu hỏi của Biễn. Thực ra thì đâu cần phải thế. Lý do ư? Đôi khi vớ đại một lý do nào đó từ hàng chục cuộc chia tay giữa những người trẻ, thay tên hai đứa vào là xong. Là xong. Đôi mắt người ta quay đi khi Biễn nhìn. Ừ thì chia tay. Biễn khẽ mỉm cười (không chắc có giống nụ cười không nữa) rồi nhẹ nhàng quay gót.

2.

Mở tờ 2!, số tháng Ba ra, thấy bài viết “28 ngày để quên đi một người”, Biễn vô lầy. Cần quá cho lúc này. Đọc ngớ ngẩn. Anh Cường gọi điện:

- Thế nào? Vẫn còn đủ bình tĩnh chứ em?

Biễn cười:

- Yên tâm, anh!

Ba chi khờ vài câu rồi cúp máy. Thấy miệng nhặt khùng khiếp. Muốn ăn một cái gì đó. Bất kể. Xuống phố. Lang thang một lúc bỗng thấy mình ở hàng bánh trôi Tàu. Ở đây, chỉ mấy hôm trước thôi... Thở dài. Chẳng vào nữa. Cứ lang thang vòng vèo. Thấy gió cứ lạnh buốt cả ngực. Người ta không còn để che gió cho mình nữa. Cứ miên man nghĩ. Rồi tạt vào một quán cà phê không tên nào đó. Gọi một nâu đá cho sự ám ảnh và một Lipton không chanh cho mình. Có

quên được đâu. Lướt tay trên phím điện thoại, tra danh bạ dài ngoẵng để tìm kiếm một hơi ấm bạn bè. Cuối cùng thì quyết định bấm số 091XXX. Máy bận. An ủi mình. Chắc cái Biển mới chia tay bạn trai nên gọi điện đổ t thì giờ. AQ hóa nỗi buồn của mình là tài của Biển mà. Rồi tất cả sẽ ổn thôi. Đành vậy! Nhạc quán da diết: *Rồi mai đây đời sẽ biết ơn em nhân từ. Rồi mai đây người sẽ vô tư. Và rồi mai đây tình sẽ đến bên em sum vầy. Tình lại thiết tha tràn đầy...* ⁽¹⁾

3.

Công việc ở công ty bốn ngày dồn đổ ng, Biển vấp chân lên cỏ để chạy. Chỉ ước chiều nay về, con đường đừng giờ chứng nữa. Hôm qua vừa thấy người ta với một người mới.

“Người đi yêu nhanh như tên.

Thì em, em chó muộn phiêu làm chi.”

Cậu bạn vừa nhắn cái tin đó. Ngồi đi một chút nhưng vẫn dằn ng đặc nỗi buồn. Không trách, chẳng giận, đâu có hờn nhưng buồn thì có. Mênh mang. Cầm cúi làm nốt một loạt giấy tờ tờn động. Ngẩng lên đã sáu giờ chiều. Vẫn chẳng muốn về. Điện thoại di động chỉ còn một vạch pin. Có tình vậy để chỉ đón một cuộc gọi gần nhát và không đủ để gọi cho người ta. Nhưng thôi, cũng phải về thôi. Gã đồ ng nghiệp vẫn cầm cúi làm bên kia.Ừ nhỉ, tại sao không? Bèn:

- Ma mặt thót, cà phê không?

Gã đồ ng nghiệp mặt tròn như cái đĩa tây có nick name là “Ma mặt thót” kém Biển hai tuổi. Vừa ra trường, đang thực tập không ăn lương lấy kinh nghiệm ở công ty.

Gã ngẩng lên:

- Thì đi! Bô` đâu rô`i mà rủ tôi?

Biển nhún vai:

- Sọt rác rô`i.

Hai đứa đèo nhau đi hể`t đường Giải Phóng, nói đủ thứ chuyện dở hơi cảm hấ`p đủ để bật cười. Đủ để bật cười. Mãi mới chui vào một quán cà phê. Gã nói:

- Hy vọng quán này bà với X-man chưa vào!

Biển tròn mắ`t:

- X-man nào?

Gã phớ lớ cười:

- Ex ý! Người yêu cũ í! Thuật ngữ “Tim học” gọi là X-man, hiểu chưa?

Biển bật cười. X-man! X-man! Vèo một cái đã thành X- man. Khi gã đang nói, Biển cúi đầu đọc bài bói tuầ`n trên một tờ báo. Xem tuầ`n này của mình xong, lại liế`c sang tuầ`n này của người ta. Thấ`y ghi: “Tuầ`n này của những người thuộc cung Thiên Bình rấ`t ổn. Công việc và tình yêu đê`u thuận lợi...” Vậy là ok rô`i. Biển quay qua gã:

- Ma mặt thốt vừa nói cái gì cơ?

4.

Tụi bạn bảo: “Có vẻ như vết thương lòng đang lên da non nên cái Biển cứ nhá p nhôm. Đừng gãi mà rách da non. Tình xưa nghĩa cũ 1,2,3,4 là cùng, lên 5,6,7 là dở, mà 8,9 thì tệ, 10 là ăn đấ m.” Biển cười như mế u. Mấy hôm rồi cứ đứng chờ trước cổng cho đến khi thầy phòng người ta sáng đèn mới về. Đã thế lại còn gửi email và tin nhắn cho người ta. Cuối email và tin nhắn luôn là ba chữ K.T.L - quy ước chỉ hai đứa hiểu: Không - Tin - Lại. Biển thực sự không muốn người ta trả lời mình. Thật sự!

Lũ bạn rủ đi chơi suốt. Đâu cần phải thế. Nhưng đi rồi mới biết trước mình đã bỏ quá nhiều thời gian cho tình yêu. Giờ tình yêu bỏ đi, những khoảng thời gian dôi dư nhiều quá! Cái Vân rủ đi học khiêu vũ cổ điển. Ừ! Thì đi. Cái Hương rủ đi tô tượng. Đi! Cái Quỳnh rủ đi học tiếng Anh. Chậc! Nhận nốt. Thầy dễ, tụi bạn mỗi đứa xí một buổi. Đi học, đi chơi, đi cà phê, thậm chí đi uống chè chén đêm. Đi suốt. Kín lịch. Cũng tốt. Ma mặt thốt bảo:

- Muốn rủ bà đi ra bên Hàn Quốc chắc phải đặt lịch trước cả tuần nhỉ?

5.

Bên Hàn Quốc là tên tự đặt của Ma mặt thốt cho một đoạn ven Hồ Tây, chỗ Vọng Thị đi vào. Quả y như là ở Hàn Quốc vậy. Ma mặt thốt dụ khi:

- Hai đứa mình đóng phim đi!

Thì đóng. Giả như đang là một đôi yêu nhau vậy. Ma mặt thốt công Biển chạy một vòng rồi ngã đầu vào vai nhau nhìn mặt trời lặn. Hát *Mơ i tình đầu* y như ca sĩ Hàn Quốc vậy. Rồi chue nh choáng nhau chút ít. Biển biết trong thời điểm này Biển rất dễ xiêu

lòng. Cái cảm giác cô đơn, trống trải dễ khiến Biển vịn tạm vào đầu đó. Tội cho Ma mặt thót lắm.

- Thôi, về thôi!

Cả đoạn đường về trong im lặng và cực ngớ. Ma mặt thót nói:

- Kia là cây bàng.

Biển lúng túng:

- Đầu cơ?

Ma mặt thót:

- Kia!

Biển:

- Ờ, cây bàng thật.

Rồi cứ thế im lặng. Đến trước cửa nhà Biển, Biển bảo:

- Chúng mình là đồng nghiệp lãng mạn nhé!

Ma mặt thót gật gật đầu trông tội vô cùng. Biển vội vã chạy vào nhà, ngồi sụp ở một góc khuất chờ tiếng xe máy nổ rồi xa dần. Biển mới quàng ra. Bấm số gọi cho cái Hương.

6.

Hai đứa ngồi tô vẽ cả buổi được một cái tượng thạch cao. Biển viết vào đằng sau bức tượng dòng chữ: “Em mong anh hạnh phúc, anh ơi” rồi đưa Hương:

- Tao định gửi cái này cho X-man.

Cái Hương nhăn nhó:

- Mày á' m đầ' u rô' i! Thôi, tao giữ.

Biển gật đầ' u:

- Ủ, thê' cũng tô' t.

Hương cá' t bức tượng vào túi rô' i bảo:

- “Đồ' ng nghiệp lã'ng mạn” của mày trông cũng “hàng Việt Nam chá' t lượng cao” ra phê' t!

Biển cười:

- Em nó còn nhỏ, xin mày!

Cả hai cùng cười. Biển nghĩ tới Ma mặt thót - đồ' ng nghiệp lã'ng mạn. Có lẽ chỉ nên là như thê' thì tô' t hơn. X-man vẫn ám ảnh Biển thê' này thì quả thật không nên... Nhắ' n một cái SMS cho Ma mặt thót: “Cảm ơn về' bê' n Hàn Quố' c và bộ phim *Đồ' ng nghiệp lã'ng mạn* nhé, Ma mặt thót.” Chỉ chưa đầ' y hai phút sau, đã thấ' y tin reply: “Đón xem phầ' n hai bộ phim *Đồ' ng nghiệp lã'ng mạn* nhé! Sắ' p được khởi chiế' u.”

Biển bật cười. Những tin nhắ' n qua lại cho đế' n khi Biển ngủ mắ' t.

7.

Sau gầ' n hai tuầ' n kể từ khi chia tay, X-man mới gửi email cho biế' t lý do. Email viế' t rằ' ng: “Anh vẫn còn rấ' t yêu em nhưng chúng ta không thể tiế' p tục vì chúng ta thật sự không có kế' t quả. Cái em câ' n, anh không có mà cái anh có, em lại chẳng câ' n. Chia tay

là điều dễ chịu nhất trong hàng chục giải pháp cho tình yêu của chúng ta.” Tức là vẫn còn giải pháp song X-man không chọn. Biển cười buồn, nói một mình: “Anh đã chọn đúng.”

Gã n như ngay lập tức, Biển quay qua chỗ ngõ i của Ma mặt thốt. Rô i trấ n tĩnh lại. Rô i quay đi. Cái cảm giác chuế nh choáng khê dội lên trong ngực Biển. Một cái. Đau nhói.

8.

Đồ ng nghiệp lãng mạn gọi điện. Biển bấ m từ chố i một cách lịch sự. Coi như không biế t. Thấ y mình tậ với Ma mặt thốt quá. Nhưng nế u đi chơi với nhau lúc này, Biển sẽ dễ ngã lắ m. Mà Biển thì không muố n thế ! Bèn vờ như chẳng biế t. Có lẽ Ma mặt thốt hiểu nên không gọi nữa. Biển ngõ i một mình trong phòng, bật phim xem. Mấ y cái đĩa này ngày xưa X-man xem nhưng Biển không thích. Xem lại bây giờ để thử nghĩ khi X-man xem, người ta cảm nhận như thế nào. Biế t là như thế cũng chẳng để làm gì nhưng biế t làm gì để giế t cái khoảng thời gian dôi dư này?

9.

Mùng Một tháng Tư, ngày nói dố i. Biển tỉnh giấ c và quyế t định nhấ n tin cho Ma mặt thốt. Đùa thôi! “Lên đón người yêu đi làm được không, đồ ng nghiệp lãng mạn?” Rô i mặc quầ n áo thật nhanh để tới cơ quan trước. Cứ nghĩ đế n cảnh Ma mặt thốt hầ m hầ m cái mặt lên cơ quan là Biển muố n phì cười. Lúc dắ t xe ra cửa, Biển lại cứ dùng dầ ng. Cái cảm giác muố n ngõ i sau xe Ma mặt thốt cứ lớn vồn trong đầ u. Biển lại dắ t xe vào. Chợt lúng túng. Cho đế n khi tiế ng điện thoại reo. Ma mặt thốt đã tới. Biển lúng túng thật sự:

- Sao? Tại sao tin? Nhớ người ta đùa thì sao? Hôm nay là ngày nói đùa mà!

Ma mặt thót cười:

- Thà tin là thật còn hơn không. Bị lừa còn hơn mất cơ hội đeo đồng nghiệp lãng mạn đi làm.

Biển cười. Mặt đỏ dần. Mũi cũng đỏ. Lên xe. Biển đặt nhẹ tay lên eo Ma mặt thót. Cái cảm giác như muốn ôm thật chặt cứ thúc hời Biển. Biển bảo:

- Hôm nay vờ như yêu nhé!

Ma mặt thót gật đầu:

- Phần hai của bộ phim *Đồng nghiệp lãng mạn* mang tên: Vờ yêu một ngày.

Rồi cười. Biển vòng tay ôm chặt lấy Ma mặt thót. Bình yên đến lạ kỳ. Xe đi mà như trôi. Sáng sớm, sương còn bàng lảng. Xe bỗng bẻ nh trôi đi trong sương. Bỏ lại phía sau X-man và những ngày khó nhọc. Tháng mới rồi. Vờ yêu một ngày để từ mai sẽ là thật. Được không? Xe bỗng bẻ nh trôi đi trong sương...

Hà Nội, 15/3/2004

Dreamer

- Em tên là Ban Mai thật à?
- Nếu không thật thì sao anh?
- Không! Bởi vì tình yêu này cũng giống như một giấc mơ vậy.
- Hy vọng cái tên của em khiến anh sẽ nhớ đến em lâu hơn những cái tên thông thường khác.
- Anh sẽ nhớ! Và cái tên của em sẽ là một trong những gì anh nhớ về em...
- Anh còn nhớ những gì nữa?
- Nhiều lắm! Tất cả những gì trải qua như một giấc mơ.
- Thế thì em sẽ gọi anh là Dreamer.
- Ừ, anh là một Dreamer...

Buổi chiều, quán ven hồ, một cô gái, một tình yêu

Nếu một cô gái rất xinh đẹp bỗng nhiên từ đâu xuất hiện và nói với bạn rằng cô ấy rất thích bạn, cô ấy muốn thử làm bạn gái của bạn trong một thời gian thì bạn sẽ phản ứng thế nào? Sợ hãi? Đồng ý ngay? Sẽ từ chối và băn khoăn tìm hiểu lý do? Hay sẽ yêu cô ấy?

Tôi đã gặp trường hợp đó. Phải nói là cô gái ấy rất cuốn hút. Tôi đã bị cô ấy hút hồn ngay từ khi bước chân vào quán cà phê này. Cô ấy ngồi một mình với một ly trà đậu trước mặt. Cô ấy mặc một chiếc váy trắng, tóc búi cao để lộ cái gáy trắng ngần. Cô ấy đang đọc một tờ tạp chí dành cho nữ giới. Đó là tạp chí *2! ĐẸP*. Tôi đọc được cả tên tạp chí đó. Thậm chí là cả tên bài lẫn tác giả bài cô ấy đang đọc nữa. Nếu tôi không kìm nén hết mức, có lẽ tôi còn đọc được thêm cả sập ô lẫn vài đoạn trong bài viết nữa. Những ngón tay của cô ấy rất dài và thon. Bàn tay hơi gầy guộc nhưng rất dễ ưa. Thanh thoát, cô ấy mỉm cười khi đọc đến đoạn thú vị. Và tôi thấy nụ cười ấy như có nắng. Nó rất ấm. Và rất tươi. Nó khiến bạn vui lây trong lòng. Một niềm vui rất nhẹ. Tôi không có thói quen bắt chuyện với người lạ nên cũng không nghĩ đến chuyện sẽ tới làm quen. Chỉ là ngồi một chỗ và thanh thoát kín đáo liếc sang cô ấy. Đến lần liếc sang thứ mười mấy gì đó thì thật bất ngờ, cô ấy đứng dậy, tiến về phía tôi. Điều đó thực sự khiến tôi lúng túng. Lẽ nào cô ấy biết tôi đang trộm nhìn? Và việc này là khiếm nhã, bất lịch sự. Cô ấy sẽ bước tới bên tôi để rửa xả, thậm chí có thể hít cả ly trà đậu kia vào mặt tôi. Cô ấy... chỉ còn cách tôi đứng một cái với tay:

- Chào anh!

- Ồ... Chào... chào... chị.

- Em già lắm à?

- Không... không... em...

- Anh có hẹn ai không?

- Không! Không!

- Thế thì chiếc ghế này trông phải không anh?

- À... ừ... Mời em ngồi.
- Vâng! Cảm ơn anh!
- Ừ... à... em có việc gì thế... Tôi xin lỗi nếu như cái nhìn của tôi khiến em khó chịu...
- Ô` không, em ngồi đây để anh có thể nhìn em trực tiếp và thoải mái hơn thôi. Chứ cứ liếc thế có ngày rách mắt đấy.
- Ồ... Tôi xin lỗi...
- Không! Em thích anh nhìn em thật mà! Thích lắm í! Nên em tự nguyện sang đây ngồi với anh.
- Ồ... ờ... Em vui tính quá!
- Anh không tin em à?
- Tin... tin chứ!
- Em tên là Mai, Ban Mai! Còn anh?
- Tôi... tôi tên là... Th.... Thụy... Quang Thụy.
- Chào anh Thụy!
- Ồ... Chào em Mai!
- Vậy coi như chúng ta đã quen nhau rồi đúng không?
- Ồ... Đây là lần đầu tiên tôi gặp em.
- Đâu có anh, anh đã biết tên em, em đã biết tên anh, có nghĩa là chúng ta đã biết nhau, đã là bạn của nhau rồi còn gì?
- Ồ... ờ... Là bạn...

- Thường thì tình bạn khác giới hay biến thành tình yêu lắm anh Thụy ạ!

- Ừ... Dễ lắm!

- Mình cũng là bạn khác giới, thế có biến được thành tình yêu không anh nhỉ?

- Ờ... ờ...

- Có được không anh?

- Ờ... ờ... Nhưng... nhưng...

- Nếu em là người yêu của anh thì sao?

- Thì... thì... Nhưng... mà nếu có người yêu như em chắc tôi sẽ rất thích.

- Vì sao?

- Vì em rất xinh.

- Thế à?

- Ờ... ờ...

- Thế thì em coi câu đó như một lời tỏ tình nhé! Em đồng ý làm bạn gái của anh.

- Ờ...

- Anh có hứa là sẽ yêu em thật lòng không?

- Tôi... tôi...

- Thôi được rồi, coi như anh đã tỏ tình, em đã đồng ý, còn chuyện có thật lòng hay không thì khó mà kiểm chứng hết được. Em đồng ý là hãy để tình yêu tự quyết định. Còn bây giờ, anh nắm tay em đi...

- Tôi...

Cô ấy nói tía lia. Tôi bị cuốn đi mà không sao trả lời được câu nào cho gãy gọn. Và cô ấy không dừng lại ở đó. Cô ấy kéo ghế, ngồi sát tôi. Cầm tay tôi. Ngả vào người tôi. Mùi da thịt của cô khiến tôi chuột nh choáng. Tim tôi đập như muốn phá tan lồng ngực vậy. Và cô ấy hôn phớt lên môi tôi. Bạn ngạc nhiên một thì là người trong cuộc, tôi ngạc nhiên mười, à không, triệu đi, chứ mười chưa đủ. Buổi chiều, tầm ba giờ, quán ven Hồ Tây, cô gái mang cái tên rất lạ: Ban Mai, một tình yêu từ trên trời rơi xuống... Chết tiệt! Có lẽ tôi đang nằm mơ...

Những giả thiết, đường phố, đi hết một buổi chiều

Nếu giả sử bạn chưa biết tôi hoặc kể cả bạn đã biết tôi đi nữa nhưng lâu lắm rồi không gặp lại tôi, bây giờ thấy tôi đi trên đường với Ban Mai, chắc hẳn 1000/1000 rằng bạn sẽ nghĩ tôi với Ban Mai là một cặp đã yêu nhau ít nhất hơn một năm rồi. Cái cách cô ấy ôm eo tôi, cái cách cô ấy cắn tai tôi, cái cách cô ấy nhìn tôi... đó ai dám nói là chúng tôi mới yêu nhau chưa được một giờ đồng hồ?

- Mình đi đâu đây em?

- Đi hết buổi chiều đi anh!

- Được! Đi hết buổi chiều...

Tôi và Ban Mai rời quán. Trước đó, tôi đã kín đáo vào nhà vệ sinh, kiểm tra lại túi. Tôi không mang nhiều tiền theo để khiến cô ấy có thể có phục binh bên ngoài cướp ví của tôi. Chiếc xe tôi đang đi cũng chỉ là một chiếc xe Vespa cũ rích, trị giá không quá sáu triệu đồng. Đồng hồ không. Dây chuyền, nhẫn vàng không. Nếu cô ấy là một nữ tặc thì tôi cũng chẳng sợ. Tôi chẳng có gì để mất. Kể cả đến cái tên thật của mình, tôi cũng đã cất giấu. Tôi tên là Quang Thụy nhé! Cái tên cũng từ trên trời rơi xuống. Biệt đầu cũng như cái tên Ban Mai kia, cũng là tên giả. Kệ thôi, tên thật của cô ấy là gì đi chẳng nữa thì cũng chẳng liên quan đến tôi.

- Em có bạn trai chưa?

- Nếu em có rồi thì anh sẽ hết yêu em phải không?

- Ờ... ờ... Không! Anh chỉ hỏi vậy thôi.

- Anh nghĩ là em có bạn trai rồi, hôm nay em giận bạn trai, em quyết định dùng anh như cách để trêu tức bạn trai em hoặc giả như em vừa chia tay với bạn trai, em muốn kiếm ngay một anh chàng khác thế chỗ...?

- Ờ không, anh không nghĩ xa đến vậy.

- Vậy thì anh nghĩ em thế nào? Hay em giống mấy cô bé dạng gái cứu net? Anh sợ rồi sẽ có một đám du côn bất ngờ xuất hiện, gí dao vào cổ anh, trấn lột tiền và xe?

- Anh... anh...

- Hay là anh sẽ nghĩ rằng em là một con mồi của tội buôn bán các bộ phận cơ thể. Em sẽ dụ dỗ anh vào nhà nghỉ, đánh thuốc mê

anh rồi một đám bác sĩ vào cắt thận của anh? Giá một quả thận bây giờ tầm bốn mươi triệu đồng anh ạ!

- Anh... Em... cứ đùa...

Tôi bắt đầu hoảng. Biết đâu... Tự nhiên toát hết cả mồ hôi, chỗ bụng dưới của tôi thốn đau. Chết tiệt! Nhưng hình như tôi bắt đầu không thấy tiếc quả thận của mình rồi thì phải.

- Thôi, anh hãy cứ nghĩ thế này nhé! Rằng em bị anh hút hồn ngay khi anh bước vào quán. Vì anh nhìn trộm em nên anh không hề biết là em cũng nhìn trộm anh. Và em thấy rằng phải làm bạn gái của anh càng sớm càng tốt. Vậy thôi!

- Không lẽ nào...

- Anh có vẻ rất đa nghi nhé!

- Không! Bình thường anh rất cả tin. Nhưng chuyện này nhanh quá nên anh muốn cũng không tin nổi.

- Vậy thì cứ coi như đây là một giấc mơ đi.

- Ừ, chắc sẽ phải nghĩ thế thôi. Chứ không thì đầu anh sẽ vỡ tung mất.

Ừ, coi như mình đang mơ đi. Dù kết quả thế nào cũng mặc. Cùng lắm là thành ác mộng là cùng chứ gì?

Ban Mai, em là ai? Tại sao em đến với tôi? Em có ý định gì? Có không một tình yêu chỉ từ những cái nhìn trộm? Đi hết buổi chiều rồi. Có đi nốt cả buổi tối không?

Buổi tối, dreamer

Trời mưa lất phất. Chúng tôi chui vào một cái quán nhỏ trên gác hai. Từ đây nhìn ra đường, dưới ánh đèn vàng vọt, mưa bay rất đẹp. Ban Mai gó i đầu lên đùi tôi. Quán bật nhạc. Chẳng biết tình cờ hay cố ý, bản *Dreamer* của Sophie Zelmani. Giọng hát như kể chuyện. Đầu đầu mà da diết.

*Seasons, my friend
Color me, so we can blend
Forbid me to go
I know so little about the wind when it blows*

*Dreamer, dreamer
I'm walking out of your dream*

*Take me off that parade
And place me somewhere
In your sense of a shades
Your night shuts my door
And I will not dream anymore*

*See if I can pass by that waiting hand
If I can pass by that wandering man
If I can leave to get on
See that it all makes sense pretty soon*

*Dreamer, dreamer
I'm walking out, while you go on*

Dreamer, dreamer

*Dreamer, dreamer
I'll be where I belong*

Dreamer, dreamer

Ban Mai khe khẽ hát theo. Khi bài hát dứt, Ban Mai bấm chuông gọi phục vụ và yêu cầu bật lại cho cô ấy nghe thêm hai lần nữa. Tôi mê mọt cả lòng khi nghe bài hát ấy. Dù đây là lần đầu tiên tôi nghe. Cứ có cảm giác như bài hát đó tôi đã nghe cả triệu lần ở đâu đó.

- Em thích bài này lắm!

- Ừ, hay! Anh cũng thích.

- Cái kiểu hát như kể chuyện ý nhỉ?

- Ừ, Norah Jones cũng kiểu thế này.

- Anh thích nhạc của Norah Jones à?

- Ừ! Nhất là trong tiết trời thế này, mưa, đèn vàng và yên tĩnh bên em.

- Em thích lắm! Cảm giác ở bên anh rất tuyệt. Ấm áp và được sẻ chia. Anh giống như một người anh lớn của em vậy.

- Chứ không phải là người yêu à?

- Em không biết! Cảm giác này rất kỳ lạ...

Đừng hỏi cảm giác của tôi lúc này. Tôi chỉ muốn hôn nàng - Ban Mai của tôi. Và một nụ hôn say sưa. Nàng - Ban Mai của tôi. Tại sao nàng lạ kỳ đến vậy?

Mười hai giờ đêm, em không phải là Lọ Lem

Trời ngớt mưa. Chúng tôi lại đi xuống phố. Cứ đi mãi. Phố xá dần vắng người. Những câu chuyện không đầu không cuối. Khi

thì về cô em gái đang học lớp mười hai của nàng. Cô em gái rất kỳ lạ ấy càng kỳ lạ hơn qua lời kể của nàng. Rằng thì cô em gái ấy như một cô gái từ trên trời rơi xuống. Chẳng quan tâm đến cái gì. Lúc nào cũng trầm lặng. Khác hẳn Ban Mai. Rồi có khi nàng lại kể cho tôi nghe về người anh họ của nàng đã yêu thầm nàng thế nào. Hay chuyện nàng đã từng có ý nghĩ chụp ảnh khóa thân và tung lên mạng. Nàng khiến tôi nghĩ rằng nàng là một cô gái nổi loạn, thích được nổi loạn. Và nàng cũng khiến tôi tin rằng tình yêu này với tôi cũng là một cuộc nổi loạn của nàng.

Lúc đi qua Hồ Gươm, nhìn dòng hồ, tôi bảo:

- Sắp mười hai giờ đêm rồi, em đã phải về chưa?

Nàng vẫn ôm siết lấy tôi và cười:

- Em không phải là Lọ Lem nên mười hai giờ thì cũng như các giờ khác.

Tôi cười theo:

- Ừ, cũng may, chứ không anh không đủ quyền năng của một chàng hoàng tử để huy động tất cả các cô gái đến thử hỏi để tìm lại em.

Nàng nhướn người, cắn nhẹ tai tôi và thì thầm:

- Anh yêu em rồi phải không?

Tôi kéo tay nàng, đặt lên ngực mình:

- Em thấy không? Nó nói đây!

Ừ, rất sexy, nhưng đó là sự thật. Trái tim tôi đập liên hồi khi ở bên nàng. Nếu tôi nói ra, chắc hẳn nàng sẽ cười tôi chết mất

thôi. Bởi quả thật, tôi nghĩ đến mười năm, hai mươi năm, thậm chí lâu hơn thế, khi tóc của tôi và nàng đều không còn xanh nữa, tôi vẫn muốn ở bên nàng thế này. Tôi - đã - yêu - nàng. Điều đó quả thật là khờ ngốc. Nhưng cảm xúc này rất thật. Rất thật.

Before Sunrise

Tôi bỗng choáng váng. Cảm giác như ai đó đang rút sạch sức sống trong người mình. Khi nhớ đến bộ phim Before Sunrise của đạo diễn Richard Linklater. Câu chuyện kể về Jesse (do Ethan Hawke thủ vai) và Céline (do Julie Delpy thủ vai) gặp nhau trên một chuyến tàu và yêu nhau. Đến buổi sáng hôm sau, Céline đã ra đi. Họ hẹn sẽ gặp lại nhau nhưng rồi sau đó, vĩnh viễn, Jesse không còn gặp lại Céline nữa. Liệu có khi nào Ban Mai sẽ biến mất, không tìm hơi? Nếu Ban Mai chọn cách đó, chắc chắn tôi sẽ không có cách nào tìm lại được nàng nữa. Nghĩ đến điều ấy, tôi thấy choáng váng.

- Em tên là Ban Mai thật à?
- Nếu không thật thì sao anh?
- Không! Bởi vì tình yêu này cũng giống như một giấc mơ vậy.
- Hy vọng cái tên của em khiến anh sẽ nhớ đến em lâu hơn những cái tên thông thường khác.
- Anh sẽ nhớ! Và cái tên của em sẽ là một trong những gì anh nhớ về em...
- Anh còn nhớ những gì nữa?
- Nhiều lắm! Tất cả những gì trải qua như một giấc mơ.

- Thế thì em sẽ gọi anh là Dreamer.

- Ừ, anh là một Dreamer...

Ban Mai cô tình không hiểu những gì tôi muốn nói. Nàng quả thực đã muốn ra đi sau đây. Nàng không nói nhưng tôi đã cảm nhận được điều đó. Giữ nàng lại ư? Có được không? Khi họ đã muốn ra đi. Bởi nàng đã đặt cho tôi một cái tên rô i: Dreamer.

- Em khóc đây à?

- Không! Mà vâng! Anh hiểu mà...

- Anh hiểu!

- Cảm ơn anh vì đã không bắt em phải giải thích vì quả thật, em không biết giải thích với anh thế nào nữa.

- Không cần đâu em!

- Nhưng có một điều chắc chắn là anh đã để lại trong em rất nhiều cảm xúc. Dù có thế, nó chưa phải là tình yêu.

- Ừ, chắc thế! Và em cũng thế, Ban Mai ạ!

- Thôi nào, cảm ơn anh. Anh mới thật sự là một tia nắng. Cho em ôm anh một cái nữa nhé!

- Rô i! Ôm thật chặt nhé!

Ban Mai ôm tôi. Nàng hít căng lồng ngực. Và tôi cũng vậy. Đang hít căng mùi nàng. Rô i nàng cười:

- Chuyện của chúng mình như phim *Before Sunrise* anh nhỉ?

- Ừ, anh hy vọng sẽ có phần hai: *Before Sunset*, Jesse và Céline sẽ gặp lại nhau. Nhưng không phải là chín năm sau...

- Dừng, anh! Thê' này đã là quá đủ cho em rô' i! Em đi nhé!

- Ủ, em đi cẩn thận nhé!

- Yên tâm...

Nàng đi. Chiê' c váy trắ'ng bay trong gió. Tóc nàng đã thả xuô'ng. Nàng đi khuấ' t vào trong màu nắ'ng lóa. Tôi muô' n chạy theo nàng chỉ để nói cho nàng biế' t tên thật của tôi. Nhưng tôi vẫn đứng như trời trồ'ng. Cho đế' n khi không còn thấ' y nàng nữa. Ban Mai của tôi! Đâu đó trong đầ' u tôi, giọng hát của Sophie Zelmani lại vang lên. Bài hát *Dreamer*...

Hà Nội, tháng 4/2009

Mình sẽ gặp lại nhau chứ

Yêu nhau từ cái nhìn đầu tiên

- Hai bác sĩ nhãn khoa nói với nhau. Một người nói: “Có một căn bệnh về mắt rất phổ biến, rất nhiều người mắc phải và để lại nhiều hậu quả nghiêm trọng, ảnh hưởng đến tim mạch, thậm chí cả cuộc đời con người ta sau này, nhưng chẳng ai tìm đến chúng ta để chữa trị cả! Thật là thất thu quá đi!” Bác sĩ kia ngạc nhiên hỏi: “Đó là bệnh gì vậy?” Bác sĩ này đáp: “...”

Nàng dừng lại. Vẻ mặt tha thiết và dịu dàng quá đỗi. Nàng nhìn tôi đầy quan thiết. Tôi cũng nhìn nàng đầy trìu mến. Chúng tôi cứ lặng nhìn nhau bằng trọn vẹn cảm xúc trong trái tim mình. Rất lâu. Cảm xúc đó quả thật khó diễn tả thành lời. Không phải sự cuồng nhiệt cháy bỏng gì cả. Nó mỏng tang như hơi sương. Nó ngọt dịu như mùi hoa hồng. Nó bay. Bay lơ lửng. Thật chậm rãi. Thật hững hờ. Chúng tôi đều có cảm giác là chẳng nên nói với nhau điều gì nữa vào lúc này. Bởi kể cả sự bỡ ngỡ cũng không có để mà phải nói cho khoa lách đi. Như thể chúng tôi đã thuộc về nhau từ cả triệu năm qua rồi vậy. Đến cả cánh mũi đang phập phồng của nàng, lúm đồng tiền của nàng, cái cổ cao, làn da mịn màng như lụa... đều hiển hiện rất rõ. Như khắc tạc. Nàng cũng cảm thấy như tôi nên khi gặp tôi lần đầu tiên, nàng đã thẳng thốt: “Này anh, kiếp trước chúng ta đã yêu nhau phải không?” Nghe điều đó thật là sến súa. Nhưng nó là sự thật. Thật đến nỗi nói ra chẳng ai thấy ngượng miệng cả. Kiểu như tôi đã đáp lại nàng rằng: “Anh còn tin tưởng rằng hôm nay chính là thời hạn mà chúng ta đã cùng hẹn nhau ở kiếp trước nữa kìa!” Khi đầu óc người ta tỉnh táo, hẳn ai cũng thấy điều đó quá sến. Nhưng trong thời điểm chúng tôi gặp nhau thì đó

là những lời nói khởi phát tự đáy lòng. Chẳng ai kìm giữ nổi. Chúng tôi đã nói với nhau vô vàn những lời sến súa. Kiểu như: “Em đã sống thế nào từ sau ngày chúng ta chia tay nhau ở kiếp trước?”, “Anh đã từng mơ thấy em lần nào chưa? Không quá sớm nhưng cũng không phải đã muộn, chúng ta được gặp lại nhau rồi, em cảm thấy rất hạnh phúc ày!”,... Toàn những lời mê chường. Đến cả hành động cũng như mộng du vậy. Khi nàng thốt lên: “Ôi, trời đẹp quá, em muốn cắn anh!” Thì tôi cũng cảm thấy đó là một mệnh lệnh vậy. Tôi ghé sát môi nàng để đón nhận một nụ hôn không thể ngọt hơn. Là nụ hôn đầu tiên của chúng tôi nhưng nó quen thuộc như thể cả hai đã hôn nhau ba vạn chín nghìn một trăm lẻ tám lần rồi vậy. Rõ ràng đến từng con số. Tôi có nói cho nàng hay cảm giác ày. Và nàng cũng gật đầu bảo: “Em đã từng hôn vài người nhưng chưa ai hôn em đúng như em nghĩ về nụ hôn. Cả triệu lần nghĩ về nụ hôn em đều chỉ nghĩ đến duy nhất một nụ hôn như thế này, với anh. Không phải chúng ta thao tác thế nào, cũng chẳng phải chúng ta cảm thấy ra sao. Chỉ là vị của nó. Mùi của nó. Mùi của một nụ hôn. Anh biết không? Phụ nữ vô cùng nhạy cảm về mùi vị, đặc biệt là mùi vị của nụ hôn. Chính là nó chứ không phải là kiểu thao tác hay cảm giác sau đó như đàn ông hay nghĩ đâu. Thế nên em rất thích truyện *Môi anh ngọt vị anh đào* của Ploy.” Tôi chẳng biết Ploy là ai cả. Lúc này đây, tôi chỉ biết rằng chúng tôi đã hôn nhau sau chỉ chưa đầy mười lăm phút quen nhau.

Lời hẹn từ kiếp trước

- Thái tử điện hạ! Kiếp sau chúng ta sẽ lại gặp nhau và lại yêu nhau như kiếp này nhé!

- Nàng ngốc thật ày!

- Điện hạ còn mắ'ng ta là ngô'c, ta sẽ gọi điện hạ là miế'ng thịt mỡ đầ'y!

- Được! Nế' u ta là miế'ng thịt mỡ thì nàng sẽ là dưa hành! Thịt mỡ mà ăn với dưa hành thì chẳng bao giờ ngắ'y, phải vậy không?

- Sao điện hạ không ví ta với cái khác đỡ chua hơn? Hay điện hạ muố'n phiế'm chỉ ta chua, không ngọt bằ'ng các phi tầ'n trong cung của điện hạ?

- Nàng đang ghen đầ'y à?

- Hứ, ta không thèm! Đường đường là cung chủ Mỹ Ngu Cung lại thèm đi ghen cùng đám nữ nhân kia ư?

- Phải rô'ì! Phải rô'ì! Ở đâu trên khắ'p gầ'm trời này có nữ nhân đẹp hơn nữ nhân trong Mỹ Ngu Cung. Mà trong đó, nàng là con cá chúa đẹp nhấ't!

- Điện hạ thật là có con mắ't biế't thương thức đầ'y!

Nàng cười, nụ cười như tiế'ng rèm ngọc chạm vào nhau. “Ting... ting... ting” nghe rấ't vui tai. Thái tử Đả'm bắ't giắc cao hứng hơn khi nghe được giọng cười đó. Hai người họ nắ'm tay nhau, ngửa mặt nhìn trời đầ'y sáng khoái. Mặc cho xung quanh họ đang có ít nhấ't ba vạn chín nghìn một trăm lẻ tám kẻ đang lăm lăm khí giới chờ giế't họ. Noi đây cũng là đường cùng rô'ì. Phía trước mặt là vực thẳm sâu muôn trượng. Song Ngu kiế'm đề'u đã tra vào vỏ. Một trường huyế't chiế'n phía trước mà cả hai vẫn coi như không. Vẫn nắ'm chặt tay nhau. Vẫn nói những lời đùa giỡn. Thái tử Đả'm ném cả hai cây kiế'm xuố'ng vực. Đôi mắ't y nhìn theo đôi Song Ngu kiế'm như thể ước lượng việc y và nàng cùng rơi xuố'ng sẽ thế' nào. Trong ánh nhìn ấy vẫn đầ'y phắ'n khích. Nàng cũng thắ'y phắ'n khích theo. Hai con người trẻ tuổi ấy đề'u thắ'y phắ'n khích vô cùng trước vực thẳm

hun hút bên dưới. Họ đều biết đây là những giây khắc cuối cùng nhưng họ chỉ nghĩ rằng đó là một bước ngoặt khác của mình. Chỉ là đến đỉnh núi này là hết kiếp này. Dưới vực thăm kia sẽ là một cánh cửa cho một kiếp khác. Họ đều biết rằng Song Ngư kiếm trước giờ không có đối thủ. Nếu hai người họ cùng hợp kiếp, ba vạn chín nghìn một trăm lẻ tám kẻ dưới kia thì sẽ ít nhất một trăm lẻ tám người bỏ mạng để đổi lấy mạng của hai người. Nhưng họ lại nghĩ rằng cái thời gian bỏ ra để chiến đấu đó thật phung phí quá mức. Và họ quyết định chọn cách tận hưởng từng giờ khắc còn lại để tạm biệt kiếp này. Có hề chi! Vương triều đã mất còn không tiếc thì tiếc gì nữa đâu? Ba vạn chín nghìn một trăm lẻ tám kẻ đang vây kín ngọn núi này đều muốn được tận mắt trông thấy y chết thì mới yên tâm. Ở đây, đến cả nàng cũng muốn được tận mắt nhìn thấy y chết để chắc chắn rằng kiếp sau cả hai còn gặp lại nhau. Nàng không muốn sống kiếp sau nếu như không được gặp lại y. Nhìn nàng, thái tử Đam không khỏi thấy xót xa. Mỹ Ngư Cung nổi danh và lâu đời còn hơn cả vương triều của y. Vậy mà nàng, vị nữ cung chủ mới được tiếp lãnh mà sẵn sàng buông bỏ hết vì yêu y. Phan Ngữ Yên! Phan Ngữ Yên! Đời này, kiếp này ta nợ nàng! Nhất định! Nhất định kiếp sau ta sẽ làm trâu làm ngựa để đền đáp nàng! Không! Nàng cần y một cái rõ đau. Không! Ta muốn kiếp sau thái tử điện hạ phải yêu ta chứ ta không muốn yêu trâu ngựa. Hứa với ta đi! Được! Ta hứa! Ta hứa!

Đám người đã siết chặt vòng vây. Cung thủ đã căng tên. Những gương giáo đã tuốt sáng loáng. Những khuôn mặt đầy phấn khích khi cảm thấy sắp chạm đến một ngai vàng. Lúc ấy cũng là lúc cung chủ Mỹ Ngư Cung Phan Ngữ Yên và thái tử Đam tay trong tay gieo mình xuống vực sâu thăm thẳm. Không! Không giống vậy. Là gieo mình vào kiếp sau. Là gieo mình vào nhau. Gieo mình vào một tình yêu trọn vẹn. Không rời tay. Không chút sợ hãi. Không có bất cứ cảm giác nào ngoài cảm giác an yên đến tận cùng. Rõ ràng là cảm

giác an yên lan tỏa khắp trí não. An yên từ ngón chân đến đỉnh đầu. Không phải là cùng nhau đi chết mà là nắm tay nhau đi đến kiếp sau.

Mình sẽ gặp lại nhau chứ?

Yêu nhau từ cái nhìn đầu tiên là thứ tình yêu tiết kiệm nhất đấy! Tiết kiệm thời gian. Tiết kiệm tiền bạc. Và tiết kiệm cả công sức nữa.

- Liệu có khi nào yêu nhau từ cái nhìn đầu tiên rồi mất nhau sau cái nhìn thứ hai không?

- Có cái nhìn thứ hai à?

- Em không biết! Chỉ là...

Nàng im lặng. Trên mặt bàn, những trang bản thảo gạch xóa của cuốn tiểu thuyết lịch sử và cả những mẫu phác họa nhân vật im lặng như nàng. Thái tử Đam và cung chủ Phan Ngũ Yên đã chết, khép lại gần bốn trăm trang tiểu thuyết bi lụy. Một vương triều rực rỡ. Một Mỹ Ngu Cung nổi danh khắp giang hồ. Những đường kiếm đẹp mắt. Song Ngu kiếm. Những ân oán. Những âm mưu. Và trên hết là một tình yêu bất diệt. Tất cả bỗng trở nên bất động và im lặng. Nàng vừa cho tôi đọc cuốn tiểu thuyết nàng mới viết xong. Lúc ấy, nàng còn bảo: “Em viết cuốn này trong nỗi nhớ anh. Em vẫn tin rằng anh có thật, điện hạ thịt mỡ của em ạ! Anh thấy em tả thái tử Đam có giống anh không?” Tôi thấy giống. Ít ra về ngoại hình, nếu không muốn nói là cả cách hành xử. Chỉ khác nhau về không gian và thời gian mà thôi. Trong lúc đọc, tôi không khỏi nhiều phen giật mình vì thái tử Đam như đo ni đóng giày từ tôi ra vậy. Mà rõ ràng, đây là lần đầu tiên tôi gặp nàng nhé! Trước lần này, chúng tôi chưa từng gặp nhau dù trong cảm giác, rõ ràng chúng

tôi biết có một người như vậy tồn tại trên đời. Cảm giác thật lạ m. Thật đến mức tôi đã phải chia tay bốn mối tình chỉ vì họ hao hao giống nhưng họ không phải là nàng. Đến người yêu hiện tại bây giờ là Khánh Chi, tôi cũng không sao hòa hợp được. Luôn cảm thấy đó không phải là cô gái tôi tìm. Cho đến lúc chiều nay, trong quán Spring trên đường Phạm Ngũ Lão này, tôi gặp nàng. Chúng tôi đều đã quên cả việc chúng tôi đều có hẹn với người yêu hiện tại của mình. Khánh Chi cũng sắp tới. Còn nàng thì cũng đã hẹn mang bản thảo này tới nhà xuất bản, nơi bạn trai nàng đang ngồi chờ. Anh ta sẽ là người biên tập và chịu trách nhiệm truyền thông cho cuốn tiểu thuyết này.

- Anh cứ ngồi đi, em sẽ tự bắt taxi được rồi!

- Không! Để anh đi cùng em ra bắt taxi!

Nàng đứng dậy, bước khá dứt khoát ra cửa. Tôi chạy theo. Cố với tay để nắm lấy tay nàng. Nhưng không được. Hai đứa đi bên nhau. Dọc con đường Phạm Ngũ Lão. Có vài chiếc taxi đi qua khiến tôi thất vọng. Nàng dậm vầy nhưng rồi lại bảo: “Taxi có người.” Đường phố vắng hay lòng tôi bỗng vắng? Qua một ngã tư. Qua hai ngã tư. Rồi thì cũng phải dừng lại. Chiếc taxi trở tới. Nàng không thể nói taxi có người được nữa. Và tôi thì càng không thể giữ nàng lại lâu hơn được. Điện thoại của nàng đã reo vài bận. Điện thoại của tôi cũng đã rung liên hồi. Tôi cố gắng giữ lại từng nét khuôn mặt nàng, dáng điệu của nàng, tiếng nói của nàng, hơi thở của nàng... Còn nàng đang vờ nhìn lại bản thảo sau khi đã vẫy tay chào tôi. Xe phóng vụt đi. Tôi nhìn theo và bỗng nhớ hình ảnh thái tử Đam đứng trước vực sâu thăm thẳm. Tôi không có được cái phấn khích ấy. Trái lại, tôi cảm thấy mất mát. Tôi muốn chạy theo để hỏi nàng một câu: “Mình sẽ gặp lại nhau chứ?” Nhưng chiếc xe đã mất hút rồi! Nếu có cái nhìn thứ hai, tôi biết, mình vẫn sẽ yêu nàng như đã yêu từ cái nhìn đầu tiên! Còn nàng thì sao, Ý An ơi!

Tháng 5/2012

Hơi bị yêu anh...

Em thê, em sẽ chẳng bao giờ dám nói điê`u gì cho cái Nam Chi biế`t nữa. Em thê, em thê thật đấ`y! Nó làm em ê ằm mặt mày, nó làm em hơi bị ngượng khi nó nói toáng lên với anh là em thích anh. Mà đâu phải chỉ có mình anh ở đó kia chứ? Nguyên cả một “xiên người” cỡ xấp xỉ một tá. Hơi bị đông, mà toàn những kẻ đang khô héo thời sự, chực chờ một thông tin âm ấ`m đủ để nhâm nhi giế`t thời gian trong giờ nghỉ giữa buổi. Ngay từ hôm đầ`u bước chân vào lớp, em đã đặt anh vào tâ`m ngắ`m. Đầ`u tiên chỉ là ngắ`m ngằ`m ngắ`m anh từ đắ`ng sau, len lén nhìn anh từ một góc khuấ`t. Rồ`i mạnh dạn hơn, em cô` tình đi qua anh để hứng chút giọng nói, tiế`ng cười của anh làm vô`n. Cho đế`n hôm kia, sau hai tháng học chung, em đã dùng chiế`c điện thoại của mình, chụp trộm anh. Em add ảnh của anh vào số` máy bàn nhà em, để thỉnh thoảng, nhớ anh, em lấ`y máy bàn gọi vào di động. Khuôn mặt anh sẽ hiện lên, như thể anh đang gọi cho em vậy. Em giữ bí mật đó được hơn hai tháng thì bị lộ. Hôm đó, em đang ngô`i buồn chuyện với cái Nam Chi, mẹ gọi, tá`t nhiên, bắ`ng máy cô` định ở nhà. Và khuôn mặt anh hiện lên. Em rấ`t vô tư, bảo: “Mày ngó xem, ai gọi tao vậy, Nam Chi?” Và trời ạ, nó rú lên: “Mặt thì rõ là mặt của đò`ng chí Tri lớp mình nhưng tên thì... mày đặt đò`ng chí ấ`y là gì thê` này?” Em nhào ra, vô` lấ`y chiế`c điện thoại. Chắ`c mặt em và con tôm luộc lúc đó chẳng khác nhau là mấ`y. Em vẫn để tên cho số` máy nhà là “My home”. Nam Chi chưa bao giờ là đứa hiề`n lành và biế`t điê`u cả. Nó tra em. Thiê`u đường là nó dùng nhục hình để bắ`t em phải khai nhận. Tại sao Tri lại được gọi là “My home”? Tại sao mẹ em lại dùng máy của Tri để gọi điện cho em? Nó đe dọa sẽ không từ một thủ đoạn nào để bắ`t em phải khai nhận. Và nế`u đúng là em và anh đã yêu nhau lén lút trong suố`t bô`n tháng qua, mỗi ngày trong thời gian đó, nó sẽ

phạt em một trăm cái nhéo. Vì chỉ là em sẽ bị cả thầy là mười hai nghìn cái nhéo. Em không còn cách nào khác là phải kể lại toàn bộ câu chuyện. Nghe xong, nó đã xử sự với em như anh thầy đó. Em ngượng đến muốn độn thổ nhưng vẫn kịp hả hê vì không phải che giấu tình cảm của mình nữa. Anh lúc đó cười toe toét, trông hơi bị yêu đấy! Anh nói gì nhỉ? À, anh nói: “Đồng ý, mời cà phê miễn phí đến khi nào hết thích anh thì thôi, chịu không?” Không lẽ lúc đó em lại bảo anh mời em ngay đi?

Sau lần đó, em chủ động nhấc tin vào máy anh, kỳ kèo rằng em đang thèm cà phê miễn phí. Anh gọi lại, hẹn. Buổi cà phê đầu tiên ấy, em đã cố căng người ra để giấu đi sự lúng túng và lo âu nhịp của trái tim mình khi ngòai đời diện anh. Cuối buổi, em đòi chia tiền. Với lý do: “Cái Nam Chi nói linh tinh thôi, em chỉ muốn làm bạn với anh. Khi nào em thích anh, em sẽ để anh trả tiền cà phê sau.” Anh đồng ý, còn bảo: “Muốn đo tình cảm của em với anh thế nào thì chắc cứ rủ em đi uống cà phê là biết thôi nhỉ?” Cũng hay! Đâu phải cái gì cũng có thể nói huých toét ra là được đâu, phải không anh?

Em và anh đã thân nhau hơn nhưng tuyệt nhiên, cả hai đều ngại tụi lớp (sau khi cái Nam Chi hét toáng lên: “Anh Tri ơi, cái Khuê nó thích anh lắm!” thì cả lớp bây giờ liên tục trêu chọc em và anh). Em ngòai ngay đằng sau anh nhưng trong giờ hai đứa cứ nhấc tin cho nhau liên tục. Những câu chuyện sâu dần vào cuộc sống riêng của hai đứa. Cho đến một hôm, anh gọi điện cho em, anh bảo anh chán đời. Em rất lo lắng. Gần một trăm tin nhắn từ mười rưỡi tối đến tận gần ba giờ sáng để em biết rằng anh và bạn gái đang trực trực. Cô ấy và anh ngày càng trở nên xa lạ. Dường như cô ấy đã hết yêu anh. Cô ấy từ chối những tối thứ Bảy đi chơi cùng anh với lý do bận việc nhà, đi làm thêm, đi dạy gia sư... Nhưng anh biết, cô ấy không muốn đi chơi với anh. Đã gần ba tháng nay, giữa anh và

cô ấy không có nỗi dù một nụ hôn lên má nhau. Em khi đó, tuyệt nhiên, không hề buồn hay ghen hay một thứ cảm xúc nào đó tương tự khi biết người mình yêu đang yêu một người khác. Em chỉ lo lắng cho anh, em không muốn anh buồn và suy sụp như thế. Một tuần liền sau đó, anh xin nghỉ học. Chỉ có em biết lý do. Em mang bài học ở lớp cùng trăm thứ bà dặn với mong muốn để anh vui lên nhà anh. Mỗi ngày, từ mười hai rưỡi sau khi tan học ở trường đến tận bốn giờ chiều. Cứ ngồi trên phòng anh. Lúc thì đọc sách cho anh nghe, khi thì xem phim với anh. Chép lại bài cho anh. Hoặc chỉ là đọc sách trong khi anh nằm ngủ. Tôi tôi, anh qua đón em đi cà phê cà pháo. Có hôm đi hát. Có hôm thì lên cầu Chương Dương hóng gió. Cứ thế, một tuần trời. Em có cảm giác như chúng mình yêu nhau vậy, em không dám bộc lộ quá nhiều cảm xúc. Em chôn chặt tình cảm đó nơi đáy lòng. Vẫn vờ rất vô tư. Như một cô em gái ngoan. Em nhập vai đạt đến nỗi em ôm anh mà anh vẫn ngỡ rằng cô em gái ruột ôm anh. Đạt đến nỗi anh chẳng nề hà bất cứ điều gì, kể cả việc em than lạnh, em chui vào chăn nằm ôm anh, rúc đầu vào ngực anh. Em hôn nhiên vờ mà như thật. Anh khờ lắm! Anh chẳng biết gì cả.

Sau tuần đó, căn bản mà nói thì em hạnh phúc nhưng thực sự mà nói thì em bắt đầu linh tính đến một kết cục không có hậu cho mối quan hệ của chúng ta. Em linh cảm rằng anh không hề biết em yêu anh đến chừng nào. Em sợ những nụ hôn lên trán em của anh. Em sợ cả những cái cầm tay của anh. Dường như tình cảm đó chân thành như một người anh trai với một cô em gái. Không vẩn vơ. Và em buộc phải khác đi, phải chứng minh tình cảm của chúng ta không phải là anh em mà phải là... Bất đầu bằng việc em cố tình để anh trả tiền cà phê. Nhưng anh lại không để ý, anh bảo: “Năm nghìn đồng một cốc cà phê anh trả cho em thay cho phí tư vấn đây ý nhé!” Không lẽ em phải hét lên với anh rằng: “Không! Mà

là anh đang thực hiện lời tuyên bố của anh: trả tiền cà phê cho đến chừng nào em hết thích anh. Vâng! Em đang thích anh đấy!”

Thua keo này ta bày keo khác, em đổi chiến thuật, kể cho anh nghe về gia đình nhỏ mà em mong muốn trong tương lai, nơi có người đàn ông giống anh như tạc. Vậy mà anh lại kể cho em nghe mơ ước mà anh và cô ấy trong một buổi chiều bên nhau cùng tưởng tượng. Em cay sè mắt. Em lại nỗ lực tấn công bằng đủ mọi cách khác. Chỉ là không trực tiếp nói: “Em yêu anh.” Nhưng mọi nỗ lực ấy đều chỉ loay hoay và rơi vào bế tắc. Anh vẫn rất chân thành, ân cần và chu đáo với em, nhưng chỉ như một người anh trai. Đêm nào anh cũng nhắn tin chúc em ngủ ngon, sáng nào em cũng nhận được lời chào buổi sáng. Nhưng tất cả chỉ như một người anh trai. Em bắt đầu mệt mỏi với những cuộc tấn công thất bại. Nhưng em không ngừng được khát khao muốn trở thành người yêu của anh. Nam Chi không biết. Nó tưởng rằng em và anh say nắng nhau. Nó tệ hại, luôn rút lui khi anh ở bên em. Điều đó càng khiến em cô đơn. Em thực sự cảm thấy cô đơn. Lòng em đặc quánh. Em không biết mình phải làm gì đây nữa. Thế rồi, trong lúc bồng bột nhất, em quyết định xóa hết tin nhắn của anh, xóa số điện thoại và quyết định tránh mặt anh. Em chạy trốn.

Nam Chi phát hiện ra điều bất thường ở em. Và em òa khóc khi kể những ẩn ức trong lòng suốt những ngày qua. Nó gào lên: “Sao mày không nói thẳng với anh ấy? Tại sao không nói thẳng?” Người ngoài cuộc thì bao giờ chẳng khuyên là nên thẳng thắn. Nhưng khi mà đã biết câu trả lời rồi thì có nói ra cũng vô ích thôi.

Nam Chi luôn là Nam Chi. Nó lên tận nhà anh và làm âm ỉ. Em sẽ không ra gặp anh đâu, nếu không phải vì chuyện này. Em buộc phải gặp anh.

- Nam Chi hiểu sai tình cảm của anh em mình phải không em?

- Vâng! Một phầ n anh ạ!

- Sao lại một phầ n? Chẳng lẽ anh đã làm sai điề u gì? Chẳng lẽ anh đã không làm tròn bổn phận một người anh trai của em? Anh không giấ u em bấ t cứ điề u gì, anh luôn nói thẳng, nói thật những gì anh nghĩ. Thật lòng, em còn hơn cả em gái ruột của anh.

- Vâng! Anh không sai, mà là em sai.

- Em sai? Em đã làm điề u gì sai? Anh thật sự không biế t em sai ở đâu. Em luôn đố i xử với anh hơn cả một người em ruột thịt. Anh thực sự không có một lời than phiề n nào cả.

- Không! Em không phải là em gái anh.

- Đâu có! Em đã làm rấ t tồ t mà! Anh nói thật, anh luôn cảm thấ y may mắ n vì có em, cô em gái cho dù không cùng máu mủ mà tình cảm và sự quan tâm còn hơn cả anh em ruột.

Em òa khóc. Cho đế n cả lúc này, em vẫn không thể nói được với anh rằ ng em rấ t yêu anh. Chỉ có thể tiế p tục cùng anh chia tiề n trả buổi cà phê này.

Hà Nội, tháng 1/2006

Hot girl

Cô ấy là một hot girl. Có lẽ phải gọi là một hot girl từ trong trứng nước không chừng. Bởi từ bé xíu, cô ấy đã được nhiều người biết đến như là con gái của một cặp vợ chồng nổi tiếng. Hồi ấy, báo chí còn chưa tọc mạch như bây giờ nên cô ấy chưa bị lọt vào tầm ngắm nhiều. Nhưng cũng đôi lần làm người mẫu ảnh bìa cho tờ báo Nhi đồng. Lớn lên chút nữa thì cô ấy được mọi người biết đến như một ca sĩ nhí nổi bật nhất trong số các ca sĩ nhí hay xuất hiện trong các chương trình văn nghệ thiếu nhi. Hồi đó, có nhiều đồn đoán rằng vài năm nữa thôi, cô ấy sẽ hạ bệ các ngôi sao ca nhạc lớn như Mỹ Tâm, Hà Hồ. Thậm chí, có báo còn viết về cô như một cô Bông Hồ ng Nhung thứ hai. Ấy vậy mà lên cấp ba, cô ấy từ bỏ luôn con đường ca sĩ. Dù vẫn xuất hiện đều đều trên các tạp chí dành cho tuổi teen trong vai trò người mẫu ảnh minh họa. Mấy năm cấp ba của cô ấy cũng nhộn nhịp không kém với vài giải thưởng thuộc hàng kỳ dị. Sở dĩ nói là kỳ dị là bởi từ xưa đến nay chưa có hot girl nào đoạt được những giải thưởng kiểu đó. Ví dụ như giải nhất môn Văn toàn thành phố năm lớp mười. Giải nhì môn Lịch sử năm lớp mười một. Giải nhất môn Vật Lý năm lớp mười hai. Chưa kể vài ba lần đoạt những giải thưởng về nấu ăn, pha chế rượu, thiết kế thời trang. Như năm lớp mười một, năm nhận nhip nhất của cô ấy, vừa đoạt giải nhất truyện ngắn của báo A xong, đã được đi nhận danh hiệu MC trẻ triển vọng của đài B, sau đó lại ẵm ngay suất tham dự liên hoan phim với bộ phim duy nhất cô ấy đóng. Đại loại là như thế cô ấy chạm vào bộ môn nào là gạt hái thành công ngay lập tức từ bộ môn ấy. Làm cái gì cũng đạt kết quả hoàn hảo nhất. Thậm chí, trong kỳ thi tốt nghiệp cấp ba, cô ấy cũng trở thành một trong số một trăm người được thành

phô biểu dương về thành tích học tập. Một cô gái như vậy, hỏi ai mà không ngưỡng mộ cho được? Vậy mà tôi lại chẳng ưa gì cô ấy.

Thật sự thì mối quan hệ giữa tôi và cô ấy cũng lỏng lẻo thôi. Dù học cùng trường với nhau từ cấp một đến tận cấp ba. Thế nên tôi là người quan sát cô ấy gần và thường xuyên nhất. Nói ra thì buồn cười và ngớ ngẩn, hình như mọi thứ bắt đầu từ cái hôm chúng tôi cùng tham dự một chương trình văn nghệ hôm lớp ba. Hôm ấy, tôi may mắn được vào đội văn nghệ trường cùng cô ấy. Trong một buổi tập chung, tôi hát sai nhạc vài chỗ, cô ấy nãy nặc yêu cầu thầy giáo hướng dẫn loại tôi ra khỏi đội vì lý do: làm ảnh hưởng đến thành tích của toàn đội. Tôi bị loại mà âm ức suốt nhiều ngày. Hôm đó, tôi không nói cho bố mẹ biết việc này, chứ nếu bố mẹ tôi mà biết, chắc hai cụ sẽ lên tận trường làm um lên. Tính bố mẹ tôi là vậy. Thế là suốt từ hôm lớp ba, tôi đã không ưa cô ấy. Nhưng càng lớn thì cái sự không ưa không chỉ xuất phát từ việc bị cô ấy loại ra khỏi đội văn nghệ trường nữa mà là vì cô ấy khiến tôi cảm thấy bất bình trong cách cô ấy ứng xử với những người xung quanh. Khi còn nhỏ, tôi còn cho rằng cô ấy mắc bệnh ngôi sao, kênh kiệu và quen được nuông chiều từ nhỏ mà thành ra có tật hay đòi hỏi thái quá. Lớn hơn chút nữa, tôi nhận ra rằng là vì cô ấy quen với việc làm gì cũng thành công nên luôn đòi hỏi mọi thứ phải thật hoàn mỹ. Thế nên mới có chuyện loại tôi ra khỏi đội văn nghệ trường vì lo sợ tôi làm ảnh hưởng đến kết quả chung toàn đội, trong đó, nổi bật nhất là cô ấy. Cô ấy rất hợp với câu nói: “Arrested in a springtime” mà tôi đã đọc thấy trong một cuốn sách, có nghĩa là: choáng ngợp trong mùa xuân điểm tuyết. Đó là lý do mà những cái đuôi của cô ấy luôn dài thượt. Riêng trong lớp cấp ba của tôi đã có đến sáu, bảy thằng chết mê chết mệt cô ấy. Thậm chí trong số đó, vài thằng đã thành nhà thơ thực thụ, có bài đăng báo nhờ cảm xúc trước cô ấy. Trong số đó có Lân, bạn thân của tôi. Lân viết thơ về cô ấy và được đăng báo hẳn hoi. Tôi cũng chẳng dè biiu

gì cậu ấy, thậm chí còn chúc mừng nữa mặc dù tôi chẳng ưa gì cái gọi là “nguồn cảm hứng bất tận” kia. Năm lớp mười một, tôi có ý nghĩ ác độc là giúp Lân cưa đổ cô ấy. Kế hoạch vạch ra rất hoàn hảo. Tôi dám chắc rằng Lân sẽ cưa đổ cô ấy chỉ trong vòng một tháng với kế hoạch của tôi. Và quả thật, chỉ sau một tháng, cả trường lơng lộn lên với việc Lân trở thành người hay có mặt bên cô ấy nhất. Và cũng kể từ đó, tôi mất Lân. Cậu ấy không còn thời gian dành cho tôi nữa. Suốt dạo đó, mọi người cứ đồn đoán âm thầm là Lân đã tôi để yêu cô hot girl. Ban đầu tôi cũng chẳng quan tâm vì tôi coi Lân là bạn thân. Nhưng càng về sau, những lời đồn đoán của mọi người như thứ bùa mê thuốc lú pha độc dược khiến tôi cảm thấy tức điên lên và nghĩ quân rằng có lẽ mình đã yêu Lân mà không biết. Ý nghĩ hổng hóc ấy đã khiến tôi lên cơn ghen. May mà cuối cùng tôi cũng gặp anh chàng Mr. Right của mình nên mới thôi.

Lên đại học, mọi người cứ nghĩ cô ấy sẽ vào Ngoại thương, ai dè cô ấy lại thi Nông nghiệp và đỗ thủ khoa. Nhưng kỳ lạ là từ đó, cô ấy biệt tích giang hồ. Không xuất hiện trên báo. Không giành thêm giải thưởng gì nữa. Tất cả mờ nhạt. Đôi lần họp lớp cũ, về trường, trong các câu chuyện trà dư tửu hậu, mọi người cũng nhắc đến cô ấy nhưng cũng chẳng ai biết thêm thông tin gì. Tất cả dường như bị đóng cái sập. Tôi cũng chẳng gặp lại Lân nữa. Bạn bè bảo cậu ấy thì bây giờ không ai liên lạc nổi. Dường như giữa Lân với cô ấy có một mối liên quan gì đó rất mật thiết trong việc cả hai cùng mất tích. Đây là tôi hiểu kỳ mà suy diễn vậy. Chứ bạn bè rồi cũng nhạt nhòa đi, chẳng ai quan tâm về cô ấy với cậu Lân kia nữa.

Mọi chuyện băng đi một thời gian thì một hôm, tôi tình cờ gặp Lân trên đường. Cậu ấy vẫn vậy. Vẫn gầy nhảnh và thư sinh như hồi cấp ba. Khác chẳng chỉ là già đi một chút, da đen hơn một chút. Tôi cuống cuống gọi cậu ấy. Xin thề rằng ngay lúc tôi gọi thì hình ảnh cô ấy lại hiện ra rất rõ nét. Dường như là tôi đang cuống

cuộc đời bởi cô ấy chứ không phải vì Lâm. Tôi muốn biết thông tin về cô ấy chứ việc gặp Lâm chẳng có giá trị gì.

- Cậu khỏe chứ? Còn yêu em Mai không đấy?

Lâm nhận ra tôi. Cậu ấy toe toét cười:

- Hân đấy phải không? Chà, càng ngày càng xinh, không nhận ra cậu đấy!

Tôi cười. Quả là càng lúc tay nghề trang điểm của tôi càng cao. Lại thêm khả năng tự làm stylist cho mình của tôi lại rất tuyệt. Vì thế tôi chẳng nghi ngờ lời khen của Lâm.

- Mấy năm rồi nhỉ? - Lâm kéo tôi vào một quán cà phê ven đường, vô tình hỏi. - Hân có còn gặp lại ai trong lớp cũ không?

Tôi kể cho cậu nghe rằng vừa năm trước lớp tổ chức kỷ niệm năm năm ngày ra trường. Tôi cũng kể là mọi người nhắc đến cậu ấy với cô bạn gái hot girl của cậu ấy khi xưa. Thật tình, điều tôi muốn nghe nhất bây giờ là tin tức về cô ấy.

- Ừ, năm năm rồi! Tôi cũng nhớ các cậu lắm! Nhưng tôi thật chẳng còn mặt mũi nào nhìn các cậu nữa.

- Tại sao? Có chuyện gì đáng phải xảy ra với bạn cũ khiến cậu không muốn gặp?

- Ừ, một chuyện xảy ra.

Lâm không nói tiếp. Cậu ta trầm ngâm xoay xoay chiếc tách cà phê. Tôi sốt ruột vô cùng nhưng cũng không tiện hỏi dồn. Vì thế tôi cố gắng kiên nhẫn chờ đợi. Chừng hai phút, Lâm mới thở dài kể:

- Đạo cậu giúp tớ cura đồ Mai á y! Quả thật, sau đó tớ được Mai giữ rịt lấ y bên mình dù rằ ng chưa đờ ng ý với tớ. Mà cái chiêu của cậu cho tớ hiệu quả thật. Cậu nhớ không? Với những người lúc nào cũng đòi hỏi sự hoàn mỹ như Mai, hãy đừng hoàn mỹ. Phải luôn khiế n Mai cảm thấ y muố n và tự nguyện coi mình như một sản phẩm của cô á y. Tớ quả thật chẳng phải kẻ hoàn mỹ. Vì thế rấ t hợp với lời quân sư của cậu, cô á y phát cuồ ng vì tớ. Phát cuồ ng vì ước muố n sẽ biế n tớ thành kẻ hoàn hảo. Một người bạn trai hoàn hảo của cô á y.

Quả thế thật. Tôi cũng là phụ nữ. Lại quá hiểu cô á y. Tôi đã bày ra một kế hoạch hoàn hảo để Lân trở thành một người chưa hoàn hảo. Với cô á y, Lân đã trở thành một mục tiêu để cô á y chinh phục. Chính xác là Lân sẽ thành một thách đố dành cho cô á y. Đó là lý do cô á y giữ rịt Lân lại bên mình và chăm chút, xây dựng, đầu tư để Lân trở nên hoàn hảo. Cô á y chỉ cần yêu Lân một chút, đủ để muố n hóa phép cho Lân thành bạn trai hoàn hảo. Sập bẫy. Cô á y đã sập bẫy.

- Trong suố t năm học lớp mười hai, Mai phát cuồ ng với việc biế n tớ thành một chàng trai hoàn hảo. Từ việc đi đứng, nói năng đế n quầ n áo, học tập... Thậm chí, tớ còn phải học guitar và sáng tác ca khúc từ chính những bài thơ tớ viế t tặng Mai. Mọi thứ đề u ok hế t ngoại trừ một việc mà Mai và cả tớ đề u chưa tính tới: một bạn trai hoàn hảo cần phải có một bạn gái hoàn hảo.

- Mai chính là cô gái hoàn hảo đấ y thôi? - Tôi ngạc nhiên.

- Với mọi người thì đúng là như vậy nhưng với tớ và Mai thì chưa. Tớ đã chỉ cho Mai thấ y những điề u chưa hoàn hảo của cô á y. Và chính Mai cũng nhận ra những điề u đó.

- Thì có sao? Chỉ cần là sự tốt nhấ t có thể thôi mà!

- Không! Với Mai thì không. Mai luôn muốn mọi thứ phải thật hoàn hảo.

- Rồi sau đó?

- Rồi sau đó Mai bị khủng hoảng. Cô ấy phải uống thuốc điều trị tâm lý.

- Trời, lại còn vậy nữa ư? Nhưng tại sao cô ấy thi vào trường Nông nghiệp mà không phải là trường Ngoại thương?

- Vì tớ!

- Vì cậu?

- Phải! Vì tớ muốn cô ấy thi vào trường Nông nghiệp.

- Cô ấy cũng đồng ý?

- Phải đồng ý thôi.

- Còn cậu?

- Tớ cũng đỗ vào trường Nông nghiệp và là sinh viên trường đó cho đến khi tớ bị bắt.

- Cậu bị bắt?

- Phải! Tớ trộm tiền. Một khoản tiền đủ để phải ngồi tù ba năm.

- Cậu đã ngồi tù ba năm?

- Phải! Tớ bị kết án ba năm nhưng do có nhân thân tốt, trong tù lại chấp hành tốt nên tớ được ra trước thời hạn một năm.

- Tại sao cậu lại trộm tiền?

- Vì cần tiền cho một kế hoạch hoàn hảo của Mai.
- Kế hoạch hoàn hảo nào nữa đây?
- Một ngôi nhà bên hồ. Những đứa con kháu khỉnh. Một chiếc xe mui trần hai chỗ.
- Cậu điên rồi! Và cả Mai nữa...
- Ừ, đó cũng là lý do khiến Mai chấp nhận vào trường Nông nghiệp cho gã ngôi nhà đó.
- Cậu đã mua?
- Chưa! Chỉ là chúng tớ tìm thấy một ngôi nhà như thế ở gần trường Nông nghiệp. Sau đó, Mai và tớ lên kế hoạch thi vào trường đó cho gã ngôi nhà ấy.
- Các cậu điên thật rồi!
- Ừ, dạo đó, ngày ngày chúng tớ vẫn đeo nhau tới trước cửa ngôi nhà ấy và mê mải ngắm nó. Rồi chúng tớ lên kế hoạch trộm tiền.
- Cả Mai cũng tham gia?
- Mai cũng tham gia nhưng tớ nhận hết là tớ. Và thực sự chỉ có mình tớ hành động.
- Rồi sau đó? Mai có vào thăm nom cậu trong tù không?
- Có! Vì Mai khi ấy đã mang bầu.
- Mai mang bầu?
- Kế hoạch hoàn hảo. Tớ lo nhà cửa, xe cộ. Mai lo những đứa con.

- Các cậu đúng là điên rồ í!

- Khi chúng tớ cầm trong tay gâ n hai mươi tỷ đô ng và Mai thì đã đi siêu âm con trai, cậu biế t không, chúng tớ gâ n như phát điên vì hạnh phúc. Chúng tớ đã vẽ ra một tương lai cực kỳ tuyệt vời, à không, rá t hoàn hảo. Cho đế n khi tớ bị bắ t.

- Rồ i sau đó? Khi cậu ra tù, Mai sinh con và...

- Mai không sinh được. Bị hỏng.

- Hỏng? Trời ạ! Bây giờ thì...?

- Ra tù, tớ đã học lại và thi đỗ. Bây giờ đang là sinh viên trường Nông nghiệp. Còn Mai thì đã bị bồ mẹ cô ấy bắ t về và đưa đi điề u trị ở nước ngoài. Tớ không có thông tin gì về Mai nữa.

- Các cậu đúng là đồ điên!

- Ủ, tớ vẫn đang đi học và đi làm thêm. Tớ vẫn ngày ngày cố gắ ng tìm kiế m thông tin về Mai. Tớ vẫn muố n gặp lại cô ấy.

Chúng tôi ngô i thêm được chừng một tiế ng. Nói nhiề u với nhau về vài người bạn khác. Rồ i Lân xin phép về. Nhìn cái dáng cao gầ y, thư sinh của Lân mà tôi chỉ biế t thở dài. Nghĩ về Mai, tôi còn cảm thấ y buồn hơn. Dường như mọi sự khó ư Mai suố t mười hai năm phổ thông bỗng chồ c chẳng còn sót lại trong tôi nữa. Giờ đây chỉ là cảm giác thương cô ấy. Một hot girl đã quá thời.

Tháng 11/2010

Trái tim vô lý

Phút đá bù giờ trong trận chung kết bóng đá nam SEA Games 22, khi Phan Văn Tài Em đánh đầu chuyên bóng cho Văn Quyết, Quyết nghiêng người và sút. “Vào... ào... ào!!!” Cả quán cà phê như vỡ tung vì niềm vui san bằng tỷ số. Nhưng bật khóc. Cô ôm choàng lấy Diên. Một nụ hôn trao nhau chan hòa nước mắt vì sung sướng. Những cậu thanh niên xung quanh cô đập bàn, đập ghế, phấn khích vô cùng. Cái cảm giác như thể điên loạn ngay được. Một cô gái đứng gần Nhung gào vào chiếc máy điện thoại: “Thắng rồi! Thắng rồi!...” lạc cả giọng. Nhưng cũng vậy, cô ôm chặt lấy Diên: “Anh ơi!...” Chỉ vậy thôi. Diên cười. Đôi mắt anh cũng ngân ngấn nước. Cờ được phát loạn xạ. Nhung cũng hua hua chiếc băng rôn và hát theo những người trong quán: “Alibaba vào nhà người ta dắt xe đạp ra, Alibabà...” Kẽ gồ bàn, người gồ thìa... Một mớ âm thanh hỗn độn nhưng không làm cho bất cứ ai khó chịu. Khi mọi thứ bắt đầu hạ dần nhiệt độ, Nhung ngơ ngác. Cô nhìn quanh, thấy cái ghế nhựa của mình biến đâu mất. Cô ngoái trước ngoái sau. Một anh chàng ngơ ngác gần cô, với tay kéo một chiếc ghế gần đây, đẩy về phía cô. Cô gật đầu cảm ơn. Anh chàng mỉm cười. Bất giác, Nhung cảm thấy tai khẽ ù đi. Cô cũng không hiểu tại sao nữa. Nụ cười của anh chàng như có ma thuật vậy. Diên thức tỉnh cô bằng một cái óng nhựa rỗng chứa đầy không khí bên trong dùng để đập cho phát ra tiếng kêu. “Em lấy cái này đập xuống bàn này.” Cô làm như một cái máy. Một cảm giác rât lạ đang trào dâng trong cô. Cô thấy lúng túng với không chỉ anh chàng ngơ ngác cạnh mà còn cả với Diên nữa. Cô có cảm giác như thể có lỗi với Diên vậy. Cái cảm giác ngang ngang kỳ lạ. Cô thấy nôn nao vô cùng. Chẳng biết thế nào nữa, cô đưa ngay cái óng nhựa cho anh chàng ngơ ngác bên cạnh. Giọng cô run run, không còn là giọng thật

nữ: “Anh lâ ý cái này mà cổ vũ này!” Anh chàng lại mỉm cười, gật đầu cảm ơn cô. Anh đón lâ ý chiếc ống nhựa, những ngón tay của hai người chạm phải nhau khiến Nhung run bắ n. Và kể từ phút đó, cô không còn tập trung vào màn hình được nữa. Cô cứ miên man đi. Không cụ thể là nghĩ về điều gì. Cảm giác đặc hay rỗng cũng không rõ ràng. Cho đến khi câ u thủ Thái Lan ghi bàn thắ ng vàng quyết định giành chiếc huy chương vàng môn bóng đá nam. Khi tất cả quán lặng đi. Khi những giọt nước mắt vỡ òa trên những khuôn mặt cổ động viên Việt Nam trong quán. Anh chàng ngồ i bên cạnh Nhung ôm một cô gái đang khóc, Nhung đoán đây là người yêu của anh. Một cảm giác khác lại trào lên trong cô. Nghèn nghẹn. Cô hít một hơi thật sâu rồi nắ m lâ ý tay Diề n. Anh đang thắ t thầ n nhìn lên màn hình như thể vẫn không tin vào mắ t mình. Mọi người lục tục rời khỏi quán. Cái anh chàng ngồ i cạnh cũng đi ra, khoác vai cô bạn gái. Nhung và Diề n đi ngay sau anh. Mùi của anh... Nhung cảm nhận rắ t rõ mùi của anh. Cô lại xố n xang. Siế t chặt tay Diề n, Nhung cố gồ ng mình. Diề n vẫn lăm bắ m chửi rủa ông trọng tài người Mã Lai bắ t không công bắ ng. Nhung chỉ nghe tiế ng được tiế ng mắ t. Mùi của anh cứ vắ ng vắ t quanh cô. Cô phải cố gắ ng để bàn chân mình bắ m đắ t. Chân cô muố n khuyu xuố ng. Giọng của anh rắ t nhỏ, anh đang nói với cô bạn gái: “Thôi, cũng an ủi rằ ng đội bóng đá nữ Việt Nam đoạt huy chương vàng rồi.” Bắ t giắc, Nhung cũng nói lại nguyên câ u â ý với Diề n. Giọng Diề n câ u được câ u mắ t “... Bóng đá nữ thì ăn thua gì... Bao nhiêu năm chưa có vàng nào...” Nhung không nghe rõ. Bên tai Nhung vẫn vắ ng vắ ng giọng anh. Người trông xe đắ t xe của Diề n tới, Diề n phải gọi mắ y câ u, Nhung mới giắ t mình và leo lên xe. Giọng Diề n đây về quan tâm: “Thôi, em cũng đừng buồ n làm gì. Kế t thúc rồi! Chúng ta đã không may mắ n...” Nhung vòng tay ôm chặt lâ ý eo Diề n. Cô thở dài, cô xua đuối những cảm giác kỳ cục. Nhắ t định! Nhắ t định cô phải tỉnh lại! Suố t cả đoạn đường về, Nhung chỉ chăm chăm xua đi cái cảm giác kỳ lạ này. Nhung cứ đuối bên này thì nó lại chạy sang

bên kia. Đứng dưới chân cầu thang nhà mình, Nhung đã mệt mỏi. Điện ôm cô vào lòng. “Thôi, nghỉ sớm em nhé! Mai là thứ Bảy rồi, có thể dậy muộn. Khi nào về anh gọi điện cho, nhé!” Nhung mỉm cười, khẽ gật đầu rồi lên gác. Điện rồi máy phóng đi.

Nhung ngã vật xuống giường. Suốt ba hôm nay, cô không làm sao thoát khỏi hình ảnh nụ cười của anh chàng lạ mặt đó. Ba hôm liền. Ba hôm Nhung sống trong cảm giác rất lạ. Hôm kia, Nhung chạy xe lòng vòng quanh phố xá một mình mà trong lòng cứ còn cào cảm giác mong được gặp lại anh. Cô thấy mình thật điên. Nhung cô không làm sao xua được những suy nghĩ đó. Cái ý nghĩ như một chú khỉ con vậy. Lạnh chạnh, loi choi nhảy nhót trong đầu óc cô. Hôm qua cũng vậy. Lúc đi qua quán cà phê hôm xem bóng đá, chẳng hiểu ma xui quỷ khiến thế nào, cô lại tạt vào. Gọi một cốc nâu đá, giống anh, uống và lại như cảm thấy mùi của anh văng vất quanh đây. Cái cảm giác còn cào khứa khiếp. Nó làm cổ họng cô ứ nghẹn. Suốt buổi chiều Chủ nhật ấy, cô ngồi lì trong quán, uống hết hai cốc nâu đá. Rồi về! Mà hôm nay, Điện cũng bận bịu với dự án mới nên chỉ gọi điện cho Nhung. Những câu chuyện đang dần dần chết. Cô thấy mình thật tệ với Điện. Nhung nghĩ vậy rồi với chiếc máy điện thoại, bấm số của Điện. Đầu dây bên kia một giọng nữ vang lên: “A lô, Nhung hả?” Nhung giật mình: “Ồ... ơ... Cho mình hỏi Điện... Ai đấy ạ?!” Giọng bên kia: “Con quỷ! Đùa tao à? Mà gọi vào máy tao cơ mà, xem lại số đi! Quỳnh đây!” Nhung lúng túng. Cô bấm nhầm số. Cô thở gấp: “Tao nhầm! Mà đang ở đâu đấy? Qua cứu tao...”

Quỳnh nói, giọng thông cảm: “Cũng chỉ là say nắng thôi mà! Quên đi!” Nhung thở hắt ra. “Tao cũng chỉ mong là vậy!” Quả thật, Nhung bắt đầu sợ cái cảm giác này. Nó đang tấn công Nhung. Nhung đang phải vật lộn với nó. Nhung thua. Quỳnh mách nước: “Hay mà rủ Điện đi chơi xa một chuyến thử coi.” Nhung ậm ừ.

Chắc phải vậy thôi. Hai đứa đi lòng vòng phớt xá. Đến đoạn đầu Hòa Mã, chỗ tiếp giáp với Lò Đức, Nhung chợt giật bản mình. Cái mùi kỳ lạ kia bất giác như xộc vào khoang mũi của cô. Cô cô n cào đến xây xâm mặt mày. Quay sang, anh bỗng xương bỗng thịt đang đi từ từ phía trước. Cách cô và Quỳnh chỉ đúng một cái với tay. Nhung kìm lại mình để không nhào người ra. Quỳnh rẽ vào Lò Đức. Anh đi thẳng. Nhung nhào người ra sau. Quỳnh trông tránh tay lái. Nhung đập đập vai Quỳnh: “Anh ày kia!...” Lấp bắp và nói không ra hơi. “Quay lại! Quay lại đi!” Quỳnh cũng bị luống cuống theo. Quỳnh dừng xe lại. Nhìn đường, định rõ rồi nhận ra đây là đường một chiều, Quỳnh bảo: “Đường một chiều!” Nhung gào lên, lạc cả giọng: “Tao không thể để mất anh ày được!” Rồi cô nhảy xuống xe. Chạy ngược lại. Quỳnh gào lên: “Nhưng!” Mọi người đều quay lại nhìn Quỳnh và Nhung. Quỳnh đỏ mặt. Cô đành xuống xe, dắt bộ chạy theo. Nhung chạy đến đầu đường Tăng Bạt Hổ thì không thấy bóng anh đâu nữa. Lúc này Quỳnh mới đến nơi. “Mày làm sao vậy? Lên xe đi!” Nhung lên xe, gục đầu vào lưng Quỳnh, bật khóc ngon lành. Quỳnh thở dài. Nhấn ga, Quỳnh phóng đi. Đi hết đường Tăng Bạt Hổ, Quỳnh chẳng biết đi theo hướng nào. Quỳnh giảm ga, đi từ từ. Nhung vẫn gục đầu vào lưng Quỳnh.

“Mình chia tay nhé!”

Mất Điện thắng thoát. “Tại sao?”

Nhung cúi đầu. “Em xin lỗi.”

Điện: “Anh ta là ai?”

Nhung sẽ không sao quên được đôi mắt của Điện lúc ày. Hai năm yêu nhau, Điện chưa bao giờ thắng thoát như thế. Nhung cúi đầu. Cô chẳng biết nói gì cả. Đến cái tên của anh, Nhung cũng đâu biết. Tất cả trở nên hỗn độn. Hôm nay là tròn một tháng kể từ ngày

Nhung bị rơi vào trạng thái cảm xúc này. Một tháng qua, cô như người mất hồn. Nếu là ngày xưa, cô sẽ chẳng tin nổi, huống chi mọi người. Quỳnh nói đúng. Cô không thể tiếp tục với Diên một khi trong trái tim của cô không còn chỗ cho anh. Nếu tình yêu đã hết, tình thương tồn tại cũng chẳng có nghĩa lý gì cả. Có khi nó còn là sự xúc phạm với người kia. Nói thế nào để Diên hiểu đây? Chẳng biết nói thế nào nữa. Giọng Diên vẫn bập bõm vang lên: “Anh không biết anh đã làm sai điều gì khiến tình yêu của chúng ta phải chấm dứt. Anh chỉ xin em cho anh biết sự thật.” Nhưng thở dài. “Em cũng chẳng biết, nhưng nếu cứ tiếp tục, em thành kẻ lừa dối anh. Em không biết, em không hiểu nổi em nữa. Nhưng có một điều chắc chắn, chia tay là giải pháp tốt nhất cho cả hai.” Giọng Diên ngọt ngào: “Có phải vì anh đã không tốt với em?” “Không! Anh rất tốt! Chính vì thế mà em mới phải quyết định kết thúc. Tình yêu của chúng ta tồn tại bao nhiêu ngày là bấy nhiêu ngày làm em đau đớn vì cảm giác đang dối gạt anh.” Nhưng không biết mình đã nói những gì nữa. Chỉ biết rằng cô đã nói rất nhiều với Diên về một tình yêu ra đi, về một trái tim không đủ sức chứa hai con người cùng lúc, về một tình yêu ngớ ngẩn nhất mà cô từng có, về cảm giác của cô trong suốt một tháng qua. Diên gục đầu xuống hai bàn tay. “Anh hiểu! Anh hiểu!...” Nhưng đứng dậy, rời đi. Chiều ấy, Hà Nội đang đi cho hết mùa đông.

Quỳnh ngó ý muốn giúp Nhung viết vài tờ nhưng cô không chịu. Nhung bảo: “Để tao! Tình yêu của tao phải để tao tự kiếm tìm.” Nhung viết đến tờ thứ một trăm hai mươi tám rồi. Những tin nhắn với cùng một nội dung: “Gửi người con trai mặc áo len nâu trong quán cà phê Lâm tối hôm diễn ra trận chung kết bóng đá Việt Nam - Thái Lan. Nếu anh còn nhớ người đã đưa cho anh chiếc ống nhựa rỗng hôm đó, một cô gái ngớ ngẩn nhất trên đời, là em, thì hãy liên lạc với em qua số máy 091XXX.” Cô sẽ dán vài tờ ở quán cà phê Lâm, một vài tờ ở ngã tư Lò Đúc - Hòa Mã. Cô sẽ tìm. Tìm cho

bằ`ng được anh. Nhậ`t định. Quỳnh nhìn cô về ái ngại: “Mày không thấ`y đây là một việc làm không thực tề` sao?” Nhưng mím chặt môi: “Dù chỉ có một chút hy vọng tao cũng làm...” Cô cương quyề`t. Quỳnh giúp cô dán những chiề`c phong bì màu xanh. Màu xanh của hy vọng. Mùa xuân đang đế`n rấ`t gầ`n, mùa xuân khiề`n Quỳnh tin Nhưng sẽ tìm được người con trai ấy! Bỗng nhiên cô cũng tò mò về` anh chàng kỳ lạ đó...

Hà Nội, tháng 12/2004

Mắt ngoan, đừng khóc

Những ngày này, mưa như trút nước. Em ngơ ì bó gô ì trong căn phòng của mình nhìn ra ngoài trời mưa và nhớ anh da diết. Là mưa hắt lên mắt em thôi, nào đâu phải em khóc. Bởi em nhớ chứ! Nhớ lắm! Chẳng quên được đâu. Anh nói: “Mắt ngoan, đừng khóc.” Thế nên em sẽ chẳng khóc đâu. Không khóc đâu. Chỉ là nỗi nhớ anh quặn thắt khiến mắt em ướt nhèm. Càng có nhiều kỷ ức thì càng dễ bị tổn thương. Càng có nhiều kỷ niệm thì càng hằng hực. Anh ạ, em hứa đấy, mắt ngoan là không khóc. Không khóc mới là mắt ngoan, anh nhỉ?

Tôi đứng tựa vào bức tường kính, nhìn Ý An nằm thiếp đi bên cuốn nhật ký, mái tóc buông xõa xuống mặt bàn, nước mắt còn lem nhem trên mặt khiến tôi không khỏi thắt lòng. Giá như tôi có thể chạy đến bên nàng. Tôi thêm được ôm chặt lấy nàng như ngày xưa. Phải, ngày xưa, khi chúng tôi còn bên nhau. Giờ thì hết, hết thật rồi. Tôi chỉ có thể đứng từ xa nhìn nàng. Đôi lần, nỗi nhớ quặn thắt khiến tôi không thể kiềm chế nổi, tôi đã lên vào sát bên nàng, lúc nàng đang ngủ, tất nhiên, chỉ để vuốt tóc nàng. Một cái vuốt tóc nhẹ hơn gió. Nhưng rồi sau đấy, tôi càng thắt lòng. Nỗi nhớ như vực xoáy hút sạch cõi lòng tôi, cảm xúc của tôi. Để rồi sau đó, tôi rỗng không, chơi vơi và chơi vơi. Phải, mắt ngoan ơi, đừng khóc! Là tôi đã nói với nàng như vậy. Bởi nàng khóc, lòng tôi cũng đớn đau. Bởi nước mắt của nàng như axit làm cháy thịt da tôi, cháy lòng tôi. Vài lần, nàng chợt tỉnh giấc, thẳng thốt nhìn quanh và gọi tên tôi. Những lúc như vậy, tôi trốn vào một góc sâu hút, cứ thế khóc. Tôi trốn nàng hay tôi trốn chính mình?

Anh ơi! Có nhiều đêm em mơ thấy anh. Em mơ thấy anh như ngày xưa, vẫn mỉm cười mỗi khi mình gặp nhau. Nụ cười của anh

như có vị cam thảo. Em chưa gặp được ai có nụ cười như vậy. Có lẽ cả đời này cũng thế, sẽ không có ai cho em nụ cười kiểu đó. Anh nhớ không? Có hôm, em bất ngờ kiễng chân lên để hôn anh. Đó là vì em muốn nếm nụ cười của anh đấy. Đến tận bây giờ nhấc lại, em vẫn thấy vị cam thảo nơi đầu lưỡi anh ạ! Anh nhớ không? Em đã từng nói với anh, anh là món quà mà ông trời đã tặng em sau bao nhiêu năm em khổ đau. Tiếc rằng, món quà này có thời gian sử dụng quá ngắn. Cho đến tận bây giờ, em vẫn giận mình vì đã có những ngày bỏ lỡ anh trong suốt hai năm của chúng mình. Cho dù trong suốt hai năm ấy, chúng mình đã ở bên nhau mỗi ngày. Em ngốc nhỉ? Nhưng mà thật lòng đấy, em vẫn giận mình và tiếc nuối nhiều lắm.

Hai năm yêu nhau, gần như chúng tôi đã ở bên nhau trọn vẹn. Đi đâu cũng có nhau. Làm gì cũng cùng nhau. Vậy mà cũng như nàng, lúc này tôi vẫn tiếc thật nhiều. Vẫn thấy còn biết bao điều cả hai chưa kịp làm. Chẳng hạn như nàng rất thích được đi bơi cùng tôi nhưng tôi lại không đủ can đảm để học bơi. Lần nào đi bơi về nàng cũng phụng phịu kể về những đôi yêu nhau ôm nhau dưới bể bơi khiến nàng ghen tỵ. Tôi vẫn hứa với nàng rằng tôi sẽ học bơi và xuống bể bơi cùng nàng. Vậy mà sau rốt, tôi vẫn không làm được điều đó. Nhiều khi cuộc đời là như thế, chúng ta cứ lần lựa những dự định để rồi sau này lại tiếc vì chưa thực hiện được nó. Nếu có thể quay lại hai năm trước, chắc hẳn tôi sẽ đi học bơi hoặc kể cả không học được thì tôi cũng sẽ lên lĩnh mà xuống bể bơi với nàng. Giờ đây, tôi đã không còn cơ hội nữa. Hôm nay, ở bể bơi Sao Mai, nàng mặc một bộ bikini rực rỡ. Tôi đứng từ xa nhìn nàng, thất lòng khi nhớ về mặt phụng phịu ngày xưa của nàng. Tôi thấy nàng nhìn những đôi yêu nhau ôm nhau dưới bể bằng đôi mắt buồn thăm thẳm. Tôi biết khi đó nàng đang nhớ đến tôi.

Hôm nay đi bơi ở bể bơi Sao Mai em tình cờ gặp Khang. Anh còn nhớ Nam Khang không? Khang không biết chuyện anh đã rời khỏi em hơn một năm nay rồi. Cậu ta choáng lắm khi em cho cậu ta biết điều đó. Chúng em đã đi uống nước với nhau. Suốt cuộc nói chuyện chỉ toàn nói về anh thôi. Thật lạ là em nói về anh không còn khó khăn như những ngày trước nữa. Những ngày trước đó, mỗi khi có ai đó nhắc đến anh hay em nói về anh, em luôn không tìm được nước mắt. Vậy mà hôm nay, khi nói chuyện với Khang, em cảm thấy rất thoải mái. Em cũng chẳng biết là do Khang hay do em đã quen với việc anh rời bỏ em nữa. Một buổi chiều thật dễ chịu anh ạ! Em và Khang cùng thong thả với nhau sẽ thu xếp thời gian qua nhà anh trong tuần tới đây! Anh liên hệ liệu mà ở nhà đón em với Khang nhé! Anh không về, em sẽ giận anh đây!

Tôi lạ gì Khang. Có một chuyện tôi đã già u nàng hồ i xưa. Hồ i tôi và Khang còn hay cùng lên sân khiêu vũ cổ điển. Chính Khang chứ không phải tôi, ra làm quen với nàng trước. Và cũng là Khang đã chế t đừ đừ nàng ngay từ những ngày đầu tiên ấy. Nhưng nàng lại yêu tôi. Nói chính xác là tôi đã hót tay trên của Khang. Tôi nhớ chứ, hồ i đó, tôi nhảy giỏi hơn Khang nên tôi luôn là người nhảy đôi cùng nàng. Tôi cũng qua mặt Khang khi rủ nàng đi chơi. Tôi nghiệp Khang, cậu ấy vẫn nghĩ rằng tôi là quân sư của cậu ấy. Khang làm đủ mọi chiêu trò tán tỉnh. Từ chuyện mua hoa hồ ng gửi tặng nàng rỗng rã ba tháng trời mà không ghi tên người gửi đến chuyện mỗi ngày cứ đúng giờ trước khi lên sân nhảy cổ điển, Khang lại gọi đăng ký một ca khúc gửi đến điện thoại của nàng. Cho đến khi tôi và nàng chính thức yêu nhau thì Khang choáng. Khang lánh mặt tôi. Khi đó, tôi cũng mặc kệ cậu ấy. Bởi tôi đã có nàng. Sau đó, tôi với nàng cũng bắt tin Khang. Giờ thì nàng đã gặp lại Khang rồi. Tình cờ hay định mệnh? Khang là một người tốt. Nếu đó là mệnh trời thì tôi cũng chúc phúc cho nàng với Khang sẽ thành một cặp. Nghĩ

đến điều đó, tim tôi lại thắt lại. Ấu đó cũng là sự ích kỷ nhất thời.

Khang kể cho em nghe chuyện ngày xưa, hồi chúng mình quen nhau trên sàn khiêu vũ cổ điển ấy. Em thật không ngờ hồi đó anh ma lạnh đến thế! Hóa ra những bó hoa hồng được gửi đến đều đặn đến nhà em suốt ba tháng trời đều là của anh. Vậy mà anh chẳng kể cho em nghe, khiến hồi đó em cứ tưởng là Khang gửi. Lại còn chương trình gửi ca khúc qua điện thoại nữa chứ! Anh có biết là hồi ấy em đã bị nghiện cảm giác chờ đợi ấy không? Những câu chuyện về anh khi em nói với Khang luôn cho em cảm giác ấm áp đến lạ kỳ. Giá như anh còn ở bên em, thế nào em cũng căm cho anh một nhát. Anh ơi, em nhớ anh quá đi!

Hôm Khang và nàng tới nhà tôi thì tôi đang ở trên chùa nghe kinh. Lúc tôi trở về nhà thì Khang và nàng đã đi rồi. Tôi định đi theo nàng rồi lại thôi. Hãy để cho họ có những phút giây riêng tư, tôi nghĩ thế. Có những cảm giác rất phức tạp trong tôi. Vẫn biết giờ nàng là người tự do, không còn thuộc về mình nữa, vậy mà lòng cứ cồn cào. Như thể ghen. Cảm giác rất buồn và chột nh. Nhất là khi tôi thấy nàng ngồi sau xe của Khang. Tôi biết tôi sắp mất nàng. Tôi cảm nhận được tình cảm vi diệu trong nàng. Đôi mắt của nàng, ánh nhìn của nàng, những câu chuyện và cả những buổi đi bơi nhiều hơn. Nàng đã yêu Khang mà nàng chưa biết hoặc nàng đang cố gạt đi.

Em yêu Khang thật rồi. Yêu thật rồi anh ạ! Những ngày này, em luôn muốn gặp Khang. Anh có giận em không?

Tôi đứng lặng đi khi thấy Khang ôm nàng. Liệu cảm giác của tôi lúc này có giống như Khang hồi xưa, khi bắt gặp tôi ôm nàng? Đó là một cảm giác rất khẩn trương, chơi vơi và hấp hực. Dù tôi đã chuẩn bị trước tinh thần, vậy mà lúc này đây nhìn thấy họ, lòng

tôi vẫn đón đầu, quay cuồn cuộn. Nàng đã xếp lại những món đồ kỷ niệm của chúng tôi khi xưa, cất chúng vào tủ. Tôi không biết diễn tả tâm trạng của tôi lúc này ra sao nữa. Như thể trái tim tôi vỡ ra thành ngàn mảnh. Lại như thể ai đó đang rút sạch trái tim mình.

Em có một lời mời làm việc tại Đà Nẵng anh ạ! Em nhận lời vì Khang và vì những ngày phía trước của em. Ngày Mười bảy này em đi. Sẽ là một cuộc sống mới, ở một thành phố khác. Nếu còn anh thì em vẫn còn Hà Nội. Em yêu Hà Nội như em đã yêu anh. Nhưng giờ thì em phải đi dù nói thật lòng rằng em chưa bao giờ hết yêu anh. Sẽ là một cuộc sống mới ở một thành phố khác. Khang sẽ đi cùng em và anh cũng sẽ phù hộ cho em nhé! Hết năm, ngày giỗ anh, em sẽ cố gắng về. Em hứa đấy! Chiều nay, Khang sẽ đưa em đi thăm mộ anh và sẽ tắt qua nhà anh để chào mẹ anh. Ở trên cao đấy, anh sẽ hạnh phúc anh nhé!

Tôi đi theo nàng và Khang đến tận chân cầu thang máy bay. Rồi cứ đứng đó nhìn theo chiếc máy bay lăn bánh, cất cánh và mất hút trong làn mây. Nàng đi thật rồi. Hà Nội chỉ còn mình tôi. Hôm qua, sau hai năm ngày tôi mất, gia đình cũng đã đem tro cốt của tôi đi chôn. Tôi cũng sẽ không còn ai để đi theo nữa. Tạm biệt nàng - tạm biệt tình yêu cuối cùng của tôi. Mất ngoan ời, em đừng khóc nhé!

Hà Nội, tháng 5/2012

Một mối tình cũn cũn

Ai đó bảo chín mươi phần trăm phụ nữ chưa thực lòng yêu người đàn ông đã tỏ tình với mình nhưng vẫn gật đầu đồng ý. Tôi cũng nằm trong chín mươi phần trăm ấy. Gật đầu đồng ý lời yêu của một anh chàng khi tôi mới chỉ thích anh ta.

12h00 - Bữa trưa hoàn hảo với một anh chàng hoàn hảo

Ban đầu tôi không định đi ăn trưa với Hiếu. Tôi đã hẹn Trang đi mua sắm trên Parkson. Nhưng rồi tin nhắn của Hiếu đến đột ngột lúc 11h55, trước giờ hẹn với Trang đúng năm phút. Hiếu nhắn: “Có một anh chàng đẹp trai muốn mời một cô nàng xinh gái đi ăn trưa. “Nhắn Y để đồng ý. Nhắn MHFCDRUPJSQKDUONG2735192736@*&%\$@? để từ chối. Sai ký tự nào trong chuỗi ký tự trên, tin nhắn bị coi là ký tự Y: Đồng ý. Thời gian cho phép: 2 phút kể cả thời gian đọc tin. Bắt đầu tính giờ: 120s, 119s, 118s...” Tôi bật cười. Nhắn lại: “Cô gái xinh đẹp chấp nhận lời mời của chàng trai với điều kiện cô gái đi từ tầng 7 bằng thang máy xuống tầng 1 sẽ phải gặp chàng trai. Nếu ra đến cổng vẫn chưa thấy, cô gái sẽ đi cùng người khác. Bắt đầu tính giờ: Coong!” Nhắn xong, tôi thu gọn đồ đạc trên bàn làm việc để xuống dưới. Thang máy buổi trưa trong tòa nhà công sở luôn đông nghẹt người. Tôi phải chờ một lúc. Đến khi thang máy mở ở tầng 7 thì tôi lại xua tay không xuống vì trong thang máy đông người, cộng với việc có một cậu đồng nghiệp ngày xưa thích thích nhau đang đứng trong đó khiến tôi không muốn đi cùng. Vậy là phải chờ thêm chừng mười phút nữa. Vừa đủ kịp để nhắn cho Trang

cáo bạn. Biết là Trang sẽ dấn vật tôi hết tuần vì cái tội mê trai, thầy trai là quên bạn. Mặc chứ! Từ công ty của anh đến công ty của tôi, đi nhanh hết tốc lực thì cũng mất mười lăm phút chứ ít gì?

Đến dự, đến đã xuống đến tầng 1 cũng chỉ mới 12h. Còn đang loay hoay định đánh rơi túi để nhặt lại đồ cho hợp tình hợp lý thì chàng hoàn hảo đã đứng lù lù trước cổng. Chàng điệu nghệ làm ra vẻ mở cửa xe, cúi gập người đón nàng. Khiến nàng cười ngất ngư như ông từ được oản. Hôm nay chàng hoàn hảo đã rửa xe sạch sẽ do lần trước tôi có nhắn mặt bảo: “Xe anh từ hời sản xuất chưa rửa lại lần nào í nhỉ?” Chàng hoàn hảo chìa một chiếc mũ bảo hiểm màu cô m trông rất dễ thương: “Tặng em!” rồi cũng đội một chiếc mũ bảo hiểm xanh cô m nhìn thương chẳng dễ. Đàn ông mà đội mũ bảo hiểm màu này thì rõ ràng là bị hâm bẩm sinh hoặc do yêu quá hóa hâm. Trong trường hợp này, chàng hoàn hảo nằm ở mục số hai. Tôi lại cười ngất ngư như nhà đất vào mùa. Bảo:

- Nay, mũ đôi là ý gì đây anh?

Hiếu cười cười:

- Anh yểm bùa ngày ngày lây tây phạt vào chiếc mũ đỏ và vào chính chiếc mũ của anh rồi đấy! Hai chiếc mũ này sẽ yêu nhau chết thôi. Tình yêu của chúng sẽ lan tỏa và ảnh hưởng đến não bộ người đội mũ.

Tôi cười phá lên:

- Nếu thế thì em nên đội rồi! Chỗ ăn trưa về anh cho em mượn lại cái mũ của anh để em lừa anh sắp đẹp trai của em đội nhé! Nếu linh nghiệm như anh nói, cuối năm nay em sẽ mời anh làm chủ hôn cho đám cưới của em và anh sắp.

Mặt chàng hoàn hảo thuôn ra khiến nàng cười títt mắt như hàng sắtt bắtt được Vespa. Bữa trưa hoàn hảo là một bữa trưa trên ban công một ngôi biệt thự kiểu Pháp, bên ngoài mưa lầy rầy như bụi bám. Tiếtt trời xuân khiến nhìn đâu cũng thấyy ngọt lịm. Chàng hoàn hảo gọi cá hồ`i hun khói, patê gan với tim thom lừng, một chút bơ Pháp, phô mai mê`m và hai ly rượu vang nhẹ. Nhìn chàng hoàn hảo rắtt thích mắtt. Nhắtt là trong một cảnh tượng lãng mạn như thế` này. Chàng hoàn hảo khiến nàng cười đếnn sắtt cả quai hàm.

- Đàn ông mà làm cho phụ nữ cười liên tục thì rắtt có khả năng sẽ trở thành... anh trai kếtt nghĩa của người phụ nữ đó. - Tôi đã cảnh báo Hiế`u như vậy sau khi xoa lại hàm mình.

Hiế`u lại thộn mặt ra. Hỏi:

- Vậy phụ nữ sẽ yêu người đàn ông khiến cô ta khóc ư?

Tôi đáp:

- Còn tùy! Nế`u anh ta oánh cô ta thì đó là bạo hành. Còn rắtt c hạt tiêu khiến cô ta cay sề mắtt thì gọi là bạo động. Và nế`u kể một câu chuyện buồ`n khiến cô ta khóc thì gọi là bạo... miệng. Chỉ có thể khiến cô ta khóc vì bạo... liệt hoặc ít ra là bạo dạn, bạo gan thì mới có cơ may cô ta yêu.

Hiế`u thở dài:

- Vậy là anh hếtt cơ may được em yêu rô`i, phải không?

Tôi chỉ miế`ng cá hồ`i hun khói còn sót lại trên đĩa:

- Nế`u anh không cướp miế`ng cá hồ`i kia thì nó sẽ bị mang đi hoặc em sẽ ăn nó đắyy nhé!

Hiếu vội vã gấp ngay miếng cá hồ i, cho vào miệng nhưng đã trơn, miếng cá rơi tọt xuống đất.

13h01 - Lời tỏ tình hoàn hảo với cái cầm tay hoàn hảo

Chàng hoàn hảo tiếu miếng cá hồ i hun khói bị rơi ngay khi đã kê sát miệng nên có lời cần nhả n kéo dài gần bốn kilômét đường chim bay. Từ nhà hàng Pháp đến quán cà phê Ý khoảng bốn cây. Quán cà phê Ý này là quán cà phê Ý xịn. Chủ quán người Ý. Cà phê Ý. Khách ngồi quán đa phần là dân làm trong đại sứ quán Ý. Quán có cái tên cũng rất Ý: Tiamo Tanto. Thiếu bài hát *Italia 90* nữa thì đủ thành nước Ý giữa lòng Hà Nội. Chàng hoàn hảo chọn một cái bàn rõ khéo, cũng lại là ban công trở đầy hoa giấy. Cái ban công chỉ đủ để cái bàn trước mặt và hai cái ghế song song sát sạt nhau. Phải kéo một cái ghế ra để một người vào trước rồi người sau sẽ vào và kéo ghế. Khép chặt lại. Tuồng như nếu bị tỏ tình mà không đồng ý thì sẽ chỉ còn nước nhảy từ ban công xuống chứ không thể chạy đi đâu được nữa vậy. Tôi bảo Hiếu vậy. Hiếu cười nheo nheo mắt:

- Là ý anh vậy!

Tôi bĩu môi:

- Quán này là quán Ý chứ không phải là quán Ý Anh nhé!

Hiếu cười cười. Tôi bắt đầu cảm thấy một điều gì đó rất hệ trọng sắp xảy ra. Có lẽ Hiếu sẽ tỏ tình với tôi hôm nay, ngay lúc này.

Tôi quen Hiế u qua một người bạn thân từ hỏ i nhỏ. Cô bạn đó “bán” Hiế u ác liệt. Ngay khi biế t tôi và cậu đờ ng nghiệp chẳng ra đâu vào đâu thì cô ấ y dụ tôi gặp Hiế u. Cô ấ y quảng cáo về Hiế u hay đế n nỗi nế u tôi là nhà sản xuấ t một sản phẩm nào đó, hẳn tôi sẽ mời cô ấ y về làm giám đố c kinh doanh ngay lập tức. Đẹp trai - đúng gu tôi thích. Có tài: hẳn nhiên rồ i! Giám đố c một công ty chuyên về dịch vụ hệ thố ng mạng kia mà! Dù công ty của Hiế u, công ty 3CM (hay bị tôi trêu là nơi hội tụ những anh chàng chỉ có ba centimét) có chưa đế n mười nhân viên. Hiế u còn là người lắ ng mạn nữa. Rắ t đúng ý tôi. Gì nữa nhỉ? À, trách nhiệm và nghiêm túc trong chuyện tình cảm. Tôi đã thấ y điề u đó khi nhờ anh sửa giùm chiế c laptop bị trục trặc. Tôi đã thấ y điề u đó ở anh trong công việc và quan hệ bạn bè. Anh có một nhóm bạn chơi rắ t thân. Ai cũng giỏi và rắ t yêu quý anh. Bắ ng chúng là khi chúng tôi đi dự đám cưới một anh bạn thân của anh, những người bạn đó đề u rắ t yêu mế n tôi. Họ bảo với tôi rằ ng họ yêu Hiế u vô điề u kiện. Chỉ câ n Hiế u thích ai, họ cũng sẽ thích người đấ y. Thế nên dù mới chỉ quen Hiế u được chưa đầ y một tháng, tôi đã cảm thấ y gắ n kế t với anh. Tôi thú thật rằ ng tôi thích anh. Chưa đế n nỗi thích mê nhưng phải lòng và say say anh thì có. Đó cũng là lý do khiế n tôi cho cậu đờ ng nghiệp nửa nạc nửa mỡ kia vào sọt rác. Dù trước đó, tôi đã phát điên lên vì cậu ta. Yêu và ghen. Cảm giác bị xúc phạm vì cậu ta yêu tôi nhưng không dám công khai trước công ty. Tôi quên bắ ng cậu ta khi bắ t đầ u quen Hiế u. Và nế u hôm nay Hiế u ngỏ lời, tôi sẽ gậ t đầ u. Dù rằ ng tôi chưa hề cảm nhận được tình yêu với Hiế u nhưng có hề gì, chín mươi phầ n trăm phụ nữ chưa thực lòng yêu người đàn ông đã ngỏ lời yêu mình nhưng vẫn gậ t đầ u đờ ng ý đấ y thôi?

- Em có thể cho anh mượn tay em một chút được không?

Tôi giật mình khi Hiế' u hỏi và chẳng chờ tôi đò'ng ý, Hiế' u đã cầ' m tay tôi, đặt lên ngực anh.

- Em thấ'y không? Nó luôn luôn như thế' mỗi khi bên em.

Ngực trái của Hiế' u, nơi trái tim đang đập đò'ng dập. Tôi cũng rộn lên. Tai nóng bừng. Và tôi chỉ biế't giấ'u bàn tay còn lại dưới gầ' m bàn sau khi nó đã vo viên đế' n nát một chiế' c bánh quy. Tôi gật đầ' u. Và chờ đợi một nụ hôn của Hiế' u. Nhưng anh đã không hôn tôi. Anh chỉ cầ' m tay tôi như vậy. Đế' n hế' t buổi chiề' u.

17h30 - Nụ hôn hoàn hảo, không có nụ hôn nào hết

Câu chuyện miế' ng cá hồ' i hun khói bị rớt vẫn quay lại trong buổi chiề' u ở quán cà phê Ý. Hiế' u bảo: “Không phải là anh tiế' c miế' ng cá hồ' i đó, mà là anh tiế' c những cơ hội qua đi chỉ vì ta lơ' đễ'nh.” Tôi đò'ng ý với ý nghĩ đó của anh. Nhưng suố' t buổi chiề' u, tôi chỉ nghĩ đế' n nụ hôn hoàn hảo chưa xảy ra giữa tôi với anh. Quả thật tôi rấ' t tò mò về' điề' u đó. Nhưng Hiế' u vẫn say sưa kể chuyện những ngày đầ' u anh thành lập công ty 3CM thế' nào. Những ngày gian khó của anh. Rồ' i câu chuyện tiế' p đó là về' cô người yêu cũ của anh: Bảo Châu. Anh không tiế' c lời ca ngợi cô gái đó. Rằ' ng cô á' y thật tuyệt vời. Tôi có hỏi anh:

- Sao cô á' y tuyệt vời như vậy mà anh lại không giữ cô á' y ở lại?

- Em ghen à? Ôi, anh xin lỗi! Anh không cô' tình kể đâu! Anh xin thề' rằ' ng anh và Bảo Châu đã kế' t thúc lâu rồ' i. Anh không có ý gì cả.

- Không! Anh ngộ c ả, em không ghen mà! Chỉ là tò mò muố n hỏi anh thôi! Em thê ã đấ y!

Quả thật tôi không ghen. Tôi hoàn toàn không ghen với Bảo Châu. Phầ n vì Bảo Châu đã là quá khứ. Phầ n nữa là bởi tôi hoàn toàn không có ác cảm hay bấ t cứ thứ cảm giác nào gọi là ghen cả. Hoàn toàn không. Cho dù tôi - nữ cung Bọ Cạp, siêu ghen và là ghen ngắ m ngắ m. Đầ ng này tôi lại không ghen. Hoàn toàn không. Hiế u nhìn tôi về ngò vực một hồ i. Hỏi đi hỏi lại: “Không ghen? Không ghen đúng không? Có thật là không ghen thì anh mới nói nhé!” Đại loại là vậy. Tôi đành phải thê ã thố t rằ ng không ghen thì Hiế u mới bảo:

- Sau gầ n một năm anh và Bảo Châu yêu nhau thì Bảo Châu đòi chia tay vì suố t thời gian đó, cô ấy vẫn không thể nào cảm nhận được tình yêu của cô ấy dành cho anh.

Tôi gậ gù:

- Em cũng nghĩ vậy! Phụ nữ thật sự yêu một người đàn ông là khi họ bấ t đầ u cảm thấ y muố n kiểm soát người đàn ông đó một cách rấ t tự nhiên.

- Anh chẳng biế t nữa, anh đã làm tấ t cả những gì có thể. Đưa đón cô ấy đi học, đi chơi. Tặng quà cho cô ấy mỗi dịp lễ tể t. Quan tâm, săn sóc cô ấy mỗi khi cô ấy ố m đau. Thậm chí chuyện ăn uố ng của cô ấy, anh cũng nhắ c nhở thường xuyên. Vậy mà...

- Những điề u đó là câ n thiế t cho những người yêu nhau rồ i thôi anh ả! Còn nế u chưa yêu thì những điề u đó mới chỉ mang tính hình thức.

- Thê á? Vậy thì phải làm sao? Khi yêu một ai đó, anh chỉ biế t rằ ng mình sẽ chỉ nghĩ về họ, làm mọi điề u cho họ vui. Vậy vẫn chưa đủ ư?

- Chẳng có gì là đủ cả nếu chúng ta chỉ nghĩ là mình làm cho đủ. Tình yêu là thứ rất khó để chiết giải thành những gạch đầu dòng anh ạ! Nó phải từ trái tim và chỉ có trái tim mới cắt nghĩa được nó.

17h30. Hiếu đưa tôi về công ty để tôi lấy xe. Hai đứa đi hai xe về đến gần nhà tôi thì Hiếu bảo:

- Từ đây về đến nhà em chỉ một đoạn ngắn, chắc em sẽ không bị lạc đâu nhỉ? Anh phải về công ty để xem tội nhân viên làm đến đâu rồi.

Tôi hơi ngỡ ngàng vì nghĩ rằng về đến nhà tôi, khi chia tay, chắc anh sẽ không quên hôn một nụ hôn tạm biệt. Ai dè... Và tất nhiên, sẽ chẳng ai dựng xe giữa đường để hôn tạm biệt nhau cả. Thế nên tôi gật đầu:

- Vâng! Anh về công ty trước đi. Từ đây về nhà em chỉ còn hai cái vịn tay ga nữa thôi mà.

Anh vịn tay chào tôi rồi quành xe, phóng đi. Tôi một mình về. Hai cái vịn tay ga gì mà xa lắc xa lơ. Xa như anh trong tôi vậy. Tôi bật cười khi nghĩ về miếng cá hồ i hun khói bị rớt khi đã rất sát miệng anh. Và lại nghĩ, người đàn ông nào khiến cho phụ nữ cười nhiều thì rất xứng đáng trở thành anh trai kết nghĩa của người phụ nữ đó. Chỉ nghĩ vậy thôi mà tôi đã mồm mỉm cười rồi!

Hà Nội, tháng 12/2010

Mong manh & rục rĩ

Tôi đang mặc chiếc quần sịp đỏ, cởi trần và cười như kẻ vừa bị một cái ấm rơi trúng đầu. Nàng thì tay bụm miệng, tay kéo lê một chiếc túi lớn. Toàn mùi bia. Nàng vừa uống bia. Nàng đang rất say. Nàng phi thẳng vào phòng tôi, nắm vật ra. Tôi lớ ngớ nhìn nàng rồi định bụng đi tìm chiếc quần dài mặc vào thì nàng kéo tay tôi lại:

- Nắm xuống đây cùng em đi!

Tôi bị nàng kéo ngã lăn xuống giường. Nàng lại bảo:

- Ôm em đi! Ôm em chặt vào!

Tôi lại ôm nàng. Ôm thật chặt. Mùi da thịt của nàng khiến tôi ngây ngất. Dù khi nàng nói, mùi bia nồng nặc. Nàng bắt đầu khóc.

- Nói cho em biết đi, em có xinh không?

Tôi gật đầu. Nàng xinh. Thực sự là nàng rất xinh. Nhất là hôm nay, lúc này đây. Nàng vén tóc cao để lộ cái gáy trắng muốt. Nàng mặc một chiếc áo sơ mi trắng và một chiếc quần hoa. Nhìn nàng đẹp một cách đài các và kiêu sa. Mà chẳng cần phải ăn vận như thế, trong mắt tôi, nàng vẫn là xinh nhất. Bởi tôi đã yêu nàng ngay từ lần đầu tiên gặp nhau. Yêu như ngộ độc vậy. Nôn nao và quặn cả ruột. Cô nào ruột gan khi thấy nàng lần đầu tiên. Tưởng chừng như một cơn cảm lạnh vậy. Biêng biêng đến chết đi được. Mọi người đều biết tôi yêu nàng. Kể cả nàng. Chỉ có điều nàng thuộc về người khác rồi. Lúc đó, nàng đã thuộc về người khác.

- Nói cho em biết đi, nếu anh là Khang, anh có ở lại bên em không?

Nàng nói, áp mặt vào ngực tôi. Và môi nàng đang chạm vào ngực tôi theo nhịp giọng nàng.

- Nếu anh là Khang, anh sẽ bỏ em để khi anh trở lại là Phan, anh sẽ yêu em!

Nàng cắn nhẹ vào ngực tôi một cái:

- Phan! Em hỏi thật mà!

Tôi cảm nhận rõ một luồng máu nóng căng tràn, chảy khắp người tôi. Nó khiến tôi cảm thấy thật bất tiện khi đang áp sát người nàng như thế này. Tôi cố gắng suy nghĩ để dìm cảm xúc không đúng lúc xuống. Nếu tôi là Khang, chà, nếu tôi là Khang...

- Cơ mà Khang là ai? Anh tưởng bạn trai em tên là Đăng chứ?

Nàng ợ một cái. Mùi bia phả vào mặt tôi. Nàng đáp:

- Quay sang bên anh làm em chóng mặt quá!

Rồi nàng quay lưng lại với tôi. Vai nàng đang rung lên. Nàng khóc. Nàng khóc rồi. Nước mắt của nàng khiến tôi lúng túng. Thực sự, tôi chẳng cần biết ai là Khang nữa đâu. Tôi ôm nàng. Ôm rất chặt. Từ đằng sau. Và thì thầm: “Mắt ngoan, đừng khóc!”

- Đây Phan, anh có sẵn sàng làm người yêu sơ cua của em không? - Nàng nói với tôi khi hai đứa đang ngồi trong một quán bar nhỏ.

- Người yêu sơ cua?

- Vâng! Tức là dự bị, dự phòng á y! Để lỡ một ngày em hết yêu Đăng, em có thể có ngay anh để yêu.

- Nếu ngày đó không bao giờ xảy ra?

- Thì như một trò đánh bạc thôi! Anh cũng phải thử một lần chứ?

- Được! Làm người yêu sơ cua, người yêu dự bị, người yêu dự phòng của em vậy! Nhưng anh có quyền hạn và trách nhiệm thế nào?

- Bình thường thì không có đâu nhưng kể anh vì đã yêu em thật lòng nên em sẽ cho anh những quyền lợi sau. Một là, anh có thể mời em đi chơi khi em buồn. Hai là, anh có thể cầm tay em, ôm em khi em buồn. Ba là, anh được nghe em tâm sự, kể lể. Bốn là, anh chỉ phải ghen duy nhất với Đăng.

- Ha ha, sao toàn những thứ khôn thế?

- Ý anh là sao? Là em chơi xấu á? Thôi thì để em đi tìm người khác vậy!

- Thôi nào, lại giận rồi! Anh đừng ý!

Tôi đừng ý làm người yêu sơ cua của nàng. Hôm ấy cũng là một ngày vui của tôi. Được làm người yêu sơ cua của nàng cũng là quá tốt rồi, tôi nghĩ vậy. Tôi biết mình thua Đăng toàn diện và tôi cũng biết rằng nàng yêu Đăng rất nhiều. Chẳng phải sao khi mà nàng sẵn sàng hi hụi nấu nướng rồi mang đến tận nhà Đăng một bữa trưa tuyệt hảo? Chẳng phải thế sao khi mà nàng luôn dành cho Đăng những bất ngờ tuyệt vời nhất? Chẳng phải thế sao khi tôi trở thành nơi để nàng kể cho nghe biết bao câu chuyện hạnh phúc của nàng. Tôi đã từng ghen đến thắt ruột khi nàng kể cho tôi nghe

những điều nàng đã làm cho Đăng. Là ghen hay đố kỵ, ghen ghét với những gì Đăng đang được nhận? Đã bao lần tôi khát đến cháy cổ, muốn được thế chỗ của Đăng. Những buổi chiều hai đứa trốn trong quán nhỏ, nàng nắm gói đậu lên đùi tôi, ngheu ngao hát những bản tình ca và rồi câu chuyện nào cũng quay về với “Đăng nhà em”. Tôi như một con thú rình mồi chờ đợi ngày Đăng với nàng tan vỡ. Tôi biết nếu tôi là Đăng, tôi sẽ vô cùng hạnh phúc. Chỉ tiếc rằng tôi chẳng thế chỗ được Đăng. Dù có đôi lần, nàng và bạn trai cãi nhau một trận kịch liệt. Tôi đã khấp khởi biết bao nhiêu (thật là ích kỷ nhưng đó là sự thật). Nhưng rồi cuối cùng, nàng lại tha thứ, bỏ qua và trở lại với Đăng. Tôi như một kẻ thất tình sau mỗi lần như vậy. Thất tình nhiều bạn với cùng một người. Hy vọng có không? Vẫn có! Nhưng ngày càng eo hẹp và ít ỏi. Khi mà nàng và Đăng quả đúng như một cặp trời sinh. Làm người thứ ba đã khổ, nhưng trong trường hợp của tôi, khổ còn chông chênh khi mà tôi chỉ là kẻ thứ hai rưỡi. Tức là một nửa của tôi đã thuộc về nàng và đã được nàng chấp nhận: người yêu sơ cua. Còn một nửa vẫn chỉ là kẻ ngoài cuộc. Nàng đã cho tôi bước một chân vào cuộc đời nàng, trái tim nàng. Chỉ còn một chân nữa thôi. Mà có thể sẽ là vĩnh viễn chân ấy nằm ngoài.

Em yêu Khang như thế nào nhỉ? Chắc cũng như anh, yêu ngay từ cái nhìn đầu tiên. Khang kém tuổi em. Chúng em gặp nhau trong một cuộc hội trại của trường em. Khang đến và cuốn em đi. Khiến em không thể ngưng lại được. Khiến em không thể nói cho Khang biết rằng em đang có Đăng. Anh cảm nhận được điều đó không, Phan? Em nói rất thật lòng đấy! Cái cảm giác đó gọi là gì nhỉ? Là say nắng à? Đúng! Có thể là đúng đấy! Nó khiến em nôn nao. Nó khiến em nghẹt thở. Nó khiến em chột nh choáng. Nó khiến em không còn đứng vững trên đôi chân của mình được nữa. Khang xuất hiện và cuốn em đi. Cuốn phăng em đi. Không còn ai xung quanh nữa dù hôm ấy, buổi hội trại có đến cả ngàn người.

Không còn Đấng nữa dù lúc đó em biết Đấng đang ở đâu đó trong đám ngàn người kia. Vậy mà em cũng quên hết. Khang nắm tay em, kéo em đi. Hai đứa bỏ buổi hội trại. Em cứ như một kẻ mộng du vậy. Đi theo Khang. Hôn Khang. Anh tin không, Phan? Nụ hôn đó tuyệt vời nhất nhất nhất luôn ấy. Nụ hôn ấy hút sạch tâm trí em. Nụ hôn ấy kéo tuột em vào một không gian khác, một thời gian khác. Em lạc vào đó. Trong cái quầng sáng đèn kỳ ảo ấy. Em như lột xác thành một ai đó khác. Mạnh mẽ hơn. Nữ tính hơn. Quyến rũ hơn. Em tìm thấy em của thời chưa yêu Đấng. Một cô nàng tuyệt vời chứ không phải là em khi ở bên Đấng đâu. Anh định hỏi em là em bên Đấng có hạnh phúc không, đúng không? Có! Có chứ! Nhưng cái hạnh phúc ấy không giống cái hạnh phúc này. Nói thế nào nhỉ? Ôi, em chẳng biết đâu. Đại loại là em viên mãn với Khang, trong khi với Đấng đó chỉ là thứ hạnh phúc vừa vừa và tầm tầm. Thứ hạnh phúc mà, nói thật, em có thể thay thế Đấng bằng anh mà không mất đi giá trị vậy. Anh đừng buồn khi em ví von như thế nhé! Em chưa thực sự là người yêu của anh nên em ví von như vậy là hơi lệch lạc! Nhưng nói vậy để anh thấy rằng đó cũng là lý do mà em muốn anh là người yêu sơ cua của em. Còn với Khang thì khác. Rất khác. Đó là thứ viên mãn đúng nghĩa. Anh đã bao giờ có được cảm giác ấy chưa? Nó tuyệt lắm! Em nghĩ là phụ nữ bọn em rất nên được trải nghiệm cảm giác ấy. Chỉ e là khi họ trải nghiệm rồi, họ sẽ như em, lạc mất. Phải, em đã lạc mất rồi. Em lạc mất rồi Phan ơi! Lạc vào xứ sở của những điều diệu kỳ có thật anh ạ! Khang là điều kỳ diệu nhất. Chúng em đã có một buổi tối đẹp đến sửng sờ và run rẩy. Tối hôm ấy, Khang kéo em đi. Rồi khỏi hội trại. Khang bảo: “Nếu người ta không kéo Len đi, có lẽ đến tận cuối đời, người ta sẽ hối tiếc mất.” Anh nghĩ xem, một câu như vậy, thử hỏi ai không mê m lòng cho được? Đừng bảo em là cô gái Song Ngư mơ mộng nhé! Anh có thể hỏi bất cứ cô gái nào xem, nếu có một chàng trai cuối đời cô ấy đi được như vậy thì câu nói nào của anh ta mà chẳng trở nên ngọt ngào? Sự kỳ diệu càng diệu kỳ

hơn khi tôi thấy trời mưa anh ạ! Mưa rất to. Mưa khiến em nép sát vào Khang. Chưa bao giờ em được bao bọc đến thế. Chưa bao giờ em cảm thấy đủ đầy đến thế, an yên đến thế. Bờ ngực ấy, vòng tay ấy, khiến em như muốn tan ra vậy. Nụ hôn vì thế cũng thăng hoa, cũng say khướt. Như thể loại vang đỏ Tây Ban Nha mà hôm bé em được nháp thử một lần. Em biết kể thế nào nhỉ? Chúng em nói với nhau nhiều lắm. Nói nhiều hơn cả ba năm yêu Đăng gộp lại vậy. Khang như luôn đọc được ý nghĩ của em. Lúc nào em muốn hôn Khang là y như rằng em đã chạm được ngay vào môi cậu ấy. Em cũng vậy. Tựa như có thần giao cách cảm vậy. Em biết Khang muốn gì. Em đọc thấy điều đó bằng trái tim mình. Có đúng không anh? Một khi ta yêu ai đó bằng tất cả trái tim mình, ta sẽ đọc được suy nghĩ của họ. Em thấy đúng. Rất đúng đấy! Cái cách Khang nắm chặt tay em khi hai đứa băng qua đường cũng khiến em vững tin một cách kỳ lạ. Khang đưa em đi. Hai đứa cứ đi, đi mãi, đi mãi đến tận khi trời sáng. Có những lúc dừng lại chỉ để ngón ngấu nhau bằng những nụ hôn. Cho đến tận bây giờ, khi đang kể lại với anh, em vẫn cảm nhận được nụ hôn ấy. Là sự thật đấy anh ạ, một khi anh hôn một ai đó, anh sẽ biết chắc họ có yêu anh không và họ yêu anh nhiều đến mức nào. Em hôn Khang và em biết Khang yêu em thế nào. Khang chắc cũng vậy. Nên Khang ôm em cũng rất kỳ lạ. Vừa vặn và chặt khít. Như thể đóng mộng gỗ lại vậy anh ạ! Cả hai hòa làm một. Khít khìn khít.

Nàng nhắm quay lưng lại với tôi. Căn phòng nhỏ xíu của tôi bỗng trở nên ấm áp đến lạ thường. Như thể rất nhiều nắng đã ùa vào căn phòng này vậy. Dù lúc này đã là ba giờ sáng. Câu chuyện của nàng khiến căn phòng bừng sáng. Phải, là tình yêu của nàng đã tỏa ra sự ấm áp khắp nơi. Nó khiến tôi đứng dậy, tìm ngay ca khúc *Love* của John Lennon để bật lên. Nó được viết cho nàng, cho tình yêu của nàng.

*Love is real, real is love,
Love is feeling, feeling love,
Love is wanting to be loved.*

*Love is touch, touch is love,
Love is reaching, reaching love,
Love is asking to be loved.*

*Love is you, you and me,
Love is knowing we can be.
Love is free, free is love,
Love is living, living love,
Love is needing to be loved.*

Tôi khẽ hát theo cho nàng nghe. Bởi tình yêu của nàng thực xứng đáng để có bài hát này. Không may may ghen tỵ. Không may may muộn phiề`n cho dẫu tôi một lâ`n nữa vượt mắ`t nàng. Tôi bảo:

- Chúc mừng em, Len ạ!

Nàng kéo tay tôi ôm nàng chặt hơn:

- Nhưng Khang đã đi rồi anh ạ! Khang đã bỏ em mà đi rồi!

Khang đi đến bất ngờ và ra đi cũng bất ngờ. Không một lý do. Chẳng một dấu hiệu báo trước. Lúc nàng đang chuẩn bị chia tay Đảng để có thể trọn vẹn yêu Khang thì cậu ấy biến mất. Không một dấu vết. Căn phòng Khang ở mà nàng từng lên đã trả lại cho chủ. Khang đã dọn đi. Số` điện thoại cũng bị cắ`t. Tất cả như thể chưa từng có ai tên Khang trên cõi đời này vậy. Nàng đã vật vã suốt sáu tháng qua để tìm kiếm nhưng rồi không tìm ra.

- Tại sao hả anh? Tại sao Khang bỏ em đi?

Nàng hỏi bằng giọng tức tưởi. Tôi biết trả lời nàng thế nào đây? Khang đã biến mất. Liệu điều đó là để câu chuyện thân tiên kỳ diệu này mãi mãi trở nên kỳ diệu hay không? Tôi không biết nữa. Nàng cũng không biết nữa. Sẽ chẳng ai biết. Ngay cả với Khang, tôi nghĩ cậu ấy cũng sẽ không thể lý giải nổi việc mình biến mất đâu. Bởi nàng tuyệt vời đến như vậy kia mà. Bởi tình yêu vốn dĩ quá mong manh nên đôi khi người ta sợ hãi để rồi phải bỏ trốn. Nhất là khi người ta còn rất trẻ. Như tôi, như nàng, như Đăng, như Khang. Chỉ có thể lý giải được vậy thôi...

Hà Nội - Sài Gòn, tháng 5/2012

Một cơn bão vừa đi qua phố

*Bão ngúng nguẩy bỏ đi
Mang theo niề`m giận dữ
Nă`ng giờ này mới chịu bò ra
Thành phố` trầ`y da
Hàng cây trọc lố`c
Mai lòng ta sẽ đậu vào đâu?*

*Giấ`c mơ tan học qua câ`u
Còn ngỡ ngác chưa biế`t điề`u chi cả
Ngày thở dài trút vào phím lá
Ngân vẹn tròn một tiểu khúc không tên*

*Bão đã đi qua, phố` chẳng dám quên
Mái nhà cổ ôm chầ`m thân rêu màu nước biển
Có ai đó trách thầ`m chú kiề`n
Đã gọi về` một cơn bão không quen*

Thành phố sau cơn bão

Thành phố` với những gương mặt thấ`t thầ`n. Không một nụ cười. Không khí tang tóc bao trùm khắ`p nơi. Một cơn đau tập thể phủ khắ`p thành phố`. Nơi những mảnh tường tro troi, nơi những gồ`c cây bật rễ, nước mắ`t còn nhiề`u hơn cả nước đọng. Những xác người được xé`p thành chuỗi dài. Khăn tang trắ`ng bay rợp đường. Cơn bão vừa qua được coi là cơn bão lớn kỷ lục nhấ`t trong ba mươi lăm năm trở lại đây. Bô`n mươi tám người chề`t và hàng trăm người bị thương, hàng nghìn người mắ`t nhà cửa. Gầ`n như cả thành phố` đề`u xuố`ng đường dọn dẹp. Thành phố` tang thương. Những đôi mắ`t đỏ hoe. Những khuôn mặt phờ phạc và xơ xác. Cơn đau tưởng

chùng đang phủ khắp. Đau cả trong từng hơi thở. Nghẹn cả trong từng mắt nhìn. Tưởng như cả thành phố đang con háp hoi. Nơi góc đường, chỗ bức tường đổ sập, những chiếc dép, giày rơi vãi. Cả cái xích đu ngày thường màu mè sặc sỡ giờ cũng rúm ró cong queo. Một cô gái đang đứng trơ khấc ở đó. Là Tường Lam. Cô đang đứng chết lặng. Bạn trai cô nằm ở kia. Bạn trai cô là một trong bốn mươi tám nạn nhân. Không ai biết rằng anh đã vì cô mà chết. Đêm qua, sau trận cãi vã, anh đã mặc bão mưa phi xe đến nhà cô giảng hòa. Nhưng giữa đường, anh không thể đi tiếp khi một trong hàng trăm cây bị đổ đêm qua đã đè nghiêng người anh. Tường Lam lúc này đã như người mất hồn. Cô không còn khóc nổi nữa. Nước mắt như đông đặc lại. Đôi mắt của cô giờ chỉ còn màu xám ngoét. Tựa như tất cả nước mắt đã đông đặc lại trong khóe mắt của cô. Làm sao cô có thể tha thứ cho mình? Lỗi tại cô. Lỗi tại cô. Di ảnh của anh, nụ cười ấm áp ấy càng khiến cô muốn chết. Thực sự là muốn chết. Tại cô! Tại cô! Mẹ anh đang khóc ngất bên xác con.

Con bão đã cuốn phăng khu nhà trọ, cả khu nhà thành một đống đổ nát. Trong bốn mươi tám người chết, có bốn người là sinh viên đang trọ tại khu nhà này. Họ không chạy kịp khi một cây cổ thụ lớn đổ thẳng xuống phòng của họ. Cả bốn đều tử nạn. Hai mươi bảy sinh viên khác bị thương do tường đổ hoặc giẫm đạp lên nhau. Khu nhà trọ có tổng cộng năm mươi chín sinh viên và đều rất nghèo. Vì rất nghèo nên họ mới thuê khu nhà tạm bợ và xuống cấp này. Hai mươi tám sinh viên còn lại trong số năm mươi chín sinh viên ấy đang đào bới để nhặt nhanh đồ đạc và sách vở của mình. Những cuốn giáo trình rách nát. Những bộ quần áo rách nát. Những chiếc giường đồ sộ. Nồi niêu, xoong chảo móp méo. Gã n như chẳng còn gì nguyên vẹn cả. Chẳng còn gì hết. Minh Triết không phải là một trong hai mươi tám sinh viên đó. Cậu có nhà riêng ở đầu ngõ và cậu tới để giúp mọi người ở đây. Tên cậu là Minh Triết song trớ trêu thay, cậu là người thiếu năng trí tuệ từ nhỏ. Thế nên

giờ tuy đã hai mươi lăm tuổi, trí tuệ của cậu vẫn chỉ như một đứa trẻ. Bố mẹ không cho cậu ra đây mà là cậu lên ra. Bởi trong số hai mươi tám sinh viên kia, có một cô gái rất hay cho cậu kẹo mỗi khi cô ấy nhìn thấy cậu. Minh Triết ra đây giúp cô gái ấy. Dù cậu chẳng biết phải làm sao. Cậu cứ nhặt nhanh từng cuốn sách rồi đưa lại cho cô sinh viên ấy. Cậu loay hoay, lúng túng chạy quanh cô sinh viên. Thậm chí đôi lúc, cậu vấp phải cô và bị cô gạt lên, đuổi ra. Cậu như con mèo cụp đuôi. Có rất nhiều cảm xúc trong cậu đang muốn bật ra, đang muốn thể hiện. Nhưng đều bất lực. Bởi cậu là một người thiếu năng trí tuệ.

Thành phố mang gương mặt thất thân hay cư dân của cả thành phố đều đang mang chung một tâm trạng thất thân? Con báo đến bất ngờ và nhanh hơn dự đoán. Đến giữa đêm và không ai kịp trở tay. Trong số bốn mươi tám người chết thì quá nửa là những công nhân vệ sinh. Họ là những người mắc kẹt trên đường khi con báo tới. Thương tâm nhất là cái chết của bảy người phụ nữ trong đội vệ sinh khu phía tây thành phố. Họ đều bị nước cuốn mất xác. Rất nhiều người thân của họ đã có mặt bên hồ để chờ đội thợ lặn đi mò xác. My Lan đứng trong đám ấy, cô cắn chặt môi để ngăn tiếng khóc. Mà thực ra, nước mắt đang trào ngược vào tim cô. Nó khiến trái tim cô mẫn chát, xót đau và thắt lại. Phải khi mất mát rồi cô mới nhận ra mình cần mẹ đến thế nào. Giờ đây, cô chỉ mong được thấy xác mẹ. Trong suốt những năm qua, cô luôn tìm mọi cách để che giấu bạn bè việc mẹ cô là công nhân vệ sinh. Nhưng lúc này đây, cô muốn cả thế giới biết rằng cô đã tệt đến thế nào khi xâu hổ về nghề nghiệp của mẹ. Cô đang nguyện rửa chính bản thân mình. Cô thấy mình là đứa con bất hiếu.

Phía tây thành phố, nơi có nhiều người chết nhất, một con chó lùn quần ở đây. Nó tha từng cành cây lại, đắp lên xác một cậu bé mười hai tuổi. Nó sẵn sàng lao vào cắn bất cứ ai động đến xác

cậu bé. Chỉ đến khi một người đàn ông xuất hiện, con chó mới chịu để người ta mang xác cậu bé đi. Người đàn ông dắt chó hoe ôm con chó vào lòng. Đó là cha của cậu bé đã chết. Đêm qua, cậu bé cãi nhau với cha mình và dắt chó bỏ đi. Giữa cơn bão lớn. Tất cả cũng chỉ vì ông đã yêu một người phụ nữ, cậu bé thì không chấp nhận điều đó. Với cậu, cha vĩnh viễn phải thuộc về mẹ cậu. Dù mẹ đã mất vì ung thư đến năm nay rồi. Nhưng dù thế nào đi nữa, cậu cũng không chấp nhận nổi việc cha sẽ cưới người khác. Thế nên cậu dắt theo con chó, bỏ đi. Con bão không chừa cậu. Nó đã giết chết cậu.

Thành phố quyết định ba hôm nữa, sau khi đã dọn dẹp xong xuôi sẽ tổ chức một lễ tưởng niệm chung cho bốn mươi tám người tử nạn tại quảng trường thành phố. Rất nhiều sinh viên tình nguyện tham gia chuẩn bị. Bởi thành phố cảm thấy cần hơn bao giờ hết những cái siết tay, những cái ôm để sưởi ấm và hồi sinh thành phố.

Lễ tưởng niệm

Sau ba ngày, thành phố về cơ bản đã được dọn dẹp dù vẫn còn vô số những khu vực đổ nát. Sau bão, bầu trời vẫn âm u, xám xịt, nặng nề. Bốn mươi tám gia đình cùng gần như toàn bộ cư dân của thành phố đều tập trung tại quảng trường. Họ cùng thắp nến cầu nguyện cho những người đã chết. Bác chủ tịch thành phố nước mắt chảy dài đọc tên từng nạn nhân. Tường Lam đeo khăn trắng đứng ở một góc. Cô bắt đầu lên kế hoạch cho cuộc ra đi của mình. Minh Triết vẫn kè kè đứng sát cô sinh viên hay cho cậu kẹo. Người đàn ông có con bị chết cũng đứng cạnh My Lan, bên cạnh là con chó ốm nhách. Ba ngày rồi, nó bỏ cơm.

- Chú là Hải, bạn của mẹ cháu!

Người đàn ông nói với My Lan. Đôi mắt trũng sâu. My Lan bật khóc. Mới hai hôm trước, trong bữa cơm, mẹ cô có nhắc đến người đàn ông này. Bà bảo: “Đó là một người đàn ông tốt, đang gà trống nuôi con. Con trai chú ấy mười hai tuổi rồi. Mẹ cảm động với gia cảnh của họ nên thỉnh thoảng vẫn ghé qua phụ nấu nướng giùm. Bây giờ chú ấy muốn hợp pháp hóa, muốn mẹ con mình về ở chung. Con đừng vội phản đối, con cứ đi cùng mẹ gặp chú ấy một lần rồi con quyết định thế nào, mẹ nghe theo thế đấy!” Hôm ấy My Lan đã nói gì nhỉ? Cô nhớ rằng hôm ấy cô đã nhún vai như thể đó là chuyện ngớ ngẩn nhất. Thậm chí cô còn nghĩ rằng mẹ và cô sẽ tách ra kể từ đây. Cô sẽ dọn vào ký túc xá sống cho đỡ xấu hổ vì nghề nghiệp của mẹ. Nghĩ lại mà cô thấy ruột mình như đứt ra thành từng khúc. Kể từ ngày bố cô bỏ rơi hai mẹ con chỉ vì mẹ cô sinh con gái chứ không sinh được con trai thì hai mẹ con đã lủi thủi sống với nhau rồi. Ngày bé, mẹ vẫn hay dắt cô theo trên các nẻo đường quét rác. Sau lớn rồi, ý thức việc mình là con của bà quét rác, cô bắt đầu giận mẹ, tránh tiếp xúc với mẹ. Đã nhiều lần cô muốn rời khỏi nhà để vào ký túc xá sống. Song cô không đi được vì toàn bộ tiền học, tiền ăn của cô phụ thuộc vào mẹ. Cô đã từng nghĩ đến việc sau này sẽ cưới một đại gia để thoát kiếp nghèo này.

- Vâng! Cháu đã nghe mẹ cháu kể về chú!

My Lan đáp, giàn giụa nước mắt. Rồi cô chợt nhận ra, người đàn ông này cũng đeo một dải khăn tang. Cô giật mình:

- Chú...!

Người đàn ông buồn bã:

- Con trai chú đã xuống đó trước cùng mẹ cháu rồi!

My Lan thấy cổ họng đắng nghét. Cô chẳng biết nói gì, chỉ biết siết chặt bàn tay người đàn ông đó. Đôi bàn tay thô ráp, gầy

guộc mà ấm áp, mà tin cậy quá! Họ cứ đứng lặng đi như thế. Rất lâu.

Bên kia, Minh Triết đang ngây ngô nghe cô sinh viên nói:

- Nhà Triết giàu thế, Triết lấy cho Tâm ít tiền đi. Xin bố mẹ đi! Tâm mất hết cả rồi. Triết xin tiền bố mẹ Triết rồi cho Tâm để Tâm có tiền Tâm mua kẹo cho Triết.

Minh Triết ngờ ngẩn gật đầu rồi toe toét cười. Cô sinh viên chỉ biết giậm tay giậm chân vì nói mãi mà Triết không hiểu.

Lễ tưởng niệm kết thúc bằng bốn mươi tám chiếc đèn trời được thả lên với ước mong họ sẽ được siêu thoát. Tường Lam nhìn theo và lẩm nhẩm: “Mình sẽ là chiếc đèn trời thứ bốn mươi chín! Anh, chờ em nhé!”

Những ngày hồi sinh

Minh Triết có mặt ở lễ u tàm của cô sinh viên. Giọng cậu khó nhọc nhưng đầy phấn khích:

- Tâm! Tâm! Triết có tiền này! Triết cho Tâm hết này!

Mắt cô sinh viên sáng rỡ.

- Đâu? Triết đưa đây...

Minh Triết rút từ cặp quần ra một xấp lá cây.

- Đây này! Nhiều đủ chưa?

Cô sinh viên tên tò đâm bực mình:

- Đây có phải là tiề`n đâu! Tiề`n phải là tờ giấ`y thê` này này!
Vê` lấ`y đi!

Cô gì gì mấ`y tờ tiề`n nhàu nhĩ cho Triề`t xem rô`i xua cậu về`.
Triề`t ngo`ng ngác. Nước mắ`t cậu chực ậ`c ra. Cô sinh viên gắ`t gồng:

- Khóc gì mà khóc! Biề`n đi cho tôi nhờ! Rõ là thắ`ng hâm!

Triề`t nghe thê`, bỗng òa khóc. Cậu lủi thủi bỏ về`. Lòng cậu như
cả một tòa tháp ly thủy tinh đổ ụp xuô`ng vậy. Đây không phải là`n
đầ`u tiên cậu nghe người ta mắ`ng cậu là thắ`ng hâm. Nhưng đây là
lầ`n mà cậu đau đốn nhấ`t. Bởi người mắ`ng cậu chính là người mà
cậu yêu thương vô vàn. Cậu cũng không biề`t cách để` đặt ra cho mình
những câu hỏi đại loại: Tại sao Tâm giận cậu? Tại sao Tâm mắ`ng
cậu? Tại sao Tâm câ`n tiề`n giấ`y nhàu nhĩ kia? Về` căn bản, cậu
không tự` đặt ra câu hỏi được. Nên cậu chỉ biề`t khóc. Vừa đi cậu vừa
quẹt nước mắ`t. Đế`n đoạn gầ`n hồ` nước lớn nhấ`t của thành phố`
thì cậu thấ`y Tường Lam đang đứng. Cô sắ`p nhảy xuô`ng. Minh
Triề`t chạy tới giữ tay cô lại:

- Ngã! Ngã đầ`y!

Tường Lam muố`n vùng ra nhưng rô`i cô khựng lại. Đôi mắ`t của
Triề`t. Trong một khoảnh khắ`c, Tường Lam như thấ`y bạn trai
mình trong đôi mắ`t ấy. Trong một khoảnh khắ`c rấ`t nhanh
nhưng lại có tác động rấ`t mạnh. Nó như một tia nắ`ng chiế`u thẳng
vào vùng u tồ`i trong cô. Chỉ một nháy mắ`t thôi cũng đủ kéo Tường
Lam trở lại, khiế`n Tường Lam khao khát số`ng hơn bao giờ hế`t. Dù
ngay sau đó, đôi mắ`t của Triề`t lại trở về` với vẻ` ngây dại vô`n có.
Giọng cậu khó khăn:

- Triề`t... không... muố`n bạn... ngã... đâu!

Tường Lam ngồ`i sụp xuố`ng. Lúc này nước mắ`t của cô mới chảy ra. Cô khóc. Đế`n lúc này cô mới khóc. Tường chừng như tia nắ`ng kia đã phá vỡ tuyế`n lệ của Lam. Cô bắ`t đầ`u khóc như một đứa trẻ. Khóc. Để thấ`y lòng mình nhẹ bớt. Khóc. Để thấ`y lòng mình khát khao số`ng hơn nữa. Trong khi đó, Triế`t lúng túng. Cậu cứ lắ`y tay áo lau nước mắ`t cho Tường Lam.

- Đừng khóc! Khóc là xấ`u!

Tường Lam kéo Triế`t ngồ`i xuố`ng. Cô ngả đầ`u vào vai Triế`t. Tự nhiên cô cảm thấ`y đó là việc câ`n làm lúc này. Như thể Triế`t là người được bạn trai cô phái đế`n để vỗ về` cô vậy.

- Ngồ`i xuố`ng đây! Ngồ`i xuố`ng đây! - Tường Lam dịu dàng nói với Triế`t.

Họ cứ ngồ`i yên lặng, bình an như vậy bên hô`. Để thấ`y những tia nắ`ng hắ`t lên từ mặt hô`. Để thấ`y những u ám của ngày qua trôi dầ`n về` phía chân trời rô`i mắ`t hút. Tường Lam thì thầ`m như nói với chính mình: “Bão qua rô`i, bão qua rô`i!”

Ở một nơi khác trong thành phố`, My Lan đang dọn dẹp lại đồ` đạc trong căn phòng tuề`nh toàng của mình. Cô gắ`p lại từng bộ quầ`n áo của mẹ. Cô` hít căng lồ`ng ngực mùi của mẹ. Đã bao lâu rô`i, cô chưa được ôm mẹ? Cái mùi khăn khăn của mồ` hôi, của rác ám lại trên bộ quầ`n áo của mẹ khiế`n My Lan cô`n cào nhớ. Ngày xưa cô ghét cái mùi này không phải vì mùi đó mà là vì cảm giác tự ti khi có mẹ làm nghề` quét rác. Giờ thì cô đang chắ`t chiu từng chút mùi đó vì cô đã không còn mẹ nữa. Cô nhớ mẹ. Cô nhớ mẹ quá! Chợt cô bắ`t gặp trong đám đồ` đạc của mẹ là bức ảnh mẹ với chú Hải. Họ cười ngượng ngịu bên nhau. Bức ảnh có lẽ đã được chụp cách đây khá lâu. Trong ảnh, My Lan đoán hô`i đó mẹ khoảng hai mươi tư tuổi thôi. Khi chưa sinh cô. Vậy là hai người đã từng có một đoạn tình sử

trước khi mẹ gặp bố. My Lan bỗng thấy vui vui. Như thể cô tìm thấy một niềm hạnh phúc nhỏ xíu nằm lẫn giữa những ngón ngang của đồ võ. Bố đẻ của cô bỏ đi khi cô vừa được sinh ra. Mẹ đã bao năm từ bỏ mọi lời chào mời, dù dẫu chỉ để có thể tận tâm, tận lực lo cho cô. Và chú Hải là người đàn ông duy nhất khiến mẹ cô muốn nương tựa lúc tuổi già. Khi mà My Lan đã đủ lớn. Trong khi cô đang say sưa với kỷ vật của mẹ thì có tiếng gõ cửa. Là chú Hải. Tự nhiên My Lan thấy lòng mình chộn rộn, phấp phấp. Cô mau mắn mở cửa. Chú Hải mang theo vài bịch nylon. Nào cá, nào rau, nào thịt. Chú bảo:

- Chú xin lỗi vì đã đường đột đến thế này! Trước hôm mẹ cháu đi, mẹ cháu đã đi chợ và gửi đồ trong tủ lạnh nhà chú. Giờ chú mang tới cho cháu!

My Lan đỡ những bịch nylon.

- Cháu muốn tự tay nấu một bữa cơm mời chú ăn cùng, được không ạ?

Chú Hải lúng túng nhưng đôi mắt lộ rõ vẻ vui mừng lắm.

- Chú... chú... Vậy phiền cháu!

My Lan mỉm cười.

- Nếu mẹ cháu còn thì hôm nay đúng là ngày mà chú cháu mình sẽ gặp nhau đấy ạ!

Chú Hải khẽ ho một tiếng, mắt ươn ướt, khẽ gạt đầu. My Lan đi vào bếp. Cô bắt đầu một bữa nấu nướng. Vừa làm cô vừa nói:

- Cháu mới tìm thấy tấm ảnh ngày xưa của chú với mẹ cháu!

Chú Hải cầm bức ảnh lên, mắt nhòe đi.

- Hò ì ấ y, chú và mẹ cháu tình trong như đã mặt ngoài còn e. Chú nhút nhát quá, không dám tỏ tình với mẹ cháu. Để rồi mẹ cháu cứ nghĩ chú chẳng hề yêu bà ấ y. Biế t đâu rằ ng chú đã yêu bà ấ y đế n thế nào... Rồi bà ấ y đi lấ y chồ ng, sinh ra cháu. Bô ́ cháu bỏ đi. Chú đã nhiề u lầ n đề nghị được dọn về sô ́ ng cùng mẹ cháu nhưng bà ấ y từ chớ i. Mẹ cháu muố n lo cho cháu trọn vẹn. Chú cũng lấ y vợ, sinh con. Rồi vợ chú bị ung thư mấ t cách đây năm năm. Lúc đó, cảnh gà trồ ́ ng nuôi con, mẹ cháu không giúp đỡ thì chú cũng không biế t xoay xử thế nào nữa...

My Lan ngừng tay, thở dài:

- Giá như chú và mẹ cháu...

Bữa cơm được dọn lên. My Lan rút rề:

- Chú Hải ạ, cháu không biế t đề nghị này của cháu có quá vội vàng không nhưng cháu vẫn phải nói. Chú có thể dọn về ở cùng cháu để cháu thay mẹ chăm sóc chú lúc tuổi già không ạ?

Chú Hải sững người. Đôi đũa như sắ p rơi khỏi đôi tay đang run lên. Nụ cười lẫn trong làn nước mắ t chảy dài trên khuôn mặt người đàn ông đã ngoại tứ tuầ n. Có rấ t nhiề u thứ gọi là hạnh phúc. Và lúc này đây, với chú Hải, đó là một niề m hạnh phúc trọn vẹn. Một niề m hạnh phúc lấ p lánh. Và My Lan cũng vậy. Cô nắ m bàn tay chú Hải. Cảm giác đó giồ ́ ng như cô trở về sau một chuyề n đi xa đầ y vấ t vắ. Như một cuộc trở về. Ngoài kia, thành phố bắ t đầ u hưng nắ ng. Con bão đã đi qua thật rồi. Thành phố sẽ hò ì sinh. Hò ì sinh từ những tình yêu được bắ t đầ u như thế!

Một mẫu tình con con

Nàng yêu tôi, tôi yêu nàng nhưng chúng tôi không thuộc về nhau

Tôi đang mặc trên người một bộ vest trị giá hai nghìn rưỡi Euro, đi đôi giày trị giá một nghìn hai Euro và mang cái ví da cá sấu với hơn mười hai triệu đồng trong đó. Đây là chưa kể một thẻ visa hạn mức hai trăm triệu có thể tiêu thoải mái. Người yêu của tôi là một cô nàng Paris Hilton đúng nghĩa dù tóc nàng chưa đến mức vàng hoe. Ai cũng bảo tôi quá sung sướng khi yêu được một cô nàng như vậy. Cô nàng sinh ra đã là một đại gia bởi gia đình cô ấy đang sở hữu cả nghìn tỷ. Năm mười tám tuổi, cô ấy được đứng tên khối tài sản trị giá hơn hai nghìn tỷ đồng với ba công ty đều đang rất nổi trên thị trường chứng khoán. Thực chất thì bố và anh trai cô ấy điểu hành còn cô ấy chỉ đứng tên. Nhưng nói gì thì nói, cô ấy vẫn có những giá trị nhất định bởi báo chí săn đuổi không ít. Không chỉ vì khối tài sản nghìn tỷ mà còn là vì cô ấy quá xinh, cô ấy luôn trở thành tâm điểm của mọi ánh mắt. Hơn cả thế, người ta luôn tìm thấy ở cô ấy những câu chuyện thú vị để có thể bán được báo. Khi thì là một party trị giá hai trăm triệu đồng cho riêng con chó của cô ấy. Lúc thì cô ấy mua đứt lại một cửa hàng chỉ vì chủ cửa hàng đáng thương quá. Đáng sau những vụ chơi nổi của cô ấy là một trái tim nhân hậu. Như party cho chú cún cưng thực chất là để tuyên truyền bảo vệ động vật và mua đứt lại một cửa hàng là để chủ cửa hàng ấy có tiền thực hiện ca phẫu thuật chuyển đổi giới tính. Cô ấy toàn bích như vậy cho nên dù đã nhiều lần tôi sắp sẵn câu chia tay mà cuối cùng cũng chẳng thể nói ra. Tôi chưa bao giờ yêu cô ấy. Căn cơ của mọi tình này đều là do nàng - người mà tôi thực sự yêu - đã gán

ghép chúng tôi với nhau. Nàng là chị kết nghĩa của cô người yêu bất đắc dĩ này. Nàng nói gì, cô người yêu của tôi cũng tin và làm theo. Thế nên khi nàng bảo: “Thằng Hoàng thực sự là một người yêu tuyệt vời với Lyn đấy” thì cô ấy gật đầu ngay. Buổi hẹn đầu tiên, nàng là tác giả kịch bản kiêm nhà tổ chức. Tôi cũng bị nàng thuyết phục. Rằng: “Cái Lyn tuy sinh ra trong một gia đình quá giàu có song nó là một cô gái rất tuyệt vời, chị nghĩ Hoàng nên yêu Lyn. Đừng vì mác tiểu thư nhà giàu của nó mà đánh giá thấp nó.” Buổi hẹn đó thành công vang dội với kết quả là tôi với Lyn chính thức trở thành một cặp. Nhưng hôm đó, nàng kể, nàng đã khóc. Tại sao nàng khóc? Là bởi nàng cũng yêu tôi. Nàng kể cho tôi nghe chuyện đó trong một buổi chiều mà tôi gọi là: BUỔI CHIỀU KHÔNG CÓ ĐƯỜNG CHÂN TRỜI.

Với tuổi trẻ, bảy năm đã là một cuộc đời

Nàng hơn tôi bảy tuổi. Tôi vẫn gọi nàng là chị. Từ năm tôi mười lăm tuổi, nàng hai mươi hai, tôi đã yêu nàng. Khi đó nàng chưa hề yêu tôi. Nàng chỉ coi tôi là một cậu em trai. Những mối tình nàng đã trải qua, tôi đều là người được nghe nàng tâm sự. Chẳng có tình yêu nào ra hồn. Những kẻ nàng yêu, chẳng kẻ nào xứng đáng hết. Và cả Vương - gã người yêu hiện tại của nàng - xét cho cùng cũng chỉ là thứ đàn ông giẻ rách. Chẳng phải vì tôi yêu nàng nên mới nghĩ như vậy. Chính nàng cũng biết là như thế. Chỉ là nàng luôn đổ tại số mệnh. Số mệnh của nàng là vậy. Nàng luôn yêu phải những gã đàn ông không ra gì. Năm tôi mười tám tuổi, nàng hai mươi lăm, nàng suýt trở thành cô dâu. Đám cưới đã sắp xếp đâu vào đấy thì nàng phát hiện ra chồng sắp cưới của nàng vẫn còn đang sống chung như vợ chồng với một cô nàng gọi đầu thư giãn. Đám cưới bị hủy, nàng đã khóc ướt ngực áo tôi. Hôm ấy nàng bảo: “Tại sao chị không thể tìm thấy người đàn ông nào như Hoàng nhỉ? Chỉ cần gã như một phàn

của Hoàng thôi, chị đã hạnh phúc lắm rồi.” Còn tôi, trái tim vẫn luôn khát khao được trở thành bạn trai của nàng. Khoảng cách tuổi tác là một vấp ngã nhưng vấp ngã lớn hơn nữa đó là vì anh trai tôi vốn là người yêu đầu đời của nàng. Hai người đã yêu nhau đến bốn năm trời, cả nhà tôi đều yêu quý nàng, muốn nàng trở thành vợ anh ấy. Thậm chí coi nàng là nàng dâu trong gia đình. Chỉ là anh trai của tôi vừa tháng trước, nhờ khoản tiền mua lại cửa hàng từ Lyn, đã sang Thái Lan phẫu thuật chuyển giới. Phải, anh trai tôi giờ đã thành chị gái tôi. Lyn đã vì nàng và vì cả tôi mà bỏ tiền ra mua lại cửa hàng của anh tôi để anh có tiền đi phẫu thuật. Còn nàng, nàng coi tôi như em trai đầu nàng và anh trai tôi đã chia tay. Tôi luôn ở bên nàng từ năm tôi mười lăm tuổi và đến bây giờ khi tôi sắp ra trường, sắp hai mươi hai tuổi. Tôi đã yêu nàng bảy năm trời đã ngẩng. Bảy năm so với cuộc đời thì là ngắn, song so với tuổi trẻ thì đó là một cuộc đời. Bảy năm, từ năm mười lăm tuổi đến năm hai mươi hai tuổi, tôi đã trải qua với nàng đủ mọi cung bậc cảm xúc. Có những ngày đầy nước mắt của những đổ vỡ. Có những ngày đầy tiếng cười của sự vô lo. Tôi sẽ không bao giờ quên những vòng xe vòng vèo phố xá, có nàng ngồi sau ôm eo tôi chặt cứng, hai đứa đi khắp thành phố. Tưởng chừng như hai kẻ đang yêu. Gần như mọi chuyến đi công tác của nàng, tôi đều tháp tùng. Có những chuyến đi hạnh phúc và có cả những chuyến đi đau khổ. Hạnh phúc khi chỉ có hai đứa giữa những thành phố xa lạ. Và đau khổ khi nàng có bạn trai đi cùng. Tôi đã nhiều lần lang thang khắp nơi để chờ nàng hàn huyên, tâm sự với bạn trai. Đau đớn chứ, khi thấy người mình yêu đang ở trong vòng tay kẻ khác. Nhưng tôi chấp nhận những điều đó như thể nó là những điều tự nhiên đến hiển nhiên phải xảy ra trong cuộc đời mình. Đã có những người bạn gái lần lượt ghé ngang đời tôi trong suốt bảy năm qua nhưng ai cũng chỉ đến rồi tự đi bởi trái tim tôi đã thuộc về nàng. Thậm chí có nhiều cô còn nghĩ rằng tôi giống anh mình - có vấp ngã về giới tính. Không ai biết nàng mới chính là người đã nắm giữ trái tim tôi, mọi ngổn cảm

xúc của tôi. Trong suốt bảy năm ấy, gần như hằng ngày tôi đều ở bên nàng. Như một đứa em tận tụy. Nàng, trong suốt bảy năm ấy, luôn nghĩ tôi là em trai nàng, thân hơn cả ruột thịt.

Nàng cũng đã yêu tôi, nhưng...

Nàng, trong suốt bảy năm ấy, luôn nghĩ tôi là em trai nàng, thân hơn cả ruột thịt.

- Không! Cũng không hẳn. Có nhiều lần nửa đêm tỉnh giấc chị nghĩ về em ở một vị trí khác, không phải như một đứa em trai. - Nàng đã thú nhận điều đó khi tôi nắm siết tay nàng và nói ra tình cảm của mình.

Hôm ấy là một buổi chiều âm u, nàng và tôi ngồi trong một quán nhỏ, nàng thông báo cho tôi rằng Vương đã đề nghị cưới nàng. Tôi đau thắt lòng và nắm siết tay nàng mà hỏi:

- Không lẽ bảy năm qua, lúc nào trong đầu chị cũng chỉ nghĩ về em như một đứa em trai, thân hơn ruột thịt?

- Không! Cũng không hẳn. Có nhiều lần nửa đêm tỉnh giấc chị nghĩ về em ở một vị trí khác, không phải như một đứa em trai.

- Vậy tại sao chị lại ngừng nghĩ về điều đó?

- Vì chúng ta không thể, Hoàng ạ, chị không thể...

- Vì anh trai em? Vì tuổi tác? Hay vì lý do gì?

- Chị không biết! Có lẽ vì chị không đủ can đảm...

Can đảm. Điều gì tạo nên sự can đảm? Ở đâu có bán thuốc can đảm để tôi mua tặng nàng? Trời ơi, trái tim tôi lúc này thực sự tan

nát. Nàng đặt bàn tay mềm mại của nàng lên ngực tôi, nơi trái tim đang vụn vỡ của tôi. Thật nhẹ. Rồi nàng thở dài:

- Chị nghĩ rằng chúng ta cứ như thế này lại hay và bền vững. Chứ em yêu cái mụn già này rồi chỉ vài năm nữa là chán thôi.

Tôi lắc đầu. Muốn nói với chị nhiều lắm nhưng cổ họng nghẹn đắng. Nàng nhìn ra ngoài trời, mỉm cười, nụ cười thê lương:

- Chị không biết cuộc sống hôn nhân sau này của chị sẽ thế nào nhưng dù có thế nào cũng là do chị chọn lấy mà!

Buổi chiều không có đường chân trời

Đó là một buổi chiều bình thường như hàng triệu buổi chiều khác. Nó chỉ bất thường khác khi điện thoại của tôi réo lên. Nàng gọi. Khi đó, tôi đang đi cùng Lyn. Tôi bảo Lyn về trước và chạy tới nhà nàng. Đập vào mắt tôi là bộ váy cưới bị cắt tan nát. Nàng đang khóc. Tôi ôm chặt lấy nàng. Và cứ thế, nàng gục vào ngực tôi khóc. Trong làn nước mắt, nàng nói:

- Vương bỏ chị rồi Hoàng ơi!

Tôi xoa lưng nàng, thì thầm:

- Còn em mà!

Nàng lắc đầu:

- Em là của Lyn!

Tôi siết chặt môi nàng bằng môi tôi:

- Không ai có thể lấy em ra khỏi chị được! Em yêu chị! Em thuộc về chị!

Nàng xô tôi ra rồi lại vô vấp lấy tôi. Những nụ hôn ngọt mải. Nàng nói trong hơi thở gấp:

- Cho chị đi! Cho chị đi! Cho chị một buổi chiều không Vương, không Lyn. Buổi chiều chỉ có em và chị. Không khoảng cách tuổi tác, không mối quan hệ phức tạp. Chỉ là Thy và Hoàng...

- Chỉ có Thy và Hoàng. - Tôi lặp lại.

Buổi chiều hôm ấy, tơ trời mượt như sợi tóc. Gió cũng nồng nàn hơi thở. Và những ngón tay khít khít khi đan vào nhau. Nàng tận hưởng từng ánh mắt nồng nàn cho tôi. Và tôi mở banh trái tim mình ra cho nàng. Buổi chiều hôm ấy, ánh sáng dường như cũng khác đi. Bầu trời dường như nghiêng đi. Và mặt đất, rõ ràng là không còn mặt đất nữa khi chân của tôi lơ lửng giữa không trung. Cà phê vị môi và thanh âm trong vắ t, du dương. Hai đứa hát đến hơn hai mươi bài từ nhạc vàng đến nhạc đỏ, từ nhạc tiếng Anh đến nhạc tiếng Trung. Khản cổ. Buổi chiều hạnh phúc đến rộn rịp trái tim. Tôi hạnh phúc đến thót lòng. Nàng thì sao?

- Giá như mai là tận thế, Hoàng nhỉ?

- Tại sao?

- Để Thy giữ lại được buổi chiều nay một cách trọn vẹn.

- Thy! Thy có thể nói dài buổi chiều nay ra được kia mà?

- Không! Còn Lyn và còn Vương nữa!

- Không! Hoàng có thể gọi điện cho Lyn chia tay ngay lúc này. Còn Vương đã bỏ Thy đi rồi mà.

- Bỏ Lyn xinh tươi, trẻ trung để lấy một mụ già quá t queo này ư?

- Thì sao nào? Trái tim đâu có mắt.

- Nhưng Lyn hẳn sẽ rất giận Thy.

- Không sao! Hoàng không nghĩ rằng không có Lyn tình yêu này sẽ xảy ra vấn đề gì hết. Ai phản đối, Hoàng sẽ không thèm nhìn họ.

- Kể cả bố mẹ Hoàng?

- Bố mẹ yêu Thy mà! Không làm con dâu trưởng thì làm con dâu thứ, có sao nào?

- Hoàng sẽ không bỏ Thy ngay cả khi Thy già và xấu chứ?

- Không bỏ! Hoàng sẵn sàng thế độc.

- Không cần đâu, Thy tin Hoàng!

Hãy thử tưởng tượng bạn yêu ai đó ròng rã bảy năm và đến hôm nay mới được đáp lại xem, hẳn bạn sẽ hiểu tôi hạnh phúc nhường nào. Đó là lý do khiến tôi đặt tên cho buổi chiều này là: BUỔI CHIỀU KHÔNG CÓ ĐƯỜNG CHÂN TRỜI.

- Khi ghép đôi cho Hoàng và Lyn, Thy đã khóc đấy!

- Tại sao?

- Tại vì khi đó Thy đã yêu Hoàng.

- Vậy tại sao còn ghép đôi?

- Bởi Thy không đành lòng hạnh phúc khi Hoàng vẫn một mình!

- Sao không bỏ luôn Vương đi ngay lúc đó?

- Bởi lúc đó, Vương chẳng có lỗi gì để bỏ cả.

- Giá mà lúc đó Thy vượt qua được có phải là chúng ta không làm cho Lyn tổn thương không?

- Thôi nào, giờ thì Thy thuộc về Hoàng đây!

- Ủa! Hoàng hạnh phúc quá Thy ơi!

Hết hôm nay là đến hôm qua

Buổi sáng hôm sau và nhiều hôm sau nữa, tôi không còn liên lạc được với nàng. Vương quay về. Đám cưới vẫn được tổ chức. Nàng xưng “chị” trở lại khi nói chuyện với tôi. Nàng rạng rỡ hạnh phúc trong ngày cưới. Ánh mắt hạnh phúc đó tôi đã được thấy trong buổi chiều kỳ lạ trước. Đúng ánh mắt ấy. Khi tôi bước tới, chạm khẽ vào tay nàng thì tôi lại thêm một lần nữa cảm giác như rút xuống vực thẳm. Nàng rút tay lại. Trái tim tôi chùng xuống. Nàng khẽ thì thầm:

- Cất vào tim và khóa lại nhé!

Tôi cất vào tim nhưng không tài nào khóa lại được. Không tài nào. Bởi cất vào tim và không khóa lại được nên trái tim tôi từ đó có một vết sẹo lồi mang tên nàng...

2013

Như là mơ thôi

Hôm ấy, thời tiết Hà Nội như dờ hơi í! Em lại là cái đứa hay bị trầ m cảm theo thời tiết cho nên có thể nói rằng hôm ấy, em trông chẳng khác gì một mớ giẻ rách. Lại thêm cái tin nhấ n dờ chứng của Hoàng là em cứ gọi là lòng mê tim ruột lộn tùng phèo hế t cả. Hoàng kém em bớ n tuổi. Hoàng là ngôi sao sáng chói trong trường dù cậu ấy vừa mới vào trường chưa đầ y nửa năm. Hoàng khiế n cho em ngưỡng mộ và có thể ngắ m cậu ấy cả ngày không biế t chán. Đẹp trai theo kiểu tài tử baby Leonardo DiCapiro hồ i mới đớ g *Titanic*. Chơi nhạc hay quên sầ u. Sáng tác cũng đớ g của đớ g. Bấ t cứ ca khúc nào cậu ấy viế t ra cũng đầ u trở thành hit của không chỉ lũ sinh viên trong trường. Chỉ có giọng hát của cậu ấy thì í ẹ. Thề nên em trở thành lựa chọn số 1 cho những sáng tác của cậu ấy. Những buổi tồ i mùa đông ở hội quán Xanh Xưa trên đường Cầ u Giầ y, cả trăm sinh viên chen chúc ngồ i nghe em hát những ca khúc của Hoàng. Từ hân hoan như *Môi gầ n* đầ n ướ t át như *Phầ i lòng mặt*, có khi cả hội quán khóc như mưa với *Lạc lồ i thiên đường*. Mỗi ca khúc của Hoàng đầ u chạm đầ n tận đầ y tim người nghe không chỉ bắ ng ca từ chau chuồ t, đẹp long lanh, đầ y màu sắ c và không gian mà còn bắ ng giai điệu sắ c ngọt đầ n thầ u tâm can. Hoàng còn rấ t nhiề u điề u đặc biệt khác nữa mà không chỉ em, hàng chục cô gái khác đầ u say mê Hoàng như một vị thầ n. Em dám chắ c chỉ câ n Hoàng lên tiế ng, các cô sẽ sẵn lòng ở lại với Hoàng hắ ng đêm và tận hiế n tắ t cả những gì Hoàng muố n ở họ. Em cũng không ngoại lệ. Tiế c rằng lúc nào Hoàng cũng cung kính, lễ phép và rắ m rắ p tuân phục em như một thầ ng em trai ngoan ngoãn. Em đã từng tìm đủ mọi cách để Hoàng có thể hạ thấ p em xuố ng, đừng coi em như một bà chị nữa nhưng cuố i cùng vẫn phải bó tay. Cho đầ n hôm nay, Hoàng

nhắ n em một cái tin, nguyên văn là: “Tạm thời em không muố n gặp chị nữa. Có gì chị cứ nhắ n tin hoặc gửi mail cho em thôi.” Tin nhắ n vừa gửi lúc sáng nay, Hai mươi mố t tháng Ba. Khởi phải nói, con bé lên cơn điên thật. Dù gì thì em cũng thuộc cung Bạch Dương - cung của nữ quyê n kia mà. Em lộn ruột lên gọi cho Hoàng hơn hai mươi cuộc mà cậu ta không thèm bắ t máy. Thời tiế t Hà Nội thì ẩ m ương, em càng trầ m cảm hơn nữa. Em có tự ái của em. Dù gì thì em cũng có cả tá đuôi theo đuổi kia mà. Càng nghĩ càng lộn ruột. Suố t từ sáng, em như một mớ giẻ lau xoắ n xít, ẩ m ướt, lộn cộn đủ mọi ý nghĩ. Em chạy khắ p thành phố lo vài việc riêng mà trong đầ u thì chỉ toàn lửa cháy bùng bùng lẫn mưa gió ẩ m u. Lúc thì chỉ muố n tới tận nhà Hoàng để bóp cổ cậu ta cho đế n chết, khi thì lại thắ y mình không khác gì con mèo ướt nhẹp run lẩy bắ y câ u xin Hoàng đừng tránh mặt em. Không! Không phải em yêu Hoàng đâu. Chỉ là ngưỡng mộ cậu á y, thích cậu á y. Bởi cái đầ u em chạy trước trái tim em. Cái đầ u của em phân tích đủ mọi điề u, mổ xẻ đủ mọi lý do cho mộ i quan hệ giữa em với Hoàng. Cái đầ u của em cho ra kế t quả là em câ n phải trở thành bạn gái của Hoàng thì em mới thực sự đủ tiêu chuẩn trở thành người phụ nữ quyê n lực và hắ p dẫn nhắ t trường. Hoàng như một chiế c vương miện và quyê n trượng vậy. Không có Hoàng, dù em có xinh đẹp nhắ t, hát hay nhắ t, thông minh nhắ t, giỏi giang nhắ t, có sức ảnh hưởng nhắ t thì cũng chỉ giố ng một vị vua tự phong không có ngai vàng. Cái đầ u tỉnh táo của em lên đủ mọi lý do chính đáng để phải chinh phục Hoàng trước khi trái tim em biế t nôn nao nhớ Hoàng, biế t thắ t lại khi nghe một cô bé năm nhắ t nói: “Em chẳng câ n được anh Hoàng yêu, chỉ câ n được anh á y chắ p nhận cho em yêu anh á y thôi là đủ. Làm phục dịch cho anh á y, osin cho anh á y cũng đã hạnh phúc hơn tỷ lầ n được một đại gia đi siêu xe Ferrari California theo đuổi rô i.” Mặc dù lúc á y em nghĩ rằ ng nếu em được ngô i lên một trong ba con xe Ferrari California có mặt ở Việt Nam thì em chẳng câ n Hoàng nữa. Nhưng tim vẫn thắ t lại. Như

thể vì ghen. Là vậy đấy, cho nên em mới lộn ruột và cảm thấy không thể chấp nhận được việc Hoàng nhắn cho em cái tin ấy. Giá kể lúc này đây, một anh chàng đi xe Ferrari California đồ chót chạy đến đón em thì em sẽ nguôi ngoai hơn. Đằng này em đang phải cà chiếc thẻ sinh viên vào mắt thầ n trên trụ kiểm soát vé ở ga Hòa Mã và gã bảo vệ nhìn chắ m chắ m vào cổ áo trễ của em. Đi tàu điện trên không chỉ đỡ hơn đi xe buýt một chút chứ so làm sao được với chiếc mui trầ n trong bốn giây đã đạt tồ c độ một trăm km/h như con Ferrari California đồ chót trong mơ.

Tàu điện trên không đi từ ga Hòa Mã đế n ga Nguyễn Phong Sắc kéo dài và dừng lại ở Viện Huyế t học Trung ương hế t ba mươi phút. Trên chiếc ti vi treo là chương trình dự báo thời tiế t. Giọng cô nàng MC thời tiế t ra rả: “Thời tiế t chiề u và tồ i hôm nay, Hai mươi mớ t tháng Ba, Hà Nội dứt khỏi chuỗi ngày rét kéo dài...” Em mở ba lô, lôi ra cuố n sách, dự tính sẽ ngồ i ngồ n ngắ u cuố n *Hẹn yêu* vừa phát hành sáng nay, để đầ u óc tạm thời quên đi Hoàng, quên đi nỗi bực dọc từ tin nhắ n của Hoàng. Cuố n sách in đẹp đế n mức em không muố n mở ra để đọc. Từ hôm mừng Chín tháng Ba, khi người ta công bố bìa sách, em đã thích rồ i. Mãi đế n hôm nay, Hai mươi mớ t tháng Ba, sách mới chính thức được phát hành. Đang mân mê bìa cuố n sách thì một giọng nói cá t lên:

- Xin lỗi em, anh có thể xem qua cuố n sách của em một chút được không? Nó đẹp quá! Lầ n đầ u tiên anh nhìn thấ y cuố n sách đẹp đế n thế !

Em đã muố n chun mũi, co chân dọa đập kẻ cứ nghĩ mình là ai mà dám đòi mượn cuố n sách này của em. Em ngược mắ t nhìn và gầ n như ngay lập tức, trái tim em đông cứng lại, đầ u óc em chạy loạn xì ngầ u. Em run. Thực sự là run rẩy. Như thể có dòng điện hàng triệu vôn đang tung tóe chạy qua từng mạch máu nhỏ li ti của em vậy. Chủ nhân của giọng nói ấ m áp ấ y, dễ thương ấ y là một

chàng trai cao ít nhất 1m8. Em như bị thôi miên và đưa sách cho chàng. Em xin thôi, nếu chàng bảo chàng muốn mượn môi em để thử một kiểu hôn mới, chắc chắn em sẽ tận hiến ngay lập tức. Chàng muốn hôn em một triệu lần hay một tỷ lần cũng được. Tàu chạy trên những hàng cây xanh mướt, ánh nắng chiếu qua ô cửa kính khiến khuôn mặt chàng trở nên huyền thoại. Em có cảm giác như chàng là một thiên thần vậy. Và em đang được bay theo chàng trên những tán cây xanh mướt của Hà Nội lúc chớm mùa hạ vậy. Giả sử em có thể chìa những ngón tay thon dài và trắng muốt của em ra để chàng nắm chặt lấy, chàng sẽ kéo em bước ra hành lang. Hai đứa sẽ đứng như Jack và Rose trên mũi tàu Titanic, chàng sẽ phả hơi thở thật ấm áp vào gáy em. Từ đằng sau, một vòng tay siết nhẹ. Ngay lúc đó, em hẳn sẽ hát ca khúc *My Heart Will Go On* bằng tất cả trái tim em. Chàng sẽ hôn em chứ? Em thích được chàng hôn em một nụ hôn kiểu Pháp. Thật sâu và thật ướt át. Như thể hút cạn hơi thở của nhau vậy. Lúc này đây, em dám chắc rằng em sẽ giống như em gái năm nhất kia, sẵn sàng từ bỏ giấc mơ Ferrari California vì chàng.

- Cuốn sách đẹp thật đấy! Em có thể tặng lại anh không? Anh sẵn sàng mời em đi uống nước trong mười năm và có thể lâu hơn thế tùy em muốn!

Chàng đang nói cái quái quỷ gì vậy? Đổi mười cuốn sách để lấy một buổi đi uống nước với chàng em cũng đổi, huống chi... Có lẽ thái độ sững sờ của em khiến chàng trở nên lúng túng. Chàng vội vã thanh minh:

- Anh xin lỗi! Thực ra là... là... vì em xinh quá! Anh muốn làm quen với em thôi! Anh không có ý gì cả. Chỉ là muốn được kết bạn với em thôi. Thật đấy! Cuốn sách chỉ là cái cớ...

Em bật cười. Chàng lúng túng mới dễ thương làm sao. Vừa lúc tàu dừng lại ở bên cạnh Viện Huyê't học. Em đáp:

- Em sẽ xuô'ng ga này. Nê' u anh muô' n uô'ng nước thì nên xuô'ng cùng em. Tòa nhà mười hai tầ'ng trước mặt chúng ta có một quán bar rấ't dễ thương trên tầ'ng mười hai. Ta có thể ngồ'i đó trong hai tiế'ng đờ'ng hồ', sau đó em phải về'.

Chàng như một đứa trẻ được cho đờ' chơi, nhảy cẫng lên, va cả đầ'u vào chiế'c giá để đờ' trên nóc tàu. Em thề là em sẽ khấ'c ghi hình ảnh này đế'n khi bạc đầ'u. Em sẽ kể cho cháu chấ't của chàng nghe về' hình ảnh cụ cô' nội của chúng lầ'n đầ'u tiên gặp bà cô' nội đã ngớ ngẩn đế'n nhường nào. Và em sẽ nhớ mãi ngày hôm nay, Hai mươi mớ't tháng Ba năm 2012, ngày đầ'u tiên chúng mình gặp nhau. Nhấ't định đầ'y, chàng ạ!

Quán bar trên tầ'ng mười hai á'y nổi tiế'ng khắ'p Hà Nội là bởi nó là nơi tập trung những hot girl hàng đầ'u của thành phố'. Tá't cả các ngôi sao lớn nhấ't khi ra Hà Nội đề'u ghé qua quán bar này để chụp ảnh, gặp gỡ, giao lưu. Đơn giản bởi quán bar này thuộc quyề'n sở hữ'u của tập đoàn truyề'n thông lớn nhấ't, quyề'n lực nhấ't trong giới trẻ. Ban đầ'u, lúc cùng chàng bá'm thang máy lên, em đã rấ't giận mình. Ai lại đưa chàng đế'n cái nơi mà nhan sắ'c của em có thể bị vùi dập bá't cứ lúc nào như thế? Nơi tập trung toàn những cô gái xinh nhấ't, năng động nhấ't, thông minh nhấ't. Em có thể là ngôi sao ở trường, ngôi sao trong toa tàu điện trên không ban nầy, song ở quán bar này thì em có thể thua một nửa số' cô gái có mặt ở đó. Em luôn biế't mình là ai và đứng ở đâu trong bảng xé'p hạng 100 cô nàng được mong muô' n nhấ't Hà Nội chứ! Vị trí của em trong khoảng từ 40 đế'n 60. Và nó sẽ bết tĩ nê' u như hôm nay trên quán bar có một chương trình đặc biệt nào đó. Em giận mình vì đã không tính toán trước. Và càng bẽ bàng hơn là điề'u em lo sợ đã xảy ra. Trên quán bar lúc á'y có hơn hai mươi cô

gái và đều xếp hạng trên em hết. Lúc này đây, em chẳng khác gì một con bé quê mùa. Ước muốn được hát tặng anh một bài để khoe giọng cũng chẳng được nữa rồi khi có đến bảy ngôi sao ca nhạc đang hát ở đây. Em những muốn chuyển địa điểm nhưng rồi em thấy chàng. Trong suốt cả đoạn đường từ thang máy lên đến quán bar, chàng không rời em nửa bước. Mắt của chàng như dính chặt vào mắt em, mặt em, môi em. Chàng như bị em thôi miên vậy.

- Anh! Em tên là Phương Nghi, năm nay học năm cuối trường Ngoại thương. Còn anh?

Chàng giật mình. Chàng đang cố gắng trấn tĩnh lại:

- Anh, à anh, chào em! Anh tên là Khang, Nam Khang. Anh hiện đang công tác ở một cơ quan trực thuộc bộ Ngoại giao. Đừng nghĩ là anh giỏi ngoại giao nhé! Thực lòng thì trước em, anh không biết mình nên làm sao nữa. Em khiến anh rối bời áy!

- Anh nói cứ như là em át vía anh vậy.

- Át vía thì không hẳn song anh thấy mình vụng về vô cùng. Em cuốn hút lắm, em biết không?

- Cuốn hút gì mà đến tận bây giờ hai mươi hai tuổi mà em đã có bạn trai đâu.

- Là bọn con trai giống như anh thôi, đều ngưỡng vọng em từ xa, không dám mơ được gần đây thôi!

- Có nghĩa là em nhìn rất hung dữ phải không anh?

- Áy chết, ý anh không phải vậy! Đừng hiểu sai. Ý anh chỉ là vì em tuyệt vời quá nên không ai dám mơ tưởng thôi!

- Em đùa đấy! Thực sự thì cũng có nhiều người thích em nhưng em chưa rung rinh ai được anh ạ! (Anh là người đầu tiên đấy, em thà nghĩ vậy.)

- Ủ, phải là một người đàn ông cứng chặc, trưởng thành và cực kỳ tuyệt vời mới xứng với em!

- Em chẳng đặt ra tiêu chuẩn đâu anh! Chỉ cần một ai đó thương mình thật lòng, thế là đủ!

- Cô gái nào cũng nói vậy song sự thật thì định nghĩa cho cái gọi là thương mình thật lòng của họ đều rộng đến tận bố mẹ anh ta làm gì, nhà anh ta có to không hay anh ta có đủ vững chắc để mình tin cậy không?

- Anh lại bóc mẽ tui em rồi!

- Anh xin lỗi nhưng anh thấy điều đó ở rất nhiều người rồi! Ý anh không phải nói em đâu nhé, Phương Nghi!

- Vâng, nhưng đúng là em cũng cho là vậy. Tình yêu vô điều kiện nhưng không miễn phí mà anh!

- Anh thích cái câu đó đấy: Tình yêu vô điều kiện nhưng không miễn phí!

- Em còn nhiều câu hay ho lắm! Anh sẽ còn phải khen em dài dài.

- Thế ư? Nhất định! Nhất định! Sau buổi làm quen này, anh rất muốn được thêm nhiều cơ hội để chứng minh rằng anh thật lòng vừa đủ theo yêu cầu của em đấy!

- Em đồng ý! Bởi nói thật với anh nhé, em cũng đã rất rất rất thích anh rồi đấy!

Hoàng kiên quyết tránh mặt em. Cậu ta bắt đầu thể hiện đúng bản chất trẻ con của mình bằng cách đưa những ca khúc mới nhất của cậu ta cho Tường Lan và Ý An - hai cô nàng nổi tiếng là ghét nhau. Có vẻ như Hoàng đang muốn chứng tỏ khả năng điều trị các cô gái của cậu ta. Bởi ngay lập tức Tường Lan và Ý An tặng彼此 nhau một cách thờ ơ ngay trên sân khấu của hội quán Xanh Xưa. Em ngồi bên dưới, cười nhếch mép về coi thường. Tường Lan không giỏi xử lý các đoạn cao trào còn Ý An thì thua xa em trong việc luyện chữ. Lần đầu tiên ca khúc của Hoàng viết bị sinh viên bên dưới lắ c đầu. Thực ra không phải vì ca khúc này dở mà là do Tường Lan và Ý An xử lý hỏng bét. Em định lên chỉnh sửa lại cho hai cô nàng này nhưng rồi lại thôi. Một ý nghĩ ác độc chạy qua đầu em: Hoàng sẽ tự hủy hoại tên tuổi của cậu ta khi sử dụng hai cô nàng này. Và điều đó sẽ khiến cậu ta nhận ra rằng chỉ có em mới là người mà cậu ta muốn. Rồi cậu ta sẽ phải tìm đến em để xin em quay lại. Chắc chắn. Và lúc đó, em sẽ có cơ hội hạ thấp niềm kiêu hãnh của cậu ta. Nghĩ vậy, em bước lên sân khấu. Hôm nay em sẽ hát ca khúc của người khác. Và em sẽ hát cho người của em đang ngồi bên dưới kia: Chàng! Nam Khang của em!

- Xin chào mừng các bạn có mặt trong hội quán Xanh Xưa! Đặc biệt là trong tối hôm nay, Phương Nghi rất hạnh phúc khi chia sẻ với các bạn về một người bạn mới của hội quán, anh Nam Khang!

Bên dưới, chàng đứng dậy. Em ở trên này nhìn xuống và hạnh diện vô cùng khi thấy quá nửa hội quán đều xuýt xoa, vỗ tay khi nhìn thấy chàng. Em biết, chàng hấp dẫn rất nhiều cô gái đang ngồi ở đây. Nhất là với phong thái đỉnh đặc của chàng, nhất là với chiếc xe Ferrari California thứ tư có mặt ở Việt Nam vào sáng hôm nay của chàng. Và chiếc xe đó đang đỗ ngoài cửa. Và hội quán Xanh Xưa này đã chính thức thuộc về chàng bằng bản hợp đồng chuyển nhượng trị giá một tỷ đồng.

- Vì sao Phương Nghi giới thiệu anh Nam Khang? Là bởi vì bắt đầu từ hôm nay, anh Nam Khang chính thức trở thành chủ hội quán này. Và nhân ngày đặc biệt hôm nay, Phương Nghi thay mặt anh Nam Khang tuyên bố: Miễn phí hoàn toàn tiền nước uống, trái cây cho tất cả các bạn ở đây!

Tiếng vỗ tay rân rân. Em nghe mà hạnh phúc. Chàng đã làm tất cả mọi điều chỉ cần em nói ra. Chàng thực hiện mọi ước mơ của em. Từ chiếc xe Ferrari California hai cửa mui trần đến việc cứu hội quán Xanh Xưa khỏi dự án biến đổi thành nhà hàng do kinh doanh cà phê ca nhạc cho sinh viên quá bèo bọt. Chàng không tiếc em bất cứ điều gì. Chàng sẵn sàng làm mọi thứ để em vui.

- Và vì thế, Phương Nghi xin phép cả nhà được hát tặng anh Khang ca khúc *Kiss Me* của Sixpence None The Richer nhé!

Cả khán phòng vỗ tay rân rân. Em bắt đầu hát. Bâng trái tim. Bâng niềm hạnh phúc đang như lửa trong em. Bâng đôi mắt chàng đang say đắm nhìn em. Và bâng cả tình yêu em đang có.

*... Kiss me beneath the milky twilight
Lead me out on the moonlit floor
Lift your open hand
Strike up the band, and make the fireflies dance
Silver moon's sparkling.
So kiss me.*

*Kiss me down by the broken tree house
Swing me upon its hanging tire
Bring, bring, bring your flowered hat
We'll take the trail marked on your father's map...*

Em hát. Chưa khi nào em hát bằng sự đam mê đến thế. Tưởng như từng con chữ nở ngà trong khoang miệng. Như rượu thơm. Như máu chảy trong ngực. Như hương hoa sữa nở ngà nà của Hà Nội cuối thu. Em hát cho chàng. Cho riêng chàng. Và khi những câu chữ cuối cùng được trút bỏ, em nhận ra nơi góc hội quán, chỗ xa nhất, tối nhất, Hoàng đang tựa lưng vào tường nhìn em. Em không thấy được ánh mắt của Hoàng nhưng em cảm nhận được cái nhìn đó. Vừa da diết. Vừa ngưỡng phục. Vừa yêu thương. Lại vừa đau đớn. Hoàng đã nhận ra tình yêu của cậu ấy dành cho em rồi sao? Muộn rồi! Muộn rồi Hoàng ơi! Em đã tìm thấy tình yêu của mình. Không phải là Hoàng đâu. Không phải là Hoàng đâu Hoàng ơi! Mà là Khang. Nam Khang. Em yêu Nam Khang rồi.

Em những tưởng khi em phát hiện ra Hoàng đã yêu em thì em phải hả hê mới đúng. Vậy mà không! Em chẳng hả hê chút nào. Em chỉ thấy hẫng hụt. Chỉ thấy ngực mình như có một khoảng trống. Tại sao thế? Em có yêu Hoàng đâu kia chứ? Em chỉ coi Hoàng như một phần bổ trợ cho ngai vàng của em kia mà? Là đầu em chạy nhanh hơn tim em khi nghĩ về mối quan hệ với Hoàng kia mà. Vậy tại sao em lại cảm thấy trống trải đến thế này khi em biết Hoàng yêu em? Không! Không thể như thế được! Nam Khang mới là người khiến em rung động. Là người khiến em xây xẩm mặt mày khi lần đầu quen nhau. Nụ hôn với Nam Khang luôn rút cạn trái tim em. Nam Khang mới là người mà em muốn đi cùng tới khắp mọi nơi. Nam Khang mới là người em mơ thấy khi cả hai đã bạc mái đầu. Chứ không phải là Hoàng. Vậy mà tại sao em lại cảm thấy đắng ngắt đến thế, cảm thấy chông chênh đến thế, cảm thấy rộc rạc cả trái tim mình đến thế khi gặp cái nhìn đó từ Hoàng? Em chợt vịn vào câu thơ:

*Khi người không yêu ta
Buồn đã dành một nhẽ,
Khi ta không yêu người
Sao cũng buồn đến thế?*

Vin vào câu thơ để khóa láp và biện giải cho tâm trạng của em lúc này. Nhưng dường như chỉ nhiều đó vẫn chưa đủ. Vẫn còn một điều gì đó mà em chưa biết gọi tên. Một cảm xúc rất kỳ lạ. Nam Khang vẫn đang huyền thuyên kể về cảm xúc của chàng khi nghe em hát *Kiss Me* của Sixpence None The Richer trên sân khấu tối nay. Em chẳng nghe thấy gì hết. Chỉ có gió lòng lộng thổi. Em bảo Nam Khang kéo mui xe lên. Ngay cả khi chiếc mui xe đã được kéo lên rồi, lòng em vẫn hun hút gió. Hun hút như ánh nhìn của Hoàng dành cho em, nơi góc tối nhất của hội quán.

Những ngày này, em dỗi Khang là em đang bận làm luận văn tốt nghiệp nên không thể đi cùng Khang. Ban đầu Khang buồn lắm nhưng vì em nên Khang phải chấp nhận. Khang nhận đi công tác tại Mỹ cho dự án đào tạo du học sinh liên thông Việt - Mỹ. Cô ấy là để khỏi đứng ngơ vì không có em. Tối nào Khang cũng gọi điện nhắc nhở em ăn uống và giữ gìn sức khỏe. Em thì lại cũng đang cố kìm lòng để không chạy ngay tới nhà Hoàng. Bởi thực sự, những ngày này, em cứ như kẻ mộng du vậy. Mọi con đường đều có thể dẫn đến trước cửa nhà Hoàng. Em đã đứng rất lâu dưới cửa và nhìn lên căn phòng của Hoàng. Em đã cố kìm lòng để đừng gọi Hoàng. Bởi em biết chắc một điều rằng, nếu gặp Hoàng lúc này, em sẽ ôm Hoàng, sẽ hôn Hoàng. Rất rõ ràng cái cảm giác ấy, cái ham muốn điên rồ ấy. Hay như lúc này đây, em đang đọc lại tin nhắn của Hoàng: “Tạm thời em không muốn gặp chị nữa. Có gì chị cứ nhắn tin hoặc gửi mail cho em thôi.” Cái tin nhắn đã từng khiến em phát điên. Chuyến tàu điện trên không chạy từ ga Hòa Mã đến ga Nguyễn Phong Sắc kéo dài đã bắt đầu

chuyển bánh. Em lôi cuốn sách *Hẹn yêu* ra định đọc để giết thời gian trong ba mươi phút trên tàu. Thì chợt nghe một giọng nói:

- Xin lỗi em, anh có thể xem qua cuốn sách của em một chút được không? Nó đẹp quá! Lần đầu tiên anh nhìn thấy cuốn sách đẹp đến thế!

Em giật mình. Nam Khang. Đúng là Nam Khang. Vẫn bộ quần áo như lần đầu em gặp. Điều gì đã xảy ra vậy? Tất cả những gì vừa xảy ra chỉ là một giấc mơ hay Nam Khang muốn tạo sự bất ngờ cho em bằng cách diễn lại đúng cảnh tượng ngày đầu tiên hai đứa gặp nhau??? Em choáng váng. Nam Khang đang cầm cuốn sách, ngó qua ngó lại. Đúng như lần trước. Không sai dù chỉ một mảy may. Không! Sao có thể diễn lại chuẩn xác như vậy kia chứ? Không! Không! Em lắp bắp:

- Anh... Khang...

Nam Khang nhìn em ngỡ ngàng:

- Vâng! Em biết tên anh à? Anh... anh đã gặp em ở đâu rồi phải không? Bởi... bởi... nói ra thì rất kỳ lạ... anh nhìn em rất quen ày!

Em bất đầu hoảng sợ. Vừa lúc có tin nhắn tới. Em cuốn gói rút máy điện thoại ra. Tin nhắn của Hoàng: “Chị ơi, em không muốn gặp chị vì em nhận ra rằng em đã yêu chị mất rồi! Em biết rằng nói ra điều này có thể khiến chị tránh mặt em, chị sẽ từ chối tình cảm của em và coi em như đứa con nít. Nhưng quả thật, em đã yêu chị mất rồi!” Điều quái quỷ gì đang xảy ra ở đây? Tin nhắn của Hoàng gửi là ngày Hai mươi mốt tháng Ba, đúng ngày cuốn sách *Hẹn yêu* này phát hành và cũng đúng ngày mà em gặp Nam Khang. Em lắp bắp:

- Anh... hôm nay là ngày bao nhiêu?

Nam Khang chỉ lên màn hình tivi treo trên tàu. Trên đó đang là chương trình dự báo thời tiết chiều và tối ngày Hai mươi mốt tháng Ba. Em có thể đọc vanh vách theo cô nàng MC thời tiết. Nam Khang kinh hãi nhìn em như thể em là một siêu nhân vậy. Em cũng ngần cả người:

- Có phải anh định mượn cơ xem sách rồi mời em đi uống nước và làm quen với em, đúng không?

Nam Khang càng kinh hãi. Chàng gật gật đầu. Em chẳng biết mình sẽ làm gì lúc này nữa. Sẽ lên quán bar trên tầng mười hai như “giấc mơ rất thật” kia hay chạy tới nhà Hoàng để nói cho Hoàng nghe cảm giác của em đã từng tệ thế nào khi em gặp cái nhìn của Hoàng từ góc tối nhất của hội quán Xanh Xưa khi em hát một ca khúc của người khác chứ không phải của Hoàng. Em không biết nữa... Không biết nữa...

Hà Nội, tháng 3/2012

Phía khác

Cuối cùng thì mọi thứ cũng đã hoàn tất. Quán Spring giờ đã trở thành một hoàng cung vừa đủ nguy nga. Tôi đã phải nhờ Như Cầm, một wedding planner hàng đầu tới giúp. Chưa kể hai đứa, tôi và Cầm, phải lục tung thư viện để chắc chắn rằng việc trang trí nơi này đúng chắt vương triêu nhà Hồ. Âm thanh, ánh sáng đều được sắp đặt đầu vào đây. Tôi nay, Ý An sẽ xuất hiện trong tạo hình cung chủ Mỹ Ngư Cung - Phan Ngữ Yên. Tôi nay, lễ ra mắt cuốn tiểu thuyết lịch sử của Ý An sẽ trở thành một sự kiện thu hút báo giới ghê gớm. Cho đến tận bây giờ, vẫn còn đến hơn hai mươi nhà báo gọi điện cho tôi xin giấy mời tham dự buổi ra mắt sách. Một tác giả mới toanh, lần đầu tiên xuất hiện trên văn đàn làm sao có sức hút ghê gớm như vậy được nếu như đằng sau nàng không phải là tôi? Tôi vừa là người biên tập vừa là người lo truyền thông cho cuốn tiểu thuyết này. Đơn giản, bởi vì tác giả của nó, Ý An, là bạn gái của tôi. Chính xác thì đã từng là bạn gái của tôi.

Một tháng trước

Nàng xuất hiện trước cửa phòng tôi trong bộ dạng phờ phạc. Như thể mọi sức sống của nàng đã bay mất tiêu. Đôi môi nàng run rẩy. Khuôn mặt nàng tái xanh. Đôi mắt của nàng đỏ hoe. Nàng đổ vào người tôi, đôi vai rung lên. Nàng khóc. Tôi bị bất ngờ nên nhất thời chỉ biết ôm lấy nàng. Vuốt nhẹ lưng nàng. Hôn nhẹ lên mái tóc lòa xòa trước trán nàng. Tôi dỗ yên cho nàng khóc. Chưa bao giờ tôi gặp tình huống này kể từ khi chúng tôi bắt đầu yêu nhau. Thế nên, giữa những thắc mắc, tò mò, lo lắng cho nàng, một cảm giác như thể một vết dao lam cứa ngang tim tôi. Làm tim tôi nhói lên rất

nhẹ. Mơ hồ một dự cảm không hay lắm. Một lúc, nàng lôi bản thảo ra. Tập bản thảo tiểu thuyết lịch sử của nàng.

- Có lẽ em sẽ không in nó nữa!

- Tại sao? Chúng ta đã hoàn tất nó rồi kia mà em?

- Bởi em đã gặp thái tử Đam của mình...

Đất dưới chân tôi như sụp xuống. Dự cảm của tôi đã đúng. Một dự cảm bất đầu từ khi đọc tác phẩm của nàng và thấy nhân vật Phan Ngữ Yên giống hệt nàng trong khi thái tử Đam lại chẳng hề có liên hệ gì với tôi. Okie, đó là sáng tác văn học, đâu nhất thiết là thật. Tôi đã từng nghĩ vậy. Nhưng lời bào chữa ấy chẳng ăn thua khi tôi cảm nhận được tình yêu của nàng dành cho nhân vật thái tử Đam rất thật. Thật đến mức tôi đã nhiều lần thất tim khi gặp chàng trai nào có nét giống giống nhân vật kia. Thật đến độ tôi tin rằng thái tử Đam có thật ngoài đời.

- “Em đã gặp” là sao?

Tôi cố gắng giữ vẻ bình thản, hỏi nàng khi cả hai ngồi xuống bộ sofa cũ kĩ trong văn phòng của tôi. Cố giữ vẻ bình tĩnh, điềm nhiên dù lòng đang ồn ào giận dữ, ghen tuông, tôi pha cho nàng một ly cocktail quen thuộc. Nàng ngồi đấy, chống hai tay dưới cằm, tóc rũ che nửa khuôn mặt, làn da xanh tái và đôi mắt vẫn nhòe lệ:

- Vừa ban nãy, trong quán Spring, khi em hoàn thành xong trang cuối cùng của bản thảo. Như thể anh ấy xuất hiện khi em đã hoàn tất câu chuyện về ký ức của mình vậy.

- Vừa ban nãy?

- Vâng! Giống hệt những gì em đã viết. Cũng là khuôn mặt bà u...

- Anh đã đọc. - Tôi cắt ngang khi đưa nàng ly cocktail.

Nàng đón lấy, nhấp một ngụm nhỏ, ngược mắt nhìn tôi:

- Anh có giận em không?

- Tại sao?

- Vì em đã hôn anh ấy!

- Chỉ là một cơn say nắng thôi mà! Nếu anh gặp cô gái nào đó giống như trong các tác phẩm anh viết, anh cũng sẽ như em thôi.

- Đừng dỗi em! Ít nhất là các nhân vật nữ của anh, em đã đọc hết, đều lấy nguyên mẫu từ em hoặc chị Lan Dung. Làm sao anh gặp được người phụ nữ nào khác kia chứ!

- Thì có thể đó sẽ là một típ nhân vật nữ mới.

- Dù sao thì em cũng xin lỗi anh! Và em chắc rằng mình không hề say nắng.

- Làm sao em biết chắc được đó không phải là một cơn say nắng kia chứ?

- Bởi em đâu dễ say nắng? Đây là lần đầu tiên em như thế này và em biết, em hiểu rõ về anh ấy.

- Phải! Như thể quen nhau từ kiếp trước phải không?

Tôi bắt đầu mất bình tĩnh. Lòng dạ nóng bùng. Hơi nóng bốc lên tận mắt. Thật tệ hại, thứ cảm xúc đầy tiêu cực này. Nàng như không để ý đến tâm trạng của tôi. Và nàng bắt đầu kể. Câu chuyện về cuộc gặp ấy. Yêu nhau từ cái nhìn đầu tiên. Lời hẹn từ kiếp trước.

Hiện tại

Tôi vẫn quyết định biên tập và lên kế hoạch xuất bản cuốn tiểu thuyết của nàng. Một tháng ròng rã với việc biên tập, xin giấy phép, in ấn, chỉnh sửa và lên kế hoạch truyền thông. Tôi cũng không biết vì sao mình vẫn quyết định như vậy. Vì sĩ diện của một thằng đàn ông hay vì câu chuyện nàng kể khiến tôi nghĩ vậy. Quả thực, câu chuyện kia khiến tôi từ ghen tuông, có cảm giác mất mát thành ra ghen tỵ và ao ước. Tôi ao ước nàng yêu mình như vậy. Trong suốt hai năm yêu nhau, dù nàng luôn làm những điều vô cùng bất ngờ, dễ thương và dành cho tôi cảm xúc ấm áp, ngọt ngào thì tôi vẫn luôn có cảm giác đó chưa hẳn là trọn vẹn trái tim nàng. Tôi cảm nhận được nàng cũng yêu tôi, song tình yêu đó dường như chỉ là một phần rất nhỏ trong trái tim nàng. Tôi biện minh rằng nàng là người nhiều đam mê trong việc viết lách, song điều đó càng khiến tôi thấy tủi thân vì nhân vật nam trong các câu chuyện của nàng đều được nàng dành tình cảm nhiều hơn là tôi. Và câu chuyện mới đây, tôi thực sự bị thuyết phục bởi nó quá đẹp. Tựa như nàng và anh ta sinh ra để dành cho nhau vậy. Đó là lý do mà tôi đã quyết định dẹp hết mọi ghen tuông để thực hiện cuốn tiểu thuyết này, cũng như buổi ra mắt sách cho nàng. Tôi muốn làm điều đó cho tình yêu của nàng bởi đến tận cùng trái tim mình, tôi biết, tôi đã yêu nàng xiết bao.

- Em tin rằng anh ấy sẽ xuất hiện!

Nàng nói bằng đôi mắt tin cậy, bằng cái giọng vô cùng chắc chắn. Tôi buột miệng:

- Nếu anh ta không đến?

Và kìm lại một câu vô cùng tệ nữa: “Em có ở lại với anh không?” Nàng nhìn tôi, ánh nhìn tha thiết, trả lời như đã đọc thấy câu hỏi

mà tôi chưa nói ra:

- Em sẽ ở lại với anh, vĩnh viễn không bao giờ nghĩ đến anh ta nữa!

Tôi thấy vui hay thấy đáng thương cho mình? Tôi cũng không biết nữa. Tôi với tay bật công tắc đèn. Cả không gian quán rực rỡ với những chiếc đèn lồng, lụa đỏ, những sợi kim tuyến vàng. Vương triều nhà Hồ đã sống lại, thái tử Đảm ơi, anh có đến hay không? Tôi có mong anh đến không?

Hộp báo

Nàng đang trả lời câu hỏi của các phóng viên và bạn đọc. Tôi đứng sau cánh gà nhìn nàng. Tôi không biết mình đang nghĩ gì nữa. Đầu óc tôi lúc này trống tuếch.

- Nàng thật đẹp!

Một giọng đàn ông khe khẽ. Một giọng rất quen. Tôi quay lại. Thái tử Đảm. Ngay khi nhìn anh ta, tôi đã nhận ra ngay. Anh ta quả giống hệt như Ý An đã mô tả trong tiểu thuyết của mình. Trái tim tôi như chùng xuống. Vậy là anh ta đã tới.

- Anh là thái tử Đảm?

- Không! À mà có lẽ vậy, nàng đã từng nói vậy với tôi!

- Đúng là anh rồi!

- Tôi...

- Để tôi vào báo với cô ấy! Cô ấy đã rất mong được gặp anh đấy!

Tôi nói mà cảm giác giọng mình đang vỡ vụn. Điện hạ thịt mỡ của nàng đã tới. Có nghĩa là tình yêu hơn hai năm qua của tôi với nàng cũng đã chính thức chấ́m dứt. Cảm giác này thật khó diễn tả. Nó vừa xót xa lại vừa như là phấ́n khích. Anh ta đưa tay ngăn tôi lại.

- ĐỪNG! Bởi tôi không biế́t mình có nên gặp lại nàng hay không.

- Tại sao?

- Bởi tôi vẫn chưa tin vào tất cả những chuyện này.

- Chuyện nào?

- Một mối tình từ kiế́p trước.

- Nó không quá khó tin! Nế́u anh chưa thể tin thì anh có thể tin tôi. Bởi tôi là người hiểu rõ cô á́y nhấ́t. Cô á́y yêu anh thực sự!

- Chỉ một lấn gặp và chỉ là giồ́ng như anh chàng trong trí tưởng tượng của nàng ư?

- Không! Là giồ́ng như trong chờ đợi của cô á́y! Một sự chờ đợi từ rấ́t nhiề́u năm.

- Rồ́i sao? Điề̀u đó chỉ khiế́n tôi cảm thấ́y áp lực hơn. Giả sử tôi không thể khiế́n nàng hạnh phúc?

- Điề̀u đó... điề̀u đó...

- Nế́u anh yêu một ai đó, anh có nghĩ rằ́ng anh phải đảm bảo người đó sẽ hạnh phúc khi ở bên mình không?

Tôi không biế́t trả lời anh ta thề́ nào nữa. Ngoài kia, nàng đang trả lời phóng viên. Không có dấ́u hiệu nào cho thấ́y nàng đang chờ đợi. Là nàng đã cố giấ́u đi sự chờ đợi hay vì nàng tin chắ́c điện hạ thịt mỡ của nàng sẽ tới? Tôi không biế́t nữa. Giờ này, tôi chỉ biế́t

rằ ng mình đã hoàn thành công việc của mình. Tôi đã hế t việc ở đây. Và tôi buông tiế ng thở dài:

- Chào anh! Tôi là Khang, người biên tập cuố n tiểu thuyế t của Ý An. Tôi đã từng là bạn trai của cô â y. Và bây giờ, tôi đã là cự u bạn trai của cô â y. Tôi chúc anh và cô â y hạnh phúc. Hãy nhớ...

Tôi sắ p sẵn những câu nói đó để nói với anh ta. Song tôi đã im lặng. Tôi chọn cách ra đi im lặng. Có lẽ điề u tôi câ n làm bây giờ là tự viế t cho chính bản thân mình một câu chuyện khác. Một câu chuyện mới hoàn toàn.

Thang máy tình yêu

Tòa nhà có bảy tầng, em làm việc ở tầng năm. Mỗi ngày hai bạn lên và xuống bằng thang máy đều gặp anh. Em chưa bao giờ hỏi anh làm cho công ty nào. Chỉ biết rằng anh làm trên tầng bảy nhờ vào việc anh bấm nút số 7 trong bảng điều khiển thang máy. Cứ tám giờ sáng mỗi ngày, chúng mình lại gặp nhau và điểm tâm sáng bằng một nụ cười thật nhẹ cùng cái gật đầu. Anh luôn bấm nút trên bảng điều khiển, 5 cho em và 7 cho anh. Và im lặng cho đến khi có tiếng “ting...” báo hiệu, em bước ra và anh lên tiếp. Năm giờ chiều, em lại gặp anh. Và xuống tầng một rồi mỗi đưa một đường. Nhiều hôm rồi, từ ngày em bắt đầu vào thực tập ở công ty Sao Việt trên tầng năm tòa nhà này. Chỉ vậy thôi mà sao khiến em khác đi nhiều quá.

“Em tên là My, Hà My, hai mươi tuổi, chuẩn bị tốt nghiệp, hiện đang thực tập ở công ty Sao Việt ạ!” Tự giới thiệu mình một cách ngắn gọn như vậy là cách mà em đã nói hàng chục, thậm chí hàng trăm lần trước gương ấy, vậy mà em không nói thành lời được khi đứng trước anh là sao? Sao anh không nói trước? Ờ, mà khi anh nói trước, anh sẽ nói gì nhỉ? Và em sẽ trả lời sao nhỉ? Em cũng chẳng biết, chẳng tưởng tượng nổi tình huống đó sẽ như thế nào nữa. Em thích tên anh là Hoàng hoặc Long. Em cũng thích tên Quân nữa, à không, con trai tên Quân thường độn lắm! Hay tên Linh nhỉ? Em có thằng bạn thân tên Linh cũng hay ho lắm! Hay tên Hưng?

Em nhớ hôm đầu tiên em đến đây xin được thực tập ở công ty Sao Việt trên tầng năm, em đã gặp anh. Hôm đó, anh mặc chiếc áo sơ mi bò. Em bị ấn tượng ngay lúc đó, em không biết tại sao nữa. Em thích cái cách anh mỉm cười và khẽ gật đầu. Nó khiến em tự

tin hơn rất nhiều. À quên, em chưa kể rằng em không ổn lắm khi đi thang máy. Buồng thang máy chật hẹp với bốn phía là gương khiến em hay mất tự tin và luôn phải gồng mình bởi cảm giác không lối thoát nếu bị tấn công. Buồn cười nhỉ? Nhưng bây giờ thì hết rồi, bởi có anh. Em cũng hay tưởng tượng rằng nếu không có anh thì sao? Nếu muốn, em cũng có thể đến muộn hơn một chút hoặc về sớm hơn một chút là sẽ tận hưởng được cảm giác không có anh ngay, nhưng thú thật là em không đủ can đảm để thử cũng như cái can đảm để tự giới thiệu với anh: “Em tên là My, Hà My, hai mươi tuổi, chuẩn bị tốt nghiệp, hiện đang thực tập ở công ty Sao Việt.”

Nam đón em mỗi chiều sau khi tan sở. Em leo lên sau xe Nam và không bao giờ dám ngoái lại nhìn anh. Có lần em thử quay đầu lại để rồi sau đó suốt cả đoạn đường về, Nam phải hỏi em: “Em sao vậy hả My?” Em sợ lắm! Em và Nam yêu nhau đã được hai năm rồi. Nam rất tốt với em. Ở bên Nam, em luôn có được cảm giác bình yên. Suốt hai năm học cao đẳng của em, Nam ở bên như một buổi chiều Chủ nhật vậy. Vắng lặng, bình yên như một khuôn viên trong bệnh viện, như cánh đồng quê. Với Nam, em không bị bất cứ đòi hỏi nào, chỉ cần em vòng tay ôm eo Nam, tất cả mọi điều đều lùi ra xa hết, chỉ còn em và Nam. Chỉ có vậy! Đôi lúc, em cũng sợ mình sẽ thỏa hiệp với mọi điều vì cảm giác bình yên có được từ Nam. Em sợ mình sẽ theo cách yêu của mẹ. Tức là yêu như đang thờ vậy. Quan trọng nhưng lại mờ nhạt. Mẹ yêu bố như thế! Và đến lượt em yêu Nam cũng vậy. Nam lặng lẽ ở bên em, không nổi giận, cũng không cuống quýt. Lặng lẽ đúng nghĩa. Còn anh? Khi anh yêu thì sao? Em nhìn lên môi anh, em tin lắm nhé, em tin là nếu anh yêu, sẽ nồng nàn lắm, khi yêu, anh sẽ núi lửa lắm! Có đúng vậy không? Trời ạ! Em lại nóng ran cả mặt lên đây này!

Em kể với Đức về anh nhé! Đức là đứa bạn thân của em đấy! Thực sự em rất muốn kể với ai đó về mối quan hệ của anh và em - rất kỳ lạ phải không anh? Cũng chẳng biết Đức sẽ phản ứng thế nào khi biết chuyện em yêu anh - người chưa từng nói chuyện với em. Phải nói là yêu thật rồi chứ không còn là thích nữa. Em đã cố gắng gạt ra khỏi đầu cái ý nghĩ rằng em đã yêu anh. Thật không bình thường chút nào! Không bình thường chút nào cả! Những điều em biết về anh vốn vẹn chỉ là số 7; 1m69, cặp môi, nụ cười, cái gạt đầu rất nhẹ... quá ít và tất cả chỉ là hình ảnh, không hơn. Nhiều nhất chỉ là mùi của anh. Phải, anh có một mùi rất đặc trưng. Em quen, quá quen với mùi đó. Lúc nào cũng muốn được hít căng lồng ngực. Nhiều khi, em muốn chạm nhẹ, dù chỉ một ngón tay vào người anh. Nhiều khi, thật đấy! Em muốn lắm! Ước muốn gào lên thắt cả ruột. Nhưng anh đứng gần mà như xa quá!

Đức bảo: “Tớ biết My có sự thay đổi rất lớn từ khi My đi thực tập ở Sao Việt. Ban đầu tớ tưởng Nam thay đổi, bởi nếu Nam đứng bình lặng như thế, chắc chắn My sẽ khác. Và tớ đã đứng về đầu.” Em bảo rồi mà, Đức rất hiểu em mà! Em kể về anh với Đức, anh biết Đức bảo gì không? Đức bảo: “My say năng thôi My ơi, đó không phải là tình yêu đầu.” Say năng ư? Say năng! Say - năng!!!

Còn một tuần nữa là em kết thúc đợt thực tập ở công ty Sao Việt! Vậy là ba tuần em đã quen anh, yêu anh - à không, là say năng như Đức định nghĩa. Nhưng em nghĩ không phải là em say năng đâu. Chắc chắn là một từ gì đó hơn cả say năng cơ vì em đã quyết định phải có anh rồi. Đức bảo: “Còn Nam thì sao?” Em đáp: “Đức muốn My cứ mãi mặc một cái áo đã chật với một cơ thể đang lớn ư? Dù cái áo đó đẹp, ấm nhưng nó chật chội với My quá rồi.” Đức nói: “Chắc gì cái áo mới đã tốt hơn?” Em im lặng! Liệu

anh có yêu em? Liệu anh có khiếm em hạnh phúc? Em hoang mang quá! Em bảo: “Mẹ cũng không biết nữa.”

Em thực sự không biết nữa. Hôm ấy, thang máy bị hỏng. Em và anh mắc kẹt trong đó. Anh đã nắm tay em và hỏi: “Em có sợ không?” Trong bóng tối, em vẫn nhận ra anh, nhận ra mùi hương trên người anh. Em nhún cả người. Hình như em đã ôm và hôn anh. Em không biết nữa, chỉ biết khi đèn sáng, thang máy hoạt động trở lại, em và anh lúng túng rời nhau. Khi thang máy dừng lại ở tầng một, em vội vã chạy. Em leo lên sau xe của Nam và hôm đó là lần cuối cùng chúng mình gặp nhau. Hôm sau, hôm sau nữa em đi cầu thang bộ. Nam buồn lắm khi em nói là em muốn dừng lại chuyện tình cảm của em và Nam. Còn anh? Anh có đi tìm em không? Em hoàn thành xong đợt thực tập ở công ty Sao Việt rồi. Bây giờ em sẽ không trở lại tòa nhà bảy tầng đó nữa đâu. Mỗi lúc đi qua đó, em lại thấy thất vọng. Trên tầng bảy kia, không biết có còn anh không? Mà thôi, tất cả chỉ như một cơn say nắng thôi, anh nhỉ? Em và anh gặp nhau ở đâu đó rồi mỗi đứa sẽ một đường, nếu mai này gặp lại, biết đâu đây! Mai này tính sau đi, em chỉ biết em đã từng có một mối tình thật lạ như thế! Vậy thôi, phải không anh? Giả sử anh có đọc được những dòng viết này, anh cũng sẽ đồng ý với em chứ? Chỉ là say nắng, phải rồi, một cơn say nắng, anh nhỉ?!

Tình cũ

Ngày ấy mình chia tay vì lý do gì nhỉ? Chẳng nhớ nữa, chỉ biết là anh và em tự nhiên không gặp nhau nữa. Không điện thoại, không đến những nơi hai đứa vẫn hay đến cùng nhau. Không nhắc đến tên nhau cũng như không nói với bất cứ ai về mối tình ấy. Mặc dù, nhiều lúc kỷ niệm dội về lại hành hạ cô. Như thể vướng vào mạng nhện vậy, lung bùng, dính dấp. Câu hỏi lớn vồn vỏi hàng trăm câu trả lời mà chẳng có cái nào nào hợp lý: Tại sao chúng mình chia tay?

- Anh dạo này thế nào?

Cô hỏi mà mắt vẫn không rời chiếc bút kẹp nơi túi áo anh. Chiếc bút rất quen. Hình như đó chính là chiếc bút cô mua tặng anh nhân ngày sinh nhật lần thứ mười tám của cô.

- Cũng tốt! Vừa chính thức được ký hợp đồng dài hạn với tòa soạn.

- Ừ, tốt thật! Làm nhà báo, đúng mơ ước của anh nhé!

Cô đưa mắt nhìn ra cửa. Hình ảnh tòa soạn mà anh nhắc tới lại hiện về trong cô. Ngày xưa, cô vẫn thường lên đó với anh. Cô thấy mình ngồi nép bên cái bàn đầy thư, bài bạn đọc, còn anh đang ngồi lắng nghe anh thư ký tòa soạn nhận xét bài viết mới của mình. Dạo ấy anh viết rất nhiều nhưng chẳng mấy khi được đăng. Cô là độc giả duy nhất của anh.

- Anh vẫn giữ cái bút đó à?

- Cái bút, à... Ừ... không, nó là cái bút khác, nó giống nhau thôi.

- À, ừ, em tưởng...

- Vì hiệu bút này dùng tốt.

Anh rút chiếc bút ra, đặt nó lên bàn:

- Em vẫn nhớ à?

- Không, à, vâng! Cũng chẳng biết nữa. Thầy quen thuộc quá thôi.

Sau đợt ấy, cô yêu một cậu khác.

Và biết anh cũng đã yêu cô gái khác.

Như thể cả hai đã phản bội nhau ngay từ khi còn đang yêu nhau vậy. Nếu không phải thế thì sao anh có thể yêu ngay lập tức người khác? Và cô cũng vậy.

- Cô gái đó... Bạn gái sau của anh ấy...

- Chi Anh! Quen hò i anh đi học tiếng Anh ở trung tâm. Cô ấy biết rõ em, thậm chí còn có cả ảnh chúng mình.

- Vậy à? Sao em không nhớ nhỉ?

- Anh đã kể cho em nghe rồi, hò i ấy, nhưng em đã không để ý.

- Ra thế !

- Còn cậu bạn của em?

- Vâng! Thích em từ hò i chúng mình còn yêu nhau. Tên anh ấy là Bảo.

- Nghe quen quá nhỉ?

- Anh chưa gặp lâ`n nào đâu.

Bảo thích cô trước và đã tâ`n công cô liên tục ngay cả khi cô đang là bạn gái của anh. Cô đã không kể cho anh nghe vì tính anh hay ghen. Nhiê`u lúc, cô cũng muố`n tâm sự với anh nhiê`u điê`u lă`m, nhưng lâ`n nào cũng vậy, cứ có một cái tên con trai trong câu chuyện của hai đứa là y như rằ`ng anh sẽ vặ`n vẹo đủ thứ. Cô đã nhiê`u lâ`n kể chuyện về` những cậu con trai khác nhưng đổi tên thành con gái hoặc biê`n câu chuyện đó thành câu chuyện của “cái Thủy bạn em” hay “con bạn học cùng lớp”.

- Em béo lên mắ`y cân đắ`y!

- Đâu có! Anh thắ`y em vẫn vậy. Mà béo lên thì là tồ`t chứ sao!

Cô mỉm cười. Anh cũng béo lên một chút thì phải. Cô muố`n thử vòng tay ôm anh một cái để xem anh béo lên thế` nào. Cái ý nghĩ á`y ám ảnh cô suố`t. Chia tay nhau cũng được ba năm rồ`i chứ ít gì. Ba năm qua, dù Bảo rắ`t tồ`t với cô và cô cũng rắ`t yêu Bảo song câu hỏi tại sao vẫn như căn bệnh tiê`m ẩn, cứ trái gió trở giò`i là cô lại đau đởn. Bảo hay hờn mát: “Em đã dùng hế`t tình yêu trong tim với Quang rồ`i nên anh thiệt quá!” Mớ`i tình đầ`u của anh với cô kéo dài được ba năm, cũng bắ`ng đúng thời gian chia tay nhau. Ba năm á`y, đã có những thời gian tưởng như cả hai có thể đi đế`n cuố`i cùng với nhau. Vậy mà...

- Nhưng em vẫn tò mò...

- Anh hiểu! Có những lúc ngang qua nơi cũ, anh vẫn đau thắ`t lòng.

- Điê`u đó, dù em thật sự không mong đợi song em vẫn thắ`y nhẹ lòng hơn.

Tại sao thế nhỉ? Tại sao biết anh đau thắt lòng như cô mà cô lại thấy nhẹ lòng hơn? Có phải cô quá ích kỷ? Mà tại sao nhỉ? Tại sao vẫn yêu nhau mà lại chia tay?

- Lòng tự trọng của cả hai quá lớn!

- Có lẽ! Có bao giờ anh...

- Có! Thỉnh thoảng anh vẫn về quán cũ. Cảm giác thất thối đợi chờ dù biết chẳng khi nào em tới.

- Anh biết mà! Em sợ!

Cô sợ thật! Vài lần, vô tình Bảo đeo cô tới quán cũ đó, cô ngỡ là cứ hờ hững như ngỡ trên lửa vậy. Đến mức cô nằng nặc đòi về và nằm bẹp trong nhà cả buổi.

- Có lần anh chạy xe lên nhà em, đứng dưới đường nhìn lên phòng em.

- Có thấy em không?

- Không! Nhưng anh biết em ở nhà.

- Sao anh không gọi điện cho em?

Nếu anh gọi điện cho cô thì sao nhỉ? Có lẽ cô cũng chẳng nghe máy đâu. Nhưng cô vẫn chờ đợi. Số máy của anh, cô đã xóa đi khỏi phonebook rồi nhưng không xóa trong đầu mình được. Cô đã mấy lần muốn đổi số điện thoại để quên anh và cũng là để anh không thể gọi cho cô nhưng cô không đủ can đảm. Anh vẫn ám ảnh cô kể cả khi cô thấy yêu Bảo nhất. Trong tình yêu với Bảo, có một phần là vì anh, cô muốn đền đáp phần nào những bí mật mà cô đang giấu Bảo, về anh.

- Thực ra có! Lần anh đi công tác miền Nam, anh đã gọi cho em nhưng không nói gì cả.

- Ra thế! Em cũng đoán vậy!

Không chỉ đoán vậy, lần đó cô còn mong là vậy. Nhưng rồi cô tự cười mình đã quá hão huyền. Bây giờ biết, tự nhiên cô cảm thấy nhẹ lòng hơn rất nhiều. Hình như cô mong rằng anh còn yêu cô như cô còn yêu anh vậy. Có như thế cô mới cảm thấy được an ủi. Nhưng để làm gì nhỉ? Khi mà cô đã có Bảo và anh đã có Chi Anh? Cô cảm thấy lúng túng với ý nghĩ đó.

- Sao không gặp nhau mà nói lời chia tay mà phải chơi trò biên mất hả anh?

- Anh sợ mình sẽ không nói được.

- Nếu đã hết yêu thì sao lại không nói được?

Thương hại? Tự nhiên cô thấy lòng mình quặn lại. Cô không chịu nổi cái ý nghĩ rằng anh đã hết yêu cô nhưng lại không dám nói ra vì thương hại. Cái cảm giác áy khiến mặt cô nóng bừng. Anh bói rồi i.

- Không phải vậy! Khi đó anh vẫn còn yêu em.

- Vẫn còn yêu? Vẫn còn yêu sao lại chia tay?

- Anh... anh không biết nữa...

Ơ hay, chính cô cũng vậy kia mà! Chính cô cũng đã chấp nhận sự biên mất của anh, cô cũng tự biên mất đấy thôi. Nhưng sao lúc này đây, cô lại cảm thấy giận anh đến thế!

- Tại sao thế? Em đã làm gì sai?

- Không! Là anh sai.

Ai sai? Không có ai sai cả. Nhưng tại sao?

Càng hỏi tại sao, cả anh và cô càng chẳng thể hiểu nổi mình khi đó. Nếu như... Thì sẽ thế nào nhỉ?

- Có thể do lúc đó chúng ta đã quá quen thuộc nhau. Và điều đó đã khiến chúng ta cảm thấy mệt mỏi.

- Kiểu yêu thương quá hóa nhạt nhòa hả? Đó chỉ là lý thuyết! Em muốn biết sự thực cơ! Liệu có phải vì Chi Anh tấn công anh?

- Không! Cho đến khi anh ngỏ lời với Chi Anh, cô ấy mới biết anh yêu cô ấy!

- Tức là anh đã yêu cô ấy từ trước? Từ khi nào? Có phải là khi chúng ta còn yêu nhau? Có phải vậy mà anh quyết định ra đi?

Cô hỏi dồn dập và khi câu hỏi rời miệng rồi cô mới cảm thấy sợ phải nghe câu trả lời. Anh lúng túng như một người mắc lỗi thực sự. Còn cô, cô cũng tưởng tượng ra khuôn mặt mình lúc này. Nó thật thảm hại. Như thể cô đang bị lụy vô cùng. Như thể cô đang cầu xin anh vậy. Nhưng rõ ràng, khi bị Bảo tấn công, cô đã không phản đối, thậm chí cô còn cho Bảo cơ hội để chinh phục được cô nhanh hơn. Rõ ràng khi ấy, cô với anh vẫn đang yêu nhau kia mà!

- Lẽ ra chúng ta không nên gặp nhau thế này.

- Anh đã rất hồ i hộp trước cuộc hẹn.

- Em thật có lỗi với Bảo và Chi Anh.

- Không! Là anh!

Sau những nụ hôn triền miên còn mặn mòi cả vị nước mắt, cô thẫn thức. Hai người vẫn tay trong tay mà lòng nặng nề kinh khủng. Cô cũng không biết tại sao và như thế nào nữa. Chỉ biết rằng hai đứa như bị thôi miên, vô vấp lầy nhau, hôn nhau và cùng khóc. Để rồi sau đó, cả anh và cô đều ngẩn ngơ. Cô muốn hỏi anh về tình yêu của anh với Chi Anh lắm nhưng cô sợ phải nghe những điều tương tự như cô với Bảo. Anh cũng lúng túng. Cả hai cùng nói những câu vô nghĩa để khóa lấp tâm trạng lúc này. Hỏi mà chẳng để nghe trả lời. Từ lúc nào không biết, cô và anh đã ngò i sát nhau.

- Nếu u lầy n đó chúng ta chịu đ i thoải, chắc cứu vẫn được, phải không anh?

- Có lẽ vậy! Vì anh vẫn yêu em rất nhiều. Còn em? Khi đó em còn yêu anh không?

- Còn chứ! Khờ ạ, em vẫn yêu anh đến tận lúc này.

- Thế với Bảo thì sao?

Thế với Bảo thì sao? Không thể nói là không yêu Bảo song tại sao với anh, những cảm giác vẫn còn nguyên như vậy? Đây là tình yêu đích thực? Hay vì Bảo quá tốt với cô? Hay vì anh là m i tình d d u? Cô lại lúng túng. Đây là tình yêu đích thực của mình?

- Anh yêu em nhiều hơn hay yêu Chi Anh nhiều hơn?

Cô hỏi mà lại một lần nữa sợ nghe câu trả lời. Câu hỏi dễ phải nhận về sự tổn thương vô cùng. Nếu anh hỏi cô câu ấy, cô sẽ trả lời thế nào? Cô yêu ai nhiều hơn? Không thể nói là yêu anh nhiều hơn, nhưng khi so Bảo với anh cũng khiến cô b i r i. Cô như đứng trước ngã ba vậy.

- Thôi, em phải về rồi!

- Em đừng đi...

- Chúng ta đang làm cái gì vậy anh?

- Anh cũng không biết nữa. Nhưng thực sự anh sợ em đi rồi, anh sẽ không còn gặp lại em nữa.

- Nhưng gặp nhau thế này thì thật không tốt cho hai người còn lại.

- Anh không cần biết, anh muốn em trở về bên anh.

- Em cũng vậy. Nhưng...

Quả thật, cô cũng muốn anh sẽ chia tay với Chi Anh để về với cô. Nhưng Bảo có lỗi gì? Không thể nói là cô yêu anh đến mức có thể ngay lập tức chia tay Bảo. Nhưng để anh đi, cô sẽ thế nào trong những ngày tới đây? Cô nhận ra cô đang yêu anh rất nhiều, cô nhận ra rằng cô muốn quay trở lại với anh. Nhưng rồi mọi thứ sẽ đi đến đâu?

- Anh không biết! Liệu chúng mình quay về với nhau có phải là điều tốt không? Nhưng anh biết, những ngày kế tiếp sẽ là những ngày không thể thanh thản được của anh.

- Giá mình đừng gặp nhau thế này...

Nếu không gặp lại nhau, cô cũng không biết đến bao giờ mới hết đau mỗi khi nghĩ về mối tình đầu tan vỡ không lý do. Nhưng gặp lại rồi thì cơ sự lại thế này. Rồi mai sẽ thế nào? Không chia tay với Bảo, cô sẽ tiếp tục lừa dối Bảo để được gặp anh. Nhưng nếu chia tay với Bảo, cô cũng lại không có can đảm để đi tiếp với

anh. Không lẽ cứ lén lút thỏa mãn sự tham lam của cá nhân mình? Không! Nhất định là không. Cô sẽ không làm Bảo đau lòng.

- Thôi, em về` đây!

- Anh... anh...

- Chúng ta đang sai lầ`m.

Tình cũ không rủ cũng tới. Người xưa nói quả chẳng sai. Gặp lại nhau quả là điề`u mạo hiểm. Nhưng nế`u không gặp, cô vẫn sẽ loay hoay với câu hỏi tại sao suố`t cuộc đời này mấ`t. Suố`t cuộc gặp, vẫn chưa có câu trả lời nào thỏa mãn câu hỏi “tại sao” của cô, song như thế` là đủ. Cô nghĩ vậy! Đứng lên, khẽ chạm vào bàn tay của anh, cô lướt ra cửa. Ngoài đường, phố` đã lên đèn. Những dòng người xuôi ngược, những tâm trạng thể hiện trên mỗi khuôn mặt vụt qua trước mắ`t cô. Điện thoại đổ chuông, là Bảo. Cô từ chố`i cuộc gọi. Lúc này đây, cô không muố`n nói chuyện với Bảo hay bấ`t cứ ai. Cô muố`n về` nhà. Cô mệt rã rời rồ`i. Ngày mai, cô sẽ gặp lại Bảo. Và không biế`t đế`n lúc nào cô sẽ gặp lại anh. Hai người ấy hiển hiện ngay trước mặt cô. Khiế`n cô mệt mỏi. Khiế`n cô mấ`t sức. Còn anh? Giữa cô với Chi Anh, anh sẽ chọn ai? Cô không muố`n mấ`t anh nhưng cô lại không đủ can đảm để theo anh. Bỏ tấ`t cả để theo anh.

Máy điện thoại lại rung lên. Tin nhắ`n. Chắ`c là Bảo. Không! Là của anh. “Ba năm qua là giấ`c mơ hay buổi gặp này là giấ`c mơ?” Cô bật khóc...

2006

Tiệc công yêu

- Em!

- Oì, anh?

- Em tính sao, chuyện chúng mình... Anh không muố n chúng ta cứ tiế p tục thế này nữa. Anh muố n một sự nghiêm túc và bền vững thay vì như hiện nay.

- Như hiện nay không tô t sao?

- Không tô t! Hoàn toàn không tô t! Anh không muố n, thật sự là không muố n như thế này!

- Em sẽ suy nghĩ!

Em sẽ suy nghĩ. Một câu đã thành quen thuộc với Khanh mỗi khi Quang hỏi về vấ n đề của hai người. Sẽ suy nghĩ. Vậy thật sự Khanh đã suy nghĩ chưa? Rồ i! Khanh đã nghĩ rồ i. Nghĩ rấ t nhiê u lầ n rồ i. Nhưng mỗi khi Khanh quyế t định thì y như rằ ng, Khanh lại bắ t gặp đôi mắ t á y. Một đôi mắ t thăm thẳ m, dịu dàng. Dịu dàng đế n không chịu nổi. Sự dịu dàng của sáu năm gắ n bó. Sự dịu dàng tan lẫn với thời gian thành sự thân thuộc. Nó như chính đôi mắ t của Khanh trong gương vậy.

- Em! Quay lại đây, nhìn anh đi! Anh muố n em nhìn anh và nói cho anh biế t quyế t định của em!

- Anh cài giùm em cái!

Khanh vòng hai tay ra đắ ng sau lưng mà không sao cài được cái móc áo trong. Quang thở dài. Anh giúp cô cài áo. Đứ ng dậy. Tiế ng

nước xô i xả vọng ra từ phòng tắm. Khanh vội vã rời khỏi căn phòng của Quang. Rời khỏi căn phòng lúc nào cũng đượm màu nắng kể cả khi ngoài trời đã chạng vạng. Căn phòng cho Khanh sự ấm áp, lãng mạn và say mê. Tiếng nhạc đầu đó vang lên thăm thẳm đến nao lòng, bản nhạc *How Can I Tell Her* của Lobo.

*How can I say it's you and I think of every single night and day
But when is it easy telling someone we're through
Ah girl, help me tell her about you.*

Khanh và Hiếu yêu nhau từ bao giờ? Từ ngày Khanh bắt đầu thấy thích một tên con trai? Hay từ khi Hiếu tặng Khanh một chiếc thuyền buồm bằng thủy tinh có nhạc? Khanh không nhớ nữa. Chỉ biết rằng, chính thức yêu nhau đến nay đã sáu năm. Khi Khanh mới vừa học lớp mười. Lên đại học, Hiếu học Thương mại, Khanh học Đại học Ngoại ngữ. Cùng một tuyến đường. Vì thế hai đứa gắn bó với nhau như hình với bóng. Sáu năm. Một thời gian không dài với đời người nhưng lại là rất dài với một tình yêu. Nhất là trong sáu năm ấy, không ngày nào cả hai không gặp nhau. Quen thuộc đến từng hơi thở. Hiếu hiên lành, đôi lúc còn nhút nhát. Khanh thì ngược lại. Ba năm trung học làm lớp trưởng. Ba năm đại học lúc nào cũng tham gia các hoạt động của trường một cách nhiệt tình. Thế mà cả hai vẫn hợp nhau mới kỳ lạ. Hiếu cần mẫn đón Khanh đi học mỗi ngày. Đưa Khanh đến các cuộc vui rồi ngồi thu lu một góc. Đôi lúc cũng tham gia các trò chơi của Khanh nhưng chỉ một chút rồi lại chui vào cái vỏ ốc của mình. Nhưng rất rõ ràng, Khanh cảm nhận được, đó là Hiếu rất yêu Khanh. Chỉ có điều, Hiếu không thể hiện được tình yêu đó. Khi vui nhất cũng như khi buồn nhất, Hiếu vẫn chỉ là Hiếu. Nhẹ nhàng. Hiên hiên. Chậm chạp. Bạn bè ai cũng yêu mến Hiếu, không, thương Hiếu thì đúng hơn. Ai cũng lo đến một ngày Khanh sẽ chán Hiếu mà bỏ đi. Nhưng thật sự, đã có bao giờ Khanh muốn

bỏ đi? Chưa bao giờ! Vì mỗi lần có ý định bỏ đi, Khanh lại bắt gặp đôi mắt của Hiếu trong sâu thẳm tiềm thức. Đôi mắt ấy giống hệt đôi mắt của Khanh trong gương. Đó là sự thân thuộc đến không giới hạn. Khi Hiếu nhìn Khanh, ánh mắt ấy luôn khiến Khanh có cảm giác như cô đang soi gương vậy. Sáu năm yêu nhau đủ để gia đình hai bên thân thuộc. Lễ tết, bố mẹ Hiếu vẫn qua nhà Khanh thăm hỏi bố mẹ cô. Hay mỗi lần đi công tác, khi về, lúc nào bố Khanh cũng chuẩn bị quà cho bố mẹ Hiếu và anh em Hiếu. Sáu năm. Khanh quen thuộc đến độ chẳng còn bất cứ ngại ngùng nào trước Hiếu. Chính sự quen thuộc ấy đã khiến Khanh nhiều lần chán nản và say nắng. Cơn say nắng đầu tiên là năm Khanh lên đại học. Với một cậu bạn cùng lớp. Long - cậu bạn đó - bây giờ đã trở lại làm bạn của Khanh. Long vẫn bảo: “Cậu là một người phụ nữ tham lam. Cậu vừa muốn sự an toàn lại vừa muốn sự lãng mạn, nồng nhiệt.” Có lẽ! Sau Long, Khanh còn say nắng hai người khác nữa. Trong đó có một anh đã có gia đình. Nhưng những cơn say nắng ấy rồi cũng tắt nắng khi Khanh không còn tìm thấy niềm hân hoan với họ. Cô chóng yêu nhưng cũng chóng chán. Chỉ cần một hành động thôi cũng khiến cô yêu nhưng cũng chỉ một hành động thôi cũng đủ làm cô chán. Nhưng cũng một phần là do Khanh còn Hiếu. Như hồi say nắng với một anh đã có gia đình. Anh ấy dùng dùng đòi ly dị vợ để đến với Khanh trọn vẹn khiến Khanh tá hỏa chạy có cờ. Vì cô không muốn kết thúc với Hiếu. Khanh không muốn chia tay với tình yêu này. Chính xác, Khanh không muốn bỏ đi ký ức sáu năm của hai người. Cô sợ phải bắt đầu yêu lại một ai đó, lại hai gia đình gặp gỡ, lại bắt đầu những hẹn hò nghiêm túc... Nhưng nếu cứ tiếp tục với mình Hiếu, cô sẽ chết vì nhàm chán mãi. Mà là chết thật rồi chứ không phải là chưa. Chết trong các buổi tối thế này, bên Hiếu.

- Em đang bị béo lên đấy! Hôm nay mặc cái áo mà cài mãi chẳng được.

- Thế à?

- Mà cái áo này anh còn nhớ hôm đi lên Minoshe Hàng Bông không?

- Ờ... anh không nhớ lắm. Sao hả em?

- Không! Chỉ là cái áo vừa mua đã chật rồi thôi.

- Thì mai lên Vincom nhân tiện mua luôn cái khác.

- Ý em là em đang béo lên í.

- Đâu? Anh thấy vẫn thế!

- Thế đâu mà thế! Anh chẳng để ý đến em gì cả.

- Anh xin lỗi!

- Thôi đi, mình đi về đi!

- Mới ngờ sao đã về?

- Em chán rồi!

- Ừ, về!

Khanh chán nản, đứng dậy đi ra bãi gửi xe trước trong khi Hiếu ở lại để thanh toán. Vừa lúc có tin nhắn. Khanh mở máy. Tin của Quang: “Mình chia tay đi! Anh không muốn tiếp tục thứ tình yêu nửa vời này nữa. Anh không muốn mình chỉ là vật mua vui cho em. Anh muốn có một tình yêu nghiêm túc. Nếu em không kết thúc với Hiếu thì tốt nhất chúng ta đừng bao giờ gặp lại nhau nữa.” Khanh cảm giác sụp đổ. Cô choáng váng. Khanh không ngờ Quang lại quyết định sớm như vậy. Vừa lúc Hiếu đi ra. Thấy vẻ mặt tái mét đi của Khanh, Hiếu vô nể:

- Em sao vậy?

- Không! Em không sao...

Khanh vừa nói vừa theo thói quen, bấm delete tin nhắn. Cất máy vào túi, Khanh leo lên xe. Cô không giấu được tiếng trái tim đập loạn xạ trong lồng ngực. Cô không giấu được giọt nước mắt đang ứa ra. Cô không giấu được cảm giác tan nát trong lòng mình. Vì cô đã yêu Quang thật sự!

Cô đã yêu Quang từ lúc nào? Một cơn say nắng biến thành tình yêu khi cái nắng đó đủ lớn. Quang là cơn say nắng của Khanh khi cô gặp anh lần đầu tiên tại công ty tiếp thị Ánh Kim - nơi Khanh thực tập năm cuối. Quang phụ trách mảng truyền thông - báo chí. Khanh được phân vào phòng của anh. Ngay lần đầu tiên gặp Quang, cô đã chới choáng. Quang hấp dẫn người đời bởi sự quyết liệt và năng động. Khanh nhớ hôm đó, cô ngỡ cả tiếng đồng hồ nghe Quang nói về những dự án, kế hoạch mà anh đeo đuổi. Cảm giác như lửa của Quang lan sang Khanh, đốt cháy cô. Và gần như chỉ ba ngày sau, Khanh đã mê mẩn Quang. Khanh luôn làm công việc một cách tốt nhất, nỗ lực nhất để được đón nhận lời khen từ anh. Khanh không bỏ qua bất cứ cơ hội nào để được tiếp xúc với Quang. Những đêm trăn trở tại nhà Quang khi hai anh em loay hoay tìm maquette cho trang PR trong chiến dịch quảng cáo một sản phẩm dành cho giới trẻ. Cả hai chau chuốt từng câu chữ trong bài viết, từng chi tiết trên maquette bài. Đến bốn giờ sáng thì Khanh đã nằm trong vòng tay của Quang. Tình yêu đến tự nhiên như nó phải đến. Khanh cũng không giấu Quang về Hiếu. Ban đầu, cả hai chỉ xác định đó chỉ như một cơn say nắng, không hơn. Cả hai đi ăn trưa cùng nhau, đi công tác cùng nhau, làm việc cùng phòng. Nhưng buổi tối, Khanh lại về với Hiếu. Cơn say nắng kéo dài gần hai tháng thì Quang bắt đầu đặt vấn đề. Quang muốn yêu thực sự chứ không muốn cứ tiếp tục chỉ là một

cơn say nǎng thế này. Nhưng Khanh thì cứ chầ n chừ. Trong thâm tâm cô, Quang đã chiếm một vị trí rấ t quan trọng. Những khi không gặp nhau, những ngày thứ Bảy, Chủ nhật, Khanh nhớ Quang đến thấ t lòng. Nhưng nếu bắ t cô chọn lựa, cô sẽ không thể. Vì ánh mắ t của Hiế u thân thuộc như chính ánh mắ t của cô trong gương. Vì sáu năm yêu nhau với Hiế u. Cô sợ sự đam mê này sẽ qua đi, cô sẽ vĩnh viễn mắ t Hiế u mà Quang cũng không còn. Có cơn say nǎng nào lại trở thành tình yêu không?

*She knows when I'm lonesome, she cries when I'm sad
She's up in the good times, she's down in the bad
Whenever I'm discouraged, she knows just what to do
But girl, she doesn't know about you.*

Lời bài hát *How Can I tell Her* của Lobo đã vang lên không dưới triệu lầ n mỗi khi Khanh đi bên Hiế u và nghĩ về Quang. Cái máy hát cũ chạy đĩa than trong căn phòng của Quang, căn phòng ngập nǎng ngay cả khi ngoài trời đang mưa. Hình ảnh Khanh trùm chăn ăn bắ p rang bơ, lắ ng nghe những giai điệu blue buồ n bên Quang. Trong căn phòng đó, Khanh thấ y mình nằ m gọn trong lòng Quang, nghe Quang kể những câu chuyện không có đoạn kế t và không có cả cô t truyện. Những câu chuyện mà Khanh nghe mãi, nghe mãi và không muố n nó dừng lại một chút nào. Khanh vẫn bảo: “Anh kể tiế p đi, đừng dừng lại.” Và cứ nhắ m mắ t miên man ước muố n cả đời này mình không bao giờ rời khỏi vòm ngực ấy, ánh sáng ấy, câu chuyện ấy. Cô còn không dám nghĩ đến một ngày nào đó cô sẽ không còn trở lại căn phòng này nữa. Như lúc này đây, sau tin nhắ n tuyệt tình của Quang. Cô lạnh cóng người. Cô muố n òa khóc tức tưởi như một đứa trẻ bị giậ t mắ t đờ i. Ánh đèn vàng như ánh nǎng, những chậu hoa không rõ tên chỉ xanh um lá, giai điệu buồ n của Lobo:

*But girl, how can I tell her about you?
How can I tell her about you? Girl, please tell me what to do
Everything seems right whenever I'm with you
So girl, won't you tell me how to tell her about you?*

Như thể trái tim Khanh vừa rời khỏi ngực và không còn biết tìm thấy đường quay lại. Cô thèm được chạy như bay đến căn phòng đó, nói trong tiếng thở dốc rằng cô yêu Quang biết bao nhiêu, cô muốn ở lại căn phòng này với anh biết bao nhiêu. Để khóc, để cười như một đứa trẻ. Để giải tỏa những bí mật nho nhỏ của hai người khắp căn phòng và cùng đi tìm kiếm. Để sau mỗi lần phát hiện ra phần lạc nào đó trong hai con người này, tiếng cười sẽ òa vỡ, ngân ngấn nước mắt. Phải, Quang đã tìm thấy rất nhiều điều trong cô mà Hiếu không tìm thấy, mà Hiếu - với sự thân thuộc quá đối ấy - đã che khuất lấp đi.

- Anh! - Khanh thốt thên gọi khi Hiếu trả cô về nhà.

Hiếu quay lại. Dường như Hiếu cũng hiểu ra điều gì đó đang thay đổi trong Khanh. Khuôn mặt của Hiếu bỗng tái nhợt. Khanh cố gắng rặn ra từng tiếng một cách khó khăn:

- Em đã yêu người khác!

Hiếu tựa lưng vào tường.

- Anh biết!

Khanh cúi đầu. Cô muốn hỏi Hiếu tại sao anh biết mà vẫn im lặng. Nhưng cô không nói được. Hiếu thở dài:

- Anh nhận ra điều đó từ rất lâu rồi. Từ ngày em với Long cơ. Nhưng anh vẫn tin rằng điều đó chỉ đến rồi đi như một cơn mưa bóng mây. Rồi em sẽ lại quay về với anh như bao lần trước.

Khanh bật khóc:

- Nhưng lâ`n này thì khác!

Hiế`u gật đầ`u:

- Khác! Rấ`t khác! Lâ`n này em đi và sẽ không bao giờ quay lại nữa!

Khanh im lặng. Hiế`u cũng im lặng. Hiế`u đứng đó. Đôi mắ`t thấ`t thầ`n nhìn Khanh. Lâ`n đầ`u tiên sau sáu năm yêu nhau, Khanh mới phát hiện ra đôi mắ`t â`y không giồ`ng đôi mắ`t của cô trong gương. Không có cái gương nào. Chỉ có gió hun hút thổi. Chỉ có Hiế`u lặng lẽ quay về`. Cái bóng liêu xiêu. Cô nói lời chia tay Hiế`u. Vì cuộc đời là phía trước chứ không phải phía sau. Vì những tiể`c công yêu đã thuộc về` ngày hôm qua rồ`i, phải không Hiế`u?

Hà Nội, tháng 8/2007

Trái tim dẫn lối

Mọi tội lỗi xuấ t phát từ trái tim đề ù có thể tha thứ.

Cuộc điện thoại lúc nửa đêm

Lúc đó, khoảng mười hai giờ bốn mươi lăm phút đêm, điện thoại tôi réo lên. Một số ́ lạ hoấ c. Tự nhiên tôi thấ y nóng ruột. Trong lòng như có lửa đố t vậy. Cô ãn cào.

- A lô, tôi nghe đây ạ!

- A lô, anh có phải là anh Bách không?

- Dạ vâng, tôi, Bách đây! Xin hỏi ai vậy?

- Tôi là bác sĩ của bệnh viện Việt Đức, anh có người nhà bị tai nạn đang nằ m ở đây. Anh có thể tới ngay phòng Cá p cứu được không?

- Xin hỏi người nhà của tôi là ai vậy?

- Cô ấy bảo cô ấy không nhớ tên mình, một cô gái chừng hai mươi tuổi, tóc ngắn, mặc một chiế c váy màu xanh bạc hà, cô ấy bảo cô ấy chỉ nhớ số ́ điện thoại này và tên anh thôi!

- Nhưng... Thôi được, tôi tới ngay!

Tôi vội vã đi. Linh cảm có chuyện chẳng lành. Trên đường, tôi tranh thủ gọi cho Nhiên, bạn gái tôi. Nhiên vẫn an nhiên ở nhà. Ban nãy, khi chạy từ trên tâ ãng ba xuố ng, tôi đã tranh thủ tạt qua phòng My và Nguyễn, hai đứa em gái của tôi, chúng đề ù ở trong phòng. Vậy cô gái váy xanh bạc hà, tóc cá t ngắn khoảng hai mươi tuổi là ai? Trong đầ ù tôi, một loạt hình ảnh những cô bạn học cùng lớp,

chơi trong câu lạc bộ, đến cả bạn bè trên facebook nữa, tất cả đều được điểm danh đầy đủ. Nhưng chịu. Chẳng nghĩ nổi là ai.

Những cuộc gọi của số lạ lúc nửa đêm luôn mang đến những đêm xấu!

Cô gái không rõ mặt

Phòng Cấp cứu bệnh viện Việt Đức là nơi tôi không bao giờ muốn đến. Khắp nơi toàn máu me bê bê t, tiếng rên, tiếng khóc và cả những hình ảnh rùng rợn của những vụ tai nạn giao thông. Như mới vừa hôm nọ, bốn cô gái mười sáu tuổi kẹp nhau trên chiếc xe máy và bị xe tải cán chết đầy thôi. Quá hãi hùng! Tôi tự hỏi: Tại sao nhà trường không cho các em tham quan phòng Cấp cứu bệnh viện Việt Đức thay vì giáo dục cao xa về an toàn giao thông?

- Xin lỗi, tôi có người bạn vừa được đưa vào đây... - Tôi hỏi y tá trực.

Cô y tá há t hàm:

- Kia kia! Váy xanh năm giường thứ ba kia!

Theo cái há t hàm của cô y tá, tôi nhìn vào giường thứ ba, một cô gái mặc váy xanh bạc hà được băng kín đầu, chỉ hở đúng đôi mắt. Tôi tiến tới. Có gắng hình dung ra cô gái này là ai nhưng thực sự bó tay vì cả đầu đã bị băng bó.

- Xin chào! Tôi là Bách đây...

Cô gái đưa cặp mắt nhìn tôi. Đôi mắt ánh lên mừng rỡ. Cô má p máy môi:

- Em đây! Anh còn nhớ em không?

Tôi muố n bật cười vì hoàn cảnh trớ trêu này.

- Em đang băng kín thê ́ này thì làm sao anh biế t được em là ai?

- Vâng! Đê ́n em cũng không nhớ em là ai nữa, huồ ́ng chi anh.

Tôi biế t mình lỡ lời nên câ ̀m bàn tay của cô gái:

- Anh xin lỗi! Em cứ yên tâm, có anh ở đây rô ̀i!

Cô gái bắ t đầ u khóc. Nước mắ t lẫn dài. Tôi lúng túng lau nước mắ t cho cô rô ̀i lấ y có ra gặp bác sĩ.

- Cô â y được mọi người chuyển vào đây lúc tám giờ tô i trong trạng thái bắ t tỉnh. Chấ n thương não, dập mũi và bị rạn xương hàm. Trên người cô â y không có giấ y tờ tùy thân hoặc lúc bị tai nạn, ai đó đã lấ y rô ̀i. Anh nhận ra cô â y chứ? - Bác sĩ nói.

- Dạ, không ạ! Băng kín mặt mày như vậy nên tôi...

- Anh cũng kỳ lạ thật đầ y, cô â y nhớ ra anh, còn anh thì chẳng nhớ cô â y là ai. Đàn ông các anh thật là vô tâm!

- Dạ...

Tôi cũng chỉ biế t “dạ”. Lòng áy náy không yên. Cô gái này là ai? Chịu! Tôi không tài nào nhớ nổi. Thì thê ́, bảo tôi vô tâm là đúng rô ̀i còn gì. Vị bác sĩ có vẻ như rấ t nhiề u thâm thù với đàn ông:

- Bạc Tình Lang! Đàn ông là một lũ bạc bẽo! Chỉ có phụ nữ là khô thôi. Nhớ nhung sâ u thẳ m cho đê ́n cuô i đời không quên nổi, còn đàn ông có mới là quên bặt người cũ. Bạc Tình Lang!

Tôi cũng chỉ biế t “dạ” đầ y về ăn năn. Thôi thì đành chờ đê ́n lúc cô gái trở về ̀ hình dáng cũ vậy!

Bạc Tình Lang

Từng lớp băng được tháo ra. Đôi mắt một mí, sống mũi cao dù đã bị dập, khuôn mặt đang bị biến dạng bởi những chiếc đinh dùng để cố định lại xương hàm. Chịu! Tôi vẫn chẳng nhận ra cô gái.

- Em chắc là chúng ta quen nhau chứ? - Tôi hỏi xong mà cũng thấy đó là câu hỏi bạc bẽo.

- Anh Bách, liệu có phải vì em xấu xí như thế này nên anh không muốn quen em nữa không? - Cô gái trả lời cũng rất xoáy tâm can.

- Không! Ý anh là liệu em có nhầm anh với ai đó không? Bởi vì thật, anh không nhận ra em.

- Em có thể quên mình là ai nhưng riêng những ký ức về anh thì em không bao giờ quên. Anh là Bách, anh có hai cô em gái là Trà My và Phương Nguyên. Em đã luôn mơ thấy được đi chơi cùng hai cô em gái của anh nhưng anh chưa bao giờ chịu cho em gặp họ cả. Lý do vì sao thì chỉ mình anh biết. Vì từ trước tới nay, bất cứ điều gì anh nói đều là “thánh chỉ” với em. Em đã yêu anh hơn cả bản thân mình.

- Nhưng... nhưng...

Nhưng tôi đã từng có bạn gái nào khác ngoài An Nhiên, bạn gái hiện tại, cũng là mối tình đầu của tôi? Trước An Nhiên, không có ai và bây giờ vẫn vậy. Quả đúng là tôi có hai cô em gái là Trà My và Phương Nguyên. Nhưng không có ai tôi quen mà tôi lại không cho gặp hai cô em gái này cả. Tôi yêu hai đứa nó, tự hào và luôn hãnh diện về hai đứa em xinh như thiên thần, giỏi giang, thông minh. Chưa từng!

- Thôi, anh về đi! Em sẽ cố nhớ xem em có thể tìm ra ai khác. Dù sao cũng cảm ơn anh vì đã tới đây, lúc em cảm thương như thế này. - Cô gái lạnh lùng nói.

Vị bác sĩ cực đoan thì hậm hực:

- Đã bảo mà, cái giống đàn ông bạc bẽo! Em yên tâm, chị sẽ lo cho em. Toàn bộ viện phí và chăm sóc em cho đến khi em mạnh khỏe, chị sẽ lo. Không cần đến loại đàn ông bạc bẽo này nữa!

Tôi ngao ngán. Không trách ai, chỉ trách mình rằng tại sao lại không nhớ ra cô gái này.

- Anh rất xin lỗi! Vì thực sự anh không nhớ ra. Từ trước tới giờ anh mới chỉ yêu một lần duy nhất, và cô gái đó tên là An Nhiên...

- Anh biết em sẽ tới đây nên nói vậy chứ gì? - Giọng An Nhiên đột nhiên vang lên sau lưng tôi.

An Nhiên đã tới. Nàng tiến tới bên cô gái.

- Cậu đừng bận tâm! Tớ sẽ ở bên cậu! Bất kể anh ấy có thừa nhận hay không thì tớ vẫn ở bên cậu!

Mọi thứ bắt đầu rắc rối rồi! An Nhiên đã tới cùng sự nghi ngờ. Thêm nốt Trà My và Phương Nguyên, hai cô em gái của tôi nữa, chắc tôi sẽ phát điên.

- Tại sao chúng ta lại có người anh vô tình đến vậy nhỉ?

Thôi xong, cả Trà My và Phương Nguyên cũng đã tới. Một đêm trắng trong bệnh viện cộng thêm năm người phụ nữ đang nhìn mình bằng đôi mắt hình viên đạn, thật là cuộc hội ngộ đến muốn khóc. Tôi - Bạc Tình Lang!

Những giả thiết

- Liệu có khi nào chúng ta bị xóa trắ ng một vùng ký ức mà chúng ta không hề hay biế t không? - Thắ ng Long đặt nghi vắ n.

- Cậu đã từng yêu cô nàng nhưng rồ i cậu đã bị ai đó xóa trắ ng đoạn ký ức đó chẳng hạn. - Cậu đọc nhiề u truyện huyền hoặc của ông Hoàng Anh Tú rồ i nên bắ t đầ u bị nhiễm à? - Tôi cắ n nhắ n trong khi chính mình cũng tự hỏi vậy.

Như trong nhiề u truyện ngắ n mà tôi đã đọc, các nhân vật hay bị biên tập ký ức bởi một thắ lực nào đó như cái gọi là vũng Z chẳng hạn. Ở đó, người ta xóa trắ ng từng đoạn ký ức của nhau để bảo đảm bí mật chẳng hạn. Ví dụ như cô gái kia vô n là một thành viên của vũng Z, đã tâm sự với tôi khá nhiề u về những nhân vật bí ẩn cá p cao của nơi đó. Và họ - những người trong vũng Z - đã bắ ng cách nào đó xóa trắ ng đoạn ký ức của tôi liên quan đế n cô gái này.

- Chẳng có nhề trước khi gặp An Nhiên, cậu không hề rung động với ai đó? - Long lại hỏi tôi.

- Gầ n như thề ! Hô i mẫu giáo tớ có thích một cô bạn tên là Phương Anh. Hô i đó thích lắ m! Nhưng bảo cô gái này là Phương Anh thì quá là buồ n cười. Làm sao một cô gái từ hô i mẫu giáo lại có thể nhớ cậu bạn trai của mình khi cô ấy đã hai mươi tuổi kia chứ? Với lại, rõ ràng cô ấy ít tuổi hơn tớ mà!

- Các năm khác thì sao? Nghĩ đế n các cô gái trong lớp học khiêu vũ hô i mình đi học đi!

- Ôi, làm gì có! Hô i đó tớ đã thích An Nhiên rồ i mà!

- Thề còn trước đó, hô i cậu còn trong đội văn nghệ của trường cá p ba í!

- Cũng chẳng có ai! Hô`i đó tớ chỉ mê trố`ng thôi!

- Ủ, hô`i câ`p ba cậu là một thắ`ng đầ`n!

- Này, đừng lắ`y có đề`vui đập nhau thế` chứ!

- Hiu hiu! Mà hô`i câ`p ba cậu đầ`n thật.

Hô`i câ`p ba, tôi chỉ mê trố`ng. Đi học trố`ng và mê mắ`n. Tôi có chân trong đội văn nghệ của trường. Thậm chí còn có cả những tiế`t mục trố`ng riêng của tôi. Vì thế` hô`i đó tôi chẳng yêu ai.

- Liệu có khi nào cô á`y thắ`n tượng cậu khi xem cậu biểu diễn ở trường nhĩ? - Long nói.

Tôi gật gù. Cũng có thể lắ`m!

Những rắc rối nối tiếp

Lầ`n nào vào viện cũng là cực hình với tôi vì năm người phụ nữ ở đó. Vị bác sĩ, cô gái bệnh nhân, An Nhiên và hai đứa em gái của tôi. Họ luôn nhìn tôi như thể biế`t tổng mọi điề`u rồ`i và đang chờ tôi thú nhận.

- Chị An Nhiên quá tuyệt vời! Phải hy sinh tình yêu của mình cho chị An Nhiên, em cũng cảm thắ`y hạnh phúc.

Cô gái đã được tháo băng và đang trong quá trình hô`i phục sức khỏe. Giờ thì đang tíu tít với An Nhiên và hai cô em gái của tôi. Chỉ có trí nhớ của cô á`y vẫn chưa phục hô`i. Mà cái tôi câ`n nhắ`t là trí nhớ của cô á`y.

- Hai em Trà My và Phương Nguyên cũng quá dễ thương, thông minh, xinh đẹp nữa! - Cô á`y nói luôn miệng như thế`. Như thể tắ`t

cả đề u quá hoàn hảo, chỉ mình tôi là thứ xấ u xí nhấ t vậy.

- Em đã nhớ ra tên mình chưa? - Tôi hỏi.

An Nhiên bĩu môi:

- Anh mà cũng muố n thê u? Em nghĩ là anh muố n cô gái này mãi mãi không nhớ ra đề u gì để anh che giấ u sự phản bội của mình thôi.

Tôi tức điên lên nhưng vẫn cô nhắ nhin:

- Trong suố t ba năm yêu em có khi nào anh để ý đề n cô gái khác không? Đã khi nào anh khiế n em mấ t lòng tin vào anh chưa?

An Nhiên nhún vai vẻ rấ t bấ t câ n:

- Ai biế t ma ăn cỗ! Những lầ n anh đi phượ t cùng anh Long cả tháng mới về biế t đâu lại yêu đươ ng ai đó. Hay chiề u nào anh cũng bảo anh đi tập tro ng nhưng chắ c gì anh đã đề n đó mà không phải là đề n nhà cô gái nào khác?

Tôi bắ t đề u phát điên:

- Nế u yêu nhau mà không tin nhau thì yêu tiế p làm gì?

Nàng cũng không vừa:

- Vậy thì chia tay đi!

Tôi sững người. Nhưng cơn tự ái vẫn bắ c lên ngàn ngút:

- Ủ! Tùy em!

Rồ i bỏ ra ngoài.

Bữa cơm tôi ở nhà, bố với mẹ hết nhìn tôi rồi lại nhìn hai đứa em tôi. Rồi im lặng. Hai đứa em trời đánh thì không thèm nói chuyện với tôi.

Sự thật được phơi bày

- Trái tim có thể dẫn ta đi lạc đường không anh? - Cô gái nói khi đang ngồi cùng tôi trên một quán cà phê nhỏ.

- Anh không biết! Nhưng một khi trái tim đã muốn thì khó có lý trí nào cản ngăn được.

- Kể cả khi nó muốn thứ của người khác ư?

-Ừ! Bởi nó muốn. Thế nên mới sinh ra những bi kịch.

- Phải, những bi kịch! Như bi kịch của chúng ta vậy. Không! Là bi kịch của em, của anh! Là bi kịch của em dẫn tới bi kịch của anh.

- Ý em là gì?

- Em nhớ lại rồi! Là em sai!

- Em nhớ ra điều gì? Điều gì?

Cô gái nhìn ra ngoài trời, đôi mắt buồn bã:

- Em thích anh từ hồi anh chơi trò ng trong trường. Em đã lặng lẽ theo anh, kiếm được số điện thoại của anh. Nhiều khi muốn gọi nhưng không đủ can đảm. Thế mới nói, muốn được yêu, chúng ta phải có nhiều can đảm lắm anh nhỉ? Em đã không đủ can đảm để gọi và rồi khi phát hiện ra anh đã có bạn gái thì em đau khổ lắm.

- Từng ấy năm ư?

- Phải, từng ấy năm. Em vẫn cứ miên man sống cùng ảo giác yêu anh. Em chờ đợi. Em hạ quyết tâm nếu như một ngày anh với chị An Nhiên chia tay thì em sẽ xuất hiện. Em muốn được trở thành bạn gái của anh. Nhưng em chờ mãi, chờ mãi...

- Và đến vụ tai nạn này?

- Không! Vụ tai nạn là ngoài ý muốn. Em bị tai nạn và mất trí nhớ tạm thời. Khi đó, em chỉ nhớ mỗi số điện thoại của anh và anh thôi. Sự thật là thế.

- Và em nhớ lại lúc nào?

- Lúc em gặp chị An Nhiên. Mọi ký ức đổ về. Em nhớ lại hết.

- Sao em không nói ra luôn?

- Em xin lỗi! Sự ích kỷ đã giữ em lại. Em đã muốn nhân chuyện này để...

- Em thật là...

- Thế nên em mới nói, bi kịch của em đưa anh vào bi kịch.

- Mà thôi, An Nhiên cũng đã bỏ anh đi rồi! Chỉ tiếc là cô ấy đã không biết được rằng anh yêu cô ấy đến nhường nào thôi!

Một tiếng cười lạnh lớt đã ng sau:

- Ai bảo em không biết chứ?

Là An Nhiên.

- Chị An Nhiên, em xin lỗi! Em mong anh chị hạnh phúc!

Cô gái kéo tay An Nhiên vào. Tôi lúng túng. Cả Phương Nguyên và Trà My cũng đứng ở cửa quán cà phê.

- Em xin lỗi vì đã không tin tưởng anh. - An Nhiên nói, rất chân thành. Rồi quay qua cô gái. - Chị tha thứ cho em! Nếu là chị, chắc chị cũng sẽ làm vậy thôi. Bởi mọi tội lỗi xuất phát từ trái tim đều có thể tha thứ!

Tôi gật gù. Phải, mọi tội lỗi xuất phát từ trái tim đều có thể tha thứ.

Hà Nội, tháng 5/2013

Bài hát Ngồi hát ca bênh bờ, nhạc sĩ Quốc Bảo.

TVC (TV commercial): quảng cáo trên truyền hình.

(1) Đơn vị đo diện tích ruộng vườn, bằng 1000 mét vuông, tức 1/10 mẫu.

(2) Bước.

(3) Đồng lớn chất bằng những bó lúa.

(4) Dàn lân: dài dòng.

(1) Nói luôn miệng, không đầu vào đầu.

(1) Đông, nhiều.

(1) Đồ dùng để lột quai nồi cho đỡ nóng.

(1) Anh.

(1) Theo tập tục trước đây gia đình đủ ăn đủ mặc ở quê thường sắm cho mỗi đứa con ba bộ đồ mới thay đổi trong ba ngày Tết.

(1) Nói thiệt tình.

(*) Helen Keller (1880 - 1968): tác giả và diễn giả nổi tiếng người Mỹ, bị mù và điếc từ năm 2 tuổi.

1\ Người Tây dương, tức là người phương Tây

2\ Người Đông dương, tức là người Nhật Bản

Công ty Đông và Tây Ấn Độ: ở đây tác giả muốn nói về công ty Đông và Tây ấn độ của Hà Lan (xin chú ý nhầm với công ty Ấn Độ của Anh). Công ty Đông Ấn của Hà Lan, tên tiếng Anh Dutch East India Company (tên đầy đủ là Dutch United East India Com), tiếng Hà Lan Vereenig de Ootindische Compagnie, viết tắt VOC. lập 1602, giải tán 1799, là công ty tư nhân lớn nhất thế giới đương thời, có tính chất một nhà nước. Công ty có quân đội riêng gồm 10 nghìn lính đánh thuê, đội thương thuyền vũ trang 150 tàu, đội chiến thuyền 40 tàu, có cả nhà máy đóng tàu; cổ tức của công ty cao tới 40%. Công ty này năm 1624 phát hiện và lập thương cảng tại Mỹ, đặt tên là New York. Công ty Tây Ấn của Hà Lan (Dutch West India Com, thành lập năm 1621, là một chi nhánh của công ty Đông Ấn) là công ty tư nhân mạnh nhất, hiệu quả nhất thế giới xưa nay (hơn cả Microsoft, IBM, GM thời nay), lợi nhuận cao tới 200 - 300% (ngày nay công ty có lợi nhuận cao nhất là 20 - 30%)

Luật rừng Hobbles, tức Hobbles Jungle: Các loài thú trong rừng dựa vào sức mạnh của mình mà giành lấy phần thụ hưởng. Con người cũng hành động như thế và nếu cần thiết, thậm chí họ còn tàn sát lẫn nhau hoặc biến đồng loại thành nô lệ. Đây là một triết lý của Thomas Hobbes (1588 - 1679, người Anh), triết gia duy vật máy móc, ủng hộ chế độ quân chủ chuyên chế, đề xuất Thuyết Khế ước có ảnh hưởng lớn tới thế giới.

Cuộc chiến tranh 30 năm: Thirty Year's War, cuộc loạn chiến ở Châu Âu trong thời gian 1618 - 1648, chủ yếu diễn ra trên phần đất nay là nước Đức, có sự tham gia của nhiều cường quốc.

Kế hoạch 14 điểm: còn gọi là Nguyên tắc 14 điểm, Fourteen Points, tức Chương trình hòa bình 14 điểm do Tổng Thống Mỹ Wilson đưa ra ngày 8/1/1918 tại Hội nghị Hòa Bình Paris sau khi chấm dứt Thế chiến I.

Hội Quốc Liên: League of Nations, tổ chức liên minh các quốc gia kiểu như Liên Hợp Quốc hiện nay, tồn tại trong thời gian 1/1920 - 4/1946. Do Thượng viện Mỹ từ chối không cho Mỹ tham gia Hội này nên Hội hoạt động kém hiệu quả. Ngày 18/4/1946 Hội Quốc Liên tuyên bố giải tán (sau khi Liên Hợp Quốc thành lập ngày 24/10/1945).

1\. Vương đạo: 'đạo của người làm vua' trong triết học chính trị phong kiến Trung Quốc, ý nói chính sách dùng nhân nghĩa trị thiên hạ của vua chúa phong kiến Trung Quốc. Ngược lại là Bá đạo: chính sách dùng vũ lực, cường quyền để trị thiên hạ; Bá đạo còn có nghĩa là ngang ngược xấc láo. Matteo Ricci: Nhà truyền đạo thiên chúa, 1552 - 1610, tên chữ Hán là Lợi Mã Đâu (Li Ma - T'eu), 1582 đến Trung Quốc, 1601 đến Bắc Kinh, quen nhiều học giả ở đây, có công giới thiệu khoa học tự nhiên phương Tây cho Trung Quốc.

An Nam: tên cũ do triều đại nhà Đường Trung Quốc đặt cho Việt Nam.

Miến Điện: Tên cũ của Myanmar.

Nguyên văn chữ Hán: Tế nhược phù khuynh.

Khí Châu Nhai Nghị: 'Bàn việc bỏ quận Châu Nhai'. Năm 112 tr.CN. Hán Vũ Đế chinh phục nước Nam Việt (ở vùng Quảng Đông, đảo Hải Nam), lập 9 quận trên đảo Hải Nam, trong đó có quận Châu Nhai. Nhưng quận này thường xuyên nổi lên chống nhà Hán; quân nhà Hán bất lực không đàn áp

nổi. Năm 46 tr. CN, Hán Nguyên Đế trưng cầu ý kiến quần thần giải quyết vấn đề này. Các quan đề nghị bỏ quận Châu Nhai, nhà vua chấp nhận và hạ chiếu chính thức bỏ quận Châu Nhai.

Nguyên văn chữ Hán: Bất thị sát nhân giả năng nhất chi, là một danh ngôn của Mạnh Tử.

Beaufre tức André Beaufre 1902 - 1975, lúc kết thúc Thế Chiến II là đại tá trong quân đội kháng chiến Pháp do tướng De Gaulle chỉ huy, nhà chiến lược quân sự Pháp, đề xướng thành lập lực lượng hạt nhân độc lập của Pháp, tác giả sách 1940: The Fall of France

Ngũ Bá Xuân Thu: Thời Xuân Thu (770 - 476 trước CN), Trung Quốc chia làm hơn 140 tiểu quốc chư hầu, đánh nhau liên miên, thông tin nhau, cuối cùng còn 5 nước lớn mạnh lại tiếp tục đánh nhau giành quyền bá chủ thiên hạ. Vua của 5 nước chư hầu tranh bá chủ lớn nhất là Tề Hoàn Công, Tống Tương Công, Tấn Văn Công, Tần Mục Công và Sở Trang Công được sử Trung Quốc gọi là 'Xuân Thu Ngũ Bá', tức 5 bá chủ thời Xuân Thu.

Thất Hùng Chiến Quốc: 7 nước chư hầu mạnh nhất cuối thời Đông Chu thuộc thời kỳ Chiến Quốc (475 - 221 trước CN), là nhà nước Tề, Sở, Yên, Hàn, Triệu, Ngụy, Tần. Năm 221 trước CN Tần hoàn tất việc diệt 6 nước, thống nhất Trung Quốc.

Ngũ Đại tức 5 đời: Sau đời Đường, thời gian 907 - 960 tại miền Bắc Trung Quốc lần lượt lập 5 chính quyền Lương, Đường, Tấn, Hán, Chu; lịch sử gọi là Ngũ Đại.

Nguyên văn Chữ Hán: Tiên hoàng lập quốc dụng văn nho, kỳ sĩ đa vi bút mặc câu.

Sung quân: đưa tội phạm tới vùng biên ải làm lính thú hoặc làm lao dịch, được coi là một tội lưu đày.

Di chuyển triều đình về miền nam: Ở đây nói việc nhà Tống chuyển kinh đô xuống miền nam: năm 1127, triều đình Bắc Tống bị nhà Kim (một liên quốc ở phía Bắc) tấn công, chiếm kinh đô Khai phong, bắt giam vua. Nhà Tống tiếp tục chống lại nhà kim. Năm 1411 hai bên thỏa thuận nhà Tống cắt toàn bộ miền bắc Trung Quốc cho nhà Kim và chuyển kinh đô xuống miền Nam (Hoàng Châu).

Quách Sĩ Lập là tên chữ hán của Karl Friedrich August Gutzlaff (tên tiếng Anh là Charles Gutzlaff), người Phổ, 1803 - 1851, một trong những nhà truyền đạo Tin Lành đầu tiên sang Viễn Đông truyền giáo. Tại Hong Kong hiện có đường phố Gutzlaff đặt tên ông.

Đại cách mạng Pháp lật đổ chế độ quân chủ, lập chế độ quân chủ lập hiến, ngày 20/9/1792 lập chế độ cộng hòa. 10/8/1792, vua Louis và hoàng hậu là Marie Antoinette (người Áo) bị bắt. 17/1/1793, vua Louis bị kết án tử hình với tội danh âm mưu chống lại tự do nhân dân và an ninh chung. Hoàng hậu cũng lên máy chém ngày 16/10.

Sáu nước bị nhà Tần diệt: thời gian 230 - 221 trước Công nguyên, vua nước Tần và Doanh Chính thống nhất 6 nước chư hầu Hàn, Triệu, Ngụy, Sở, Yên, Tề, hoàn thành thống nhất Trung Hoa. Năm 206 tr. CN nhà Tần bị Lưu Bang và Hạng Vũ tiêu diệt.

Một nghèo hai trắng: Nghèo: cơ sở vật chất kém; trắng: văn hóa khoa học lạc hậu. Đây là lời Mao Trạch Đông nói trong bài 'Bàn về 10 mối quan hệ lớn': 'Tôi từng nói, chúng ta một là 'nghèo', hai là 'trắng'. 'Nghèo' là công nghiệp không có bao nhiêu, nông nghiệp cũng không phát triển; 'Trắng' là trang giấy trắng, trình độ văn hóa, trình độ khoa học đều chưa cao.'

Một giàu hai công bằng: một là giàu, hai là phân phối công bằng của cải. Publius Flavius Vegetius Renatus, 400 AD, có viết một số tác phẩm về đề tài chiến tranh, quân sự.

Lên Lương Sơn: lấy tích trong tiểu thuyết Thủy Hử, do không chịu nổi sự đàn áp và thối nát của triều đình nhà Bắc Tống, 108 hảo hán lên Lương Sơn nhập bọn với nhau khởi nghĩa chiến đấu chống lại triều đình.

Weber: Có nhiều người cùng tên Weber; ở đây có lẽ tác giả muốn nói đến Max Weber, người Đức, 1864 - 1920, một trong ba nhà tiên phong về lý thuyết quản lý cổ điển, người đặt nền móng cho ngành xã hội học.

Machiavelli tức Micolò Machiavelli, 1469 - 1527, nhân vật trung tâm của bộ máy chính trị nước Ý thời kỳ Văn nghệ phục hưng, nhà chính trị nhân văn kiệt xuất kiêm nhà thơ, nhà âm nhạc; có cống hiến lớn về chính trị, quân sự, văn học; nổi tiếng với hai tác phẩm The Prince (Quân vương) và Discourses on Livy (Bàn về chủ nghĩa cộng hòa).

Nicholas John Skykman (1893 - 1943), người Mỹ gốc Hà Lan, nhà chiến lược học địa lý, được gọi là 'cha đẻ chính sách vây chặt' (god father of Containment), đề xuất Rimland Theory.

Quỹ truyền thống Mỹ: tiếng Anh là The Heritage Foundation, một think tank hàng đầu của Mỹ, có xu hướng bảo thủ, đặt trụ sở tại Washington.

Học giả Ezra Vogel, tác giả sách 'Japan As Numberone'

FED: viết tắt từ Federal Reserve System, tức Cơ quan Dự trữ Liên bang, tức Ngân hàng Nhà nước Mỹ.

5\ . Thuyết hồi kết lịch sử: The End of History, quan điểm do Francis Fukuyama đưa ra năm 1989, sau được phát triển trong cuốn 'The End of History and the Last Man' xuất bản năm 1992. Fukuyama là học giả người Mỹ gốc Nhật.

6\ . Tơ - rút: Trust, hình thức liên minh nhiều doanh nghiệp để giảm cạnh tranh, nắm thị trường, định giá cả.

Sách sử Trung Quốc in nhầm thành Tây Ban Nha, người dịch sửa lại cho đúng với lịch sử.

Đại đế Peter: 1672 - 1725, tức Pi - Ốt Đại đế nước Nga (1628 - 1725), Sa Hoàng đầu tiên thực hành cải cách hành chính, phát triển công thương nghiệp và văn hóa giáo dục, xây dựng lục quân và hải quân chính quy, tiến hành bành trướng ra ngoài biên giới.

Vasscoda Gama: người Bồ Đào Nha, 1460 - 1524, nhà hàng hải đầu tiên khám phá tuyến hàng hải từ Châu Âu vòng qua Mũi Good Hope đến Ấn Độ (1497 - 1499), phát hiện ra Ấn Độ, 1524 làm Tổng đốc Ấn Độ thuộc Bồ Đào Nha.

Immanuel Wallerstein: người Mỹ (1930 -), nhà xã hội học, nhà khoa học lịch sử xã hội và nhà phân tích các hệ thống thế giới. Tác phẩm nói ở đây là cuốn The Decline of American power: The U.S. in a Chaptic World.

Suy thoái Hối là nói sự thoái kinh tế Nhật dưới triều đại Heisei. Heisei (âm Hán Nhật Bình Thành) là tên gọi triều đại Nhật Hoàng do vua Akihito (Minh Nhân) trị vì từ 1989 cho tới nay.

Dân tộc Đại hòa: tên gọi theo âm Hán - Nhật của dân tộc Nhật bản.

Nguyên văn chữ Hán trong Kinh Dịch: An nhi bất vong nguy, tồn nhi bất vong công, trị nhi bất vong loạn.

Tư Mã Tương Như: (không 179 trước CN - ?) nhà văn chuyên viết phú (một thể văn vần) nổi tiếng thời Tây Hán Trung Quốc. Nguyên văn chữ Hán câu này là: Minh giả viễn kiến vu vị manh, nhi trí giả tị nguy vu vô hình.

Clemenceau: Georger Clemenceau, 1841 - 1929, nhà chính trị, nhà báo, hai lần làm Thủ tướng Pháp (1906 - 1909; 1917 - 1920), tham gia và thao túng hội nghị hòa bình Paris sau thế chiến I, cố gắng làm suy yếu Đức, chống Liên Xô, phản đối chủ trương của Tổng thống Mỹ Wilson tại Hội nghị này. Chỉ Qua Vi Vũ 止戈为武 : Trong Hán tự , chữ 'Vũ'武(Võ) (trong vũ lực, vũ khí) do chữ 'Chỉ'止(dừng lại) và chữ 'Qua'戈(cây giáo, một thứ vũ khí thời xưa) hợp thành; 'Chỉ Qua' là 'Ngưng giáo' (tức không chiến đấu) cấu tạo thành chữ 'Vũ'武. Chỉ Qua Vi Vũ còn được dùng như một thành ngữ, với nghĩa: võ công chân chính là võ công chấm dứt được chiến tranh; về sau lại có thêm ý: võ công chân chính là võ công chấm dứt được chiến tranh; về sau lại có thêm ý: võ công chân chính là không dùng vũ lực mà khuất phục được đối phương. Chỉ Qua Vi Vũ là luận điểm nổi tiếng do Sở Trang Vương nêu ra đầu tiên.

Ý nói người giỏi quân sự đều hết sức tránh chiến tranh mà cố gắng dùng mưu lược để giải quyết tranh chấp đối phương. Đây là nửa sau vế thứ nhất trong đôi câu đối tại miếu thờ Văn Hào Gia Cát Lượng ở Thành Đô. Đôi câu đối này như sau: 能攻心则反侧自消,自古知兵非好战;/ 不审势即宽严皆误,后来治蜀要深思

Thomas Cleary: Nhà Hán học người Mỹ.

Nguyên văn chữ Hán: Thượng binh phạt mưu (Dùng mưu lược thắng địch là trình độ dụng binh cao nhất) và Bất chiến nhi khuất chân chi binh (Không đánh mà hàng phục được toàn bộ kẻ địch). Đây là hai câu thiên 'Mưu công', trong 'Binh pháp tôn tử'.

Sir Liddell Hart (1895 - 1970) người Anh, quân nhân, sử gia quân sự hàng đầu, nổi tiếng với lý thuyết chiến tranh cơ giới hóa (sử dụng xe tăng), nhà văn, nhà báo, tác giả hơn 30 cuốn sách, đáng kể là 'Lịch sử thế chiến II'

3\ 'giấu mình chờ thời': Nguyên văn tiếng Trung Quốc - 'thao quang dưỡng hối', nghĩa là giấu thực lực, chờ ngu giả dại, chờ thời cơ.

Nguyên tắc 'Bảo đảm hủy diệt lẫn nhau': Mutual assured destruction (M.A.D), một học thuyết chiến lược quân sự và chính sách an ninh quốc gia, trong đó việc hai bên tham gia chiến tranh sử dụng hết mức vũ khí hạt nhân sẽ dẫn tới hậu quả cả hai bên tấn công và phòng ngự đều cùng bị hủy diệt, theo đó những nước có vũ khí hạt nhân không được tấn công nước khác bằng vũ khí hạt nhân bởi điều xảy ra chắc chắn là hai bên cùng hủy diệt.

Phố Wall: Từ dùng để chỉ thế lực tư bản tài chính Mỹ (Phố Wall ở thành phố New York là nơi tập trung nhiều cơ quan đại diện các công ty tài chính Mỹ).

Kim Môn và Mã Tổ là hai quần đảo ở eo biển Đài Loan. Nơi đây là chiến trường chính giữ Đài Loan và Trung Quốc trong những năm 1950 - 1960; cũng là đề tài tranh cãi kịch liệt giữa hai ứng viên Tổng thống Mỹ (Kennedy và Nixon) trong cuộc chạy đua vào nhà Trắng năm 1960 về việc có nên sử dụng vũ khí nguyên tử với Trung Quốc trong trường hợp Đài Loan bị tấn công.

Trò chơi kết cục bằng số không: tiếng Anh là rezo - sum game: các bên tham gia trò chơi cạnh tranh gay gắt với nhau, được của bên này có nghĩa là mất của bên kia, được và mất của hai bên cộng lại thì mãi mãi bằng rezo (số không); nói cách khác, không tồn tại khả năng hai bên cộng tác với nhau.

Clausewitz: Karl von Clausewitz, 1780 - 1831, người Đức, nhà lý luận quân sự và sử gia quân sự; tác phẩm chính 'Bàn về chiến tranh' (On war), chủ trương chiến tranh là sự tiếp tục của chính trị, đề xuất quan niệm chiến tranh tổng thể.

Bismarck: Otto Eduard Bismarck, 1815 - 1898, thủ tướng vương quốc Phổ (1862 - 1890), Tổng thống đế quốc Đức (1871 - 1890), lãnh đạo lực lượng quân đội đánh bại Pháp, Áo thống nhất nước Đức, còn gọi là 'Thủ tướng thép'.

George Frost Kennan (1904 - 2005), nhà chiến lược Mỹ, người sáng lập học thuyết ngăn chặn Liên Xô, cha đẻ của chiến lược chiến tranh lạnh. Thanh gươm sắc Damocles: Theo truyền thuyết Hy Lạp cổ, Damocles là một bề tôi nhưng lại muốn làm vua; biết vậy, nhà vua bèn mở tiệc mời Damocles ngồi vào ngai vàng, phía trên có một thanh gươm sắc treo bằng sợi lông bò ngựa (là loại sợi rất dễ đứt), nhằm để Damocles hiểu hoàn cảnh nguy hiểm của kẻ làm vua. Điển tích này dùng để nói tai họa sắp giáng xuống.

Bản gốc tiếng Trung Quốc viết nhằm là 9, người dịch sửa là 8.

Sir Winston Churchill, 1874 - 1965, nhà chính trị, nhà văn, Thủ tướng nước Anh 1940 - 1945, người lãnh đạo nước Anh chống lại Phát xít Đức trong thế chiến thứ II, ông đạt giải Nobel văn học năm 1953

Orange: tên một gia tộc danh giá ở Châu Âu, nguyên quán tại lãnh địa Orange, nhiều thế hệ cai trị Hà Lan, trong đó William III từng làm vua nước Anh, Scotland và Ireland (1689 - 1702); gia tộc này từ 1815 cho tới nay là hoàng gia cai trị Hà Lan trên danh nghĩa.

Sau các vụ khiêu khích của Anh, ngày 18/6/1812, Mỹ tuyên chiến với Anh đốt nhà Quốc hội Capitol và Nhà Trắng ở thủ đô Washington. Tháng 12/1814, hai nước ký Hòa ước, chấm dứt chiến tranh, lãnh thổ Mỹ giữ nguyên trạng.

Valery Boldin: sinh 1935, năm 1981 tham gia ê kíp Gorbachev, sau làm trợ lý của tổng Bí thư đảng Cộng sản Liên Xô Gorbachev rồi Chánh văn phòng Tổng thống thời Gorbachev. Tác giả cuốn Mười năm rung chuyển thế giới: Thời đại Gorbachev do chánh văn phòng của ông chứng kiến (tiếng anh: Ten Years that Shook the World: The Gorbachev Era as Witnessed by his Chief of Staff, xuất bản 1994.

Romain Rolland (1866 - 1944): nhà văn, nhà hoạt động xã hội chống chiến tranh, đoạt giải Nobel Văn học năm 1915.

Sự thăng trầm của các cường quốc: tức The Rise and Fall of the Great Power' Economic Change and Military Conflict From 1500 to 2000, xuất bản lần đầu năm 1987.

Hiệp định Quảng trường: Tức Plaza Accord, là thỏa ước tài chính do Mỹ, Nhật, Đức, Anh, Pháp ký ngày 22/9/1985 tại khách sạn Plaza (Plaza nghĩa là Quảng trường), thành phố New York; nội dung chính là hạ giá đồng dollar Mỹ so với đồng Yên Nhật và đồng Mác CHLB Đức.

Nguyên văn bản tiếng Trung Quốc là 1988, có lẽ là in nhầm, người dịch sửa là 1998.

Toynbee: có hai sử gia cùng tên này, nhưng trong sách không viết đầy đủ tên đệm. Theo người dịch, ở đây là Arnold Joseph Toynbee, 1889 - 1975, người Anh, tác giả bộ sách 12 tập 'A Study of History', còn gọi là 'History of the World' rất nổi tiếng, viết về sự thăng trầm của các nền văn minh, xuất bản 1934 - 1961. Ông còn là cố vấn chính về vấn đề Trung Đông của Bộ Ngoại giao Anh thời gian 1918 - 1950.

Trương đại soái: Tức Trương Tác Lâm 1875 - 1928, trùm quân phiệt Phụng hệ (1 phái hệ trong quân phiệt Bắc Dương), từ 1916 làm Đốc quân Phụng Thiên, theo phát xít Nhật, thống trị vùng Đông Bắc Trung Quốc, năm 1920 liên kết với quân phiệt Trực hệ trong chiến tranh giữa Trực hệ với Văn hệ, thắng Văn hệ, đứng đầu chính phủ quân phiệt Bắc Dương (đóng đô Bắc Kinh). Năm 1922 bị Trực hệ đánh bại, rút lên Đông Bắc. Năm 1924 đánh bại Trực hệ, lại đứng đầu chính phủ Bắc Dương. Năm 1928 bị quân đội Quốc dân của Tưởng Giới Thạch đánh bại, rút về Đông Bắc, dọc đường bị chết vì bom Nhật.

Trương thiếu soái tức Trương Học Lương, 1901-2001, nhũ danh Tiểu Lục Tử, con trai Trương Tác Lâm. Từ 1917 theo cha làm việc trong quân đội Phụng hệ. Năm 1928 Lâm chết. Lương lên thay cha làm tổng tư lệnh ba tỉnh Đông Bắc Trung Quốc, và tuyên bố theo chính phủ Dân quốc do Tưởng Giới Thạch làm Tổng thống; nhờ đó thực hiện được việc thống nhất quân đội Trung Quốc. Lương được cử làm Tư lệnh Biên phòng Đông Bắc. Năm 1936, Lương chủ trương đoàn kết với Hồng quân của Đảng cộng sản Trung Quốc chống Nhật, nhưng Tưởng phản đối. Ngày 12/12/1936 khi Tưởng Giới Thạch đến Tây An thị sát, Lương cùng tướng Dương Hổ Thành bắt giữ Tưởng, yêu cầu thực hiện đoàn kết chống Nhật. Sau khi Tưởng chấp nhận yêu cầu này, Lương đưa Tưởng về Nam Kinh. Tưởng

giam lỏng Lương cho đến năm 1946 khi Tưởng chạy ra Đài Loan có mang theo Lương. Đảng cộng sản Trung Quốc đánh giá cao tinh thần yêu nước chống Nhật của Lương.

3\ Alexis de Rocqueville, 1805 - 1859, nhà chính trị học và sử gia, nghị sĩ nền Cộng hòa thứ II nước Pháp, Ủy viên ban soạn thảo Hiến pháp, tác giả hai cuốn sách nổi tiếng Nền dân chủ Mỹ, chế độ cũ và Đại Cách mạng.

Mahan tức Alfred Thayer Mahan, 1840 - 1914, người Mỹ, nhà chiến lược biển và sử gia nổi tiếng, người sáng lập thuyết 'Sức mạnh biển' (Sea Power Theory), từng là sỹ quan chỉ huy trong cuộc chiến Mỹ - Tây Ban Nha năm 1898, suốt đời cống hiến cho việc xây dựng quyền lực biển của Mỹ. Tổng thống F.Roosevelt ca ngợi ông là một trong những nhân vật vĩ đại nhất, có ảnh hưởng nhất trong đời sống của nước Mỹ.

Chủ nghĩa Monroe: Monroe Doctrine, học thuyết do Tổng thống Mỹ Monroe, học thuyết do Tổng thống Mỹ Monroe đề xuất, chủ trương phản đối sự can thiệp của Châu Âu và Tây bán cầu; trở thành nền tảng chính sách đối ngoại Mỹ. James Monroe, 1758 - 1831, là Tổng thống Mỹ thứ 5, làm Tổng thống hai nhiệm kỳ (1817 - 1825).

Roosevelt ở đây là Franklin Roosevelt, 1882 - 1945, Tổng thống Mỹ thứ 32, làm Tổng thống 4 nhiệm kỳ liên (1933 - 1945), được coi là Tổng thống tốt nhất nước Mỹ.

Hull tức Cordell Hull, 1871 - 1955, Bộ trưởng Ngoại Giao Mỹ 1933 - 1943, người đảng Dân Chủ, ủng hộ New Deal của Roosevelt, chống Nhật xâm lược Trung Quốc, góp phần xây dựng Liên Hợp Quốc; giải Nobel Hòa Bình 1945.

Là cọng rơm cuối cùng làm gãy lưng con lạc đà nhưng lại thu được chiến lợi phẩm là cả con lạc đà: câu này có nguồn gốc từ một ngôn ngữ tiếng Anh: 'The last straw on the camel's back', có nghĩa là cọng rơm cuối cùng chèn trên lưng con lạc đà làm nó khịu xuống (vì không chịu nổi sức nặng). Đống rơm chèn trên lưng lạc đà quá nặng làm nó gãy lưng tất nhiên phải có cọng rơm cuối cùng gây ra tình trạng đó (tương tự: giọt nước tràn ly). Ở đây tác giả ví von công lao của Mỹ đối với hai cuộc Thế chiến chẳng là bao mà chiến thắng Mỹ thu được lại quá lớn. Người dịch cho rằng nước Mỹ có

công rất lớn trong hai cuộc Thế chiến, nhất là Thế chiến II, đặc biệt trên mặt trận Thái Bình Dương, Mỹ chiến đấu kiên cường với Phát xít Nhật, buộc Nhật đầu hàng, tạo điều kiện cho nhiều nước Châu Á giành được độc lập, thoát khỏi chế độ thuộc địa.

Chính sách mở cửa, tức Open Door Policy, do Bộ trưởng Ngoại giao Mỹ John Hay đề xuất năm 1899 để áp dụng cho Trung Quốc khi nước này bị các nước Phương Tây bắt nạt và xâm lược. Trung Quốc cho rằng chính sách này nhằm để quân bình lợi ích các nước phương Tây trong việc xâm xé Trung Quốc.

Chiến tranh Phổ - Pháp: diễn ra trong thời gian 1/1870 - 5/1871, do Pháp tuyên chiến trước, kết thúc bằng thắng lợi của Phổ, đem lại sự thống nhất Đế Chế Đức dưới sự cai trị của vua Wilhelm I và đánh dấu sự sụp đổ của hoàng đế Pháp Napoléon III và Đế nhị đế chế Pháp, sau đó được thay bằng nền Cộng hòa thứ III. Vùng Alsace - Lorraine bị Phổ chiếm cho đến khi Thế chiến I kết thúc. Hồi ấy Bismarck đang là Thủ tướng phục vụ triều đình Hoàng Đế Phổ Wilhelm I.

Nghị viện chế hiến (hoặc lập hiến): constituent assembly.

Văn hóa Hobbes: nền văn hóa chịu ảnh hưởng của Thomas Hobbes, (xem chú thích 1 chương III), nhà triết học chính trị theo chủ nghĩa duy vật máy móc, ủng hộ chế độ quân chủ, đề ra thuyết Khế ước, có ảnh hưởng lớn tới thế giới.

Văn hóa Locke: nền văn hóa chịu ảnh hưởng của John Locke, 1632 - 1704, triết gia duy vật người Anh, sáng lập chủ nghĩa Kinh nghiệm, chứng minh tri thức của nhân loại bắt nguồn từ thế giới cảm tính, là người đầu tiên trình bày toàn diện tư tưởng dân chủ hiến chính, chủ trương chính thể quân chủ lập hiến, có ảnh hưởng tới triết học và chính trị thế giới.

Văn hóa Kant: nền văn hóa chịu ảnh hưởng của triết gia Đức Immanuel Kant, 1724 - 1804, người sáng lập triết học duy tâm cổ điển Đức, chủ trương tri thức của nhân loại là hữu hạn.

Bức màn sắt (Iron Curtain) là từ để gọi biên giới địa lý, biên giới tư tưởng mang tính biểu tượng chia cắt Châu Âu thành hai khu vực riêng từ cuối Thế chiến II đến cuối Chiến tranh lạnh (1991). Tháng 2/1946, Stalin phát biểu

khẳng định Chủ nghĩa Cộng sản sẽ thắng và Chủ nghĩa Tư bản sẽ bị lật đổ, Liên Xô quyết tâm thiết lập chế độ Cộng sản ở Đông Âu. Trong diễn văn 'Nguồn tiếp sức cho Hòa Bình' tại Đại học West - minster ở Fulton, Missouri (Mỹ) ngày 5/3/1946, Winston Churchill (lúc này không còn là thủ tướng, nhưng vẫn có tiếng nói mạnh mẽ trên chính trường Anh) phản đối việc Stalin lập 'Bức màn sắt' ở Đông Âu, coi đó là biểu tượng chia cắt Châu Âu. Churchill kêu gọi Mỹ ngăn chặn Stalin lôi các nước Tây Âu vào bên trong bức màn sắt.

Bản tiếng Trung Quốc in sai là Georger Tanya. Người dịch đã tra cứu lại, tên chính xác là Georger Santayana, 1863 - 1952, nhà thơ và triết gia Mỹ gốc Tây Ban Nha. Câu cách ngôn này nguyên văn là 'Those who cannot remember the past are condemned to repeat it'. (Ai quên quá khứ thì sẽ bị lên án là lặp lại quá khứ). Nguồn: 'The Life of Season'.

Dự án 'Hai đạn, một vệ tinh': tiếng Trung Quốc là 'Lưỡng đạn nhất tinh': ban đầu là bom nguyên tử, tên lửa và vệ tinh nhân tạo. 'Đạn' thứ nhất là bom nguyên tử, sau diễn biến thành bom nguyên tử và bom khinh khí. 'Đạn' thứ hai là tên lửa. 16/10/1964 Trung Quốc thử thành công nổ quả bom nguyên tử đầu tiên; 17/6/1967 thử thành công nổ bom khinh khí; 24/4/1970 phóng thành công vệ tinh nhân tạo đầu tiên.

4\ . Ohmae Kenichi: (sinh năm 1943), tiến sĩ vật lý hạt nhân, nhà quản lý học, nhà bình luận kinh tế nổi tiếng, từng phụ trách công ty Mekin - sey company... Tác phẩm tiêu biểu có: 'Thế giới không biên giới', 'Tương lai lớn của sân khấu toàn cầu'.

5\ . 'Khi Trung Quốc thống trị thiên hạ': sự trỗi dậy của Vương quốc trung ương và hồi kết của thế giới phương Tây' tức sách When China Rules the world: The Rise of the Middle Kingdom and the End of the Western World, xuất bản năm 2009. Tác giả Martin Jacques, người Anh, sinh 1945, học giả và nhà báo, hiện là cây bút bình luận của báo The Times, giáo sư thỉnh giảng của Đại học Nhân dân Bắc Kinh.

6\ . 'Thời báo Hoàn cầu': Một phụ trương của Nhật Báo Nhân Dân, cơ quan của Trung ương Đảng Cộng Sản Trung Quốc

'Số không hạt nhân toàn cầu': tiếng Anh là Global Zero

1\.. Lưu Á Châu sinh năm 1952, hiện là Trung tướng không quân Trung Quốc, Chính ủy Đại học Quốc phòng Trung Quốc, là một nhà văn có tiếng, từng được tặng một số giải thưởng văn học của Trung Quốc.

7\.. Feodor Mikhailovich Dostoevsky, 1821 - 1881, nhà văn người Nga chuyên viết về sự bình đẳng trong xã hội; nổi tiếng với các tác phẩm 'Thằng Ngốc', 'Tội ác và trừng phạt'...; từng bị đày do tham gia cách mạng.

8\.. De Gaulle tức Charles André Marie Joseph De Gaulle, 1890 - 1970, người lãnh đạo phong trào 'nước Pháp Tự do' chống Phát xít Đức trong thế chiến thứ II; sau khi nước Pháp được giải phóng từng làm người đứng đầu chính phủ Pháp lâm thời, rồi Thủ tướng (1944 - 1946; 1958), Tổng thống Pháp (1959 - 1969), chủ trương ngoại giao độc lập tự chủ không lệ thuộc Mỹ

China's strangery for of strang nation xuất bản năm 2007.

Trung Mỹ quốc: tiếng Anh Chimerica; do Niall Ferguson (người Anh, giáo sư môn lịch sử tại Đại học Harvard) và Moritz Schularick (phó giáo sư kinh tế học tại John F. Kennedy Institute of the Free University of Berlin) đưa ra cuối năm 2006.

Năm 1812 Châu Âu chìm trong chiến tranh, Hoàng đế Pháp Napoléon đưa đại quân tấn công Nga, kết quả đại bại, binh sĩ chết gần hết do đói rét; nhân dịp đó nhiều nước Châu Âu (kể cả Anh) nổi lên chống Pháp. Cũng năm đó Mỹ tuyên chiến với Anh; quân đội Anh chiếm thủ đô Mỹ, lẽ ra Mỹ sẽ gặp nhiều khó khăn, nhưng vì Anh đang dốc sức đánh Pháp, chính phủ Anh, sợ thua Napoleon nên không dám tiếp tục đánh Mỹ mà cuối cùng năm 1814 Anh ký hòa ước với Mỹ, nhờ đó Mỹ thoát nạn chiến tranh (1815 Anh và Phổ thắng Pháp). Vì thế tác giả nói tai họa của Châu Âu là cơ may của Mỹ. Chính phủ quân phiệt Bắc Dương: chính phủ của tập đoàn quân phiệt phong kiến do Viên Thế Khải lập cuối đời nhà Thanh. Năm 1901 Viên nhậm chức Đại thần Bắc Dương. Sau Cách mạng Tân Hợi (1911), Viên cướp lấy chức Đại Tổng thống, hình thành tập đoàn quân phiệt đàn áp nhân dân, bán nước. Năm 1916, Viên chết, tập đoàn này chia rẽ, hỗn chiến với nhau; năm 1927 bị quân đội chính phủ cách mạng Tôn Trung Sơn tiêu diệt trong chiến tranh Bắc phạt.

Tại hội nghị Hòa bình Paris (18/1 - 28/6/1919, có 32 nước tham gia, họp ở điện Versailles) nhằm giải quyết các vấn đề sau Thế chiến I, Tổng thống Mỹ Wilson đề ra kế hoạch hòa bình, trong đó có thỏa hiệp để Nhật kế thừa các đặc quyền của Đức tại tỉnh Sơn Đông trung Quốc, phái đoàn trung Quốc phản đối, không kí hòa ước Versailles.

Ở đây tác giả muốn nói về Hội nghị Yalta (Yalta Conference), tức hội nghị thượng đỉnh Mỹ - Liên Xô - Anh họp tại Yalta (Liên Xô) 4 - 11/2/1945 bàn các vấn đề sau khi Đức phát xít đầu hàng. Trong đó vì để tránh xung đột với Liên Xô, Mỹ đồng ý để Liên Xô được hưởng các đặc quyền của nước Nga Sa Hoàng tại Trung Quốc, như quyền thuê quân cảng Lữ Thuận - Đại Liên (một cảng biển và đô thị công nghiệp quan trọng của Trung Quốc) và khai thác một số tuyến đường sắt, thừa nhận giữ nguyên tình trạng hiện có của CHND Mông Cổ (mà Trung Quốc cho là đất của mình)...

Khoản bồi thường Canh Tý: Năm 1900 Liên quân 8 nước phương Tây xâm lược Trung Quốc, năm sau ép chính quyền Mãn Thanh ký hiệp ước Tân Sửu, buộc Trung Quốc bồi thường cho 8 nước này 450 triệu lạng bạc (450 triệu dân, mỗi người nộp 1 lạng), gọi là khoản bồi thường Canh Tý. Năm 1908 - 1940, nhưng quy định chỉ dùng vào việc cho trung Quốc cử học sinh sang Mỹ du học. Nhờ đó trung Quốc có được một đội ngũ nhân tài cấp cao, về sau họ có đóng góp quyết định vào việc làm bom nguyên tử, vệ tinh và tên lửa.

Nguyên văn chữ Hán: Bách chiến bách thắng, phi thiện chi thiện giả dã; bất chiến nhi khuất nhân chi binh, thiện chi thiện giả dã.

Nguyên văn chữ Hán: Hiệp hòa vạn bang.

Nguyên văn chữ Hán: Tứ hải vô địch.

Nguyên văn chữ Hán: Hóa can qua vi ngọc bạch. Ý nói thay chiến tranh bằng tình hữu nghị.

Nguyên văn chữ Hán: Nhân giả vô địch.

The Pentagon's New Map: War and Peace in the Twenty - First Century; xuất bản năm 2004.

Charles Krauthammer: Nhà báo Mỹ nổi tiếng, sinh 1950, từng đoạt giải Pulitzer.

Một lực lượng trước kia ít được chú ý nay nổi lên - ý nói lực lượng cuaceton khủng bố nổi lên sau vụ 11 tháng 9.

Samuel Philip Huntington, 1927 - 2008, nhà khoa học chính trị nổi tiếng nước Mỹ, tác giả học thuyết 'sự đụng độ giữa các nền văn minh' ('Clash of Civilizations', đề ra năm 1993).

Thời kỳ bùng nổ dân số: Tiếng Anh là Baby Boom, thời kỳ 1946 - 1964 số dân Mỹ tăng thêm 78 triệu.

Biển Adriatic: vùng biển phân cách bán đảo Ý với bán đảo Balkan (gồm Croatia, Slovenia, Bosna và Hercegovina, Montenegro và Albania).

Biển Aegean: vùng biển nằm giữa Thổ Nhĩ Kỳ và Hy Lạp.

Nguyên văn chữ Hán: Đắc đạo đa trợ, thất đạo quả trợ. Đây là một câu trong thiên 'Công Tôn Sứ Hạ' sách 'Mạnh Tử'.

Nguyên văn chữ Hán: Đa hành bất nghĩa tất tự tệ.

Nguyên văn chữ Hán: Sư xuất hữu danh.

Nguyên văn chữ Hán: Nghĩa binh.

Nguyên văn chữ Hán: Nghĩa chiến.

Chủ nghĩa công lợi: Quan điểm lấy công hiệu thực tế hoặc lợi ích làm tiêu chuẩn hành vi.

Học thuyết Darwin - xã hội: Tức Social - Darwinist Tdeology, lý thuyết cho rằng xã hội loài người tiến hóa thông qua thuyết đấu tranh sinh tồn, trong đó chủng tộc nào thông minh hơn, khỏe mạnh hơn, thích nghi với môi trường tốt hơn sẽ là chủng tộc có quyền tồn tại; chủng tộc nào dốt nát, ốm yếu, kém thích nghi với môi trường sẽ bị đào thải.

Bernard Montgomery, 1887 - 1976, nguyên soái lục quân Anh, nhà chỉ huy quân sự nổi tiếng của lực lượng Đồng minh, từng đánh bại quân Đức đóng tại Châu Phi, tạo ra bước ngoặt trong thế chiến thứ II.

Xem chẳng hạn: <http://www.careercast.com/jobs-rated/jobs-rated-2014-ranking-200-jobs-best-worst>

Xem: <http://www.ihes.fr/lafforgue/textes/SavoirsFondamentaux.pdf>

Bản dịch của Phan Tất Đắc có từ năm 1976. Bản dịch mới và chính xác hơn của Nguyễn Tiến Dũng do Sputnik Education phát hành từ năm 2015. Trong

quyển “Nước Tí Hon” thì chữ K là “kết luận”, khi nói về các khám phá mới ở đây tôi dùng với nghĩa 'kiểm tra' khi làm toán..

Xem <http://gowers.wordpress.com/2008/07/25/what-is-deep-mathematics/>

Tên một loại thuốc

Ý nói miệt thị, cờ Nhật màu trắng có mặt trời tròn đỏ ở giữa, bị ví như một miếng cao dán – ND. (Trong nguyên bản không có các chú thích, người dịch chịu trách nhiệm về các chú thích trong bản dịch).

Dương Châu là một thị trấn gần Nam Kinh – ND.

Giang Bắc là nói phía bắc sông Trường Giang, nói như ta là tả ngạn – ND.

Ixteerri, chứng phát cuồng, rồ dại – ND.

Còn gọi là trầm cảm, mang nỗi bức dọc không nói ra được và trở nên buồn phiền – ND.

Năm 1927 quân Giang Hữu thuộc quân đội Quốc dân đảng đang đánh đuổi quân Trục Lỗ chiếm Nam Kinh, ngày 24-3 xảy ra vụ cướp bóc và giết hại kiều dân và nhân viên các cơ quan và sứ quán nước ngoài ở Nam Kinh. Tàu chiến Anh Mỹ đỗ trên sông Trường Giang trả đũa, bắn đại bác vào thành suốt một giờ - ND.

Ví với mỹ nhân Dương Quý Phi của Đường Minh Hoàng đời nhà Đường – ND.

Những địa danh nổi tiếng của thành phố Nam Kinh – ND.

Quân đội của chính phủ Trung Hoa dân quốc, do Quốc Dân Đảng nắm giữ - ND.

Alexander Ernst Alfred Hermann von Falkenhausen (1878-1966) – ND.

Tấm gỗ dài rộng vài tấc có khía rãnh, thường gác trong mép chậu giặt để vò xát quần áo – ND.

Một loài cây lá nhỏ, xanh cả trong mùa đông, thường được trồng làm tường ngăn vườn cảnh – ND.

Một loại đàn hơi dùng nhà thờ, tư thế ngồi đàn tựa như đàn piano – ND.

Những vùng đất trong thành phố, nhiều nhất là ở Thượng Hải, Quảng Châu cắt ra cho người nước ngoài thuê – ND.

Tức khoảng hơn mười mét, thước Trung Quốc bằng 0,33 mét – ND.

Tẩu thuốc của người bình dân Trung Quốc là một khúc tre nhỏ dài độ hai gang tay, đầu tẩu nhỉnh hơn thân một chút, khi hút túi thuốc con con vẫn treo lủng lẳng ở thân tẩu, khi nhồi thuốc, người ta cắm đầu tẩu vào túi thuốc và nhồi thuốc trong túi – ND.

Chỉ quân đội Quốc dân Đảng của Tưởng Giới Thạch – ND.

Nghĩa là ngồi lâu cất giấu ngọc.

Nhân vật trong tác phẩm nổi tiếng _Lương Sơn Bá – Trú Anh Đài._ Hai người yêu nhau rồi cùng chết bên nhau. Câu chuyện được gọi là _Romeo và Juliet_ của Trung Quốc – ND.

Tam giáo là Nho, Đạo, Phật; Cửu lưu là nho, đạo, âm dương, pháo, danh, mặc, tung hoành, tạp, nông. Sau mang nghĩa rộng là các loại tôn giáo, học thuật, các tầng lớp xã hội, các hạng người... - ND.

Tứ thư: Luận ngữ, Đại học, Trung dung, Mạnh Tử; Ngũ kinh: Chu Dường, Thượng thư, Kinh thi, Lễ ký, Nghi lễ, Xuân Thu. Sau mang nghĩa rộng là các trước tác kinh điển – ND.

Ổ điểm trên sông, ở đây là sông Tần Hoài – ND.

Tương đương 4 ngàn tệ bây giờ - ND.

Điều nhảy của cao bồi miền Tây nước Mỹ, do lính thủy Mỹ truyền vào Trung Quốc – ND.

Thương bất tri vong quốc hận Cách giang do xướng hậu đình hoa. Hai câu trong bài thơ _Bạc Tần Hoài_ của Đỗ Mục, có nghĩa là: Con hát không biết cái hận mất nước, bên kia sông còn hát khúc Hậu Đình Hoa – ND.

Quân Tam phủ là quân lính lấy ở ba phủ Thiệu Thiên, Hà Trung và Tĩnh Gia thuộc tỉnh Thanh Hóa, quê hương Chúa Trịnh, chuyên làm nhiệm vụ bảo vệ kinh thành, được xem là ưu binh.

Là con của Lê Duy Vĩ khi lên ngôi đổi tên là Lê Duy Kỳ, là vị vua thứ 16 và là vị vua cuối cùng của nhà Lê Trung Hưng.

Luật lấy dân làm lính chia ra 10 nhà làm một bảo. 500 nhà là một đô bảo.

Mỗi bảo có đặt hai người chánh phó để dạy dân Huyện tập võ nghệ.

Nhà nước giao ngựa cho các bảo phải nuôi, con nào chết thì dân theo giá định mà bồi thường lại.

Đặt ra một sở mua bán ở chốn kinh sư, để có những hàng hóa gì dân sự bán không được thì nhà nước mua thu cả lấy mà bán. Những nhà buôn ai cần phải vay tiền thì cho vay, rồi trả lãi.

Dương Quý Phi tức Dương Ngọc Hoàn người tỉnh Thiểm Tây, Trung Quốc ban đầu làm thị nữ cho Thọ Vương, con trai Đường Huyền Tông, có nhan sắc giống với một quý phi mới mất, nên được Vua yêu phong làm Quý Phi. Nhờ vậy, họ hàng bà chiếm được địa vị cao. Nhà Vua là người đa tình, Dương Ngọc Hoàn nhờ sắc đẹp và tài múa hát nên rất được ân sủng. Trong tình yêu, họ là một đôi tâm đầu ý hợp. Tuy Dương Quý Phi có chút điều tiếng trong quan hệ với An Lộc Sơn, nhưng khi viên tướng này phản lại triều Đường thì nàng vẫn bị tên này biên lục tội trạng cùng anh trai Dương Quốc Trung. Dưới sức ép của binh lính, vua Đường Minh Hoàng đã phải chấp nhận cho Dương Quý Phi thắt cổ chết để giải vây cho triều đình. Sau cái chết, nhà Vua vẫn ngày đêm tưởng nhớ Dương Quý Phi. Cảm động mỗi tình này, nhà thơ Bạch Cư Dị đã viết tác phẩm 'Trường hận ca' mà từng chữ được xem là đẹp như ngọc ngà khiến cho nhiều thế hệ cảm kích và rung động.

Bà là vợ của Chúa Trịnh Sâm, rất được Chúa yêu mến sủng ái. Theo 'Từ điển nhân vật lịch sử Việt Nam', bà là người đã gây ra nhiều tai ác trong phủ Chúa Trịnh và triều đình Hậu Lê.

Theo Nguyễn Tiến Đoàn, “Bài đề từ Truyện Kiều và thơ vịnh Kiều của Đoàn Nguyễn Tuấn”, Kỷ yếu Dòng chảy văn hóa xứ Nghệ”, Nxb. Văn học, 2012.

Nguyễn Hành là em ruột Nguyễn Thiện, cùng là con trai của Nguyễn Điều, anh cùng cha khác mẹ với Nguyễn Du.

Là tên cửa sông Lam, ranh giới tự nhiên của hai tỉnh Nghệ An và Hà Tĩnh. Theo “Làng Tiên Điền”, Làng văn hóa cổ truyền Việt Nam, Nxb. Thanh niên, 2001 của Vũ Ngọc Khánh.

Mộ Nguyễn Nghiễm táng ở khu Đồng Dài được phát hiện năm 1995, không có phần đắp nổi, phần chìm xây chắc bằng vữa tam hợp. Năm 1997 và 2003 mộ được nâng cấp nhưng vẫn được giữ nguyên hiện trạng để phẳng với mặt đất.

Quang Trung muốn nắm dân số và quân số nên bắt mọi người phải mang tín bài, gọi là thẻ Thiên hạ đại tín.

Tám cảnh đẹp Nghi Xuân là: (1)Hồng Sơn liệt chướng (Núi Hồng thành dựng) (2)Hoa phẩm thẳng triền (Hoa phẩm chợ đông - chợ trên bến dưới thuyền, nằm gần đường cái, thông thương nam bắc) (3)Cô Độc lâm lưu (Nghé lẻ lội rào, con nghé lẻ đàn lội sông)(4)Uyên Trừng danh tự (Chùa đẹp Uyên Trừng)(5)Quần mộc bình sa (Bãi cát bằng Cồn Mộc) (6)Giang Đình cổ độ (Bến đò cổ Giang Đình) (7)Song ngư hí thủy (Đôi cá giỡn sóng nước) (8)Đan Nhai qui phàm (Cửa Hội buồm về).

Theo Năm thế kỷ văn Nôm người Nghệ, Thái Kim Đĩnh biên soạn, tập II, Nxb. Nghệ An, 2001.

'Thác lời trai phường nón': Các từ lịp, tơi, bó vọt, đồng sừn, bẹ móc, năm giang chỉ những vật dụng của nón, tơi.

La Thành, một tên gọi khác của thành Nghệ An xưa. Không nên lầm với La Thành (Đại La).

Đoạn trên trích lại sách “Ba trăm năm lẻ” của Vũ Ngọc Khánh in trong Tùg thư 'Truyện Kiều Vũ Ngọc Khánh: Truyện Kiều trong văn hóa Việt Nam' từ trang 243 đến 249, Nxb, Thanh Niên, 2013. Đoạn văn phù hợp với mạch truyện, tác giả chép lại để bày tỏ lòng tưởng nhớ đến thân phụ mình: Vũ Ngọc Khánh (1926 - 2012).

Phó giáo sư Vũ Ngọc Khánh.

Nhiều: Cách gọi những người trẻ tuổi thường chưa có vợ, có chồng.

Xuất xứ: Theo Kinh Dịch: “Quân tử chi đạo hoặc xuất hoặc xử”. Xử thế là ở lại với đời, còn gọi là hành; xuất thế là ra khỏi đời gọi là tàng.

Một địa danh cũ có từ thời Hậu Lê. Xứ Sơn Nam gồm phần đất của các tỉnh phía nam đồng bằng Bắc Bộ như Hưng Yên, Hà Nam, Thái Bình, Nam Định, Ninh Bình.

Ngô Thì Nhậm là thầy của Trịnh Khải biết âm mưu cướp ngôi của Khải, phát giác nên được phong Hữu Thị Lang bộ Công. Nhưng bố của Thì Nhậm trước đó không đồng tình đã uống thuốc độc chết. Ba người khác là Trịnh Khải (quân phụ), Khắc Tuân và Xuân Hán - phụ chấp - đều bị tội. Tứ phụ là thân phụ, quân phụ và hai phụ chấp (bạn của bố).

Duy Vĩ (? - 1771) là con trưởng của Lê Hiến Tông.

Chích quái: bộ Lĩnh Nam chích quái của Trần Thế Pháp, sưu tập các chuyện lạ vào loại sớm ở Việt Nam; Truyền kỳ: chỉ bộ Truyền kỳ mạn lục của Nguyễn Dữ.

Tựa đề các truyện trong Lan trì kiến văn lục của Vũ Trinh.

Theo Phạm Trọng Chánh: “Nguyễn Du mười năm gió bụi” thì trước khi đi sứ Trung Quốc, Nguyễn Du đã có một chuyến đi riêng, một mình. Chúng tôi ủng hộ phán đoán này.

Trong quan niệm chính thống lúc bấy giờ, quân Tây Sơn bị xem là người xứ khác, không thuộc cai quản của triều Lê.

Theo lập luận của Tiến sĩ Phạm Trọng Chánh sống tại Paris, Pháp.

Ứng khẩu thành thơ.

Theo lập luận của tiến sĩ Phạm Trọng Chánh, Paris, Pháp.

1. Cuộc chiến tranh Peloponnesus từ năm 431 đến năm 404 TCN. Toàn bộ Hy Lạp bị cuốn vào cuộc chiến tranh kéo dài giữa Athens và Sparta. Sparta trội hơn trên đất liền, nhưng Athens lại mạnh hơn trên biển. Với sự giúp đỡ của người Ba Tư, Sparta đã tiêu diệt được gần như toàn bộ hạm đội của Athens tại trận đánh ở Sicily, và hoà bình tạm thời đạt được vào năm 421 CN.

2. Sparta có hai hệ tộc hoàng gia là hệ Agiad và hệ Eurypontid. Cả hai hệ này đều cho rằng mình thuộc dòng dõi Hercules. Agis II thuộc hệ Eurypontid còn Agesilaus là người em cùng cha khác mẹ. Sparta luôn luôn có hai vua cùng giữ ngai vàng. Đây là con cháu của hai anh em, những người đã giải phóng và dựng nên thành bang này sau cuộc chinh phục của người Dorian. Agis II này không phải là Agis, 'Nhà cải cách của Sparta', người trị vì trong giai đoạn 245 - 241 TCN.

3. Xem thêm cuộc đời của Alcibiades trong truyện về Nicias.

4. Lysander (chết năm 395 TCN): Đô đốc hải quân và là chính khách nổi tiếng của Sparta, người đã đưa Sparta đến chiến thắng cuối cùng trước Athens trong cuộc chiến tranh Peloponnesian với trận Aegospotami và đại thắng liên minh Athens tại Hellespont (ngày nay là Dardanelles thuộc Thổ Nhĩ Kỳ). Tới năm 404 TCN, Athens buộc phải đầu hàng. Lysander định

thiết lập các chính quyền quý tộc cho Athens và các thành bang liên minh, nhưng người Sparta bác bỏ chủ trương đó và lập lại nền dân chủ ở Athenian. Lysander ủng hộ Agesilaus II lên làm vua Sparta, hy vọng Agesilaus sẽ trở thành vua bù nhìn nhưng Agesilaus đã chứng tỏ năng lực và sự độc lập của mình. Năm 395 TCN, khi chiến tranh với Boeotia nổ ra, do Corinth và Thebes cầm đầu, Lysander được bổ nhiệm làm thống chế nhưng bị giết trong trận đánh ở Haliartus.

5. Lúc này, đất nước Hy Lạp đang xảy ra cuộc chiến tranh Peloponnesus, mọi thành phố của Hy Lạp đều bị tàn phá vì cuộc nội chiến giữa phe dân chủ (liên minh Athens) và phe quý tộc (liên minh Sparta). Do đó, cuộc chiến tranh này không đơn thuần là cuộc chiến giữa hai thành phố mà là cuộc chiến tranh giữa hai ý thức hệ chính trị đối lập.

6. Aegea: quần đảo Aegea gồm hàng trăm đảo nhỏ nằm ở phía nam biển Aegea, nằm trên biển Địa Trung Hải giữa Hy Lạp và Thổ Nhĩ Kỳ.

7. Aulis: thuộc lãnh thổ Thebes xưa kia, nằm trên bờ biển đông Hy Lạp, đối diện đảo Euboea. Trong Thần thoại Hy Lạp, nơi đây là điểm khởi đầu cho cuộc hành trình chiến đấu với thành Troy.

8. Agamemnon là vua vương quốc Mycenae, một trung tâm văn hoá của thời kỳ đồ Đồng ở Peloponnese, người chỉ huy các chiến binh Hy Lạp trong cuộc chiến tranh ở thành Troy (khoảng năm 1250 TCN). Cuộc tranh cãi giữa Agamemnon với Achilles về lễ vật cúng tế là nàng Brises là khởi nguồn của trường ca Iliad. Trước khi Agamemnon rời Aulis đến thành Troy, nữ thần Artemis nói rằng chàng phải hiến tế con gái của mình là thiếu nữ Iphigenia, nếu chàng muốn được thuận buồm xuôi gió. Vật tế này là để trả món nợ cũ cho nữ thần. Sau khi Agamemnon chiến thắng trong cuộc chiến tranh thành Troy, chàng trở về nhà và bị vợ là Clytemnestra giết hại. Con trai chàng là Orestes đã báo thù cho cái chết của cha. Các vở kịch cổ điển của Aeschylus là Agamemnon, Choephoroi và Eumenides kể các câu chuyện về Orestes.

9. Theo thần thoại La Mã là nữ thần chiến tranh Diana.

10. Khi Agamemnon sắp sửa giết con gái để tế thần, nữ thần đã bắt người con gái đi và thay vào đó là một con hươu. Vì thế nên Agesilaus đoán rằng

con hươu mới thực sự là vật tế mà nữ thần muốn, vì Artemis là nữ thần săn bắn. Agamemnon bị khó xử vì chàng đã giết một con hươu đực cho lễ tế nên để chuộc lỗi chàng đã hứa với nữ thần sẽ cúng cho nữ thần thứ chàng yêu quý nhất mà chàng nhận được vào năm sau, đó chính là cô con gái Iphigenia. Chàng trì hoãn cho đến khi nàng trở thành một thiếu nữ. Khi chàng hạ được thành Troy, nữ thần Diana đã gây bão tố không cho thuyền Hy Lạp trở về cho đến khi Agamemnon chịu trả nợ cho nữ thần.

11. Ephesus: thành phố được thành lập từ thế kỷ XIII TCN bởi những tín đồ của nữ thần Cybele, sau đó là người Ionia và người La Mã. Chính tại đây người La Mã đã xây dựng Đền thờ thần Artemis, một trong bảy kỳ quan của thế giới cổ đại. Hiện nay, khu vực này thuộc Izmir, Thổ Nhĩ Kỳ và là một trong những di chỉ khảo cổ lớn nhất thế giới.

12. Vương quốc Ba Tư chia thành các vùng lãnh địa do các phó vương cai quản. Tước hiệu phó vương được vua Ba Tư phong và được truyền từ đời này qua đời khác giống như danh hiệu bá tước ở châu Âu thời phong kiến.

13. Cuộc viễn chinh của binh đoàn 10.000 đến bờ biển này là một trong những cuộc hành trình vĩ đại nhất trong nền văn học phương Tây. Nhà sử học Xenophon đã kể lại chuyện này trong cuốn Anabasis. Một trong những người mưu toan giành ngai vàng ở Ba Tư đã cầu xin sự giúp đỡ của quân đánh thuê Hy Lạp. Vào năm 401 TCN, những người này suýt nữa đã chiếm được Babylon. Trong trận Cunaxa, họ dễ dàng đánh bại quân châu Á, nhưng người thuê họ bị chết nên họ phải tìm đường vượt qua lãnh thổ của kẻ thù, từ Babylon tiến về biển Đen. Trên đường rút chạy họ phải đánh lại nhiều quốc gia và chịu nhiều gian khổ, nhưng cuối cùng phần lớn trong số họ đều trở về Hy Lạp. Khi trở về, họ gieo tin rằng Ba Tư rất dễ bị chinh phục.

14. Babylon: được coi là một trong những thành phố lớn nhất của thế giới cổ đại, ngày nay nằm gần Baghdad thuộc Iraq, giữa sông Euphrate và sông Tigris. Babylon là thủ đô của đế chế Babylonia thời thiên niên kỷ thứ nhất và thứ hai trước công nguyên. Đây là nơi các nhà khảo cổ tìm được phế tích của vườn treo Babylon, một trong bảy kỳ quan của thế giới cổ đại.

15. Phrygia: vùng đất thuộc đế chế Ba Tư, ngày nay là miền bắc Thổ Nhĩ Kỳ nơi có thủ đô Ankara.
16. Thrace xưa kia là một vùng đất rộng lớn do một dân tộc hiếu chiến thành lập nên vào khoảng thế kỷ V TCN thuộc đế chế Ba Tư, hiện nay là một phần lãnh thổ của Hy Lạp, Bulgaria và một phần của Thổ Nhĩ Kỳ. Tên gọi Thrace sau này dùng để chỉ phần lớn phía đông bán đảo Ban-căng.
17. Chaeronea, một thị trấn cổ xưa của vùng Boeotia, Hy Lạp, ngày nay có tên là Chaironeia. Tại đây, người Athens và người Thebes bị vua Philip II của Macedonia và con trai là Alexander 'Đại đế' đánh bại thảm hại năm 338 TCN. Thất bại này đã mở đầu sự cai trị của người Macedonia trên toàn cõi Hy Lạp. Chaeronea chính là quê hương của Plutarch, tác giả cuốn sách này.
18. Trong phong tục của người Hy Lạp cổ, những người chiến thắng thường dừng lại để cướp áo giáp của kẻ thù. Nên nếu các xác chết của quân Sparta vẫn còn áo giáp nghĩa là họ vẫn giữ vững được trận địa. Những cuộc giao đấu giành áo giáp của những người anh hùng đã hy sinh là chủ đề chính trong bản anh hùng ca Iliad của Homer.
19. Achaea (Akhaia): một tỉnh thuộc Tây Hy Lạp.
20. Acarnania vùng núi phía tây bắc nước Hy Lạp cổ, ngày nay là tỉnh Aitolokarnania, thuộc miền Tây Hy Lạp.
21. Trong phần viết về cuộc đời Pelopidas có kể lại chi tiết về sự kiện này và những tai họa gây nên do sự bất công của Sparta.
22. Sphodrias bị lừa vì người Athens đã biết trước. Xem phần viết về cuộc đời Pelopidas.
23. Epaminondas (418?-362 TCN): chính khách, triết gia và thống chế rất xuất sắc của Thebes. Nhờ tài năng quân sự, ông đã đưa Thebes lên địa vị bá chủ ở Hy Lạp. Ông sinh tại Thebes, kinh đô của xứ Boeotia, là học trò của Lysis xứ Tarentum, nhà triết học Hy Lạp theo trường phái Pythagore. Năm 371 TCN, Epaminondas thay mặt cho Thebes tại hội nghị hoà bình của các thành bang Hy Lạp tại Sparta. Trong cuộc xung đột với Sparta sau đó, được bổ nhiệm làm tổng chỉ huy quân đội Thebes Epaminondas đã đánh bại Sparta trong trận Leuctra rất nổi tiếng. Năm 370 TCN, ông xâm chiếm vùng Peloponnesus, tấn công Sparta, và giải phóng Messenia khỏi sự cai trị

của Sparta. Năm 362 TCN, ông chỉ huy cuộc chiến tranh lần thứ 4, và là lần cuối cùng chống lại liên minh Sparta nhưng cái chết của ông làm nản lòng binh sĩ. Plutarch cũng viết về cuộc đời của Epaminondas, nhưng nay không còn nữa. (Xem thêm câu chuyện về cuộc đời về Pelopidas).

24. Trận Leuctra (năm 371 TCN) là một thảm họa tồi tệ nhất trong lịch sử Sparta. Kể từ đó, Sparta không bao giờ khôi phục được sức mạnh quân sự từng có. (Xem cuộc đời của Pelopidas để biết thêm về trận đánh này).

Leuctra ngày nay thuộc vùng Attica, Hy Lạp. Nhược điểm của Agesilaus không chỉ là hay thiên vị mà còn rất tư thù cá nhân. Điều này đặc biệt đúng trong trường hợp của Thebes. Liên tục gây những cuộc chiến, ông đã vi phạm luật của Lycurgus ngăn cấm tiến hành chiến tranh lâu dài với cùng một kẻ thù. Làm như vậy, vô hình chung ông đã biến người Thebes trở nên thiện chiến hơn và cuối cùng trở nên ngang tầm với Sparta. Khi Agesilaus trở về nhà và bị thương sau trận đánh, có người Sparta đã nói với ông: 'Đó là phần thưởng mà người Thebes đã trả cho ngài vì công lao huấn luyện họ từ những người bình thường thành những chiến binh tinh nhuệ và giàu ý chí'.

25. Doria là một trong ba tộc người chính của Hy Lạp cổ, hai tộc kia là Aeolia và Ionia. Theo truyền thuyết, người Doria lấy tên mình theo Dorus, con trai của Hellen, người đã sống ở Doris, mẫu quốc của người Doria. Người Doria di cư tới đảo Crete và các đảo thuộc quần đảo Aegea khác. Truyền thuyết cũng kể rằng người Doria xâm chiếm bán đảo Peloponnesus vào khoảng năm 1104 TCN. Từ bán đảo Peloponnesus người Doria xâm chiếm phía tây nam vùng Tiểu Á và các đảo láng giềng như đảo Sicily. Họ nói thổ ngữ Hy Lạp cổ gọi là Doric.

26. Arcadia (Arkadhia): một tỉnh nhỏ thuộc vùng Peloponnesus, Hy Lạp.

27. Mantinea: nơi xảy ra trận đánh lớn năm 418 TCN, phe Sparta đã thắng phe Athens trong cuộc chiến tranh Peloponnesus, nay thuộc vùng Peloponnesus, Hy Lạp.

28. Ngày nay là tỉnh Messenia thuộc vùng Peloponnesus, Hy Lạp.

1. Trong thần thoại Hy Lạp, Ixion là vua của người Thessaly, được thần Zeus mời đến thăm ngôi nhà của những vị thần trên ngọn núi Olympus. Tại

đó, Ixion gặp và đem lòng thèm khát Hera (Juno), vợ của thần Zeus (Jupiter), nữ hoàng của những vị thần. Biết rõ ý đồ bất thủy này, thần Zeus đã tạo ra một đám mây có hình giống hệt thần Hera. Ixion đã tư thông với đám mây này mà cứ ngỡ rằng đã chinh phục được thần Hera. Đám mây sinh ra những con nhân mã (Centaur) là những đứa con nửa người, nửa ngựa. Vì tội lỗi này, Ixion bị đày xuống địa ngục của thần Hades, bị trói vào một bánh xe lớn rồi bị bánh xe nghiền khi nó quay tròn.

2. Lycugus (800 năm TCN) đã ra lệnh cấm sử dụng vàng bạc ở Sparta để ngăn cấm mọi tội lỗi xấu xa có thể du nhập vào đây. Nhưng tới thời Agis, lệnh cấm này bị huỷ bỏ.

3. Sparta có hai gia đình hoàng gia, vì vậy thường có hai vua một lúc. Những dòng tộc hoàng gia này chấm dứt vào năm 222 TCN. (Xem thêm truyện về Lycugus).

4. Hội đồng giám quan là một ủy ban gồm năm người, được bầu chọn hàng năm, có quyền điều hành chính phủ. Giám quan không được bầu lại.

5. Đây không phải là thống chế Lysander (chết năm 395 TCN), người đã làm nên chiến thắng trong cuộc chiến tranh Peloponnesian giữa liên minh Athens và Sparta.

6. Đây cũng không phải là vua Agesilaus II (444?-360?TCN), người được kể trong cuốn truyện này.

7. Cuốn kinh Leviticus kể rằng: Jehovah, chúa trời của người Do Thái, đã ra lệnh cho họ cứ 50 năm một lần phải huỷ bỏ mọi hợp đồng và văn tự thế chấp tài sản. Ông cũng cấm họ tính lãi vay. Một điều răn khác trong cuốn kinh Deuteronomy là cứ 7 năm một lần phải huỷ bỏ mọi món nợ. Nếu không thì lãi vay phải trả sẽ rất lớn và như vậy sẽ có một số ít người may mắn trở thành những người cho vay dần dần sẽ chiếm giữ mọi tài sản trong khi những người dân còn lại trở nên nghèo đói. Không ai biết những người Do Thái tôn trọng những điều răn này bao lâu, hay liệu có bất kỳ mối liên hệ nào giữa sự bãi bỏ lễ Đại xá và cuộc chinh phục Jerusalem của Babylon không.

8. Quyền công dân Sparta chỉ ban cho những người có cha mẹ đều là công dân, những người đã hoàn thành khoá huấn luyện của Sparta. Họ được

phép ăn chung, đóng thuế và thi hành những bổn phận của mình và được gọi là Spartiates. Những người không hoàn thành khoá huấn luyện phải chấp nhận địa vị thấp hơn. Người Perioeci là những công dân tự do tại các vùng đất bị chinh phục, không phải là người Sparta. Họ có địa vị cao hơn những người nô lệ trong trật tự xã hội Sparta và có quyền tự trị ở mức độ nhất định. Nô lệ là những người dân bản xứ, bị người Sparta chinh phục rồi biến thành nô lệ. Mỗi người nô lệ hàng năm phải chịu đánh roi, mặc áo da thuộc và mũ da chó để họ nhớ đến thân phận của mình.

9. Lời tiên tri Thalamae được ban ra tại đền thờ nữ thần Pasiphae. Plutarch kể lại rằng một số người nói Pasiphae là mẹ của thần Ammon (vị thần mà Alexander 'Đại đế' tuyên bố là cha mình), trong khi những người khác nói rằng đây chỉ là cái tên khác của nàng công chúa Cassandra của thành Troy, được vua Agamemnon mang về Hy Lạp. Cassandra được ban phát tài tiên tri, nhưng nàng nguyên rủa rằng sẽ không có ai tin vào những lời cảnh báo của nàng. Một truyền thuyết khác kể rằng nữ thần Pasiphae chính là tiên nữ Daphne, mối tình đầu của thần Apollo, đã thoát khỏi lòng ham muốn của thần Apollo bằng cách biến thành cây nguyệt quế. Sau đó, quà tặng mà Apollo ban cho cây này là tài tiên tri.

10. Theo hiến pháp của Sparta, dân chúng có quyền bỏ phiếu quyết định những vấn đề quan trọng nhưng Viện Nguyên lão, bao gồm 28 vị nguyên lão mới có quyền quyết định có cho dân chúng bỏ phiếu không. (Xem thêm câu chuyện về cuộc đời Lycugus trong tập sách này).

11. Đây không phải là nàng Chilonis, người được kể trong câu chuyện về Pyrrhus.

12. Poseidon (Hải vương) là vị thần biển cả của Hy Lạp. Ông và thần Hades (Diêm vương) là anh em thần Zeus. Sau khi phế truất cha là Cronos để giành quyền làm vua của những vị thần, Zeus đã chia thế giới làm 3 vương quốc. Thần Zeus cai quản mặt đất và bầu trời, thần Poseidon cai quản biển cả còn thần Hades cai quản thế giới bên kia.

13. Xã hội Sparta sau cái chết của Agis được Plutarch kể trong truyện về Cleomenes, không có trong tập sách này: 'Những công dân chỉ thích ăn không ngồi rồi và hưởng thụ. Nhà vua để cho mọi người được tự do sống

theo ý riêng, hài lòng nếu không ai quấy rầy ông khỏi việc ăn chơi, thưởng ngoạn. Lợi ích chung bị phớt lờ vì tất cả mọi người chỉ quan tâm đến những lợi ích cá nhân. Nói đến việc giáo dục và luyện tập cho các thanh niên hay nói về nhà nước Sparta cũ là rất nguy hiểm thậm chí có thể bị buộc tội phản bội chống lại nhà nước đương thời'.

1. Đền thờ nữ thần Artemis (trong thần thoại La Mã là nữ thần Diana) ở Ephesus (nay thuộc Thổ Nhĩ Kỳ) được xây từ thế kỷ thứ 6 TCN, sau này bị phá huỷ năm 262 sau CN. Ngôi đền này là 1 trong 7 kỳ quan của thế giới cổ đại.

2. Iliad là cuốn sách luôn được mọi chiến binh yêu thích. Đây là một tập thơ do Homer sáng tác, kể về một vài tuần trong năm thứ 9 của trận bao vây thành Troy (khoảng năm 1250 TCN). Achilles, một chiến binh cũng dũng cảm và vĩ đại như Alexander, mất đi người bạn thân nhất trong trận đánh nên tìm mọi cách trả thù quân địch. Những khai quật khảo cổ mới đây cho thấy thành Troy thực sự từng tồn tại và rộng lớn đúng như Homer miêu tả.

3. Byzantine là một thành bang Hy Lạp cổ đại, ngày nay là thành phố Istanbul, Thổ Nhĩ Kỳ. Năm 196 bị người La Mã chinh phục nhưng đến năm 330 được Hoàng đế Constantine Đệ nhất khôi phục rồi đổi tên là Constantinople, kinh đô của vương quốc Byzantine cho tới năm 1453. Đây là thành phố lớn nhất trong thế giới của người Cơ Đốc giáo.

4. Maedi: sau khi bị Alexander 'Đại đế' chiếm đóng bị đổi tên thành Alexandropolis, hiện nay là Alexandroupolis, thuộc vùng Đông Macedonia và Thrace, Hy Lạp.

5. Trong trận Chaeronea (năm 338 TCN), vua Philip của Macedonia đã đánh bại liên minh của người Athens rồi trở thành bá chủ Hy Lạp. Nhưng 2 năm sau vua Philip bị ám sát.

6. ' Binh đội Thần thánh' của người Thebes là đội quân vô cùng tinh nhuệ gồm 300 người được miêu tả trong cuộc đời Pelopidas.

7. Olympias (375?-316? TCN) là nữ hoàng Macedonia. Olympias là con gái vua vương quốc Epirus (phía Tây Nam nhà nước Hy Lạp cổ đại).

8. Demosthenes (384-322 TCN) là nhà hùng biện vĩ đại nhất trong thế giới Hy Lạp cổ đại. Ông là người vận động phong trào đấu tranh chống ách cai của người Macedonia. Năm 346 TCN, Demosthenes được cử tới đàm phán hiệp ước hoà bình giữa Athens và Macedonia. Nhờ nỗ lực của ông, năm 340 TCN, vua Philip đã phải trì hoãn việc xâm chiếm vương quốc Byzantine (ngày nay là Istanbul). Nhưng sau đó, liên minh giữa người Thebes và Athens bị vua Philip đánh bại trong trận Chaeronea năm 338 TCN. Năm 324 TCN, Demosthenes bị kết án vì nhận hối lộ của Harpalus, người chiếm giữ kho của cải vô cùng to lớn của Alexander 'Đại đế'. Sau khi Alexander chết năm 323 TCN, Demosthenes lại thúc giục người Hy Lạp nổi dậy đòi tự do nhưng người kế tục Alexander là Antipater đã dập tắt mọi sự bạo loạn và đòi người Athens phải trao nộp những lãnh tụ yêu nước, trong đó có Demosthenes. Một dị bản khác với truyện kể của Plutarch là khi Đại hội dân chúng của Athens quyết định kết án tử hình những người này thì Demosthenes trốn đến đảo Calauria rồi tự tử tại đây. Plutarch cũng viết về cuộc đời của Demosthenes nhưng chúng tôi không đưa vào tuyển tập này.

9. Một cuộc chiến tranh toàn Hy Lạp chống lại người Ba Tư đã được mơ ước từ rất lâu. Xenophon và 10.000 chiến binh đã làm được điều này và đem về nhiều của cải. Agesilaus cũng dễ dàng giành được thắng lợi cho đến khi bị gọi về tham gia cuộc nội chiến giữa các thành bang Hy Lạp.

10. Diogenes của xứ Sinope (412?-323 TCN), triết gia Hy Lạp, được coi là cha đẻ của chủ nghĩa Hoài nghi (Cynicism). Ông là người có nhiều tư tưởng rất độc đáo.

11. Đây là nơi diễn ra cuộc chiến tranh thành Troy (khoảng năm 1250 TCN), cách cực nam của sông Dardanelles (Hellespont) 6km, thuộc Thổ Nhĩ Kỳ. Tại đó, tổ tiên của Alexander, Achilles vĩ đại, cháu nội của Aeacus đã ghi được những chiến công mà trường ca Iliad của Homer đã làm nên bất tử. Tóm tắt câu chuyện như sau: Eris, nữ thần của sự bất hoà, tức giận vì không được mời đến dự đám cưới của Peleus (cha của Achilles) và Thetis (một nữ thần biển). Nhưng nữ thần vẫn tới và ném ra một quả táo vàng có khắc dòng chữ 'Dành cho người phụ nữ quyền rũ nhất'. Ba nữ thần

tranh giành nhau quả táo vàng này là Hera (Juno): nữ hoàng của các vị thần, Aphrodite (Venus) nữ thần tình yêu và Athena (Minerva) nữ thần của sự khôn ngoan. Để giải quyết cuộc tranh chấp này, 3 nữ thần đồng ý chọn Paris, vị hoàng tử trẻ tuổi của thành Troy, một trung tâm hùng mạnh đang kiểm soát con đường buôn bán giữa biển Đen và biển Aegean, làm người phán xử. Ba nữ thần cố tìm cách thuyết phục chàng. Hera hứa cho chàng làm vua của toàn cõi châu Á. Athena hứa cho chàng trí tuệ thông minh còn Aphrodite hứa một điều mà chàng trai trẻ khó có thể từ chối: người đàn bà đẹp nhất thế giới. Về bản chất, đó là những chọn lựa mà bất kỳ chàng trai nào cũng phải quyết định: tiền bạc, tình yêu hay sự thông minh. Tất nhiên Paris chọn Aphrodite, và nàng Helen chính là phần thưởng của chàng. Nhưng lúc đó Helen cũng chuẩn bị làm đám cưới. Paris tới Sparta và được Menelaus, vua của Sparta và là chồng của Helen, đón tiếp niềm nở. Nhưng Paris đáp lại lòng hiếu khách này bằng cách đánh cắp vợ nhà vua và nhiều của cải khác đem về Troy. Anh của Menelaus là Agamemnon, vua xứ Mycenae, tập hợp một đạo quân lớn quyết tâm trừng phạt Paris và thành Troy. Sau 10 năm công phá, thành Troy bị thất thủ do mắc mưu 'Con ngựa thành Troy'. Người Hy Lạp đóng một con ngựa gỗ khổng lồ, to hơn cửa thành của Troy, rồi giả bộ chuẩn bị dong thuyền về nhà. Bên trong con ngựa là những chiến binh Hy Lạp dũng cảm nhất. Bất chấp lời cảnh báo của Cassandra, người Troy bị mắc lừa. Họ phá một lối đi trên tường thành để dắt con ngựa vào, rồi mọi người tổ chức ăn mừng. Vào đêm khuya, khi người dân thành Troy đã ngủ say, các chiến binh Hy Lạp chui ra, mở cổng thành rồi tràn vào thành và cướp phá cả thành phố. Chiến thắng này đã chấm dứt sự tồn tại của thành Troy, nhưng Aeneas, một hoàng tử của phe đồng minh với Troy, cùng với một số bạn bè đã trốn thoát, sau đó đã lập nên thành Rome. Aeneas là con của nữ thần Aphrodite (Venus) và một hậu duệ của vị vua đầu tiên của thành Troy.

12. Người bạn thân nhất của Achilles là Patroclus mượn áo giáp của Achilles để tham gia trận đánh nhưng bị Hector đâm chết khi chàng đang say sưa với chiến thắng. Nỗi đau thương của Achilles với bạn của mình sau

đó lập lại y hệt với Alexander khi chàng mất đi người bạn thân thiết nhất là Hephaestion. Homer là nhà thơ mà Alexander đã nói đến.

13. Sông Granicus gần thành phố Dardanelles (Hellespont), thuộc Thổ Nhĩ Kỳ.

14. Thuộc bán đảo Halicarnassus, ngày nay có tên là Bodrum thuộc tỉnh Mugla, phía tây Thổ Nhĩ Kỳ.

15. Đây là vua Darius III, cháu nội của vua Darius II, làm vua Ba Tư trong giai đoạn 336-330 TCN. Ông lên ngai vàng nhờ viên thái giám là Bagoas, sau khi ám sát vua Artaxerxes III và vua Arses. Nhưng sau đó, Darius lại giết Bagoas. Trong suốt 6 năm làm vua, Darius III dẫn người Ba Tư chống lại Alexander 'Đại Đế' nhưng bị đánh bại trong trận Issus năm 333 TCN và trận Gaugamela năm 331 TCN rồi chết ở đây.

16. Lycia là lãnh thổ thuộc đế chế Ba Tư, nay là tỉnh Antalya, miền nam Thổ Nhĩ Kỳ.

17. Gordium: thành phố thuộc Phrygia, lãnh thổ Ba Tư, nằm gần Ankara, thủ đô Thổ Nhĩ Kỳ hiện nay.

18. Cilicia: một vùng lãnh thổ nhỏ thuộc đế chế Ba Tư, nay thuộc miền nam Thổ Nhĩ Kỳ.

19. Issus: thành phố nơi đã chứng kiến 3 trận chiến nổi tiếng: Alexander 'Đại Đế' đánh thắng Darius III của Ba Tư năm 333 TCN, Lucius Septimius Severus đánh bại đối thủ để lên ngôi Hoàng đế La Mã năm 194 sau CN và Hoàng đế Heraclius của Byzantine (Thổ Nhĩ Kỳ) đánh thắng người Ba Tư năm 622 sau CN. Nay thuộc tỉnh Hatay, phía nam Thổ Nhĩ Kỳ.

20. Nhà sử học Arrian sống vào khoảng TK thứ 2 sau CN kể rằng người Ba Tư đã chiến đấu rất dũng cảm cho đến khi vua Darius bỏ chạy. Sau đó tất cả đều hoảng sợ và giẫm đạp lên nhau tìm đường trốn chạy qua các hẻm núi hẹp. Số mất mát của Alexander rất ít, chỉ có khoảng 450 người bị giết và 4.500 người bị thương, bao gồm cả Alexander bị thương ở đùi. Arrian là nhà viết tiểu sử hàng đầu về Alexander, chỉ sau Plutarch một thời gian ngắn. Tác phẩm của ông là lịch sử nên đầy đủ hơn của Plutarch.

21. Damascus: được ghi trong sử sách của Ai Cập là một thành bang từ khoảng thế kỷ XV TCN, là một trong những thành phố cổ nhất trên thế giới

có cư dân sống liên tục trong suốt các thời kỳ lịch sử. Ngày nay Damascus là thủ đô của Syria.

22. Tyre (Sur): là một cảng biển quan trọng của người Phoenicia từ khoảng năm 2000 TCN, vùng đất này hay được nói đến trong kinh thánh. Hiện nay là thành phố Sur thuộc lãnh thổ Liban.

23. Lysimachus (360?-281 TCN), vua xứ Thrace, từng một thời gian ngắn làm vua của mọi vùng đất Macedonia.

24. Euphrates là con sông dài tới 2.700km ở vùng Tây Nam Á, xuất phát từ Thổ Nhĩ Kỳ chảy qua Syria và Iraq trước khi nhập vào con sông Tigris gần Vịnh Ba Tư.

25. Gaza: thành phố bên bờ Địa Trung Hải, tên được đặt cho vùng đất nổi tiếng bị tranh chấp giữa Israel và Palestine. Dải Gaza, hiện nay thuộc lãnh thổ Palestine.

26. Alexandria là thành phố rất lớn và rất thịnh vượng, trung tâm văn hoá và thương mại trong thế giới Hy Lạp cổ đại. Sau khi được xây dựng, Alexandria đã phát triển thành một thương cảng quốc tế, dân cư ở đây ngoài người Macedonia, người Hy Lạp, người Ai Cập ra còn có người Sír, người Do Thái, người Ba Tư và những thương nhân từ bốn phương đến. Kiến trúc ở Alexandria hùng vĩ lạ thường, với những đấu trường vĩ đại và những rạp hát hoa mỹ. Tại bến cảng, người ta dựng lên một ngọn hải đăng khổng lồ bằng đá, cao tới 200m, thắp lửa suốt đêm, chiếu sáng tới 40km ra ngoài khơi. Đây là 1 trong số 7 kỳ quan của thế giới cổ đại. Thư viện lớn của thành Alexandria có tới 50 vạn quyển sách chép tay, thường thu hút rất nhiều học giả từ khắp các nơi đến, là thư viện lớn nhất thế giới thời cổ đại. Hiện nay Alexandria là cảng chính của Ai Cập, phục vụ cho cả mục đích dân sự và quân sự, và là thành phố lớn thứ hai của Ai Cập (sau Cairo).

27. Theo thần thoại Hy Lạp, Ammon là một con cừu đực có sừng cong, thực ra chính là thần Zeus (Jupiter). Sau khi dò xét Olympias và thấy con rắn trong giường của người vợ, vua Philip đã cầu xin lời tiên tri ở ngôi đền Delphi thờ thần Apollo. Vị thần trả lời rằng con rắn thực ra chính là Ammon, vị thần Hy Lạp có tài biến hoá. Olympias nói điều bí mật cho

Alexander rằng Ammon mới là người cha đích thực của chàng chứ không phải vua Philip.

28. Gaugamela (cũng có tên là Arbela) là một trong những thành phố cổ nhất thế giới có cư dân sinh sống trong suốt các thời kỳ lịch sử do người Sumerian thành lập từ khoảng năm 2300 TCN. Hiện nay là thành phố Irbil ở phía bắc Iraq.

29. Nhà sử học Arrian kể rằng Darius đoán sẽ có một cuộc tấn công vào ban đêm nên suốt đêm giữ vững đội hình vì thế đến ngày hôm sau toàn bộ quân đội đều mệt mỏi.

30. Trong trận này Vua Darius phải chấp nhận thất bại dù đông quân gấp 20 lần Alexander.

31. Persepolis, theo tiếng Hy Lạp có nghĩa là 'Thành phố của người Ba Tư', là một trong những thủ đô của đế chế Ba Tư cổ đại, nơi ở của vua Darius I từ cuối thế kỷ VI TCN, bị phá huỷ sau trận đánh của Alexander 'Đại Đế' năm 330 TCN. Ngày nay nơi đây là một di chỉ khảo cổ có 13 cột đá khổng lồ Apadana và nhiều di tích khác, ngày nay thuộc miền tây nam Iran.

32. Đây là vua Xerxes I (khoảng 519-465 TCN), vua của Ba Tư (486-465 TCN), người từng xâm chiếm các vùng đất của Hy Lạp, đã được kể trong câu chuyện về cuộc đời của Aristides.

33. Parthia: đế chế Parthia, ngày nay là vùng Turmenistan, Afghanistan và phía bắc Iran. Thành ngữ 'phát bắn Parthia' xuất phát từ việc một cung thủ Parthia vừa giả vờ rút lui vừa giương cung bắn về phía kẻ thù.

34. Đế chế Bactria thuộc vùng Trung Á, ngày nay là vùng đất nằm ở phía bắc Afghaistan.

35. Nhà sử học Arrian kể rằng Alexander đưa ra tục lệ phủ phục xuống chào giống như trong triều đình của người Ba Tư và muốn người Macedonia cũng làm như vậy. Mặc dù không bắt họ phải làm như thế, nhưng Alexander hài lòng hơn với những người làm như vậy. Thật khó cho chàng thi hành một chính sách cố định vì chàng cần phải là một vị thánh với người châu á và là một người bạn với người Macedonia.

36. Parmenio lúc này giữ chức phó tổng chỉ huy quân đội và là một người bạn trung thành của vua Philip, cha Alexander.

37. Nicomachus là con trai Aristotle (384-322 TCN), triết gia, nhà khoa học Hy Lạp và thầy dạy của Alexander.
38. Clitus là một thống chế cấp cao của vua Philip, người chỉ huy đội kỵ binh hoàng gia của Alexander, đã cứu mạng Alexander trong trận đánh tại sông Granicus. Clitus là một trong những thống chế bất bình nhất với sự thay đổi của Alexander từ một vị vua-chiến binh thành một người hoang tưởng tự cao tự đại kiểu châu Á. Sự kiện này xảy ra ở Marakanda năm 328 TCN.
39. Chính câu nói này đã nhạo báng Alexander vì chàng thường tự ví mình là: 'Người con của Thượng đế'.
40. Alexander đã tuyển mộ đội quân giám sát từ dân địa phương.
41. Alexander đã muốn tự tử bằng đúng cây giáo chàng đã dùng để giết Clitus. Chàng tự sỉ vả mình là kẻ giết bạn.
42. Anaxarchus sống vào khoảng năm 350 TCN, là học trò của nhà triết học Hy Lạp Democritus.
43. Một người bạn hỏi tại sao Alexander khóc khi nghe Anaxarchus nói rằng trong thiên hà còn có vô vàn thế giới khác, chàng trả lời: 'Có quá nhiều thế giới, mà ta thậm chí chưa chinh phục được một'. Giai thoại này có trong bài viết của Plutarch trong tập Moralia với tiêu đề Về sự hài lòng trong tư tưởng.
44. Porus là vua một vương quốc ở Ấn Độ. Trận đánh này xảy ra năm 326 TCN tại sông Hydaspes. Bây giờ là sông Jhelum nằm ở phía đông bắc bang Kashmir của Ấn Độ, trận đánh lớn cuối cùng của Alexander.
45. Sông Hydaspes là một trong những đầu nguồn của sông Indus bắt nguồn từ Tây Tạng.
46. Bucephalia là thành phố cổ gần sông Hydaspes, ngày nay thuộc Ấn Độ.
47. Sông Indus dài tới 2.900km bắt nguồn từ Tây Tạng rồi chảy qua vùng đất ngày nay là Pakistan đổ ra biển Ả rập.
48. Bà la môn (Brahmin) là những giáo sĩ và học giả Ấn Độ, là đẳng cấp cao nhất trong 4 đẳng cấp được qui định trong trật tự xã hội của kinh Vệ Đà. Những đẳng cấp khác là chiến binh, nhà buôn và người lao động. Lúc Alexander đến, ở Ấn Độ đã có một nền văn minh cổ xưa và rất phát triển.

Đạo Phật đã có được khoảng 200 năm, còn trước Phật giáo ở Ấn Độ đã có một truyền thống văn hoá rất lâu đời, đó là Kinh Vệ Đà.

49. Sa mạc này ngày nay nằm trên vùng đất phía nam Iran. Nhà sử học Arrian kể rằng lý do Alexander muốn vượt sa mạc này là bởi vì trước đó chưa có đội quân nào vượt qua được. Chàng biết những khó khăn sẽ phải vượt qua. Của cải họ cướp được đã phải bỏ lại vì thiếu động vật chở hàng do phần lớn chúng đã bị chết khát. Bất cứ ai không theo được đều bị bỏ mặc cho đến chết. Cuối cùng, họ tìm được một con suối và cắm trại cạnh đó. Tuy nhiên, mùa mưa lại bắt đầu và gây nên một trận lụt lớn làm tất cả phụ nữ, trẻ em và các con vật còn sống đều bị chết đuối và chỉ có một ít chiến binh thoát khỏi. Chuyện này xảy ra vào năm 325 TCN.

50. Đây là Mũi Gibraltar ở Địa Trung Hải.

51. Đây là vua Cyrus, người đã đánh bại vua Croesus được kể trong câu chuyện về cuộc đời Solon.

52. Tác giả muốn nói rằng những kẻ tầm thường cũng có thể xúc phạm đến các bậc đế vương khi họ đã qua đời dù họ có vĩ đại đến thế nào đi nữa.

53. Quarts là đơn vị đo dung tích của Anh, 1 quart = 1.14 lít. Như vậy Promachus đã uống khoảng 14 lít rượu, khoảng 40 cốc lớn 0.33 lít.

54. Đây là vua Darius III, người bị Alexander đánh bại. Sau này, khi Alexander chết, vợ chàng là nàng Roxanne đã giết tình địch, nhưng sau đó chính nàng và con của Alexander lại bị Thống chế Cassander của Macedonia giết.

55. Ecbatana ngày nay là thành phố Hamadan thuộc miền Tây Iran.

56. Một thống chế của người Macedonia, được mệnh danh là 'Bạn hữu của Alexander'.

57. Người thầy thuốc này không phạm lỗi lầm gì trừ một lúc ông ta đã bỏ bệnh nhân để đi xem kịch. Hephaestion nhân dịp này đã bỏ việc ăn kiêng như người thầy thuốc qui định. Chàng đã ăn hết cả một con gà và uống nhiều rượu vang vì thể cơ sốt của chàng trầm trọng hơn và chàng chết ngay sau đó.

1. Cleisthenes (570?-507 TCN): chính khách, người đã tiêu diệt nền độc tài ở Athens và mang lại nền dân chủ cho Athens. Sau đó, chính Cleisthenes là

người đã lập ra boule. Đây là Hội đồng 500, bao gồm đại diện của 10 bộ tộc Hy Lạp cổ đại, mỗi bộ tộc cử 50 người. Thể chế này hình thành trên nguyên tắc bình đẳng giữa các công dân và tăng cường sự tham gia của dân chúng vào chính quyền. Pericles là cháu ngoại của Cleisthenes.

2. Plutarch cũng viết về cuộc đời Themistocles, chúng tôi không đưa vào cuốn sách này song khá nhiều chi tiết đã được kết hợp kể ở đây.

Themistocles là chính khách và Thống chế tài ba của Hy Lạp (527-460 TCN), người đã xây dựng hạm đội Athens và mang lại chiến thắng Salamis (480 TCN) cho người Hy Lạp trước người Ba Tư, đặt nền tảng cho sự bá chủ của Athens ở Hy Lạp.

3. Quân Ba Tư áp đảo quân Athens về số lượng, nhưng Aristides và Miltiades đã thuyết phục quân Athens liều chết trong trận Marathon. Mưu mẹo của Miltiades trong trận này là rút lui giữa chừng để dụ quân Ba Tư tập trung quân xông lên. Khi đó quân Athens sẽ bao vây và đánh ngang sườn. Quân Athens được sông hồ và địa hình phức tạp che chở. Thành công của trận đánh này phụ thuộc vào việc Aristides và đội quân của ông ở trung tâm kìm chân quân Ba Tư cho đến khi cánh trái và cánh phải quân Hy Lạp kịp quay lại khép kín vòng vây. Chiến thuật này đã thành công. Quân Ba Tư tin rằng Aristides sẽ bỏ chạy, nên họ dễ dàng tranh nhau đuổi theo để cướp chiến lợi phẩm. Khi quân Athens không chạy nữa, quân Ba Tư ở phía sau bị dồn lại chật đến mức không thể sử dụng vũ khí được nữa. Hai cánh quân Athens khép vòng vây và bắt đầu thăm sát đám đông quân Ba Tư đang hoảng loạn. Chỉ một ít quân Ba Tư trốn thoát lên thuyền rồi bỏ trốn, để lại rất nhiều xác chết và vũ khí. Có truyền thuyết kể rằng một người tên là Phidippides chạy tới Athens để báo tin thắng trận Marathon (quãng đường dài chừng 26 dặm) và chết ngay sau đó. Nhà sử học Herodotus nói rằng toàn bộ quân Athens chạy qua 26 dặm đường sau khi trận đánh kết thúc. Do sự kiện này, ngày nay, tên Marathon được đặt cho cuộc chạy đường trường nổi tiếng.

4. Ông muốn không bao giờ phải quay lại Athens.

5. Xerxes I (khoảng 519-465 TCN): vua Ba Tư (486-465 TCN), con vua Darius I, cháu Cyrus 'Đại đế'. Sử gia Hy Lạp Herodotus nói đội quân của

Xerxes I lên tới 2.641.610 chiến binh, và chừng 200.000 đến 300.000 chiến thuyền.

6. Phần viết của Plutarch về trận chiến Salamis (năm 480 TCN) và các sự kiện trước đó được kể trong câu chuyện về cuộc đời Themistocles. Cuốn Lịch sử của Herodotus kể lại đầy đủ hơn, tóm tắt như sau: Người Sparta liên minh với người Athens chống lại cuộc xâm lược của quân Ba Tư. Vua Leonidas I mang 300 quân giáp nặng đến chặn quân Ba Tư ở đèo Thermopylae. Họ giữ vững vị trí này suốt 10 ngày (đây được coi là một chiến công rất vĩ đại trong lịch sử Hy Lạp cổ đại) cho đến khi một tên phản bội chỉ cho quân Ba Tư con đường bí mật bao vây quân Hy Lạp. Sau đó, quân Sparta bị giết từng người một, nhưng họ cũng giết được rất nhiều quân Ba Tư. Sự chậm trễ của quân Ba Tư ở đây đã giúp quân Hy Lạp có đủ thời gian để tập hợp bộ binh và thuyền chiến. Lòng dũng mãnh của quân Hy Lạp trong trận này làm quân Ba Tư khiếp sợ. Ngày nay, tại đây vẫn còn một chiếc bia đá do người Hy Lạp dựng lên để ca ngợi tinh thần chiến đấu của người Sparta: 'Hỡi người qua đường! Nếu có về Sparta thì hãy nhắn cha mẹ, vợ con, bạn bè thân thích của ta rằng ta đã tuân theo lời căn dặn của họ lúc ra đi, đã xả thân trên chiến trường để bảo vệ tổ quốc yêu quý'. Người Sparta chỉ huy liên quân, nhưng Themistocles với tư cách tổng chỉ huy quân Athens đòi nắm quyền chỉ huy quân thủy vì hầu hết thuyền chiến là của Athens. Quân Hy Lạp quyết định không bảo vệ thành Athens mà rút về hòn đảo Salamis gần đó. Sau khi chiếm được Athens, quân Ba Tư thiêu huỷ toàn bộ thành phố rồi điều hạm đội khổng lồ tới bao vây Salamis, nơi có quân đội Hy Lạp và dân tị nạn từ Athens. Những người cầm đầu liên quân Hy Lạp bàn nên dùng thuyền đưa dân chúng và tài sản trốn đi. Họ không hề biết rằng họ không có sự lựa chọn nào khác ngoài việc phải chiến đấu vì hạm đội Ba Tư đã bao vây toàn bộ đường rút lui của họ. Người Hy Lạp dự định dùng thuyền để chở đàn bà và trẻ em thay vì chở quân cho đến khi Aristides vượt vòng vây và nói với họ rằng Salamis đã bị bao vây. Trong trận này, thủy quân Hy Lạp đã tấn công và chiến thắng một hạm đội lớn hơn nhiều.

7. Hellespont: eo biển ngăn cách phần Thổ Nhĩ Kỳ thuộc châu Á và bán đảo Gallipoli thuộc Thổ Nhĩ Kỳ thuộc châu Âu, nối biển Aegea với biển Marmara, nay là Dardanelles.
8. Thessaly trước đây là một vùng đất rộng lớn bao gồm gần như toàn bộ miền trung Hy Lạp và một phần Albany ngày nay. Xưa kia, nơi đây cung cấp một giống ngựa tốt nhất Hy Lạp và được quân đội của Alexander Đại đế và vua Philip II sử dụng. Hiện tại vùng Thessaly của Hy Lạp chỉ nhỏ cỡ một phần ba ngày trước.
9. Đây là loại quân bộ trang bị giáp trụ nặng. Bộ áo giáp của họ gồm phần che ống chân, giáp che lưng và che ngực, mũ sắt với ngù lông ngựa hoặc lông chim, một khiên tròn lớn, một thanh kiếm và hai ngọn giáo. Còn quân giáp nhẹ được trang bị ít hơn với lao, cung tên, hoặc đá.
10. Plataea ngày nay thuộc miền trung Hy Lạp.
11. Sử gia Herodotus kể rằng toàn bộ lực lượng liên quân của Hy Lạp gồm trên 100.000 người cả quân giáp nặng và nhẹ. Sparta gửi đến khoảng 5.000 quân giáp nặng và 35.000 quân giáp nhẹ.
12. Người Hy Lạp cổ đại quan niệm rằng trong trận đánh thì cánh phải là vị trí danh dự. Chỉ những đội quân cao quý và danh dự nhất mới được chiếm giữ cánh này.
13. Cithaeron (núi): một địa danh nổi tiếng trong lịch sử Hy Lạp cổ đại, phía bắc có pháo đài cổ của thành bang Thebes, còn ở sát sườn núi là những dấu tích của thành phố cổ Plataea. Theo Thần thoại Hy Lạp đây chính là nơi vua Laius của Thebes đã từ bỏ con trai Oedipus (Ô-đíp) của mình. Ngày nay là núi Kithairon Oros, cao 1409m, tọa lạc giữa biên giới của 2 vùng Attica và Trung Hy Lạp.
14. Phalanx đội hình xung kích nặng đóng vai trò như xe tăng trong chiến tranh hiện đại. Trong đội hình này, các chiến binh Hy Lạp đứng sát cánh bên nhau trong một đội ngũ rất chặt chẽ. Đội hình này vô cùng khó đánh bại vì là một khối vững chắc. Đội hình phalanx.
15. Có khá nhiều người Hy Lạp tự liên minh với người Medes, một bộ tộc người châu Á ở phía tây Ba Tư. Những thành phố Thebes, Argos, Achaia,

toàn bộ miền Bắc Hy Lạp trừ Ambraciots và Corcyrians, tất cả những hòn đảo trừ đảo Melian, đều dâng đất đầu hàng vua Xerxes của Ba Tư.

16. Herodotus (484-425TCN): sử gia ghi lại rất chi tiết trận Plataea (năm 479 TCN) và những diễn biến sau đó. Sau trận này, Thống chế Pausanias của Sparta khi nhìn thấy những bữa tiệc được chuẩn bị thịnh soạn cho các thống chế quân Ba Tư bèn nói: 'Bọn lợn Ba Tư háu ăn ấy đã ních từng này thức ăn thì làm sao có thể đánh lại những người lính của chúng ta chỉ ăn bánh mì không'.

17. Corinth là một thành bang Hy Lạp phát triển từ trước khi người Dorian xâm chiếm năm 1000 TCN, là trung tâm thương mại chính của Hy Lạp vào năm 650 TCN. Hiện là thành phố thuộc vùng Peloponnesus.

18. Theo tục lệ của người Hy Lạp cổ đại, đây bị coi là hành động xúc phạm đến vị Thống chế.

19. Theo thần thoại Hy Lạp, các vị thần quyết định làm ra các loài theo trí tưởng tượng của chính họ, không phải những con quái vật 50 đầu hay những người khổng lồ một mắt trước đó mà họ tạo ra những người trần sống an nhàn và hạnh phúc như chính họ. Mặc dù thể xác người trần phải chết, nhưng linh hồn của họ vẫn sống như những vị thần hộ vệ rộng lượng. Kỷ nguyên Vàng bắt đầu khi các thiên thần ngự trị, ruộng đồng sản sinh mùa màng thừa mứa không cần có người làm việc. Kỷ nguyên Bạc bắt đầu khi thần Zeus (Jupiter) tạo ra người đàn bà đầu tiên tên là Pandora. Thay vì hoà bình và mùa xuân vĩnh viễn, có các mùa khác nhau trong năm, và con người bắt đầu đánh giết lẫn nhau. Đất không sản sinh, vì vậy con người phải làm việc. Khi con người chết, linh hồn của họ cũng không còn sống. Tiếp theo là kỷ nguyên Đồng, lúc đó con người vẫn còn trung thực và có tâm địa tốt, nhưng bắt đầu có ham muốn cướp bóc và chinh chiến. Đây là thời kỳ của những chiến binh vĩ đại như Achilles và Jason. Cuối cùng là kỷ nguyên Sắt, con người đối xử độc ác với nhau. Họ không còn sống hoà thuận với nhau nữa. Tội ác lẫn lút văn minh, trong khi trái đất bắt đầu bị huỷ hoại...

20. Với người Hy Lạp, khái niệm 'công bằng' có ý nghĩa rộng hơn việc tuân thủ pháp luật. Hành vi chuẩn mực là một triết lý mang tính tinh thần nhiều

hơn là kiến thức. Người Hy Lạp mô tả khái niệm này bằng từ DIKH, cũng có nghĩa gần tương đương với khái niệm KARMA trong tiếng Phạn và khái niệm RIGHTEOUSNESS trong tiếng Anh, tính ngay thẳng - chính trực trong tiếng Việt. Khi DIKH bị lệch lạc do những tình cảm cá nhân, những người đi bầu cử không còn giữ được đức hạnh của mình, kể từ đó Athens bắt đầu suy tàn rồi sụp đổ. Trên một vài mảnh gốm cổ có khắc những nguyên lý sống của nền văn minh phương Tây như câu nói của triết gia Protagoras (480-411 TCN) của Athens: 'Con người là thước đo của vạn vật'. Người Hy Lạp căm ghét sự ngạo mạn. Các vở bi kịch của Hy Lạp thường nói đến hình phạt của sự ngạo mạn. Một minh họa rõ ràng là tư cách đạo đức của Tổng chỉ huy Agamemnon trong quyển I của trường ca Iliad. Tính cách của Aristides minh họa lý tưởng cơ bản của Hy Lạp được thể hiện bằng từ SWFROSUNH (sophrosyne), một nguyên lý sống cân bằng, điều độ, suy xét cẩn trọng và điềm tĩnh. Trái nghĩa với sophrosyne là chủ nghĩa tự cao tự đại và bệnh sùng bái cá nhân. Những câu châm ngôn: 'Hãy tự biết lấy mình' và 'Đừng thái quá' khắc trên đền thờ thần Apollo ở Delphi thể hiện lý tưởng này. Đây cũng là tư tưởng của Đạo Lão ở Trung Hoa.

1. Syracuse là một vùng định cư của người Corinth trên bờ biển phía đông của Sicily. Nửa phía đông của hòn đảo bị người Hy Lạp chiếm, còn nửa phía tây bị những cư dân từ Carthage chiếm. Syracuse là thành phố lớn nhất và thịnh vượng nhất của Sicily. Nhà toán học Archimete sinh ra trên hòn đảo này khoảng thế kỷ thứ 3 TCN.

2. Trước khi Dionysius [Cha] trở thành bạo chúa của Syracuse năm 405 TCN, người dân Syracuse đã có một nền dân chủ sau cuộc chinh phục của người Athens năm 415 TCN (xem cuộc đời Nicias). Nhưng cuộc xâm lược của Carthage năm 409 TCN đã mang lại cơ hội cho thống chế Dionysius giành quyền lực. Ông tự tuyên bố là người dân chủ nhưng kết án những viên thống chế khác của Syracus tội phản bội. Bằng cách kích động người nghèo chống lại người giàu, Dionysius [Cha] trở thành viên Thống chế có quyền lực nhất. Một nạn dịch bệnh nguy hiểm xảy ra buộc người Carthage phải rời đi, song Dionysius vẫn giữ quyền hành. Dionysius chia đất cho

những người ủng hộ mình và cho nô lệ, rồi xây một pháo đài kiên cố. Từ đó, không một người dân Syracuse nào dám chống lại Dionysius. Trong suốt 38 năm cai trị, mọi lời nói của Dionysius [Cha] đều được coi là những phán quyết tuyệt đối phải tuân theo. Dionysius có thể làm bất cứ điều gì mình muốn cho đến khi qua đời vào năm 367 TCN.

3. Arete theo tiếng Hy Lạp là một điều gì đó 'trong sạch' và 'tuyệt diệu' thường được dùng để miêu tả tinh thần của giới hiệp sĩ hào hoa và cao thượng. Như vậy, Dion đã cưới chính cháu gái mình.

4. Viện Hàn lâm (Academic) là tên trường học do Plato mở tại Athens trong một khu vườn gọi tên là Academus vào khoảng năm 385 TCN.

5. Plato (427 - 347 TCN) là học trò nhà triết học Socrates nổi tiếng ở Athens. Ông sáng tác rất nhiều bài luận trừu tượng. Ông để lại cho nhân loại các tác phẩm kinh điển nổi tiếng như Nền cộng hòa, Các bộ luật và Những cuộc đối thoại, hồi tưởng lại những cuộc nói chuyện của ông với Socrates và những nhà triết học khác về nhiều chủ đề. Đối với Plato, đức hạnh lớn lao nhất là 'lòng trung thành khi gian khó'. (cuốn 'Những bộ luật', Quyển I).

6. Dionysius [Cha] từng là một thống chế tài giỏi, từng lãnh đạo Syracuse chống lại các cuộc xâm lược của nước ngoài.

7. Plutarch cũng kể lại vài ví dụ khác về cuộc đời của một tên bạo chúa: Dionysius [Cha] nghi ngờ tất cả mọi người đến mức hẳn ta không cho phép bất cứ ai vào căn phòng của mình được mặc quần áo của họ. Các bộ trang phục đều bị cởi bỏ, kiểm tra và những người muốn vào phải mặc những bộ quần áo mới. Dionysius từng nói rằng những kẻ hầu cận càng khôn ngoan thì càng đáng nghi ngờ vì nếu khôn ngoan, họ sẽ thích tự mình chuyên quyền hơn là chịu sự chuyên chế của một tên bạo chúa. Thậm chí, Dionysius không cho người thợ cắt tóc cho hẳn bằng những dụng cụ sắc mà tự đốt tóc mình bằng một viên than. Plutarch nói: 'Hẳn ta là một tên nô lệ khốn khổ bởi nỗi sợ hãi của chính mình, nhưng hẳn căm ghét Plato vì ông không coi hẳn là người dũng cảm nhất'. Một lần, có một tên quan trong triều là Damocles tới chúc mừng Dionysius vì hẳn được các vị thần ban ân huệ trở thành người hùng mạnh. Tên bạo chúa liền mời Damocles tới dự một bữa đại tiệc. Thằng trên ghế ngồi của Damocles là một thanh gươm chỉ

được treo bằng một sợi dây nhỏ. Trong khi tên cận vô cùng run sợ nhưng cố tỏ ra vui vẻ thì Dionysius nói với hắn: 'Bây giờ, chắc người đã hiểu thế nào là cuộc sống của một bạo chúa'.

8. Plato đã xây dựng mô hình nhà nước lý tưởng trong tác phẩm Nền cộng hòa và sau này trình bày kỹ hơn trong cuốn Những bộ luật của ông.

9. Kẻ được cử đến cảnh báo Dionysius về việc Dion sắp tới nơi đã ngủ quên trên đường, rồi bị một tên trộm ăn cắp chiếc túi đựng bức thư này, vì thế hắn không dám tới gặp Dionysius và phải bỏ trốn.

10. Ông muốn nói rằng binh lính của Dionysius mới thật sự là mối nguy hiểm đối với người Syracuse.

11. Agrigentum là một thành phố nằm trên bờ biển phía nam của đảo Sicily, cách Syracuse chín mươi dặm về phía tây.

12. Xem cuộc đời của Nicias để biết chuyện Athens xâm lược Sicily.

13. Syracuse khi đó là một thuộc địa của người Corinth.

14. Nữ thần Persephone (còn có tên là Proserpina) là con gái thần Zeus (Jupiter), chúa tể các vị thần với thần nông nghiệp Demeter (mẹ nàng, em gái Zeus). Một ngày, khi Persephone còn là thiếu nữ đang vui chơi ngắt hoa xuân thì thần Hades (Diêm Vương), em của cha nàng đã bắt nàng về vương quốc tối tăm trên cỗ xe đen. Demeter đau buồn đến mức nàng không cho cây cối gì mọc được trên mặt đất cả. Jupiter phải dàn xếp để hàng năm Persephone lên mặt đất ở với mẹ 6 tháng, 6 tháng còn lại nàng ở với chồng trong vương quốc tối tăm của Diêm Vương. Sự trở lại của nàng được coi là biểu tượng cho sự trở lại của mùa xuân.

15. Xem cuộc đời của Timoleon về cuộc đấu tranh giải phóng Syracuse và Sicily sau đó.

1. Sparta: thành bang Hy Lạp nổi tiếng nhất bán đảo Peloponnesus, người Dorian đến định cư vào khoảng năm 110 TCN. Trải qua nhiều cuộc chiến tranh và bị huỷ diệt nhiều lần, các di tích ở đây không được tìm thấy nhiều, hiện tại Sparta là một đơn vị hành chính nhỏ, thủ phủ của vùng Lakonia.

2. Plutarch thừa nhận rằng không thể xác định chính xác thời điểm cuộc đời của Lycurgus. Sự phỏng đoán tốt nhất có lẽ khoảng năm 800 TCN.

3. Sparta có hai nhà vua cùng cai trị trong suốt lịch sử tồn tại, cả hai đều thuộc dòng dõi Hercules. Trong cuốn Những bộ luật, Plato kể rằng sau khi trở về từ cuộc chiến tranh mười năm ở thành Troy, người Dorian giành lấy quyền cai trị vùng đất Messene, Argos và Lacedaemon (sau này là thành bang Sparta). Thành Troy bị tiêu diệt khoảng năm 1250 TCN. Ba nhà nước thành bang này hợp thành liên minh của người Dorian. Nhưng sau này, chỉ có Sparta giữ nguyên thể chế ban đầu đó. Về sau Sparta chinh phục nhiều vùng đất khác, bao gồm cả vùng Messene.
4. Ionia là một thành bang nhỏ nằm trên bờ biển Địa Trung Hải, nay nằm ở phía tây Thổ Nhĩ Kỳ, bị người Hy Lạp chiếm đóng khoảng 1000 năm TCN.
5. Lời tiên tri ở ngôi đền Delphi luôn có câu trả lời chính xác nhưng đôi khi rất mập mờ. Như khi vua Croesus của Lydia hỏi liệu ông có nên đánh vua Cyrus của Ba Tư không, lời tiên tri nói rằng: 'Nếu người đánh, thì một vương quốc vĩ đại sẽ sụp đổ'. Rất hài lòng, vua Croesus cùng đội quân đông gấp đôi vua Cyrus, gây chiến và giao tranh với vua Cyrus tại trận Thymbra (545 TCN). Đúng là một vương quốc vĩ đại sụp đổ, nhưng đó lại là vương quốc của Croesus. Khi người Sparta hỏi thần Apollo có cho phép họ mở rộng vương quốc lên phía bắc không, lời tiên tri nói rằng họ sẽ được 'Nhảy múa trên đồng cỏ Tegea' (một đồng cỏ rất màu mỡ ở phía Bắc Hy Lạp). Câu trả lời này làm người Sparta tin rằng họ sẽ chiếm được nhiều vùng đất khác. Nhưng cuối cùng, họ bị đánh bại, bị xích lại, chịu đánh roi và phải lao động trên cánh đồng như những nông dân khổ ải. Đó là cách người Sparta 'nhảy múa trên cánh đồng Tegea'.
6. Người Hy Lạp cổ đại cho rằng việc giết người đang trốn trong đền thờ các vị thần sẽ là xúc phạm và bất kính đối với các thần linh. Vì thế, khi Agis trốn trong đền thờ thì không một ai dám giết hay bắt chàng. Thông thường, khi cần tự bảo vệ mình, các vị vua hay bất kỳ ai khác đều tới trốn tại đền thờ các vị thần, như Agis và Cleombrotus đã làm khi trốn tránh Leonidas.
7. Các tàu thuyền lớn đi biển thường dùng một hệ thống các hầm phụ nằm sát đáy thuyền, gọi là hầm balast dùng để dẫn nước khi thuyền không chở hàng khiến thuyền bớt bị nghiêng ngả.

8. Trong cuốn Những bộ luật, Plato nhận xét về mô hình chính quyền Sparta: 'Ta không biết nên gọi tên nó như thế nào. Hội đồng giám quan là một hình thức chuyên chế, nhưng đôi khi Sparta gần giống với chế độ dân chủ thuần khiết nhất trong số tất cả các thành bang Hy Lạp. Rõ ràng đó là xã hội của giới quý tộc, nhưng lại gồm cả nền quân chủ, hình thức chính quyền cổ xưa nhất trên thế giới'.
9. Argos: thuộc vùng Peloponnesus và được coi là thành phố cổ nhất của Hy Lạp, nơi đây có tàn tích của đền thờ nữ thần Hera.
10. Tiếng cười rất quan trọng trong cuộc sống của người Sparta. Nó không chỉ giúp họ tiêu khiển mà còn làm hệ thống pháp luật của họ thêm vững chắc bằng cách chê bai nhẹ nhàng bất cứ ai không tuân thủ pháp luật. Khiếu hài hước là một trong những đức tính của các nhà lãnh đạo Sparta. Trong tác phẩm Lời nói người Sparta của Plutarch có một câu chuyện về sự hài hước của người Sparta. Khi một người bị xếp vào chỗ xấu nhất trong dàn đồng ca, ông ta nói: 'Thật tuyệt vời, thưa ngài nhạc trưởng! Ngài đã tìm được cách làm cho chỗ này trở nên cao quý'. Một câu chuyện khác, khi nghe thấy một người nói rằng mình có thể bắt chước tiếng chim hoạ mi như thật, một người Sparta nói: 'Bây giờ tôi mới được biết thế nào là tiếng chim hoạ mi!'. Một người Sparta thấy những người khác ngồi trong nhà vệ sinh, bèn nói: 'Chưa bao giờ tôi được ngồi vào một chỗ mà khi tôi đứng dậy lại nhường chỗ cho một bô lão'. Khi một người tên là Pedaritus không được chọn vào Đội 300 [đơn vị xuất sắc nhất trong đội quân Sparta], người ta hỏi tại sao thất vọng mà anh vẫn cười vui vẻ. Pedaritus trả lời rằng anh rất vui vì biết rằng trong thành phố còn có 300 người khác giỏi hơn mình.
11. Cuộc thi đấu Olympiad lần đầu tiên tổ chức vào năm 776 TCN. Trước đó, Hercules đã lập ra cuộc đấu này nhưng sau đó không được tổ chức tiếp.
12. Các nữ thần Muses bao gồm chín nữ thần, là con gái của thần Zeus (Jupiter) và thần Mnemosyne (thần trí nhớ). Mỗi nữ thần cai quản một môn nghệ thuật nhất định, như thần Clio cai quản môn lịch sử, Terpsichore - khiêu vũ, và Thalia - hài kịch.

13. Castor là một trong hai vị thần sinh đôi của Sparta, người kia là Pollux. Theo truyền thuyết, họ được sinh ra từ mối tình của thần Zeus và một thiếu nữ tên là Leda. Tên của họ được đặt cho một chòm sao ở Bắc bán cầu, chòm Song sinh (Gemini, nằm ở cung Hoàng đạo thứ 3, từ 21/5 đến 20/6).

14. Thebes: thành bang Hy Lạp ở Boeotia, phía bắc núi Cithaeron (Kithairon), tây bắc Athens. Thebes là thành phố Hy Lạp cổ được nói đến nhiều nhất trong các huyền thoại và truyền thuyết với các câu chuyện về vua Oedipus (Ô-đíp), anh em sinh đôi Amphion và Zethus, và cũng là nơi anh hùng Hercules sinh ra. Tại vị trí của Thebes ngày nay là thị trấn Thivai thuộc miền trung Hy Lạp.

15. Trận Leuctra xảy ra giữa Thebes và Sparta năm 371 TCN. Bằng chiến thắng này, Epaminondas, Thống chế của người Thebes, đã vĩnh viễn chấm dứt uy quyền tối cao của Sparta. (Xem thêm câu chuyện về Pelopidas).

16. Helot là tên gọi những nô lệ mà người Dorian bắt được. Họ thuộc sở hữu của nhà nước chứ không phải cá nhân nên bị các ông chủ Sparta bóc lột không thương tiếc.

17. Cuốn sách này không bao gồm câu chuyện về cuộc đời của Lysander (mất năm 395TCN). Lysander là một chính khách và Thống chế, Đô đốc thuỷ quân Sparta, người đã chấm dứt cuộc chiến tranh Peloponnesian (431-404 TCN). Đây là cuộc xung đột cuối cùng cả về tư tưởng và lãnh thổ giữa hai thành bang lớn nhất Hy Lạp là Athens và Sparta. Sparta được những chính phủ quý tộc ủng hộ, còn Athens được những chế độ dân chủ hậu thuẫn. Cuộc chiến tranh này lôi kéo toàn bộ lãnh thổ Hy Lạp, thậm chí cả những người không muốn tham gia như người Melian. Cuối cùng, Sparta chiến thắng, còn Athens bắt đầu suy tàn rồi sụp đổ. Các sử gia Thucydides và Xenophon viết lại đầy đủ lịch sử cuộc chiến tranh này, khá giống với xung đột địa chính trị của cuộc Chiến tranh lạnh. (Xem thêm Cuộc đời của Pericles và Nicias).

18. Xem Cuộc đời của Nicias và Dion.

19. Trong cuốn Protagoras, Plato đã ghi lại lời dạy của Socrates: 'Những ngôi nhà cổ xưa và phôi nhũ nhất của triết học của Hy Lạp là Crete và Sparta. Ở đó, có nhiều người khôn ngoan hơn bất cứ nơi nào trên trái đất.'

Nhưng họ che giấu sự khôn ngoan của mình bằng cách giả vờ ngu dốt. Nên dường như họ được kính trọng nhờ sự can đảm trong chiến đấu, hơn là nhờ tính khôn ngoan. Họ nghĩ rằng nếu để lộ sự tài giỏi đó thì mọi người khác cũng trở nên khôn ngoan. Trong những thành bang này [Crete và Sparta], không chỉ đàn ông mà cả phụ nữ cũng tự hào về trí tuệ của họ. Đó là lý do vì sao anh có thể biết rằng ta đang nói sự thật và người Sparta được giáo dục tốt nhất để nói rằng: nếu anh nói chuyện với bất kỳ người dân Sparta bình thường nào, thoát đầu anh ta có vẻ ngu ngốc, nhưng dần dần cũng giống như người giỏi đóng kịch, anh ta sẽ đưa ra những nhận xét súc tích chứng tỏ bạn chỉ là trẻ con'.

1. 1. May mắn cho Cleon là khi dẫn quân đến Pylos, một đám cháy bùng lên trên hòn đảo này đã đốt sạch thành lũy người Sparta. Quân Athens lúc đó chỉ việc bao vây những người còn sống. Quân Sparta buộc phải đầu hàng. Cleon trở về như một anh hùng, còn Nicias phải chịu nhiều cay đắng và nhục nhã. Nhưng thành công may mắn này chỉ đem lại thảm họa cho Cleon. Cleon phải chỉ huy một đội quân tại Amphipolis và phải đối đầu với một đội quân Sparta đông đảo trong một trận đánh then chốt. Sự bất tài và ngu dốt của ông ta làm chính quân đội của mình lộn xộn. Đến khi nhìn thấy quân Sparta, Cleon quên phắt mình là tổng chỉ huy và bỏ chạy đầu tiên. Nhưng Cleon không chạy thoát vì bị một lính người Myrcinian giết chết. Sau khi quân Athens đại bại ở Amphipolis, hoà bình được lập lại.

2. Amphipolis (Amfipolis): đơn vị hành chính thuộc Serrai, vùng Trung Macedonia, Hy Lạp.

3. Alcibiades (450-404 TCN): chính khách và Thống chế Athens, người phản bội lại toàn thể Hy Lạp ngay tại triều đình vua Ba Tư và rồi góp phần vào thất bại của người Athens trong cuộc chiến tranh Peloponnesus (431-404 TCN). Pericles là chú của Alcibiades, từng chăm sóc Alcibiades từ khi còn nhỏ, còn Socrates là bạn thân của Alcibiades và từng tham gia trận đánh Potidaea năm 432 TCN. Sau này, Alcibiades từng phản bội lại người Athens, sang sống với người Sparta nên bị kết án tử hình, bị tịch thu mọi tài sản. Sau đó, Alcibiades lại phản bội người Sparta đầu hàng vua Ba Tư.

Cuộc đời Alcibiades cũng rất nhiều sự kiện và chiến công hấp dẫn nhưng phần viết về Alcibiades của Plutarch không có trong tuyển tập này.

4. Carthage là một vùng định cư cổ đại được thành lập vào thế kỷ thứ IX TCN, sau đó trở thành trung tâm của một vương quốc rất hùng mạnh và thịnh vượng bên bờ Địa Trung Hải là kinh địch với đế chế La Mã trong suốt nhiều cuộc chiến tranh. Đến thế kỷ thứ II TCN, đế chế La Mã tiêu huỷ Carthage, ngày nay thuộc lãnh thổ Tunisia.

5. Syracuse: thành bang Corinth của Hy Lạp đã xâm chiếm và lập ra Syracuse trên đảo Sicily vào năm 734 TCN, sau đó Syracuse đã trở thành thành phố lớn nhất và quyền lực nhất trên đảo Sicily. Vì thế, lời tiên đoán này đã cổ vũ người Athens tiến hành 'Cuộc viễn chinh Sicily' đầy thảm họa.

6. Socrates (469-399TCN): triết gia Hy Lạp nổi tiếng, không để lại tác phẩm nào nhưng có ảnh hưởng sâu sắc đến triết học phương Tây nhờ những ghi chép của học trò ông là Plato. Nhưng Aristophane, nhà văn, nhà viết kịch nổi tiếng (448-385 TCN) lại chế giễu ông. Còn Xenophon, sử gia Hy Lạp (430-355TCN) ca ngợi ông là nhà đạo đức đơn giản.

7. Sau này, trong ngành thiên văn học chu kỳ 19 năm (235 tháng âm lịch) mặt trăng trở lại đúng vị trí ban đầu, được đặt tên ông là Metonic Cycle.

8. Trong thần thoại Hy Lạp, Adonis là một chàng trai tuần tú, con trai vua Myrrha, được nữ thần tình yêu Aphrodite (Venus) đem lòng yêu quý. Bất chấp lời khuyên của nàng, Adonis đã chết trong một chuyến đi săn. Aphrodite biến máu của chàng thành hoa và các cô gái Hy Lạp hàng năm đều làm lễ tưởng nhớ chàng.

9. Đây không phải là nhà hùng biện Demosthenes nổi tiếng, người sống ở thời đại sau đó

10. Triết gia Plato (428-347 TCN) hoà giải tôn giáo và khoa học bằng cách dựng nên những điều huyền bí. Theo quan điểm của Platon, khi khám phá quy luật tự nhiên, con người viến đến thánh thần vì họ siêu việt hơn con người trong khả năng lý giải. Sự bắt chước là cách nịnh bợ chân thành nhất. Do đó, tất cả những cố gắng nghiên cứu khoa học thực chất cũng là một biểu hiện của sự mê đạo. Plato nói rằng thế giới thực được xây dựng từ những ý tưởng, nên vật chất và siêu hình là hoà nhập với nhau chứ không

hề tách rời. Là thầy tế tại đền thờ thần Apollo, vị thần của những lý lẽ, Plutarch cũng chia sẻ quan điểm với Plato về sự tinh túy của vũ trụ. Plato là học trò của Socrates (469-399 TCN). Cuộc đối thoại giữa Socrates và Nicias về lòng dũng cảm được Plato ghi lại trong cuốn Laches. Đường như Socrates có quá ít niềm tin và có quá nhiều nghi ngờ, dù ông là hình ảnh tiêu biểu nhất về con người. Người Athens kết tội xử tử ông vì dám nghi ngờ sự chính thống của tôn giáo. Đứng giữa các học trò của mình, ông vui vẻ uống thuốc độc mà chết. Plato, học trò nổi tiếng nhất của ông, đã ghi lại cảnh này trong bài viết Phaedo và về phiên tòa xử Socrates trong bài Lời biện bạch.

11. Nhà sử học Thucydides (460-400 TCN) đã mô tả rất tỉ mỉ 'Cuộc viễn chinh Sicily'. Thất bại này xảy ra năm 413 TCN, 2 năm sau khi Nicias rời Athens. Thucydides cũng kể lại các sự kiện khác trong cuộc chiến tranh Peloponnesian cho tới năm 411 TCN, sau đó sử gia Xenophon kể tiếp cuộc chiến tranh này.

1. Epaminondas là người bạn hữu thân thiết nhất của Pelopidas. Plutarch viết về cuộc đời của Epaminondas nhưng phần viết này không còn nữa. (Xem thêm chú thích trong truyện về Agesilaus).

2. Vụ chiếm cung điện Thebes (Cadmea) diễn ra năm 382 TCN. Trận chiến nơi Epaminondas cứu Pelopidas diễn ra trước đó 2 năm. Trong trận này Sparta và Thebes ở cùng phe.

3. Việc Athens đầu hàng Sparta vào tháng 4 năm 404 TCN đã chấm dứt cuộc chiến tranh Peloponnesian sau hơn 28 năm giao tranh. Viện Nguyên lão của Athens bầu ra 30 người để cải tổ hiến pháp và luật nên đây gọi là 'Hội đồng 30'. Nhưng thay vì cải cách thành phố, họ lại bầu người vào các chức vụ quan trọng và kiểm soát thành bang. Đầu tiên, việc 'Hội đồng 30' bắt giữ tất cả những người cản trở làm cho dân chúng vui mừng, nhưng 'Hội đồng 30' còn đi xa hơn khi họ tước vũ khí của tất cả người dân Athens, trừ một nhóm 3000 người vốn là lực lượng của họ. Ngày càng có nhiều người Athens bị xử tử vì chống lại 'Hội đồng 30'. Những người chống đối bị thanh trừng và mọi tài sản đều bị tịch thu, còn 'Hội đồng 30' tự do hành động theo ý mình. Sau đó, khoảng 70 người tị nạn trốn ở Thebes quay lại

tấn công pháo đài Phyle. Dân chúng Athens bèn hợp sức với họ. Vì thế, 'Hội đồng 30' bị giải tán và nền dân chủ được khôi phục lại ở Athens.

4. Công cuộc giải phóng Thebes diễn ra vào mùa đông năm 379 TCN, 3 năm sau vụ chiếm giữ cung điện của người Sparta. Câu chuyện này được kể chi tiết hơn trong bài viết của Plutarch nhan đề Ma quỷ của Socrates.

5. Việc người Sparta bất ngờ chiếm đóng Thebes bị coi là một hành động phản bội đồng minh, và việc người Sparta sai quân tiếp viện cũng lại là một hành động phản bội.

6. Tại trận Leuctra (năm 371 TCN), người Thebes đã mang lại một chiến thuật mới gọi là 'chiến thuật đánh xiên'. Chỉ có 6000 quân chống lại khoảng 11000 quân Sparta chưa từng bị đánh bại, nên người Thebes bố trí đội quân giáp nặng vào cánh trái với 'Binh đội Thần thánh' của Pelopidas làm tiên phong. Lực lượng tấn công này sẽ tấn công cánh phải của Sparta, nơi vua Sparta và lực lượng thiện chiến nhất chiếm giữ. Epaminondas cùng với một số ít quân đứng lệch góc và ngoài tầm tấn công của Sparta, do đó quân đội Thebes có ưu thế lực lượng ở đúng nơi xảy ra đánh nhau lớn nhất. Khi Pelopidas chọc thủng được đội hình đối phương, quân Thebes đánh ngang sườn quân đối phương, còn cánh quân của Epaminondas sẽ đánh trực tiếp vào trước mặt quân địch. Thương vong của Sparta rất nặng nề. Kể từ đó sức mạnh của Sparta không bao giờ phục hồi được nữa.

7. Pherae: thành phố lớn của Thessaly xưa kia, nay là Ferai, thuộc Đông Macedonia và Thrace, Hy Lạp.

8. Pharsalus: nay là Farsalus thuộc vùng Thessaly, Hy Lạp.

9. Artaxerxes II: Vua Ba Tư trong giai đoạn 404-358 TCN. Ông là hậu duệ của vua Xerxes I, người được nhắc đến trong câu chuyện về Solon. Những đồng tiền Ba Tư, như đã kể trong câu chuyện về cuộc đời Agesilaus, luân vào các thành phố Hy Lạp làm dân chúng ganh tỵ và hiềm khích.

Artaxerxes thuê những nhà hùng biện để phá hoại các thành bang Hy Lạp, kích động họ đánh lẫn nhau rồi trở nên suy yếu. Plutarch có viết về cuộc đời của Artaxerxes trong tác phẩm Gương danh nhân nhưng chúng tôi không đưa vào đây. Artaxerxes là một vị vua rất can đảm và mưu lược.

10. Taygetus: tên một ngọn núi nơi định cư của thành bang Sparta.

11. Susa: ngày nay là Shush thuộc lãnh thổ Iran, nằm gần biên giới Iran-Irắc.

12. Pythian: ngày hội thể thao tổ chức 4 năm một lần gần Delphi trong thời Hy Lạp cổ đại để tưởng nhớ thần Apollo.

1. Augustus (63 TCN- 14 sau CN): con nuôi của nhà độc tài La Mã Julius Caesar, tên thật là Gaius Octavius lên làm tổng tài La Mã, đánh bại Antony và Cleopatra tại trận Actium trở thành Hoàng đế đầu tiên của La Mã (27 TCN- 14 sau CN). Ông tiến hành nhiều cải cách xã hội, khuyến khích giáo dục, mở rộng biên giới của La Mã tới tận sông Danube và thiết lập chính quyền thống nhất sau gần một thế kỷ nội chiến. Thời Augustus được coi là thời kỳ huy hoàng của đế chế La Mã.

2. Antisthenes (444?- sau 371 TCN): triết gia Hy Lạp, nhà tư tưởng đầu tiên thiết lập Chủ nghĩa Hoài nghi (Cynicism). Ông sinh ra ở Athens và là học trò của Socrates. Antisthenes dạy tại một ngôi trường có tên là Cynosarges bên ngoài Athens. Học trò của ông sau này được gọi là những người theo chủ nghĩa Hoài nghi (Cynics). Antisthenes coi hạnh phúc chỉ đạt được nhờ đức hạnh. Ông chê bai các môn nghệ thuật, văn học và những trò ăn chơi xa hoa, đồng thời ca ngợi sự lao động chăm chỉ. Học trò nổi tiếng nhất của ông là triết gia Hoài nghi Hy Lạp Diogenes.

3. Macedonia: vùng lãnh thổ hiện nay gồm miền bắc Hy Lạp, Albania, Macedonia thuộc Nam Tư cũ và một phần Bulgaria.

4. Zeno (Zeno của xứ Elea): nhà triết học và toán học nổi tiếng của Hy Lạp cổ đại, sống ở đảo Síp khoảng 500 năm trước CN. Aristotle coi ông là người phát minh ra phép biện chứng.

5. Một ví dụ nổi tiếng về tài nguy biện của Zeno là nghịch lý Achilles và con rùa. Achilles (người nổi tiếng về tốc độ cũng như sức mạnh) chạy nhanh hơn con rùa 100 lần. Zeno nói rằng nếu con rùa chạy trước 100 yard, Achilles sẽ không bao giờ đuổi kịp nó. Lý luận của Zeno là khi Achilles chạy xong khoảng cách đến nơi con rùa đã khởi hành, con rùa đã chạy được một yard nữa. Khi Achilles chạy hết yard đó, con rùa đã chạy được vài inch nữa, và cứ thế tiếp tục không ngừng. Sau này hàng thế kỷ toán học mới chứng minh được cái sai của Zeno bằng lý thuyết giới hạn.

6. Anaxagoras (500?- 428 TCN): triết gia duy vật nổi tiếng đầu tiên của Hy Lạp, người đưa khái niệm trí tuệ, lý trí vào căn nguyên triết học. Những nhà triết học trước đó coi đất, không khí, lửa, nước là như nguyên bản cuối cùng của vật chất. Nhưng ông là người đầu tiên đề xuất mô hình phân tử và nguyên tử cấu thành nên mọi vật với khái niệm 'Hạt giống nhỏ'. Học trò của ông gồm Pericles, nhà soạn kịch Euripides, và có thể cả Socrates.

Anaxagoras dạy ở Athens khoảng 30 năm thì bị bỏ tù vì dám nói rằng mặt trời là một hòn đá nóng và mặt trăng được làm bằng đất. Sau này, tư tưởng của ông được Aristotle và Democritus kế tục phát triển.

7. Cimon (510?-450? TCN): Thống chế và chính khách của Athens. Ông là con trai Miltiades, người làm nên chiến thắng Marathon. Cimon tham gia trận Salamis và sau đó góp phần thiết lập liên minh Deli. Cùng với Aristides, ông chỉ huy hạm đội Hy Lạp tới bán đảo Tiểu Á để giải phóng các thuộc địa ở đây khỏi ách thống trị của Ba Tư. Năm 466 TCN, ông đánh bại hạm đội Ba Tư tại sông Eurymedon (bây giờ là sông, Thổ Nhĩ Kỳ). Sau cuộc nổi loạn của người Helot ở Sparta, uy tín của ông bị giảm sút và bị cách chức. Sau đó, phe dân chủ của Pericles đã trục xuất ông. Khi được triệu hồi năm 451, Cimon đàm phán hiệp ước đình chiến 5 năm giữa Sparta và Athens, rồi góp tiền bạc xây dựng lại Athens. Plutarch cũng viết về cuộc đời của Cimon nhưng chúng tôi không đưa vào tập sách này.

8. Pisistratus (khoảng 600-527 TCN): Thống chế, chính khách và là nhà độc tài ở Athens. Là con trai Hippocrates, ông cầm đầu phe dân chủ chống lại phe quý tộc. Xem câu chuyện về cuộc đời Solon để biết thêm về Pisistratus.

9. Đây không phải là sử gia Thucydides nổi tiếng.

10. Việc lập chính sách dựa theo ý kiến quần chúng được Plato gọi là 'kịch sĩ' (theatrocracy).

11. Parthenon là tên ngôi đền thờ nữ thần Athena. Parthenos được xây dựng trên ngọn đồi Acropolis ở Athens vào thế kỷ thứ 5 TCN. Đây là một kỳ quan kiến trúc của thế giới Hy Lạp cổ đại.

12. Các đồng minh của Athens, trước đó bị Aristides cưỡng buộc nộp thuế, mệt mỏi vì những đóng góp quân sự và thấy không cần nộp thuế nữa vì giờ

đây người Ba Tư đã bị đuổi khỏi Hy Lạp. Nhưng người Athens vẫn đòi tiếp tục duy trì Liên minh Deli, tiếp tục bắt họ đóng thuế. Vì các đồng minh có thể góp tiền thay cho binh lính nên dần dần các đồng minh đã mất đi kỹ năng chiến trận và trở thành nô lệ phụ thuộc vào Athens.

13. Thực tế, những người Athens không chinh phục được Sicily. (Xem cuộc đời Nicias để biết về cuộc viễn chinh này).

14. Aeginet (Aegina): một hòn đảo ở phía nam Hy Lạp.

15. Phidias (khoảng 490-430 TCN): nhà điêu khắc, kiến trúc sư, họa sĩ Hy Lạp cổ đại nổi tiếng. Ông là tác giả của nhiều công trình vĩ đại như tượng các Thống chế nổi tiếng của Athens như Miltiades. Phidias trực tiếp chỉ đạo công trình Propylaea, đài tưởng niệm ở đồi Acropolis, đền thờ Parthenon và bức tượng khổng lồ của thần Zeus tại đỉnh Olympus.

16. Aspasia (470-410 TCN): một phụ nữ nổi tiếng vì sắc đẹp, trí thông minh và tài năng chính trị. Sau khi cưới Pericles, ngôi nhà của họ trở thành nơi tụ tập của những học giả và chính khách Athens. Nhiều sử gia coi Aspasia là người gây ra các cuộc nổi loạn Samian và cuộc chiến tranh Peloponnesia. Trong Từ điển Encarta có bức tranh vẽ bà rất đẹp.

17. Đây là cuộc chiến tranh Peloponnesia (431-404 TCN), được sử gia Thucydides kể lại rất chi tiết.

18. Thucydides đã miêu tả như sau về trận dịch (năm 430 TCN): 'Chính tôi cũng mắc bệnh và thấy nhiều người khác cũng vậy. Bắt đầu là một cảm giác bỏng cháy trong đầu, rồi mắt tôi trở nên đỏ ngầu. Sự xuất huyết bắt đầu từ lưỡi và cổ họng, cùng với hơi thở rối loạn. Sau khi hắt hơi và sổ mũi, cơn đau dồn vào ngực. Ho và nôn mửa tiếp theo. Nạn nhân thường chết vì trào máu nôn mửa, hiện tượng này làm cả người nhào ra, hiện tượng khoa học thời đó chưa từng thấy. Da khô đi và nở tung ra. Mọi người không thể chịu đựng được quần áo dù nhẹ đến đâu, và muốn trần truồng hoàn toàn. Phần lớn họ muốn được ngâm mình trong nước lạnh. Họ không thể ngủ và không thể ở yên một chỗ. Cái chết thường đến sau cơn sốt vào ngày thứ bảy hoặc thứ tám, nhưng nếu người bệnh sống qua được thời điểm đó, bệnh sẽ chạy vào bao tử gây ra chứng ỉa chảy. Nó tác động đến các bộ phận sinh dục và các đầu ngón tay ngón chân, nên nhiều người bệnh không thể

làm gì được nữa. Nhiều người cũng mất trí nhớ. Không từ nào có thể tả nỗi thứ bệnh này, nó gây ra sự đau đớn mà tôi nghĩ không ai có thể sống qua nổi.'

1. Megalopolis là thành phố lớn nhất của Arcadia xưa kia, hiện nay Megalopolis là địa danh thuộc Arkadhia, vùng Peloponnesus, Hy Lạp.
2. Viện Hàn lâm ở Athens, do Plato mở.
3. Aratus xứ Sicyon (271-213 TCN) là một thống chế và nhà lãnh đạo của Liên minh Achaean (Achaean League), liên minh quân sự của Hy Lạp cổ đại. Plutarch cũng viết về cuộc đời của Aratus nhưng chúng tôi không chọn đưa vào cuốn sách này.
4. Sicyon: thành phố Hy Lạp cổ, gần Argos.
5. Các mẫu chuyện về Epaminondas có trong cuộc đời Pelopidas và Agesilaus.
6. Tức các trường ca Iliad và Odyssey.
7. Sellasia là một vùng đất rất gần Sparta, thuộc thành bang Laconia, vùng Peloponnesus, Hy Lạp.
8. Illyry là một thành bang Hy Lạp cổ đại nằm ở phía tây Macedonia và phía bắc của Thessaly, ngày nay là khu vực các nước thuộc Cộng hoà Nam Tư cũ: Slovenia, Croatia, Bosnia-Herzegovina.
9. Loại lao có dây da buộc vào cán quăn quanh thân lao, đoạn cuối của dây buộc vào tay. Cái đai để đeo nhằm tăng lực bẫy và cũng đóng góp vào lực xoáy của lao khiến nó đi thẳng trong khi bay.
10. Elea: một vùng đất ngày nay ở phía nam nước Italia.
11. Khi đó, sau khi vị vua cuối cùng qua đời, Sparta rơi vào tay các toán lính đánh thuê và chịu sự cai trị của một tên độc tài.
12. Titus Quinctius Flamininus (230?-174 TCN) là thống chế và chính khách nổi tiếng của La Mã. Ông là người đánh bại vua Philip V của Macedonia và giải phóng mọi thành bang Hy Lạp khỏi ách cai trị của Philip. Ông là quan coi quốc khố năm 199 TCN và tổng tài năm 198 TCN. Trong tác phẩm 'Những cuộc đời song hành', Plutarch đã so sánh Titus Flamininus với Philopoemen

13. Diophanes là một nhà hùng biện và một nhà triết học của Hy Lạp cổ đại.

1. Cato Trẻ (Cato the Younger) tên thật là Marcus Porcius Cato (95-46 TCN), chính khách La Mã, cháu nội của Cato Già (Cato the Elder). Khi làm quan coi quốc khố, ông nổi tiếng với vì lòng thanh đạm và trung thực. Cato Trẻ cũng cố gắng cứu giúp những người đồng bào La Mã chống lại những kẻ mị dân lợi dụng sự ngu muội của họ. Năm 60 TCN, ông chống lại Julius Caesar. Chế độ Tam hùng đầu tiên gồm Pompey, Caesar và Marcus Crassus điều ông đi đảo Síp nhằm loại bỏ ông. Trong cuộc xung đột giữa Caesar và Pompey năm 49, Cato đứng về phía Pompey. Ông thất bại trong việc bảo vệ Sicily chống lại Caesar và sau thất bại ở Utica, châu Phi, ông tự sát chứ không muốn rơi vào tay Caesar. Cato là cha vợ của Marcus Brutus, người đã ám sát Julius Caesar. Plutarch cũng viết về cuộc đời Cato Trẻ và so sánh ông với Phocion.

2. Demosthenes (384-322 TCN) là một nhà hùng biện xuất sắc của Hy Lạp, nổi tiếng với câu nói 'Những cơ hội nhỏ thường là sự khởi đầu cho những sự nghiệp lớn lao'.

3. Cuộc chiến tranh Peloponnesian chấm dứt với việc người Athens đầu hàng người Sparta năm 404 TCN. Thất bại nhục nhã này đã làm tổn hại tinh thần của người Athens.

4. Mars là tên vị thần chiến tranh, trong thần thoại Hy Lạp là thần Ares.

5. Muses là chín nữ thần, con gái của thần Zeus và Mnemosyne (nữ thần kí ức). Mỗi nữ thần bảo trợ một môn nghệ thuật nhất định, như thần Clio bảo trợ sử học, Terpsichore bảo trợ khiêu vũ và Thalia bảo trợ hài kịch...

6. Nữ thần Athena (trong thần thoại La Mã là thần Minerva, thần của trí tuệ, tri thức và chiến trận) được người Athens ưa chuộng nhất trong số các vị thần. Athena được sinh ra từ cái đầu của thần Zeus (Jupiter) và được Zeus rất yêu quý. Nàng được thờ tại ngôi đền Parthenon ở Athens (xem cuộc đời Pericles để biết về việc xây dựng ngôi đền này). Nữ thần này là biểu tượng rất quan trọng trong các bản anh hùng ca Iliad và Odyssey của Homer.

7. Vua Philip là cha của Alexander 'Đại đế'. Philip chinh phục tất cả vùng đất của Hy Lạp sau trận Chaeronea (338 TCN).
8. Euboea là một hòn đảo dài ngoài khơi gần Athens.
9. Đây không phải là Plutarch, tác giả cuốn sách này. Tên người Hy Lạp thường giống nhau, vì thế để tránh sự nhầm lẫn, thường phải chỉ rõ vùng đất nơi họ sinh ra.
10. Một eo biển của Thổ Nhĩ Kỳ nối châu Âu và châu Á, nay là Dardanelles.
11. Trận này xảy ra năm 338 TCN, xem câu chuyện về cuộc đời Alexander 'Đại đế' để biết thêm về trận đánh này.
12. Ionia là một vùng đất cổ xưa của châu Á, bên cạnh bờ biển Aegean, từng bị người Hy Lạp chiếm đóng khoảng 1000 năm TCN.
13. Kho báu bị Harpalus đánh cắp này lên tới 180,000 talent vàng. Theo thời giá năm 1998, kho báu này đáng giá khoảng 42 tỷ đôla.
14. Lamian: thuộc tỉnh Hamadan, Iran ngày nay.
15. Antipater được Alexander bổ nhiệm là thống sứ cai trị Hy Lạp và Macedonia trong khi Alexander viễn chinh ở châu Á. Sau cái chết của Alexander, Antipater trở thành người đứng đầu Hội đồng thống chế của Alexander, và là quan nhiếp chính cho con trai nhỏ của Alexander. Chức nhiếp chính này kéo dài từ 323 đến 319 TCN, khi Antipater chết ở tuổi 70. Cái chết của Antipater dẫn tới tình trạng vô chính phủ. Năm 311 TCN, đế chế của Alexander tách thành năm vương quốc khác nhau.
16. Cassander (358?-297 TCN) là vua Macedonia từ năm 305 đến 297 TCN. Năm 321, sau cái chết của Alexander 'Đại đế', Antipater được bổ nhiệm làm nhiếp chính tối cao của Macedonia. Khi chết, ông trao quyền cho bạn mình là Polyperchon, nhưng Cassander dấy binh chống lại Polyperchon, giành quyền kiểm soát Athens năm 317. Năm 316, Cassander sát hại Olympias, mẹ Alexander 'Đại đế'. Cũng năm đó, Cassander cưới người em gái cùng cha khác mẹ của Alexander là nàng Thessalonica. Nhưng chỉ ít lâu sau, Cassander giết Roxana, người vợ Ba Tư của Alexander và con trai là Alexander IV, chấm dứt triều đại của Alexander.

17. Antigonus (382-301 TCN): cũng là một bộ tướng của Alexander 'Đại đế'. Sau khi Alexander chết, đế quốc rộng lớn từng bị Alexander chinh phục bị chia cắt thành nhiều nước, Antigonus chiếm đóng vùng lãnh thổ trên bán đảo Tiểu Á đối chọi với vương quốc của Cassander.

18. Polysperchon: thống chế, đồng nghiệp của Antipater. Olympias, mẹ Alexander 'Đại đế', liên minh với Polysperchon (317 TCN) nên bị Cassander giết Olympias và con trai của Alexander để trả thù.

19. Socrates (469 - 399 TCN) là một triết gia nổi tiếng ở Athens bị kết án tử hình. Học trò của ông là Plato, đã ghi lại những lời nói của Socrates trong cuốn sách Những cuộc đối thoại. Trong cuốn Phaedo, Plato kể lại cuộc trò chuyện của Socrates trong những giờ cuối cùng trước khi chết vì uống cây cần độc trong nhà tù Athens.

1. Epirus nằm trên bờ biển Tây Bắc Hy Lạp. Những vị vua ở đó xưng tụng Pyrrhus là con trai của Achilles, chiến binh Hy Lạp lừng danh trong trận chiến thành Troy. Cả Pyrrhus và Alexander đều xứng đáng là hậu duệ của Achilles, người cũng giống như họ là một chiến binh kiêu hãnh không bao giờ chấp nhận sống yên bình.

2. Demetrius I (337?-283 TCN) là vua của Macedonia trong giai đoạn 294-283 TCN. Ông là con trai vua Antigonus I, thống chế của Alexander 'Đại đế'. Sau cái chết của Alexander, cả Antigonus và Demetrius đều rất tích cực tham gia những cuộc chiến giành quyền lực. Demetrius đánh bại Ptolemy I, vua Ai Cập trong trận Salamis (306 TCN). Năm 294 TCN, ông ám sát địch thủ là Alexander, con trai Cassander, rồi chiếm Macedonia. Nhưng 6 năm sau, ông bị sa thải khỏi liên minh của Pyrrhus và Lysimachus, vua xứ Thrace. Demetrius đến nương tựa Seleucus I, vua xứ Syria, nhưng bị tổng giam cho đến chết. Nhưng sau đó, con trai ông là Antigonus II đã giành lại ngai vàng ở Macedonia. Những thăng trầm trong sự nghiệp của Demetrius rất thú vị, nhưng không có tính anh hùng. Cuộc đời Demetrius do Plutarch viết không có trong tập này. Trong đó, Plutarch cho rằng chúng ta cũng có thể học được nhiều điều từ một tấm gương xấu.

3. Trận Ipsus (301 TCN) diễn ra giữa Antigonus và các tướng lĩnh Macedonia khác nhằm tranh giành các vương quốc trong đế chế do

Alexander tạo dựng. Antigonus và con trai mình là Demetrius thua trận ở Ipsus nên mất quyền cai trị Hy Lạp và Tiểu Á. Ipsus ngày nay thuộc Arkadhia, vùng Peloponnesus, Hy Lạp.

4. Đây là vua Ptolemy I (367?-283? TCN), còn gọi là Ptolemy Soter, người cai trị Ai Cập trong giai đoạn 323-285 TCN. Ông là người sáng lập triều đại Ptolemai. Từng là một Thống chế trong quân đội của Alexander 'Đại đế', sau cái chết của Alexander, Ptolemy đã chiếm lấy Ai Cập và đứng trung lập trong trận chiến Ipsus. Vương triều của ông sau đó có nàng Cleopatra nổi tiếng, người quyến rũ được Julius Caesar và Mark Antony.

5. Hai anh em, Antipater và Alexander, đánh nhau xem ai sẽ nối ngôi cha là vua Cassander. Antipater đã giết mẹ mình, và Alexander mời Pyrrhus và Demetrius đến giúp mình. Pyrrhus đến trước, và được trả công bằng một vùng đất rộng lớn thuộc Macedonia. Alexander không muốn Demetrius cũng làm như vậy nên đã đến gặp Demetrius. Nhưng trong cuộc gặp gỡ, Demetrius đã giết Alexander rồi chiếm lấy phần còn lại của Macedonia.

6. Demetrius cai trị Macedonia trong 7 năm. Sau đó, con trai ông ta là Antigonus II lên làm vua Macedonia. Các hậu duệ dòng họ này tiếp tục trị vì cho đến năm 197 TCN, khi bị người La Mã đến chinh phục.

7. Lysimachus (360?-281 TCN) là vua xứ Thrace, từng một thời gian ngắn làm vua của mọi vùng đất Macedonia.

8. Tarentum: ngày nay là thành phố Taranto, Đông Nam nước Italia.

9. Alexander từng gặp voi chiến mặc giáp sắt ở Ấn Độ. Pyrrhus cũng học cách sử dụng thứ vũ khí khủng khiếp này. Mùi và tiếng ồn của voi làm ngựa sợ hãi vì trước đó chúng chưa từng thấy bao giờ.

10. Lucania: ngày nay là vùng Basilicata ở miền Nam Italia.

11. Heraclea: thuộc tỉnh Apulia (Puglia), đông nam nước Italia.

12. Appius Claudius là chính khách, nhà văn, nhà hùng biện xuất sắc của La Mã, sống vào khoảng năm 300 TCN.

13. Hydra là một trong những quái vật mà Hercules từng chinh phục. Nó có 9 đầu, và mỗi lần một đầu bị chặt, hai cái khác sẽ mọc ra thế chỗ. Hercules đã tiêu diệt con quái thú bằng cách lấy đuốc thiêu nó.

14. Gaius Fabricius Luscinus (chết sau năm 275 TCN), chính khách và thống chế La Mã. Ông làm chấp chính tối cao năm 282 TCN, có nhiều thành công và chiến thắng lớn trước người Lucana, Brutti, và Samnite, được người La Mã rất ca ngợi.

15. Các môn đồ của triết gia Hy Lạp Epicurus được biết dưới cái tên các nhà Khoái lạc chủ nghĩa. Epicurus từng khuyên: 'Sống không để bị biết đến', hưởng thụ cuộc sống của một kẻ bất cần đời vô danh. Tư tưởng này giống như tư tưởng Lão Tử trong triết học Trung Hoa. Plutarch đã viết tiểu luận Về sự chậm trễ của sự trừng phạt từ thần linh để phản đối giáo lý trung tâm của chủ nghĩa Khoái lạc là các vị thần không quan tâm đến những gì chúng ta làm, cũng như sự quan tâm hàng đầu đến những gì chờ đợi sau khi chết.

16. Lễ hội thần Cronos (Sao Thổ, theo thần thoại La Mã là thần Saturn) có tên là Saturnalia, được tổ chức trong ba ngày vào giữa tháng Chạp. Trong thời gian đó mọi hành động bất kính và lừa lọc đều được chấp nhận. Cronos là cha của thần Zeus (Jupiter), Poseidon (Neptune) và Hades (Pluto). Cũng giống như thời gian, Cronos nuốt con của mình vào bụng, nhưng vợ của Cronos là Cybele (Bà mẹ Vĩ đại), một hôm đã đưa cho ông ta một hòn đá thay thần Zeus. Khi lớn lên, Zeus lao vào cuộc chiến tranh với cha mình và các Titan khác là con của Uranus (Thiên đường) và Gaea (Mặt đất) và đánh bại họ. Trong buổi lễ Saturnalia, chủ nô và nô lệ đổi vai trò và bạn bè tặng quà nhau, để thể hiện sự công bằng tự nhiên giữa người với người và tình bằng hữu thân ái từng có ở thời Hoàng Kim của Cronos. Lễ hội của người La Mã vào dịp Giáng sinh vẫn còn lưu giữ lại một chút gì đó những phong tục này.

17. Asculum: thuộc tỉnh Lucania (Basilicata), phía nam Italia.

18. Từ đó có thành ngữ 'chiến thắng của Pyrrhus' là những chiến thắng phải trả giá rất lớn.

19. Mamertum là một thành bang thuộc Sicily.

20. Beneventum: trước khi Pyrrhus bị thua trận ở đây năm 275 TCN, thành phố này có tên là Maleventum (gió yếu). Sau khi chiến thắng Pyrrhus,

người La Mã đổi tên thành phố này là Beneventum (gió mạnh). Ngày nay là Benevento, thủ phủ tỉnh Benevento miền nam Italia.

21. Hannibal (247-183 TCN) là một trong những vị tướng xuất sắc nhất mọi thời đại, thống chế Carthage nổi tiếng trong chiến tranh Punic lần thứ hai (218-201 TCN) với La Mã. Hannibal hành quân từ Tây Ban Nha vượt dãy Alps tấn công La Mã. Ông chiến thắng một số trận rất huy hoàng và gần như chiếm được thành Rome, nhưng cuối cùng Rome đã đứng vững và ông phải rút về.

22. Những người Gaulois đến từ vùng ngày nay là nước Pháp. Họ là những chiến binh hung dữ, đã chiếm được Rome vào năm 387 TCN, khoảng 100 năm trước chiến dịch của Pyrrhus.

23. Đây là Antigonos II (319?-239 TCN), con trai của Demetrius, làm vua Macedonia trong giai đoạn 283-239 TCN.

1. Solon là một trong bảy nhà thông thái này.

2. Thales (625?-546? TCN), triết gia Hy Lạp, sinh ở vùng Miletus, thành phố Hy Lạp cổ ở Ionia, là thành phố thịnh vượng nhất trong 12 thành phố của liên bang Ionia, vùng Tiểu Á. Ông là người sáng lập nên trường phái triết học Hy Lạp, và là một trong số bảy nhà thông thái của Hy Lạp. Thales rất nổi tiếng về kiến thức tuyệt vời về thiên văn học sau khi dự đoán rằng nhật thực sẽ xảy ra vào ngày 28/5 năm 585 TCN. Ông cũng được coi là người đã giới thiệu môn hình học vào Hy Lạp. Thales cho rằng nguồn gốc của tất cả mọi vật là nước. Trước Thales, những giải thích về vũ trụ rất huyền bí và khó hiểu, việc ông tập trung nghiên cứu những vật chất cơ bản hình thành nên thế giới đánh dấu sự sinh thành các tư duy khoa học. Thales không để lại tác phẩm nào; người ta biết về các kiến thức của ông nhờ vào ghi chép của Aristotle trong cuốn Siêu hình học (Metaphysics). Miletus cũng là quê hương của triết gia Hy Lạp nổi tiếng là Anaximander.

3. Salamis: một hòn đảo gần Athen, thuộc vùng Attica, là quê hương của các anh hùng Hy Lạp huyền thoại trong sử thi của Homer là Ajax và Teucer.

4. Cải cách ruộng đất ở Athens khó hơn ở Sparta nhiều. Sản phẩm nông nghiệp chủ yếu của Athens là dầu ôliu, để buôn bán và đổi lấy những mặt

hàng khác từ khắp nơi trên thế giới. Dầu ôliu không chỉ để nấu ăn mà quan trọng hơn là để thắp sáng. Phải mất 16 năm cây ôliu ở Hy Lạp mới trưởng thành và sau 40 năm mới tạo ra lượng dầu nhiều nhất. Vì vậy việc trồng trọt đòi hỏi công việc nặng nhọc và không thu được kết quả trong một thời gian dài. Việc cải cách ruộng đất ở Athens sẽ làm cho một số người không tốn công trồng trọt mà vẫn được thu hoạch.

5. Talent là đơn vị đo tiền tệ và ruộng đất của người Hy Lạp cổ đại.

6. Từ những việc Dracon làm, sau này tiếng Anh có từ draconian để chỉ sự tàn bạo, được sử dụng để mô tả những pháp luật hà khắc.

7. Solon bắt mọi công dân phải thể hiện chính kiến, ông không muốn những công dân khao khát những điều tốt nhưng lại sợ hãi và không dám hành động chống lại những kẻ xấu.

8. Người nghèo ở Athens không hề có bất cứ quyền gì cho đến khi Solon tiến hành cải cách.

9. Attica: vùng đất đồi núi ở phía Nam bán đảo Hy Lạp.

10. Solon tham khảo những sách vở cổ xưa của người Ai Cập rồi kể lại câu chuyện về lục địa Atlantis. Plato (427 - 347 TCN), hậu duệ của Solon, kế thừa nhiệm vụ này, đã viết cuộc đối thoại 'Timaeus' và đoạn văn 'Critias' kể lại câu chuyện đó. Theo lời Plato, 9.000 năm trước khi Solon đến Ai cập, một nền văn minh lớn trên một hòn đảo ở Đại Tây Dương đã biến mất trong một trận đại hồng thủy cùng với những trận động đất. Plato không hoàn thành câu chuyện nên điều Solon từng viết không còn nữa. Cho đến ngày nay, câu chuyện về lục địa Atlantis vẫn còn là chủ đề gây tranh cãi.

11. Croesus là vua cuối cùng của xứ Lydia, một vương quốc cổ xưa trên bán đảo Tiểu Á, cai trị từ 560 đến 546 TCN. Sau khi chinh phục nhiều vùng đất khác và trở nên vô cùng giàu có, Croesus liên minh với các vương quốc Babylon, Ai Cập và Sparta nhưng bị Vua Cyrus 'Đại đế' của Ba Tư đánh bại.

12. Aesop (620?-560? TCN), tác giả của những truyện ngụ ngôn nổi tiếng của Hy Lạp.

13. Cyrus 'Đại đế' (600?-530 TCN): vua Ba Tư (550-530 TCN), con trai vua Cambyses I, hậu duệ của Achaemenes (Hakhamanish). Năm 550 TCN,

Cyrus nổi dậy lật đổ ách cai trị của người Mede lên làm vua Ba Tư, cai trị một vùng đất từ sông Halys ở Tiểu Á đến vương quốc Babylon. Sau đó, ông đánh bại liên minh Babylon, Ai Cập và Lydia. Năm 539 TCN, ông thôn tính vương quốc Babylon, thiết lập Đế chế Ba Tư hùng mạnh nhất trên thế giới trong suốt 2 thế kỷ cho tới cuộc viễn chinh của Alexander 'Đại đế'.
14. Nền độc tài của Pisistratus và con trai gã là Hippias kéo dài từ 561 đến 510 TCN. Sau đó, được người Sparta giúp đỡ, Cleisthenes và nhóm quý tộc Athens bị trục xuất đã giải phóng Athens khỏi nền độc tài này.

1. Ngôi đền thờ ở Delphi nằm trong một hang đá dưới chân núi Parnassus thờ thần Apollo. Plutarch là một trong số hai thầy tế tại ngôi đền này trong nhiều năm liền. Apollo là vị thần đặc biệt của người Dorian. Tại đền thờ này, một bà đồng sẽ hóa thân và qua đó nói lại những lời tiên tri của vị thần. Hai châm ngôn được khắc tại đền thờ này cô đọng tư tưởng của người Hy Lạp cổ đại: 'Hãy tự biết lấy mình!' và 'Đừng thái quá!'. Ngôi đền thờ này rất nổi tiếng trong thế giới Hy Lạp cổ đại.

2. Troezen một thị trấn nổi tiếng, nơi có đền thờ thần mặt trời Helios.

3. Theo thần thoại La Mã là Neptune, thần biển. Những đứa con sinh ngoài giá thú thường được đem đặt ngoài cửa đền thờ các vị thần.

4. Người nổi tiếng nhất cổ súy quan điểm này là Nietzsche (1844 - 1900), triết gia và học giả cổ điển Đức, vô thần. Nietzsche cho rằng bạo chúa, tội phạm và đứa trẻ lên hai đều cảm thấy ý thích cá nhân vượt trên công lý. Plato trình bày những phản biện bác bỏ chủ trương này của Socrates trong bài luận Gorgias.

5. Plutarch cùng viết về cuộc đời của Hercules, nhưng tác phẩm này nay không còn nữa. Hercules là người vô cùng khoẻ mạnh, con của thần Zeus (Jupiter) và một phụ nữ trần tục là nàng Alcmena. Những chiến công oai hùng của chàng giúp chàng được lên thiên đường. Mẹ của Theseus là con gái của vua Pittheus, và mẹ của Hercules là nàng Alcmena, con gái của Lysidices, chị em cùng cha khác mẹ với Pittheus. Như vậy Theseus là anh em họ với Hercules.

6. Lydia là vùng đất khi đó thuộc đế chế Ba Tư, nay thuộc miền tây của Thổ Nhĩ Kỳ.

7. Corinth: một thành bang Hy Lạp phát triển từ trước năm 1000 TCN khi người Dorian xâm chiếm, là trung tâm thương mại chính của Hy Lạp vào năm 650 TCN, là eo đất nối vùng Peloponnesus và Attica của Hy Lạp.
8. Sinis thường hành hình nạn nhân của hắn bằng cách uốn cong hai cây thông rồi trói chân tay họ vào đó. Vì lực uốn nên khi hai cây thông bung ra, các nạn nhân sẽ bị xé rách đôi người.
9. Megara là một thành bang nằm ngay trên bờ biển Hy Lạp, cách Athens 33km về phía Tây. Đảo Salamis nằm giữa hai thành bang này. Megara là quê hương của nhà toán học Hy Lạp vĩ đại Euclid (sống vào khoảng năm 300 TCN).
10. Eleusis là một vùng đất ngày nay thuộc Attica, Hy Lạp.
11. Procrustes lấy việc tra tấn người bằng cách phanh xác họ ra cho vừa chiếc giường sắt của y hoặc chặt chân nếu họ quá cao làm trò vui. Từ câu chuyện này mà sau này trong tiếng Anh có từ 'procrustean' chỉ những tiêu chuẩn được áp đặt một cách cứng nhắc và vô lý.
12. Medea là con gái vua Aeetes xứ Colchis, trên bờ Đông Biển Đen. Jason là một hoàng tử trẻ xứ Thessaly, người cùng với bè bạn (những người Argonaut) tới lấy Bộ lông cừu vàng ở Aeetes. Medea yêu Jason say đắm. Nàng dùng phép thuật giúp chàng trốn thoát với Bộ lông cừu vàng, rồi cùng chàng về Thessaly, nơi Medea giúp Jason báo thù những kẻ phải chịu trách nhiệm về cái chết của cha chàng. Sau đó hai người cùng sang Corinth sinh sống. Medea sinh cho Jason hai người con trai nhưng sau đó nàng bị Jason bỏ rơi. Jason cưới một công chúa xứ Corinth. Nhưng Medea đầu độc cô dâu đó rồi giết hai đứa con của chính mình và chạy sang Athens cưới vua Aegeus, rồi sinh cho ông một đứa con trai. Medea lo sợ rằng Theseus sẽ giành lấy quyền thừa kế của con mình. vở kịch Medea của Euripides đã kể chi tiết câu chuyện này.
13. Attica là vùng đồi núi thuộc miền Nam Hy Lạp, trung tâm là thành phố Athens.
14. Marathon: nơi xảy ra trận đánh với quân Ba Tư năm 490 TCN của người Hy Lạp, nay là một địa danh thuộc vùng Attica, cách thủ đô Athens

của Hy Lạp khoảng 25km về hướng đông bắc. Tên địa danh này được đặt cho môn thể thao điền kinh đường dài Marathon.

15. Đảo Crete là một vùng đất cư trú khác của người Dorian, sau khi nền văn minh cổ của người Minoan lụi tàn. Vụ nổ hòn đảo Thera khoảng năm 1600 TCN là do một đợt sóng triều khổng lồ tràn ngập Crete và những vùng đất ven biển khác. Người Mycenae, một thành bang Hy Lạp cổ đại ở vùng Peloponnesus từng là trung tâm văn hoá thời đại đồ đồng trước khi sụp đổ khoảng năm 1100 TCN, đã chinh phục rồi phá huỷ vương quốc của người Minoan và chiếm đảo Crete. Sau này, người Dorian kế thừa người Mycenea cai trị vùng đất này. Crete là hòn đảo lớn nhất của Hy Lạp ở Địa Trung Hải.

16. Hesiod, nhà thơ lớn của Hy Lạp, sống vào khoảng thế kỷ thứ 8 TCN. Để lại nhiều tác phẩm như Thần hệ (Theogony) và Công việc và tháng ngày (Works and Days). Ông có những câu danh ngôn răn dạy con người như: 'Buổi bình minh sẽ thôi thúc con người tiến bước, và cũng thôi thúc họ lao động' và 'Nếu người đàn ông muốn tránh hôn nhân và mọi thứ rắc rối mà phụ nữ có thể gây ra thì hãy đừng lấy vợ, nhưng cuối cùng anh ta sẽ phải chịu đựng những bất hạnh và sẽ chẳng ai chăm sóc khi về già'.

17. Homer: nhà thơ lớn của Hy Lạp (sống ở thế kỷ thứ 8 TCN), tác giả của thiên sử thi vĩ đại Iliad và Odyssey.

18. Trong nguyên bản tác phẩm Gương Danh nhân của mình, Plutarch kể rất chi tiết về những dị bản khác nhau. Philochorus nói rằng người Athens phải làm nô lệ cho người thắng cuộc đấu thể thao của Minos. Taurus, thuyền trưởng của người Crete, lẽ ra đã thắng, nhưng cả Minos và mọi người khác thấy đều không muốn có kết quả đó vì Taurus là một người độc ác và hung hăng. Theseus thách đấu với Taurus, và Minos chấp thuận. Nàng Ariadne là một trong số khán giả. Theseus đánh bại Taurus, làm Minos hết sức vui mừng. Ông trả lại cho Theseus các con tin người Athens và chấm dứt lễ cống nạp. Trong dị bản về Minotaur có kể thêm chuyện về Daedalus và Icarus. Daedalus là người thiết kế xây dựng Mê cung này, đã tiết lộ bí mật về đường lối đi trong Mê cung cho nàng Ariadne. Biết chuyện đó, Minos liền trừng phạt Daedalus bằng cách tống giam Daedalus và con

trai Icarus của chàng. Daedalus làm những đôi cánh từ sáp ong và lông chim để con trai ông bay thoát ra khỏi nhà tù. Ông dặn con trai đừng bay quá gần mặt trời khéo ánh nắng làm chảy sáp. Nhưng Icarus quá vui sướng khi được bay đến mức quên lời cha dặn. Thế là đôi cánh rơi ra và Icarus rơi xuống đất chết.

19. Sicily: hòn đảo lớn nhất ở Địa Trung Hải, đã từng là thuộc địa của người Phoenicia, người Hy Lạp và người Carthage từ thế kỷ VIII TCN, của người Roman thế kỷ III TCN, người Vandal và người Goth thế kỷ V SCN, người Byzantine thế kỷ VI, người Hồi giáo Bắc Phi thế kỷ IX, người Norman thế kỷ XI và người Bourbon Tây Ban Nha giữa thế kỷ XVIII. Sicily là một phần của nước Ý thống nhất vào năm 1861. Sicily cũng nổi tiếng vì mối quan hệ thân thiết trong gia đình người dân và mạng lưới mafia bắt nguồn từ thế kỷ XVIII.

20. Aristotle (384-322 TCN) là nhà triết học và nhà khoa học nổi tiếng nhất thời bấy giờ, học trò của Plato. Ông để lại một khối lượng tác phẩm đồ sộ về logic, chính trị học và khoa học tự nhiên.

21. Đại hội Isthmus được mở hai năm một lần vào mùa hè ở Isthmus, trong khu rừng thông gần Corinth, nơi có đền thờ thần Poseidon.

22. Amazon là một bộ tộc gồm toàn các nữ chiến binh, kinh đô đặt tại bờ Nam Biển Đen, rất giỏi phi ngựa, bắn cung. Khi đánh giáp lá cà, người Amazon dùng giáo và rìu chiến dài. Chỉ những ai từng giết được kẻ thù mới được phép có bạn tình và cũng chỉ trong hai tháng mùa xuân. Con trai đẻ ra và tù binh bị đánh què và bị bắt làm nô lệ. Lý do của việc làm đàn ông què cụt là để thuần dưỡng họ, để phối giống tốt hơn. Antianara, một nữ hoàng của người Amazon, từng nói rằng 'Người què quan hệ tình ái tốt hơn'.

23. Trên đường hành quân từ Athens trở về, người Amazon sống lẫn trốn khắp nơi chứ không muốn chịu nổi hổ thẹn thua trận. Về sau, dù sức mạnh đã bị suy giảm, song người Amazon cũng tham gia vào cuộc chiến tranh thành Troy. Thậm chí đến thời Alexander Đại đế vẫn còn một số người Amazon.

24. Tuổi kết hôn ở Hy Lạp cổ đại là từ 12 đến 14. Sắc đẹp của nàng Helen cũng là nguyên nhân gây ra cuộc chiến tranh Troy: nàng bị Paris, hoàng tử

thành Troy, bắt cóc đem về Troy. Người Hy Lạp đem hạm đội đông tới 1186 tàu (và khoảng 50.000 chiến binh) đi chinh phạt thành Troy, chiến đấu suốt 10 năm mới giành chiến thắng (khoảng năm 1250 TCN).

25. Tegea: một vùng màu mỡ phía bắc Hy Lạp, một trong những nơi có đền thờ nữ thần Athena.

26. Aphidnae là một thị trấn nhỏ gần Epirus.

27. Epirus là quê hương của Pyrrhus, người anh hùng cũng được kể trong cuốn sách này.

28. Trong thần thoại La Mã, đây là thần Pluto (Diêm Vương) cai quản vương quốc nơi hồn người trần ở sau khi thể xác chết đi.

29. Tại trận Marathon này, người Athens đánh bại người Ba Tư, những kẻ đã xâm lược đất nước họ. (Xem cuộc đời Aristides để biết thêm về trận đánh này).

30. Cimon (510?-450? TCN): thống chế và chính khách xuất sắc của Athens, con trai của Miltiades, người đã làm nên chiến thắng Marathon. (Xem thêm câu chuyện về Pericles để biết về Cimon).

1. Democritus (460? - 370? TCN): triết gia Hy Lạp cổ đại, người đầu tiên đã đưa ra lý thuyết nguyên tử cho vũ trụ. Ông là một nhà văn có rất nhiều tác phẩm, nhưng đến nay chỉ còn lại rất ít.

2. Để biết thêm những sự kiện liên quan đến Dionysius [Con] và những việc xảy ra ở Syracuse, đọc thêm câu chuyện về cuộc đời của Dion.

3. Đây chính là Hicetes, kẻ đã dìm chết vợ và con nhỏ của Dion, hăn giả bộ kết bạn với họ sau khi Dion bị giết. Xem câu chuyện về cuộc đời của Dion.

4. Rhegium: thành bang nằm ở mỏm cực nam của bán đảo Italia, thuộc địa của Hy Lạp từ thế kỷ VIII TCN, ngày nay là thành phố Reggio di Calabria.

5. Dân Carthage và dân Phoenicia nói chung nổi tiếng hay lừa gạt, nên khi nghe họ kêu than bị lừa gạt người ta sẽ thấy nực cười.

6. Một thành bang cổ đại trên đảo Sicily.

7. Adranum: thuộc đảo Sicily.

8. Xem câu chuyện về cuộc đời của Dion để biết thêm tội ác mà hăn gây ra cho gia đình Dion.

9. Xem cuộc đời của Agesilaus và Pelopidas để biết về Epaminondas.

10. Sophocles (496?-406? TCN) là một trong những nhà soạn kịch vĩ đại nhất của Hy Lạp. Trong số 127 vở kịch của ông, hiện còn giữ lại được 7 vở bi kịch hoàn chỉnh, bao gồm các vở Electra, Oedipus Rex và Antigone.

11. Plutarch tin rằng con cháu sẽ bị trừng phạt bởi tội lỗi của tổ tiên, cũng như việc họ được thừa hưởng những phần thưởng từ công lao của cha ông. Do vậy, ông cẩn trọng viết rằng bệnh đục thủy tinh thể của Timoleon là do di truyền. Thuyết này giúp Plutarch giải thích vì sao những người tốt gặp khó khăn và những kẻ ác lại có thể sàm báng công lý nhưng dường như được tha thứ. Việc 'trời không có mắt' như thế là một trong những nền tảng trong học thuyết của phái Khoái lạc, một học thuyết mà Plutarch phản đối. Ông cũng tin rằng cái chết không chấm dứt ý đồ của nhiều kẻ xấu, mà chúng sẽ còn bị trừng phạt không chỉ với những đau khổ của chính bản thân chúng mà còn phải chứng kiến những bi thảm mà con cháu chúng phải gánh chịu. Xem tiểu luận rất hay của Plutarch Về việc trừng phạt chậm trễ của các vị thần trong tập văn Moralia (Luân lý).

1. Người đời Tấn trong nhóm Trúc Lâm thất hiền (7 người trong rừng trúc). Ông rất thích uống rượu và uống không biết say.

2. Chứng mất trí phổ biến. Vào năm 1906, lần đầu tiên bác sĩ tâm thần và thần kinh học người Đức Alois Alzheimer đã chỉ ra rằng căn bệnh này không thể chữa được, mang tính thoái hóa và gây tử vong.

3. Alcoholics Anonymous: Một tổ chức cho những người nghiện rượu chia sẻ và giúp đỡ những người khác thoát khỏi tình trạng nghiện rượu giống mình.

1. Jujitsu là môn võ thuật cổ truyền của Nhật Bản. Đây là môn võ sử dụng tay không dựa vào nguyên lý thăng bằng, dùng mưu mẹo, mềm dẻo hơn là sức mạnh.

1. Một bộ phim do Mỹ sản xuất được phát triển từ truyện ngắn “The Greatest Gift” của Philip Van Doren Stern, được 5 đề cử Oscar, được Viện phim Mỹ xếp vào hàng 100 phim Mỹ hay nhất trong 100 năm qua, và đứng ở vị trí thứ nhất trong số những bộ phim truyền cảm nhất mọi thời đại.

2. Nguyên văn: Deputy Fife – tên một nhân vật trong chương trình truyền hình của Mỹ: The Andy Griffith Show, có tính cách rất tự mãn và huênh

hoang.

1. Con đường nối liền Myanmar và Trung Quốc, có vai trò to lớn trong Chiến tranh Thế giới II.

Table of Contents

MỤC LỤC

HOÀNG ANH TÚ (1978)

Biết chết liền

Bởi Sài Gòn nhiều nắng

16h20

16h25

16h30

16h37

16h45

16h50

16h57

16h59

17h00

17h02

17h11

Anh chàng teen story

Bối cảnh cho một teen story

Mười phương án làm quen

Phương án làm quen thứ mười

Buổi chiều tình cờ - phim The Tourist

Cô gái đến từ sao Thủy

Chiều cuối năm và nụ hôn mở mắt

Cứu rồi

Hoàng

Quân

Dung

Hoàng

Quân

Dung

Dẫn lòng

Trận khóc thứ bốn mươi tám và lần tan vỡ thứ ba rưỡi

Mối quan hệ định mệnh

Nói yêu em ở Sài Gòn

Vỡ vụn

Đồng nghiệp lãng mạn

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

Dreamer

Buổi chiều, quán ven hồ, một cô gái, một tình yêu

Những giả thiết, đường phố, đi hết một buổi chiều

Buổi tối, dreamer

Mười hai giờ đêm, em không phải là Lọ Lem

Before Sunrise

Mình sẽ gặp lại nhau chứ

Yêu nhau từ cái nhìn đầu tiên

Lời hẹn từ kiếp trước

Mình sẽ gặp lại nhau chứ?

Hơi bị yêu anh...

Hot girl

Trái tim vô lý

Mắt ngoan, đừng khóc

Một mối tình cũn cũn

12h00 - Bữa trưa hoàn hảo với một anh chàng hoàn hảo

13h01 - Lời tỏ tình hoàn hảo với cái cầm tay hoàn hảo

17h30 - Nụ hôn hoàn hảo, không có nụ hôn nào hết

Mong manh & rực rỡ

Một cơn bão vừa đi qua phố

Thành phố sau cơn bão

Lễ tưởng niệm

Những ngày hồi sinh

Một mẫu tình còn con

Nàng yêu tôi, tôi yêu nàng nhưng chúng tôi không thuộc về nhau

Với tuổi trẻ, bảy năm đã là một cuộc đời

Nàng cũng đã yêu tôi, nhưng...

Buổi chiều không có đường chân trời

Hết hôm nay là đến hôm qua

Như là mơ thôi

Phía khác

Một tháng trước

Hiện tại

Hợp báo

Thang máy tình yêu

Tình cũ

Tiếc công yêu

Trái tim dẫn lối

Cuộc điện thoại lúc nửa đêm

Cô gái không rõ mặt

Bạc Tình Lang

Những giả thiết

Những rắc rối nối tiếp

Sự thật được phơi bày